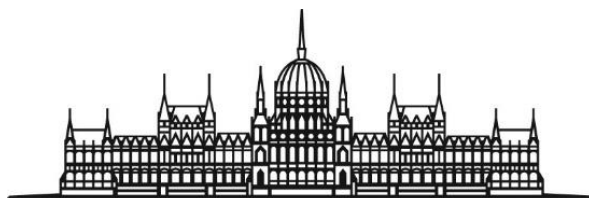

Országgyűlési Napló

Dr. Brenner Koloman, Jakab István és dr. Latorcai János
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Hiszékeny Dezső,*
dr. Tiba István, Tordai Bence

Az ülésnap megnyitása.....	24019
----------------------------	-------

A külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24019
--	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	24019
--	-------

Felszólalók:

Dr. Zsigmond Barna Pál , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	24021
--	-------

Dudás Róbert , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24023
--	-------

Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24025
---	-------

Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről	24027
--	-------

Balczó Zoltán (Jobbik)	24029
-------------------------------------	-------

Demeter Márta (LMP)	24029
----------------------------------	-------

Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)	24032
--	-------

Mesterházy Attila , az MSZP képviselőcsoportja részéről	24034
--	-------

Dudás Róbert (Jobbik)	24037
------------------------------------	-------

Bósz Anett (DK)	24038
------------------------------	-------

Demeter Márta (LMP)	24039
----------------------------------	-------

Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)	24042
--	-------

Mesterházy Attila (MSZP)	24042
---------------------------------------	-------

Demeter Márta (LMP)	24042
----------------------------------	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	24043
---	-------

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Európai Unióból történő ki lépésére tekintettel az Egyesült Királyság állampolgárai, valamint családtagjaik tartózkodási jogáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24048
---	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	24048
--	-------

Felszólalók:

Dr. Simon Miklós , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	24050
--	-------

Balczó Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24051
---	-------

Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24054
---	-------

Mesterházy Attila , az MSZP képviselőcsoportja részéről	24055
--	-------

Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről	24055
--	-------

Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	24057
--	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	24062
---	-------

Személyes érintettség okán felszólaló:

Balczó Zoltán (Jobbik)	24064
-------------------------------------	-------

A Közép-európai Oktatási Alapítványról és a Közép-európai Oktatási Alapítvány részére történő vagyonszármazékosított szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24065
--	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	24065
--	-------

Felszólalók:

Dr. Pósnán László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	24068
---	-------

Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24070
---	-------

Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24071
---	-------

Mesterházy Attila , az MSZP képviselőcsoportja részéről	24072
--	-------

Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről	24073
--	-------

Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	24076
---	-------

Dr. Pósnán László (Fidesz)	24078
---	-------

Bósz Anett (DK)	24079
------------------------------	-------

Juhász Hajnalka (KDNP)	24080
-------------------------------------	-------

Bósz Anett (DK)	24080
------------------------------	-------

Nacsa Lóránc (KDNP)	24081
----------------------------------	-------

Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	24082
--	-------

Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	24083
---	-------

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24086
--	-------

Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	24086
---	-------

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24089
Nunkovics Tibor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	24091
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24093
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	24095
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	24098
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	24101
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	24105

A kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló határozati javaslat általános vitája a lezárásig.....

Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24109
--	-------

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24110
Nunkovics Tibor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	24112
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24113
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	24114
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	24117
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	24119
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	24125
Bánki Erik (Fidesz).....	24128
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	24129
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP).....	24129
Dr. Szakács László (MSZP).....	24130
Balczó Zoltán (Jobbik).....	24131
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP).....	24135
Tordai Bence (Párbeszéd).....	24137
Balczó Zoltán (Jobbik).....	24139
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP).....	24139
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	24141

Egyes energiahatékonysági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....

Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24145
--	-------

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24148
Balczó Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	24151
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24153
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	24154
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	24156
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	24157
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	24158
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	24160
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP).....	24161
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	24161

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....

Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24167
--	-------

Felszólalók:

Hadházy Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24171
Balczó Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	24173
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24175
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	24177
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	24180
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	24182
Balczó Zoltán (Jobbik).....	24183
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	24184

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány létrehozásáról, valamint a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem működéséhez szükséges feltételek és forrás biztosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24186
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24187
Felszólalók:	
<i>Dr. Pósnán László</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24189
<i>Dr. Brenner Koloman</i> , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24190
<i>Földi László</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24193
<i>Dr. Hiller István</i> , az MSZP képviselőcsoportja részéről	24194
<i>Arató Gergely</i> , a DK képviselőcsoportja részéről	24198
<i>Tordai Bence</i> , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	24200
<i>Dr. Varga-Damm Andrea</i> (független)	24203
<i>Dr. Brenner Koloman</i> (Jobbik).....	24206
<i>Dr. Pósnán László</i> (Fidesz).....	24207
<i>Arató Gergely</i> (DK)	24210
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza	24211
A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ egyes feladatainak agrár-felsőoktatás részére történő átadásáról, valamint egyes felsőoktatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24215
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24215
Felszólalók:	
<i>Dr. Pósnán László</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24217
<i>Földi László</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24218
<i>Mesterházy Attila</i> (MSZP)	24218
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza	24218
A Pannon Egyetemért Alapítványról, a Pannon Egyetemért Alapítvány és a Pannon Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	24218
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	24218
Felszólalók:	
<i>Dr. Pósnán László</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24220
<i>Földi László</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	24221
<i>Dr. Varga-Damm Andrea</i> (független)	24221
<i>Mesterházy Attila</i> (MSZP)	24225
<i>Dr. Pósnán László</i> (Fidesz).....	24227
<i>Mesterházy Attila</i> (MSZP)	24228
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előadói válasza	24229
Napirend utáni felszólalás:	
<i>Kálló Gergely</i> (Jobbik)	24231
Az ülésnap bezárása	24234

Az ülésen jelen voltak:

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, DR. KADERJÁK PÉTER államtitkár, MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
19. ülésnapja
2020. november 19-én, csütörtökön
(8.32 óra - Elnök: Jakab István
Jegyzők: dr. Tiba István és Hiszékeny Dezső)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 19. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Tiba István és Hiszékeny Dezső jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Most általános vitákra kerül sor. Tájékoztatom önöket, hogy a pandémiás helyzet szabályainak fokozott betartására figyelemmel az ülésteremben lehetőség szerint csak a soron következő felszólaló és az azt követő két felszólalásra váró tartózkodjon.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13661. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente úrnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkárnak, miniszterhelyettesnek, a napirendi pont előterjesztőjének. Miniszterhelyettes úr, öné a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslat a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló törvény módosítására irányul. A törvényjavaslat olyan, a tartós külszolgálatához kapcsolódó szabályok módosítását célozza, amelyek a tartós külszolgálati rendszer megfelelő működése érdekében elengedhetetlenül szükségesek.

A külszolgálati törvény módosításának célja a megfelelő jogi környezet kialakítása, tehát a törvény rendelkezéseinek végrehajtása és a jogalkalmazás során felmerült gyakorlati tapasztalatok jogszabályi szintű rendezése. Általánosságban elmondható, hogy a törvényjavaslatban szereplő módosítás az egységes alkalmazhatóságot szolgálja, ezzel jelentős mértékben hozzájárul az egységes külképviseleti rendszer megfelelő működéséhez.

A módosítások sorában elsőként említendő, hogy bevezetésre kerül a speciális konzuli feladatokat ellátó szakkonzul terminológiája, aki olyan speciális szakdiplomata, aki a külképviseleteken a szakdiplomata feladatai mellett konzuli tisztviselői feladatokat is ellát.

Fontos módosítást jelent az, hogy tartós külszolgálatra a továbbiakban már nemcsak olyan személy

nem helyezhető ki, aki adott pillanatban állampolgára a fogadó államnak, hanem olyan sem, aki korábban állampolgára volt annak. Ugyanakkor ez egy főszabály, a korábbi állampolgársághoz kapcsolódó feltétel alól, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter egyetértésével, a kihelyező szerv vezetője felmentést adhat. E módosításra biztonsági okokból, illetve a diplomáciai mentességek fogadó állambeli érvényesítése, valamint a külszolgálati élethez kapcsolódó személyes integritás biztosítása miatt van szükség.

A tartós külszolgálatra kihelyezettek folyamatosan bővülő tevékenysége szükségessé tette a vezetői és adminisztratív munkakörök átstrukturálását, ennek értelmében létrehozásra kerül a regionális gazdasági igazgató, valamint a területi informatikai vezető munkaköre. Ezzel párhuzamosan a regionális rendszergazda munkakör megszüntetésre kerül.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat tartalmazza továbbá a tartós külszolgálat megszüntetésének és megszüntetésének egyes jogcímeinek pontos felsorolását. A módosítás értelmében lehetőség nyílik arra, hogy kormányzati érdekből a Külgazdasági és Külügyminisztérium kormánytisztviselőit az Információs Hivatalba rendeljék ki, ezzel lehetővé válik, hogy a KKM-ben dolgozó, illetve korábban a Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviseletén szolgálatot teljesítő kormánytisztviselő az Információs Hivatal állományába kerüljön anélkül, hogy a küldő szervnél fennálló jogviszonyát meg kellene szüntetni.

Tisztelt Országgyűlés! Tekintettel arra, hogy a magyar nyelv és kultúra külföldi felsőoktatási intézményekben történő oktatásának és megismertetésének, valamint a külföldi hungarológiai oktatás és kutatás hatékonyabb támogatásának biztosítására működő vendégoktatói ösztöndíjprogram szabályait jelenleg a Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló törvény tartalmazza, a jogalkalmazás megkönnyítése, valamint az egységes külképviseleti rendszer kialakítása érdekében szükség van e szabályoknak a külszolgálati törvényben történő átvezetésére. Az előttünk fekvő módosítási javaslat ennek az igénynek is eleget tesz.

Fontos megemlíteni, hogy a módosítással sor kerül a Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviseletén az informatikai rendszerek üzemeltetésével, a biztonsági, biztonságtechnikai és titkos ügykezelési tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátását végző, de egyébként a KKM-mel jogviszonyban álló kihelyezettek, valamint az EU Állandó Képviseletre egyébként kihelyezettek közötti illetménykülönbség megszüntetésére, tekintettel arra, hogy ezen kihelyezettek azonos feltételek szerint végzik munkájukat. A módosítás eredményeképpen a külügyi feladatellátás és a tartós külszolgálatra történő felkészülés sajátosságaihoz illeszkedően kiegészül a tartós távolléti formák köre, és sor kerül a részletszabályok rögzítésére.

A módosítás egy újabb jogintézményt bevezetve szabályozza azt az esetet is, amikor külpolitikai, külügyi igazgatási vagy külügyi biztonsági érdekből határozott időre a kormánytisztviselő más szervnél történő foglalkoztatása indokolt. A javaslat részletesen rendezi a kirendeléssel érintett szervek és a kormánytisztviselő jogait és kötelezettségeit, valamint a kirendelésre és annak megszüntetésére vonatkozó szabályokat. Ennek kapcsán olyan garanciális szabályok beépítésére is sor került, amelyek szerint a kirendelésre a kormánytisztviselő egyetértésével kerülhet sor, illetménye nem csökkenhet, álláshelye a központi kormányzati igazgatási szervvel nem szűnik meg, így a kirendelés megszűnése esetén eredeti állomáshelyén tovább foglalkoztatható.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat végül, de nem utolsósorban tartalmazza a külszolgálati törvény technikai jellegű pontosítását, ami érinti a törvény hatályának kiterjesztését, a szakdiplomata jelölésére való jogosultságot, a tartós külszolgálatra történő kihelyezés feltételeit, az ideiglenes berendelés szabályait, a tartós külszolgálatnak a kihelyezés visszavonásával történő megszüntetését, valamint a munkaköri és rangok szerinti besorolás szorzószámait.

A törvényjavaslat biztosítja továbbá azt is, hogy a külszolgálati törvény rendelkezései összhangba kerüljenek a kormányzati igazgatásról szóló törvénnyel, figyelemmel a külügyi-külgazdasági közfeladat-ellátásban részt vevő, egységesen és integráltan működő intézményi struktúrára.

Tisztelt Országgyűlés! A fentiekre tekintettel kérem, hogy a benyújtott törvényjavaslatot szavazatukkal támogatni szíveskedjenek, és megköszönöm szíves figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az új külügyi törvényt az Országgyűlés 2016 júliusában fogadta el. Széles körű egyeztetés övezte, ha nem is támogatta mindenki, az MSZP tartózkodott, kifejezetten ellene csak Gyurcsány Ferenc emberei voltak.

A törvény számos régóta időszerű kérdést rendezett, de a legfontosabb, a diplomatákat leginkább érintő eleme a külszolgálatot ellátók járandóságainak gyökeresen új szabályozása volt: véget vetett annak a szocialista rendszerből itt ragadt beidegződésnek, hogy a diplomata kap egyszer egy itthoni fizetést és ráadásnak egy külföldi fizetést. Méltó bérezést állapított meg, és lehetővé tette, hogy a kiküldött maga döntse el, hogy a költségtérítést hogyan használja fel, ezzel növelve a kihelyezett mozgásterét, egyúttal a felelősségét is, és nem utolsósorban

jelentősen csökkentette az ezzel összefüggő adminisztratív terheket.

(8.40)

A törvény első technikai jellegű módosítására még ugyanannak az évnek a végén sor került. Finomhangolásról volt szó, ami főként a kiküldöttek házastársai és más családtagjai tekintetében teremtett tisztább viszonyokat. Idén tavasszal az Eximbankról szóló törvénnyel együtt egyszer már módosítottuk a külügyi törvényt, de ezek a módosítások is technikai jellegűek voltak, amelyeket más jogszabályok megváltoztatása tett szükségessé. Így érkezünk el a mostani felülvizsgálathoz.

A módosítás ezúttal is döntően technikai jellegű, ahogy hallhattuk ezt államtitkár úr expozéjából is. Bevezeti a szakkonzul, vagyis a konzuli tisztviselői feladatokat is ellátó „szakdiplomata” fogalmát. Egyszerűsíti és egyértelműsíti az azonnali hatályú hazarendelés és az azonnali hatályú felmentés szabályait, utóbbi esetében meghatározza, hogy a foglalkoztatotti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén kifizetett összeg nem haladhatja meg a foglalkoztatottat megillető végkielégítés összegét.

A törvény szerint a továbbiakban nem szükséges a kihelyezett beleegyezése a kihelyező okirat módosításához, ha a kihelyező vezető egyoldalú döntése alapján hivatali érdekből más állomáshelyre vagy más tartós külszolgálati munkakörbe kerül áthelyezésre.

Szabályozza a Külgazdasági és Külügyminisztérium kormánytisztviselőinek az Információs Hivatalhoz történő kirendelését is. Erre legfeljebb két évre, a kormánytisztviselő egyetértésével kerülhet sor, illetménye nem csökkenhet, álláshelye nem szűnik meg, így a kirendelés megszűnése esetén fennakadás nélkül tovább foglalkoztatható.

Végül a javaslat egyszerűsíti az adminisztratív munkakörben dolgozók munkaköri besorolását.

Engedjék meg, hogy kiemeljem a vendégoktatói ösztöndíjprogram létrehozásának a kérdését, ami a magyar nyelvet és kultúrát külföldi felsőoktatási intézményben oktatók számára jelent majd érezhető anyagi támogatást. Említést kell tenni egy olyan kérdéstről is, amely álláspontom szerint még átgondolásra szorul. A javaslat megtiltana a tartós külszolgálatra történő kihelyezést olyan államban, amelynek a kihelyezett korábban állampolgára volt, és ez alól felmentést a kihelyező szerv vezetője csak a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter egyetértésével adhatna. Megítélésem szerint a rendelkezés a meglévő állampolgárság esetében helyénvaló, a hatályos jogszabály így is rendelkezik, ez összhangban van a genfi konvencióval, illetve a diplomáciát szabályozó nemzetközi joggal, de a megszünt állampolgárságra történő kiterjesztése személyes álláspontom szerint nem indokolt, hiszen itt jogi relevanciáról nem beszélhetünk, csak a megbízhatóság kérdése merülhet fel, amit persze lehet szabályozni másképp

is, egy jelenlegi szabályozás is ezt tartalmazza azzal, hogy csak a meglévő állampolgárság esetén tiltja a kirendelést a fogadó országba.

Az, hogy ezúttal is technikai módosítások fekszenek előttünk, és alapvető változtatásra nincs szükség, annak elismerése, hogy a 2016-os külügyi törvény kiállta az idők próbáját. Köszönöm, hogy meghallgattak, és támogatom a törvényjavaslatot. Kérem az önök támogatását is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dudás Róbert képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DUDÁS RÓBERT, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hölgyeim és Uraim! A tegnapi napon is egy külszolgálattal kapcsolatos törvényjavaslatot is tárgyalt az Országgyűlés, és én akkor elmondtam, és szeretném ezt itt most megerősíteni, hogy rendkívül fontosnak tartom, hogy lehetőség szerint a világ minden pontján, de legalábbis a legtöbb pontján legyen Magyarországnak külképviselete, legyen szó nagykövetségről vagy konzulátusról. Fontos egyébként, hogy nem lehet úgy csoportosítani ezeket az országokat, hogy fontos és kevésbé fontos, inkább én azt a megközelítést használnám, hogy fontos és még fontosabb országok. Legyen szó akár az Amerikai Egyesült Államokról, az arab övezetekről, Latin-Amerikáról vagy Ázsiáról, ezek nagyon fontosak.

Nagyon fontos volt a tegnapi, a Lengyel Köztársasággal közösen a vízum kérdésében történő törvényjavaslat általános vitája, és ezt is nagyon fontosnak tartom. Nagyon fontos tevékenységet végeznek, nagyon fontos az ország politikája, gazdasága és megítélése szempontjából. Nagyon fontos az ő helyzetük rendezése és a megbecsülése is.

Megmondom önnek őszintén, hogy számos kérdés merült fel bennem. Azt gondoltam, hogy az expozét követően válaszokat kapok néhányra. Inkább csak generált, így szíves engedelmével én ezeket most föltenném, természetesen úgy, hogy paragrafust is említek, hogy államtitkár úr is tudja, hogy konkrétan miről van szó.

A 4. § kapcsán a tartós külszolgálat ellátására az a kormánytisztviselő helyezhető ki, aki nem állampolgár, és korábban sem volt állampolgára a fogadó államnak. Eddig a 2016-os törvény értelmében ez így szólt, hogy nem állampolgára a fogadó államnak. Tehát az került most be a törvényjavaslatba, hogy nem is volt állampolgára a fogadó államnak. Azt gondolom, hogy ez eleve számos kérdést fölvet, de ha megnézzük a következő pontot, az (1) bekezdés g) pontjában pedig azt fektették le, hogy a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter egyetértésével ez alól felmentést lehet adni. Tehát akkor eleve nem

értem, hogy miért kellett ezt így beletenni. Véleményünk szerint ez így nem teljesen hiteles, nem teljesen korrekt.

5. §: „A kihelyező vezető a kihelyezett tartós külszolgálatát az (5) bekezdés d) pontja szerinti azonnali hatályú végleges hazarendeléssel - indoklás nélkül - visszavonhatja és megszüntetheti.” Itt az „indoklás nélkül” kifejezést, ami egyébként számos helyen előfordul a törvényjavaslatban, ezt tartom, nem is kicsit diktatórikusnak. Tehát egyébként ennek az egésznek a szövegezése még véletlenül sem a demokratikus formát vette fel, sokkal inkább a diktatórikusat. Miért van benne ez az „indoklás nélkül”, akár ebben a passzusban, akár más helyen? Esetleg, ha a nyilvánosság kizárását célozná meg, az diplomáciai esetekben még akár elfogadható is bizonyos esetekben, ugyanakkor azt másképp kellene fogalmazni. Ez így véleményünk szerint kérdéses.

A 7. §-ban „Nem szükséges a kihelyezett beleegyezése a kinevezési, illetve a kihelyező okirat módosításához, ha a kihelyezett a kihelyező vezető egyoldalú döntése alapján hivatali érdekből más állomáshelyre vagy más tartós külszolgálati munkakörbe kerül áthelyezésre.” Ennek értelmében a kihelyezettet át lehet helyezni más állomáshelyre a beleegyezése nélkül. Szintén a demokráciát nagy ívben kerülő, csakis diktatórikus megfogalmazásról van szó. Ez abszolút nem korrekt. Azt gondolom, minimum az lenne, hogy hallgattassék meg a másik fél is.

A 16. § értelmében „a határozott idejű áthelyezés, illetve a kirendelés megszűnésekor vagy megszüntetésekor a kormánytisztviselő minden esetben a felek megállapodásától függetlenül, az áthelyező vagy küldő kormányzati igazgatási szervnél továbbfoglalkozásra”. Itt is az van, hogy függetlenül attól, hogy esetleg ő mit szeretne, nincs mese, ha akarja, ha nem, ő ott kerül továbbfoglalkoztatásra. Egyrésztől lehetőségként teljesen jó és teljesen érthető, ugyanakkor itt a megfogalmazásokkal, azt gondolom, komoly problémák vannak.

17. §: „A kirendelés a minisztérium hivatali szervezete vezetőjének egyoldalú döntésével vagy a fogadó szerv kezdeményezésére - indoklás nélkül - megszüntethető.” Nem ismétlem magamat, megint az indoklás nélkül, bár itt „indoklás”-t írnak az „indoklás” helyett, ezt most vettem észre; megint ez az „indoklás nélkül”. Csak és kizárólag, amit az irányítás és a külső szerv eldönt, annak úgy kell lennie.

Utolsóként a 21. §; számos más paragrafust is feljegyeztem magamnak, de ezekre szeretnék most fókuszálni. 21. §: „Hatályát veszti a Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2017. évi LXXII. törvény.” Nem tudom, hogy ez hogy került ide, hogy ennek mi köze a témához.

(8.50)

Ez a törvény, a 2017. évi LXXII. törvény 34 részéből áll, és ezekből összesen egynek van köze a most

tárgyaltakhoz, a 30.-nak. A vendégoktatói ösztöndíj-program szabályozásáról szól. Most ez egy elírás benne, ezt a részt akarják kivenni, vagy pedig ténylegesen az egész törvényt? Mert annak még lenne értelme, ha a vendégoktatói ösztöndíjprogramról ez a törvényjavaslat rendelkezik, akkor ezt a 2017-es törvényt módosítják, és az hatályát veszti, de hogy az egész törvény, amely 34 pontból áll, hogy veszti hatályát ennek értelmében, az nehezen értelmezhető.

Összefoglalva és talán meg is ismételve azt, amivel kezdtem, rendkívül fontosnak tartjuk a külszolgálaton végzett munkát, a külszolgálat munkatársainak hatékony és az ország külpolitikáját, gazdaságát segítő munkáját, hogy ennek érdekében tegyünk meg mindent, legyen egy olyan szabályozás, ami egyébként ezt elősegíti, lehetőség szerint a két fél megállapodása kell hogy alapul szolgáljon, és mindkét fél megelégedésére történjen. Természetesen, hogy az ország érdeke az elsődleges. Ezeket a diktatórikus pontokat kérem, hogy gondolják át. Kérem államtitkár urat, hogy az utolsóként említett 21. §-t nézze meg, hogy megállja-e helyét.

Minden, az ország hatékonyságát előrevivő dolgot a Jobbik támogat, az ilyen diktatórikus lépéseket viszont véleményezzük. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Juhász Hajnalka képviselő asszony, a KDNP-képviselőcsoport vezetője. Őné a szó, képviselő asszony.

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Miniszterhelyettes úr és Zsigmond Barna Pál képviselőtársam is részletesen ismertette a törvényjavaslatot, én ezért azokat szeretném most kiemelni, amelyeket én is fontosnak tartok a törvényjavaslat és a módosítás kapcsán.

Azzal kezdeném, hogy a külképviseletben és a tartós külszolgálatban dolgozók részéről egy rendkívül magas szintű elkötelezettség várható el, amit ezek a módosítások elősegítenek. A külképviseletről és a tartós külszolgálatról szóló törvény módosítására irányuló alábbi javaslat a tartós külszolgálatához kapcsolódó szabályok alapvető módosításán túl a tartós külszolgálati rendszer megfelelő működését szolgálják, és ennek érdekében történnek.

A hivatkozott törvény módosításának célja egyrészt, ahogyan miniszterhelyettes úr is mondta, a megfelelő jogi környezet kialakítása, tehát a törvény rendelkezéseinek végrehajtása és a jogalkalmazás során felmerült gyakorlati tapasztalatok jogszabályi szintű rendezése. A törvényjavaslatban szereplő módosítások az egységes alkalmazhatóságot szolgálják, és ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak az egységes külképviseleti rendszer megfelelő működéséhez.

Kiemelném, hogy pontosításra kerülnek a már korábban is szabályozott, a tartós külszolgálat megszűnésének és megszüntetésének egyes jogcímei és az egyes jogcímek felsorolásai. A kormányzati érdekből történő kirendelés jogintézményére vonatkozó rendelkezések kidolgozására kerül sor a módosításban, figyelemmel a tartós külszolgálat céljából határozott időre a kihelyezett szervhez áthelyezett vagy tartós külszolgálatra a kihelyező szervhez kirendelt kormánytisztviselők jogviszonyának megszűnésére és megszüntetésére.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a kihelyezett hivatali érdekből más állomáshelyre vagy más tartós külszolgálati munkakörbe kerüljön áthelyezésre, akár a beleegyezése nélkül, ahogy ezt hallottuk is. A beleegyezéstől való eltekintés nem csorbítja azonban a kihelyezett jogait, mert a törvény garanciális szabályként lehetővé teszi számára, hogy bármikor indoklás nélkül kérje a berendelését akár közös megegyezés, akár egyoldalú kérelem formájában.

A bírósági eljárások tapasztalatainak eredményeként az azonnali hatályú végleges hazarendelés szabályainak módosítása is szükséges. A módosítás szerint a tartós külszolgálat azonnali hatályú végleges hazarendelés esetén indoklás nélkül is visszavonható és megszüntethető, nincs szükség az azonnali hatályú végleges hazarendeléshez fűződő hivatali érdek külön megjelölésére és bizonyítására. Tekintettel arra, hogy a tartós külszolgálat a közszolgálat egy olyan speciális fajtája, valamint tekintettel a minisztérium speciális jellegére, kijelenthető, hogy a munkatársaktól magasabb szintű elkötelezettség várható el.

A jelenlegi módosítás értelmében tartós külszolgálatra a továbbiakban már nemcsak olyan személy nem helyezhető ki, ahogy az jelenleg elhangzott, aki az adott pillanatban állampolgára a fogadó államnak, hanem olyan sem, aki korábban bármikor állampolgára volt.

A korábbi állampolgársághoz kapcsolódó feltétel alól, szintén ezt miniszterhelyettes úr és képviselőtársam is megemlítette, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter egyetértésével a kihelyező szerv vezetője felmentést adhat. E módosításra biztonsági okokból, illetve a diplomáciai mentességek fogadó állambeli érvényesítése, valamint a külszolgálati élethez kapcsolódó személyes integritás biztosítása miatt van szükség.

A módosítás, szintén én is kiemelném, hogy bevezeti a speciális konzuli feladatokat ellátó szakkonzul terminológiáját. A tartós külszolgálatra kihelyezettteket folyamatosan bővülő tevékenysége szükségessé teszi további vezetői, diplomata és adminisztratív munkakörök létrehozását. Ennek értelmében megteremtésre kerül a regionális gazdasági igazgató, valamint a területi informatikai vezető munkaköre. Ezzel párhuzamosan a regionális rendszergazda munkakör megszüntetésre kerül.

Felhívom a képviselőtársaim figyelmét, hogy a módosítás elfogadásával biztosítottá válik a minisztériummal jogviszonyban álló kormánytisztviselőknél a külpolitikáért felelős miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervhez történő külpolitikai, külügyi igazgatási vagy biztonsági érdekből történő határozott idejű időleges kirendelése.

Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslat tartalmazza, ahogyan miniszterhelyettes úr is mondta, a szükséges technikai jellegű pontosításokat is, amelyek érintik a törvény hatályának kiterjesztését, a szakdiplomata-jelölésre való jogosultságot, a tartós külszolgáltatásra történő kihelyezés feltételeit, az ideiglenes berendelés szabályait, a tartós külszolgáltatásnak a kihelyezés visszavonásával történő megszüntetését, valamint a munkaköri és a rangok szerinti besorolás szorzószámait. A törvényjavaslat biztosítja azt is, hogy a módosítással érintett törvény rendelkezései összhangba kerüljenek a kormányzati igazgatásról szóló törvénnyel, figyelemmel a külügyi-külgazdasági közfeladat-ellátásban részt vevő, egységesen és integráltan működő intézményi struktúrára, ezért a KDNP támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Mindenekelőtt köszönöm a beszámolót, és el kell mondanom, hogy fontos a külszolgáltatások szabályozásának stabilitása. Ebben nincsen köztünk vita, azonban Zsigmond Barna Pál képviselőtársam említette, hogy a korábbi törvényjavaslatot egyedül a Demokratikus Koalíció parlamenti képviselőcsoportja nem szavazta meg, és ezzel egy kicsit meg is könnyítette a dolgomat abban a tekintetben, hogy ezt a felszólalást hogyan és miként szeretném elmondani önöknek, mert én magam ugyan a Magyar Liberális Párt elnökeként állok itt önök előtt, ugyanakkor a DK frakcióvezető-helyetteseként.

Fontos elmondani azt, hogy a külügyi ügyeink vita tárgyát aligha képezik itt az elmúlt időszakban. Jelentős bizalomhiány áll fenn az ellenzék és a kormány között elsősorban azért, mert azt látjuk, amire Dudás Róbert képviselőtársam többször is utalt a felszólalásában. Nevezetesen, hogy egy jelentősen központosított, illetve külpolitikai tekintetben diplomáciai kapcsolatainkat számos ponton romboló külpolitikát találtunk. Ilyen értelemben tehát a törvény módosító javaslatban akármilyen előremutató indítványokat találunk, az egész külpolitikai megvalósulás, amiben ez megnyilvánul, nemcsak hazánk polgárai, hanem a külkapcsolataink felé, az elfogadhatatlan. Éppen ezért nincs, azt gondolom, olyan jóérezsű demokrata, aki el tudná fogadni.

De hogy a jelenlegi helyzetre is reflektáljak, és elmondjam, hogy a gyakorlatban mit jelentett ez például a járványhelyzetre nézve: fürkészeket és portyázókat kellett Orbán Viktornak kiküldeni annak érdekében, hogy lélegeztetőgépeket tudjon beszerezni hazánk, míg a világ számos pontján külképviseleti szolgálatot teljesítő munkatársak voltak azok, akik nálunknál sokkalta eredményesebben tudtak beszerezni lélegeztetőgépeket, és ezáltal menteni a hazájuk polgárainak életét, illetve egészségét.

(9.00)

Sokszor beszélünk arról, hogy megfelelő szakmai és diplomáciai képességek nélkül nincs olyan külpolitika - akármilyen törvénymódosító javaslat fekszik is előttünk -, ami hazánk számára előnyös lenne.

Azt látjuk, hogy a számos ponton központosított és csak a központi elvárásnak megfelelni igyekvő külképviseleti munka olyan, Fidesszel és KDNP-vel jó kapcsolatot ápoló honfitársaink kiküldésével kezdődik, ami egészen egyszerűen nem teszi lehetővé, hogy szakmai értelemben megalapozott munkát tudjanak végezni ezek a kollégák.

Éppen emiatt történhetett meg az, hogy a járvány első hullámában például az olaszok tízszer olcsóbban tudtak beszerezni lélegeztetőgépeket, de volt olyan pontja az előző hullámnak, ahol Németország - most figyeljenek! - nálunknál ötször olcsóbban szerzett be lélegeztetőgépeket. Ez a fajlagos ár; tehát kilogrammonként lebontott árról beszélek én.

Éppen ezért, tisztelt képviselőtársaim - és nézek elsősorban Zsigmond Barna Pál képviselő úrra, aki megemlítette azt, hogy a DK volt az egy szem, amely nem támogatta korábban sem a törvényt -, azt gondolom, hogy az az alapvető bizalomhiány, ami fennáll az ellenzék részéről a kormány iránt, nem számolódik föl ezzel a törvénymódosító javaslattal. Sőt, ahogyan számos paragrafusban megjelenik az a típusú diktatórikus külügyi vagy külpolitikai irányvonal, amit önök megvalósítottak az elmúlt tíz évben, nem is tudjuk ezt támogatni. Azt gondolom, hogy amint átítatja a pártpolitika a külpolitikát, abban a pillanatban elfelejthetjük, hogy igazán tudják a külképviseleten szolgálatot teljesítőket a hazánkat szolgálni. Elsősorban a hazánkat és nem pedig a kormányt kell szolgálni ezeknek a külképviseleteknek.

És önöknek, félreértés ne essék, abban igazuk van, hogy ezek, amik az előttünk fekvő módosító javaslatban vannak, rendezendő kérdések, de elsősorban a globális kérdéseket kell rendeznünk. És azt kell rendeznünk, hogy ez a külpolitikai irány igenis káros a magyar társadalomra nézve. Innentől kezdve tehát akár hogyan módosítanak törvényeket, ez nem megfelelő és nem elfogadható, hiszen a rendszeren belül mozognak. Ebből a rendszerből kellene most már kilépni, és amennyiben önök nem vitáznak velünk, például a járványügyi intézkedésekről, hogy a külügyi vonatkozásról is beszéljek, és arról, hogy a külképvisele-

teknek ebben mi lett volna a feladatuk, és hogy el látta-e ezt a Külgazdasági és Külügyminisztérium megfelelően, így azt gondolom, hogy nem tudunk arról vitázni, és el sem tudjuk fogadni ezt a törvénymódosítót.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk, mivel a bejelentkezett kollégák nem tartózkodnak a teremben. Ezért most további képviselői felszólalásokat megelőzően kétperces felszólalásokra van lehetőség. Megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Érdeklődéssel hallgattam az ön expozéját, amivel képbe tudtam jönni a kormányzati szándék kapcsán, amit aztán Juhász Hajnalka megismételt és megerősített. És azt is, amit képviselőtársam ebben kritikusan, illetve tisztázandó kérdésnek tart.

Jómagam a 17. § kérdéseivel foglalkoznék, ami ezt mondja, az indoklást idézem: „A módosítás új jogintézményt bevezetve szabályozza azt az esetet, amikor külpolitikai, külügyi igazgatási vagy külügyi biztonsági érdekből határozott időre a kormánytisztviselő más szervnél történő foglalkoztatása indokolt.” Ha jól emlékszem, itt államtitkár úr kiemelte az Információs Hivatal mint olyan intézményt, amely esetében ez a foglalkoztatás indokolt.

Azt a kérdést teszem föl, hogy amikor az eddigiekben kétség merült föl azzal kapcsolatban, hogy valaki egy információs hivatali státuszban van és egyben külképviseleti feladatot lát el, akkor az volt a megnyugtató, hogy ez a státusz megszűnt már. Most ezért nem értem, hogy erre milyen indokkal volt szükség, és hogy konkrétan fogalmazzak - és a terminológia nem egészen James Bond-típusú, de mégis azt jelzi -, ahogy hívják adott esetben az Információs Hivatalnál lévőket, hogy hírszerzők.

Ha tehát ez így most, a kormány által legálissá, hivatalossá válik, akkor Magyarországnál fölmerülhet az a vád, hogy hírszerzőket küld diplomatának? *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Kérem, hogy válaszoljon; lehet, hogy rosszul értelmezem.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! További kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Most normál időkeretben felszólalásra jelentkezett képviselőknél adom meg a szót. Felszólalásra következik Demeter Márta képviselő asszony, LMP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Megdöbbszem, őszintén szólva, hogy ismét a Ház előtt van ez a bizonyos törvény, ami hadd

mondjam el, hogy a 2016. augusztusi hatálybalépése óta tizenkettedik alkalommal kerül módosításra.

Egyébként mi sem mutatja jobban azt, hogy teljesen fölösleges, szükségtelen ez a törvény, és sokkal inkább zavart kelt az egész külügyi szolgálati rendszerben, mint hogy megoldást nyújtana, hogy ennyi technikai módosításról beszélünk, és már megint tele van - a módosítások 90 százaléka - technikai módosítással. Szórendet cserélnék föl, és mindenféle apró technikai dolgokat rendeznek el.

Mi az, amire ténylegesen szükség lenne? Hát, biztos, hogy nem erre a törvényre. Úgyhogy én ezt itt előirányoznám a vitában is, hogy amennyiben lehetőségünk lesz rá, ami a külügyi területet érinti, az első között lesz ez a törvény, amit hatályon kívül kell helyezni azonnal, mert hogy nemcsak, hogy teljesen fölösleges, de leginkább még meg is nehezíti a munkát.

Hiszen mit csináltak? Az eddigi külszolgálati kormányrendeletet emelték törvényi szintre. Nem tudom, hogy ez kinek volt a vesszőparipája a kormányzaton belül vagy akár a Külügyminisztériumban, hogy egy ilyen végtelen könyvelői szemlélettel, mindenképpen a szorgos munka látszatát keltve, nagy tisztelettel, lehet, hogy éppen valakinek nem volt jobb dolga, úgy gondolta, hogy szükség van egy ilyen törvényre.

Külügyi törvényre és külügyi szolgálati törvényre igenis szükség lenne; semmiképp nem erre, ami most itt előttünk van. Ugyanis nem törvényi szabályozást érintő kérdések vannak benne, így biztosítva azt, hogy lényegében a napi gyakorlat amit megmutat tapasztalatot, azzal rendszeresen ide kell hogy jöjjenek a Ház elé, és rendszeresen valamit finomítani kell rajta. Ami egészen odáig megy, hogy egyébként bizonyos szabályok már most, ebben a törvényben sincsenek összehangolva, és egyébként más törvényekkel sem, mint például a kormányzati igazgatásról szóló törvényből nem egyértelmű, hogy egyáltalán mit kell alkalmazni ezzel a törvénnyel összefüggésben, illetve a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel sincs ez összehangolva.

Úgyhogy érdemes lenne tényleg az egészet áttekinteni; mi azt javasoljuk, hogy hatályon kívül helyezni ezt a törvényt, és tényleg egy érdemi, rendes megfontoláson, a gyakorlaton alapuló és nyilván az érintettekkel egyeztetett külügyi szolgálati törvényre lenne szükség.

Néhány apró példát még hadd említsek, ami ezt alátámasztja. Így például most, ahelyett, hogy egyébként a kormány valamilyen külügyi stratégiájáról beszélnénk - sajnos egyébként nem látszik ilyen, egyáltalán külpolitikája sem látszik a kormánynak, sajnos csakis a kalmárszemléletű külpolitika látszik -, ezek helyett olyanokat rendeznek, mint hogy ha valakit ki helyeznek, akkor a vele utazó családtagoknak hogyan számfejtik az illetményét, és sorolhatnánk. És én pár törvénymódosítással ezelőtt jeleztem azt, hogy lassan tényleg ott tartunk, hogy a függöny színe - hogy azt hogyan kell kiválasztani a külképviseleten - benne lesz ebben a törvényben. Tényleg, kis túlzással lassan már itt tartunk.

Azt gondolom egyébként, hogy óriási koncepcionális hiba volt például az uniós állandó képviselő kivétele az egységes külképviseleti körből, és világosan látszik, hogy mik ennek a következményei, és ezzel a törvénnyel most próbálják egyébként ezeket valamelyest összehangolni, de lényegében egy sokkal átláthatatlanabb működés, átláthatatlanabb szabályrendszer jön létre. Ez tartósan abszolút tarthatatlan lesz.

A felmerült konkrétumok itt az expozéban is, illetve képviselőtársaim is említették például ezt a pontot, amely szerint a kormánytisztviselő úgy nem helyezhető ki, ha állampolgára vagy korábban állampolgára volt egy adott országnak, és ez alól lehet felmentést adni.

(9.10)

Tényleg komolytalan egy szabály, ha ilyenformán felmentést lehet adni. Akkor oldják meg! Ha ez a szándék, ami egyébként lehet egy helyes szándék, akkor innentől kezdve, aki állampolgára volt korábban, azt vissza kell hívni, akkor azt meg kell oldani, de az, hogy már rögtön kibúvókat keresnek, felmentést adnak, ez egyszerűen komolytalan, és így nem működik.

Ott van például a vendégoktatók helyzete, a beemelése ebbe a törvénybe külön bekezdéssel. Ez is teljesen rendben van, viszont abszolút nem tisztázza, hogy nekik mi a viszonyuk egyáltalán a Külgazdasági és Külügyminisztériummal mint a kulturális diplomáciáért felelős intézménnyel. Tehát megint egy félmunkát láthatunk.

Ha a kirendelésről beszélünk, Dudás képviselőtársam is említette ezt, illetve Balczó képviselő úr is: itt például, miniszterhelyettes úr, semmilyen külszolgálati dolog nincsen megemlítve. Tehát itt egyáltalán nincs megemlítve, hogy ez a külszolgálatra vonatkozna, amit beleírtak a törvénybe. Lehet, hogy ez volt a szándék, viszont erre akkor szeretném felhívni a figyelmét, hogy nem ez a törvény szövege. Tehát jelen pillanatban ez nem külszolgálatra vonatkozik, hanem lényegében belföldre vonatkozik.

Osszességében azt szeretném újból hangsúlyozni - és azt gondolom, hogy a 12. módosítás még semmi ahhoz képest, ahány módosítását látni fogjuk ennek a törvénynek itt a következő másfél évben -, hogy nem erre van szükség. Bizonyára önök is látják, hogy folyamatosan a Ház elé kerül, mert mindig előkerül valami új dolog, ami egyébként nem megfelelően működik, nem megfelelően van szabályozva. Ezeknek a technikai dolgoknak semmi keresnivalója egy törvényben, semmi. Tehát ha volt olyan, aki ezt esetleg erőltette, hogy erre mindenképpen szükség van, akkor velem, azt gondolom, érdemes lenne, hogy már csak a gyakorlat okán is közöljék, hogy ez így nem működik. Egy egységes, jól működő, a tapasztalatokat összegző külügyi szolgálati törvényre van szükség.

Éppen ezért, ahogy magát az eredeti törvényjavaslatot és az azóta meglévő módosításokat sem támogatjuk soha, ezt sem fogjuk most támogatni. És

még egyszer hangsúlyozom, az elsők közt lesz ez a törvény, amit a külügyi területen hatályon kívül fogunk helyezni, és egy megfelelő, jól működő, egységes külügyi szolgálati törvényt fogunk alkotni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon röviden reagálnék néhány korábbi ellenzéki hozzászólásra. Dudás Róbert jobbikos képviselőtársam azt szorgalmazta, hogy legyen minél több helyen magyar külképviselet a világban. Azt gondolom, hogy ez a felhívása találkozik a kormány céljaival, hiszen érdemes megvizsgálni, hogy 2010 óta hány új magyar külképviselet nyílt, több mint 50, de államtitkár úr valószínűleg pontos számot is tud. Tehát ilyen értelemben örövendek, hogy önnek szimpatikus az, amit a kormány csinált az elmúlt években a külpolitikai dimenzióban vagy abban is.

Ez a diktatórikus versus demokratikus munkajogi szabályozás vagy kormánytisztviselői szabályozás összefügg azzal, hogy a külügyi hivatás nem egy munkajogilag általánosan szabályozható hivatás, ez egy speciális jogállás, speciális helyzetek vannak, speciális körülmények vannak. Tehát a munkaadónak mindenképpen kellene olyan eszközök, amivel el tudja látni azokat a helyzeteket, amelyekben magyar állampolgárok életéről vagy magyar állampolgárok megsegítéséről van szó, és itt bizony olyan eszközök kellenek, amelyek a klasszikus munkajogon kívül vannak.

Hivatkozott a 2017. évi LXXII. törvényre. Megnéztem a jogszabályban, ennek gyakorlatilag szinte minden passzusa hatályon kívül van helyezve, érdemes megnézni, tehát csak az a rész van benne, amelyre vonatkozik. Tehát ugyan valóban félrevezető a címe alapján, de abban a jogszabályban alig van már passzus, csak két-három paragrafus van még hatályban.

Bósz Anett képviselőtársam egy politikai expozét tartott. Én tényszerűen rögzítettem, hogy a Gyurcsány-párt nem szavazta meg a jogszabályt. A minősítést elhagytam, de most megteszem, hiszen ön olyanokat mondott, hogy a Fidesz-kormány romboló külpolitikát folytat, és elfogadhatatlan önök számára az a külpolitika, amit az Orbán-kormány csinál. Szerintem ismételtelen szembesíteni kell önöket azzal, hogy mi visszautasítjuk azt, hogy migránsokat telepítsenek Magyarországra, ezek szerint önök számára ez továbbra is elfogadható. Önök továbbra is a magyar emberek akaratával szembe akarnak menni, és azért nem szimpatikus a magyar külpolitika, mert mi nem akarjuk azt, hogy Magyarországra migránsokat telepítsenek. És valószínűleg nem szimpatikus önöknek az az „Isten, haza, család” paradigma, amelyben dolgozunk. És azt hiszem, az sem szimpatikus, hogy Magyarország meg akarja őrizni nemzeti szuverenitását.

Önök ez ellen vannak, így érthető, hogy nem szimpatikus önök számára az a külpolitika, amelyet a kormány folytat.

Továbbra is kritizálta az Orbán-kormány védekezését. Szeretném emlékeztetni önt is arra, hogy nem támogatták a kormány intézkedéseit, önök folyamatosan kritizálták a védekezést.

Az pedig egyenesen, nem tudom, milyen minősítést használnak, talán ízléstelen, amikor az olasz példát hozza fel. Talán mindannyian emlékszünk azokra a bergamói utcajelenetekre, amikor teherautókban vitték az elhunytakat, és ön az olasz példát hivatkozta itt mint a védekezés mintájául szolgáló példát. *(Bósz Anett: Nem! Nem igaz! Nem így van! - Az elnök csenget.)* Én ezt nem szeretném Magyarországon látni, és köszönhetően a kormány intézkedéseinek, elkerültük mi azokat a helyzeteket. Talán mindannyian emlékszünk, úgyhogy valószínűleg egy rossz hivatkozás volt az ön részéről, hiszen nem feltételezem, hogy ilyesmire gondolt. *(Bósz Anett közbeszól. - Az elnök csenget.)*

Azt mondta egyébként ezzel összefüggésben, hogy a külszolgálaton dolgozók nem a hazát szolgálják, hanem a politikát. Én azt javaslom, kérjen bocsánatot a több mint ezer, Magyarországot szolgáló kormánytisztviselőtől, hiszen ők a hazájukat szolgálják, igen nehéz körülmények között. Ön pedig azt mondta, azzal vádolta őket, hogy nem a hazájukat szolgálták. Kérjen tőlük bocsánatot, én azt javaslom.

Demeter Márta képviselőtársam azt mondta, hogy zavart kelt az új külszolgálati törvény. Szerintem beszéljen az emberekkel a Külügyminisztériumban, ők hogy élik meg azt, hogy végre a körülményeik rendezettek, végre tiszta viszonyok vannak, végre szolgálhatják a hazájukat, végre vannak eredményei a magyar külpolitikának mind külpolitikai vonatkozásban, mind gazdasági vonatkozásban. Kalmárszemléletű külpolitikáról beszélt, de soha ennyi ember nem dolgozott Magyarországon, és a Külügyminisztérium külgazdasági tevékenysége meghatározó jelentőségű abban, hogy ma Magyarország ott tart, ahol tart, ilyen jó gazdasági eredményeink vannak.

Az, hogy hatályon kívül akarják helyezni a törvényt: nem tudom, akkor milyen törvényt akarnak. Az, hogy itt valamit gyorsan felmondanak, vagy valamit gyorsan felszámolnak, ennek vannak előzményei a magyar történelemben, általában nem szokott jól végződni, ha valaki ilyenre vetemedik.

A vendégoktatók vonatkozásában pedig például az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét szabályozza a jogszabály. Szerintem igen fontos terület, a vendégoktatók számára biztosan igen, lehet, önnek nem, de számukra ezek fontos kérdések.

Ha jól értem, azt mondta, hogy miért törvényi szinten szabályozzák ezt a kérdést. Folyamatosan azzal vádolnak minket, hogy rendeleti kormányzás van, diktatúra van, minden rendeletben szabályozunk, meg az a baj, hogy törvényben szabályozunk. Döntsék már el, hogy akkor most mi az önök álláspontja, hogy rendeletben vagy törvényben kell valamit szabályozni.

(Balczó Zoltán: Attól függ!) Mi, amit lehet és fontosnak tartunk, ami alapvető fontosságú kérdés, azt törvényben szoktuk szabályozni.

Összességében azt mondom, hogy a törvény kiállta az idők próbáját. Az élet megy előre, tehát időnként módosítani kell, ezeket az apró módosításokat tartalmazza a törvény, amit az élet indokolt az elmúlt időszakban. Kérem az önök támogatását a jogszabályhoz. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Így, hogy a vita vége felé tudok hozzászólni, tudok én is reagálni néhány, a vitában elhangzott észrevételre. És ebben egy picit néha talán lehet, hogy vitatkozom az ellenzéki képviselőkkel is.

Én nem értek egyet azzal az elvvel, hogy legyen minél több nagykövetség, szerintem annyi nagykövetség kell, ami hatékonyan tudja képviselni Magyarországot nemzetközi érdekeit, mert ha csak azért hozunk létre egy nagykövetséget, hogy oda az egyik haverunkat ki tudjuk nagykövetnek tenni, és egyébként onnantól kezdve soha többet ne halljunk annak a nagykövetségnek a munkájáról, akkor azt gondolom, hogy ez egy felesleges közpénzpazarlás. Ha viszont olyan nemzetközi érdeket vagy olyan gazdasági érdeket szolgál, ami nélkülözhetetlen, akkor, azt gondolom, hogy természetesen érdemes növelni ezen nagykövetségek számát. Hogy teljesen korrekt legyek, azt tudom mondani, hogy a mostani Külügyminisztérium csinált ilyen is meg olyat is. Magyarul, volt valóban olyan nagykövetségi létszámbővítés, ami szerintem is indokolt volt, de volt olyan is, amelyik nem, és talán így pontosan érthető az én hozzáállásom.

(9.20)

Én úgy mondanám, az, hogy most ez törvényben vagy rendeletben van szabályozva, szerintem az teljesen mindegy lenne. Valóban igaz az, hogy korábban majdnem a 80-85 százaléka ennek a törvénynek rendeletben volt, akkor is működött, tehát igazából az élet vagy a napi gyakorlat szempontjából tényleg mindegy, hogy ez most törvény vagy rendelet, de azzal egyetértek, hogy ha már hozzáfogtak ahhoz, hogy egy törvényt csináljanak, akkor érdemes lenne azt jól megcsinálni. Itt most nemcsak arra gondolok, hogy 12-szer módosították már, azért 2016 óta az élet akkorát nem változott, hogy ha tökéletesen csinálták volna meg ezt a törvényt elsőre, akkor ennyiszor kelljen hozzányúlni ehhez, akár szócseréket alkalmazva,

mert hogyha szót kell cserélni, akkor az valószínűleg nem a világ változása miatt van, hanem mert valami rosszul lett megfogalmazva. De ettől függetlenül én azt gondolom, hogy van szükség olyan törvényre, ami ezt a külszolgálatot és a külügyi kérdéseket szabályozza, tehát alapvetően azzal, hogy ez törvényi formában legyen, ahogy ezt képviselőtársaim is elmondták, egyet lehet érteni.

Azzal is vitatkoznék, hogy nem látszik a kormány külpolitikája - de! Pont az a baj, hogy nagyon is látszik a kormány külpolitikája, már olyan értelemben, hogy a mi szempontunkból nézve az a baj, mert egy csomó mindennel nem értek én személyesen egyet, amit csinálnak. Ha nem látszana, akkor nem tudnánk mivel vitatkozni, akkor maximum azt mondhatnánk, hogy lusták, aztán miért nem csinálnak már valamit. Én azt látom, hogy pont sok olyat csinálnak, amit szerintem külpolitikaként nem szabadna csinálni, a nemzetközi kapcsolatainkat alapvetően rombolja, Magyarország nemzeti érdekérvényesítő képességét rombolja, és ez az állandó harc, amit a külképviseletek vagy a Külügyminisztérium jelenleg képvisel, szerintem nem éri el a kívánt hatást.

Magyar belpolitikai fogyasztásra kiváló, félreértés ne essék, tehát itthon egészen biztosan megsüvegelik a külügyminisztert, amikor elküld mindenkit a csudába, amikor berendel különböző nagykövetekeket különböző sérelmekért, van, amikor ennek természetesen van oka és helye, de az, hogy éppen legutóbb az Amerikai Egyesült Államok megválasztott elnökét küldte el a csudába a külügyminiszter, az lehet, hogy nem feltétlenül rögtön segíti a magyar-amerikai kapcsolatoknak a kiépítését, és adott esetben számos más olyan nyilatkozatot is idézhetnénk, ami valóban magyar belpolitikai használatra egészen biztosan kiváló, de ha csak szakmapolitikailag nézzük, ha Magyarország külkapcsolatai szempontjából nézzük, és ezáltal azért az érdekérvényesítő képességünk szempontjából nézzük, akkor szerintem ennek a külpolitikának valóban számos káros hatása van, és nagyon sokat romlott Magyarország megítélése nagyon sok helyütt, amit természetesen a mostani Külügyminisztérium soha nem fog elfogadni.

Azt én is szeretném jelezni, mert nagyon sok diplomatát ismerek, hogy azt, hogy a magyar diplomaták nem a hazájukat és nem a nemzetüket szolgálják, nem merném állítani. Inkább az ellenkezőjét állítanám, hogy a legtöbben, és természetesen nem száz százalékos, tehát ha a kritika úgy hangzik el, hogy vannak olyan politikai kinevezettek, akik nem az országuk érdekét, hanem a pártpolitikai érdekeket képviselik, akkor azt tudom, mondani, hogy egyetértek ezzel az állítással, vagy legalábbis ezt a dolog elé helyezik. Ha megengedő vagyok, azt mondom, hogy azt hiszik, hogy ennek a pártpolitikai érdeknek a képviselése az nemzeti érdek, de alapvetően én is azt vallom, hogy a magyar diplomaták külföldön alapvetően a nemzeti érdeket képviselik, alapvetően azt a célt szolgálják, hogy az ország érdekét, az ország állampolgárainak az érdekét szolgálják, és van, amikor megnehezítik ezt a

munkájukat politikai érdekből, de azért nem ezek a diplomaták a felelősek, hanem azok, akik ilyen politikai célokat vagy követelményeket állítanak eléjük. Ők pedig nem tudnak mást tenni, mint végrehajtják adott esetben ezeket az utasításokat.

Énnekem is az a gondom ezzel a mostani javaslattal, valóban legutóbb tartózkodtunk az eredeti törvényjavaslat vitája után a szavazáskor, pont ezekből az okokból kifolyólag, hogy szerintünk lehetne egy ilyen törvény, 85 százalékban ugyanaz volt benne, mint egy kormányrendeletben, igaz, hogy a maradék 15 százalék szerintem nem lett annyira jó, ezért tartózkodtunk. Most viszont nemet fogunk mi is mondani erre a törvényjavaslatra, mégpedig azért, mert nagymértékben sérülnek a munkavállalóknak a jogai, tehát azok, amiket itt több képviselő is elmondott, hogy kirendelhetik indoklás nélkül, nem kell megkérdezni az adott személyt arról, hogy hova rendelik át, ezek szerintünk nem elfogadhatóak.

Én azt gondolom, hogy ez beleillik abba a tempóba, amit a magyar külügyminisztertől már többször láttunk, nevezetesen, hogy ő legutóbb is úgy nyilatkozott, hogy nem játszunk szakszervezetesdit a Külügyminisztériumban; vagy éppen azt mondta, hogy senkinek nem engedélyez semmiféle home office-t, bár-hogy is tomboljon a vírus; vagy éppen amikor kiszivárgásokról volt szó, már információszivárgásról a minisztériumból, akkor az volt talán az egyik államtitkárnak a véleménye, vagy lehet, hogy a miniszternek magának, hogy úgy látszik, még nem rúgtak ki elég embert a Külügyminisztériumból, hogy ezeket a szivárgásokat el tudják zárni. Tehát én azt látom, hogy a teljes szemléletmód egy ilyen katonai irányba megy el.

Úgy látszik, hogy a miniszterelnök úrnak a stílusa ragadós a külügyminisztert illetően, úgy gondolja, hogy ő is a honvédséget vezeti, és katonaságot irányít, ezért azt gondolja, hogy tulajdonképpen ezek az emberek bábuk, és mint hadvezér vagy kicsi hadvezér, vagy alhadvezér, nem tudom, hogy mondjam, ő is ugyanúgy játszhat ezekkel az emberekkel, és tologathatja őket a sakktáblán, ahogy éppen kénye-kedve tartja. Szerintünk ez nem helyes.

Zsigmond képviselőtársam mondta, hogy sokat változott a világ. Bizony, sokat változott, ma már vannak munkavállalói jogok például, amiket szeretünk képviselni baloldali pártként. Tehát ez nem elfogadható. Lehet valakit átrendelni, lehet valakit hazarendelni, sőt, néha kell is hazarendelni, mint ahogy láttuk a legutóbbi alkalommal, akár egy pedofil nagykövetnek a példájából, hogy olyan jól végezték az Alkotmányvédelmi Hivatalban a munkát, hogy simán kiküldték nagykövetnek.

Olyan jól végezte az Információs Hivatal a munkáját, hogy nem tudták felderíteni azt, hogy a hivatali laptopján több tízezer pedofil képet tárolt ez a személy, tehát igen, ilyenkor valóban gyorsan haza kell rendelni ezt az illetőt, de lehet hozzá indoklást tenni: azért rendeltük haza, mert pedofil volt, és eddig nem tudtuk felderíteni.

Tehát én azt gondolom az indoklásnélküliség és a katonai hozzáállás kapcsán, hogy lassan már fegyvert is kell majd viselni a diplomatáknak a toll helyett, úgyhogy mi ezért azt gondoljuk, hogy rossz irányba indult el ez a törvény. Lehetne jó irányba is vinni ezt a törvényt, sokat lehetne javítani rajta, vagy lehetett volna a 11. módosítás és most a 12. módosítás kapcsán is, de ez most egészen biztosan nem sikerült. Ezért az MSZP nem fogja támogatni most ezt a törvényt.

Amit Zsigmond képviselőtársam mondott, hogy ilyen gyorsan megszüntetnek valamit, és ez a múltat idézi: kár, hogy nem volt itt az elmúlt napok vitáiban, mert amikor az Egyenlő Bánásmód Hatóságról vitatkoztunk, akkor nehéz azt mondani, hogy fontos hatástanulmányok, átgondolt, hosszú tervezés után, sok szakmai vita után nehezen, de meghozták azt a döntést, hogy beszántják az Egyenlő Bánásmód Hatóságot. Ehelyett az történt, hogy gondoltak egyet, aztán pártpolitikai okból, most passzol ehhez a homofób megközelítéshez, amit itt használnak különböző törvények kapcsán, ezért gyorsan ezt a hatóságot is beszántották. Nem kellett sokat várni, képviselőtársam, egyik pillanatról a másikra megtették.

Tehát hogyha egy törvényt lehet változtatni, vagy ön szerint nem lehet változtatni egyik pillanatról a másikra, akkor valószínűleg ilyen döntéseket sem lehet meghozni, sőt olyan képviselői indítványokat sem érdemes tenni, amiket 24 órán belül vagy 48 órán belül vernek át a Házon, amikben olyan módosítások vannak, amik alapvetően írják át akár családok életét, vagy akár különböző gazdasági szektoroknak a működési feltételeit, csak azért, mert éppen valamilyen pártpolitikai érdekük vagy valamelyik barátjuknak az anyagi érdeke éppen azt szolgálja. Úgyhogy ebben kioktatást maguktól egészen biztosan nem fogadunk el, hogy mit lehet és mit nem adott esetben egy törvény módosítás kapcsán megtenni. Köszönöm szépen, elnök úr, a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dudás Róbert képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

DUDÁS RÓBERT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm a választ is Zsigmond képviselőtársamnak. Megmondom őszintén, államtitkár úrtól vártam, de ha már megtette, akkor én is hadd reagáljak néhány gondolatot.

Azt mondta, bízunk benne, hogy kiállja az idő próbáját ez a törvényjavaslat. Képviselőtársam, a három-négy évvel ezelőtti elfogadását követően, ahogy több képviselőtársam is említette, a 12. módosításról beszélünk. Tehát nagy valószínűség szerint az előttünk álló másfél évben, mint ahogy említették is, valószínűleg ez még vissza fog jönni, ha csak kicsi módosításokkal is, de vissza fogják hozni, mert éppen valamit ki akarnak benne cserélni.

A 2. § kapcsán nem tettem fel kérdést államtitkár úrnak, ezt most azért megtenném.

(9.30)

Bevezetjük a szakkonzul kifejezést, illetve ezt a terminológiát. Ezt egyébként az elmúlt hetek-hónapok nagykövetjelölti meghallgatásain több jelölttől is hallottuk, és nagy valószínűség szerint van létjogosultsága, hogy különböző feladatokra szakkonzul ki nevezésére kerülhessen sor, és erről majd ő fog egyeztetni a Külgazdasági és Külügyminisztériummal; ez valószínűleg meg is történt, és lehet, hogy ennek köszönhető. De azért engedje meg, tegyünk egy pár dolgot tisztába! Mit jelent a konzuli személyzet? Ágazati jogszabályok alapján külképviseleten konzuli tevékenységet végző diplomata, kormánytisztviselő vagy külképviselet által foglalkoztatott munkavállaló. Szakdiplomata: az a diplomata, aki kormányzati igazgatási szerv egy ágazati szakmai feladatát külképviseleten látja el.

És akkor most lehet, hogy kicsit sok lesz a kifejezés, de mégis megpróbálom elmondani, illetve megpróbálnék választ kapni arra: amennyiben a szakkonzul egy olyan szakdiplomata, aki konzuli feladatokat lát el, akkor ő nem a konzuli személyzethez tartozik inkább a tevékenységét tekintve? Továbbá, ha a konzuli személyzet alapból végzi a konzuli tevékenységet, akkor az számomra nem feltétlen érthető, hogy mi szükség a szakkonzulra. Ez tulajdonképpen olyan, mintha összemosták volna a konzult és a szakdiplomát, amiből lett egy szakkonzul. De ha ennek létjogosultsága van, még ezzel sincsen probléma, ugyanakkor azt gondolom, ha bevezetnek egy új terminológiát, akkor egy kicsit komolyabb kifejtést érdemelne, hogy az mindenki számára világos legyen.

Egy gondolat erejéig szeretnék Mesterházy képviselőtársamra reagálni, aki a nagykövetti és konzuli állomáshelyek száma kapcsán fogalmazott meg kritikát az irányomba. Teljesen igaz van, és egyébként én is így gondolom, rosszul fogalmaztam. A hatékonyságot kell megcélozni, és a hatékonyság nem feltétlen az állomáshelyek számában van - ha ebben rejlik, akkor legyen, de ugye, tudjuk mindannyian, hogy nem feltétlen -, azt kell megcéloznunk, hogy a világ számos pontján, a lehető legtöbb pontján hatékony külszolgálati munkát tudjanak végezni a diplomatáink a magyar nemzet érdekében. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Szeretném megköszönni Zsigmond Barna Pál képviselőtársam hozzászólását, mert ezen keresztül megértettem, hogy nagyjából hogyan készülnek a Pesti Srácok cikkei azokból a felszólalásokból, amelyeket mi itt a tisztelt Ház előtt elmondunk. Mondom a receptet: nagyjából minden fél mondatot ki kell forgatni, rá hazudni kettőt, aztán utána leönteni *(Dr. Zsigmond*

Barna Pál: 444!) azokkal a szövegpanelekkel, amikkel önök rendre hamisan vádolják az ellenzékét. Tehát tényleg köszönöm, mert ez egy jó metódus, és akkor ennek kapcsán tényleg értem, hogy hogyan működnek az újságírók, illetve önök maguk is.

Én tényadatokat soroltam, tisztelt képviselőtársam, miszerint az olaszoknál tízszer drágábban, a németeknél pedig ötvenszer drágábban szereztünk be lélegeztetőgépeket, ezek számadatok, képviselő úr; ön pedig azt állította rólam, hogy etalonként emlegetem az olasz járványkezelést, amiről szó sincs, tehát ilyen értelemben hazudott a felszólalásában. Azt szeretném elmondani ugyanakkor, hogy a nagyságrendileg 60 millió fős Olaszországban 713 elhunyt volt tegnapelőtt, nálunk pedig az egyébként nem egész 10 milliós országunkban napok óta 100 környékén van a halálosok száma, tehát ilyen értelemben az ön által most földbe döngölt olasz járványkezelés nagyjából ugyanolyan sikertelen, mint a hazai. Ezt azért nem árt rögzíteni a jegyzőkönyvben.

Azt is gondolom ezenfelül, hogy amikor arról beszélünk - hiszen így emlegette a felszólalásomat -, hogy ízléstelen, arra kérem önt, hogy nézzen bele a jegyzeteibe, hogyha ízléstelenséget akar találni, bőven fog. Köszönöm. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! További kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Most normál időkeretben kért szót Demeter Márta képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Zsigmond képviselő úrnak a külügyi területet érintő megjegyzéseire nem szeretnék reagálni, mert látszik, hogy - nem tudom - nem beszélget a Külügyminisztérium munkatársaival, nem figyeli feltétlenül ezt a területet, azt viszont nagyon javaslom önnek, hogy beszéljen azokkal, akik a külképviseleteken dolgoznak, és kérdezze meg, hogy mit gondolnak egyébként erről a törvényről, amelynek a vitája folyik éppen itt a Ház előtt, és hogy az ő életüket nagyjából milyen irányba terelte, merthogy nagyjából az ingatlan-bérbeadási adó - adósvételen át mindennel foglalkoznak, csak egyébként külügyi képviseletre lényegében nem is marad idejük. Úgyhogy érdemes lenne velük beszélgetni.

Viszont ha már idekerült a járvány elleni védekezés, azt azért hangsúlyozni kell, hogy most úgy van ennek a törvénynek a vitája itt a parlamentben, és úgy dolgoztak a minisztériumban vagy isten tudja, hol ezen a törvényen, hogy ide behozzák ezeket az apró-cseprő technikai módosításokat, amiket egyébként nem is kellene törvényi szinten szabályozni, hogy egyébként a kormányának abszolút nem ezzel kellene foglalkoznia, hanem a járvány elleni védekezéssel. És ez az egész hét azért borzasztó, és azt mutatja meg, hogy egyébként mennyire érdekli a magyar emberek sorsa a kormányt, mert közel száz, és sajnos voltak napok, amikor több mint száz ember halt meg a koronavírus-járvány miatt, és ahelyett, hogy a kormány

egyébként ezzel lenne elfoglalva, hogy hogyan lehet minél több magyar embert megmenteni, hogyan lehet mind az egészségügyben, mind a gazdaságban olyan lépéseket tenni, hogy megkönnyítsék az emberek helyzetét, hogy biztosítsák az egészségüket, a lehető legjobb ellátást és a legtöbbet, amit meg lehet tenni egy ilyen helyzetben, mert tényleg veszélyhelyzetről, vészhelyzetről beszélünk, ahelyett idehozzák a parlament elé egyébként ezt a törvényjavaslatot.

Eleve semmi keresnivalója itt, de most aztán pláne nincs sem az alaptörvény-módosításnak, sem a választásitörvény-módosításnak, semminek, még akkor sem, hogyha egyébként iszonyatosan félnek attól, hogy 2022-ben elvesztik a hatalmukat. Akkor talán az emberekért kellene dolgozni, nem pedig törvényekkel megpróbálni buherálni; és pláne nem ebben az időszakban, merthogy ezeknek sajnos semmi köze sincsen a járvány elleni védekezéshez.

És hogyha a járvány elleni védekezésről beszélünk, akkor viszont amihez van a Külügyminisztériumnak kapcsolata, államtitkár úrnak, miniszterhelyettes úrnak szeretném mondani, például a gazdasági intézkedések. Itt van a ThyssenKrupp. Ön adta át a magyarországi leány cég ügyvezetőjének 2020. május 25-én a támogatási szerződést, amellyel próbálnák mérsékelni a koronavírus-járvány gazdasági hatásait, nyilvánvalóan megpróbálták volna azt elérni, hogy egyébként kevesebb ember legyen elbocsátva. Hát, nagyon úgy néz ki, hogy ez nem működik, meglátjuk.

Viszont hogyha ön itt van, akkor szeretném ezúton is megkérni - ez mai hír egyébként, hogy a ThyssenKrupp ötezer fős leépítést hajt végre azon a hatezeren felül, amit már egyébként bejelentettek, és még nem lehet tudni, hogy a magyarországi leányvállalatnál mennyi embert fognak elküldeni -, hogy tegyenek meg mindent, államtitkár úr, hogyha innen kimegy, akkor az legyen az első dolga, hogy mindent megtesz azért, hogy ne bocsássanak el itt, Magyarországon embereket ettől a cégtől, hiszen önök adtak ennek a cégnek pénzt, nem is keveset. És egyébként ez már nem az első alkalom, hogy megint a multi cégeket, megint a nemzeti nagytőkéket támogatják meg, mint ahogy - már tényleg én unom előhozni - muszáj megemlítem Mészáros Lőrincet, aki úgy kapott közel húszmilliárd forintot, hogy 850 embert elküldött a tavaszi koronavírus-járvány-hullám kellős közepén, elbocsátotta ezeket az embereket, és közel húszmilliárd forinttal díjazták, plusz egyébként a multi cégeket. Nem ez a helyes politika. Nem ez a helyes politika!

Az embereket kell támogatni, a kis- és közepes vállalkozásokat kell támogatni, amelyek egyébként most szenvednek a járvány alatt, és borzasztó veszélybe kerül ezeknek a kisebb cégeknek, egyéni vállalkozóknak a működése. Tudjuk azt, hogy bizonyos régiókban, hiába települ oda egy multi cég, hiába teremtsz ötszáz-hatszáz munkahelyet, ami persze nagyon jól hangzik így egyben, és bizonyára vannak is helyben, akik örülnek ennek, ez tény, az az ötszáz-hatszáz ember ott el tud helyezkedni, csak egyrészt ezek nem

válságálló munkahelyek, és megint itt vagyunk egy válságnak a kellős közepén, és látszik az, hogy egyébként sajnos ilyen a XXI. század, egyelőre legalábbis, hogy válság válságot ér, erre fel kell készülni; akkor olyan gazdasági szerkezetet kell csinálni, abba kell tenni a pénzt, amivel igenis ténylegesen meg lehet védeni a munkahelyeket.

De az igazi megtartóerő ezekben a régiókban nem ez a pár, úgymond csomókban, frekventáltan elhelyezkedő munkahely, hanem pontosan a kis- és közepes vállalkozások lennének, hogy a fiatalokat ott tartjuk azokban a megyékben, régiókban, ők ott tudjanak családot alapítani, ott tudjanak dolgozni, ott tudjanak más embereket foglalkoztatni, ne kelljen még öt vagy hat településsel, faluval se arrébb utazni valakinek ahhoz, hogy lehessen munkahelye. Kapjanak hozzá megfelelő szakképzést, legyen megfelelő iskola, a multi cégek vállalkozás szerepet a képzésben! Feltételhez kötötték ezt, államtitkár úr. Amikor a ThyssenKrupp állami támogatást kapott, akkor milyen feltétellel kapta, mit vártak el ettől a cégtől, milyen feltételeket szabtak?

(9.40)

Mert igenis lehet feltételeket szabni ezeknek a nagy cégeknek, sőt kutya kötelessége a XXI. században egy kormánynak az emberek érdekében szabni feltételeket. Úgyhogy, ha a járvány elleni védekezésről beszélünk, ott is sajnos borzasztó nagy hiányosságok vannak. Óriási a felelőssége a kormánynak, hogy egyébként x időt azzal töltöttek például, hogy ezt a külügyi, már nem is tudom, miről szóló törvényt - mert egyébként tényleg technikai dolgoknak a gyűjteménye, lexikona ez, és semmilyen gyakorlati dologra nem jó - megalkossák vagy módosítsák, ezzel töltötték az időt, és nem pedig azzal, hogy még hatékonyabb legyen a járvány elleni védekezés.

Úgyhogy, államtitkár úr, arra kérem, hogy a magyar emberek érdekében ebben a konkrét esetben is, amit említettem, a ThyssenKrupp esetében, de az összes többi esetben, ahol megtámogattak ilyen nagy multi cégeket, vagy pedig fognak támogatni, mert biztos, hogy a továbbiakban is ez lesz a kormánynak a prioritás - gondolom, ez az ára valami másnak -, legalább annyit várjanak el, ha nem változtatnak ezen, mert úgy látszik, nem változtatnak, majd másfél év múlva, azt gondolom, lesz lehetőség változtatni ezen, és fogunk is, de addig is igenis feltételeket szabjanak, és akadályozzák meg, hogy ez a cég konkrétan magyarokat küldjön el. Köszönöm. *(Bósz Anett tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom a képviselő asszonyt, hogy a külképviselésekről és a tartós külszolgálatról folyó általános vita zajlik. Most kettőperces felszólalásra megadom a szót Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportjából.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nagyon röviden válaszolnék Bósz Anett képviselőtársamnak. Megnéztem a jegyzeteimet, ön ezeket mondta: romboló külpolitika, a magyar kormány nem segítette a védekezést, és azt mondta, hogy a diplomatáink nem a hazát, nem a nemzetet szolgálják. Erre mondtam, amit mondtam, azt, hogy izléstelen, egyébként ezt a kijelentését még Mesterházy képviselőtársam is helyre kellett hogy tegye, hiszen minden alapot nélkülöz ez a kijelentése.

És bár nem szeretem ezeket a statisztikákat, de a halálesetek száma, ami egyébként drámai, minden egyes haláleset, Olaszországban ebben az évben egymillió főre vetítve 759, Magyarországon 346. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kettőperces felszólalásra jelentkezett Mesterházy Attila képviselő úr, az MSZP képviselőcsoportjából. Megadom a szót, képviselő úr.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Én azt gondolom, hogy Bósz Anett képviselőtársamnak annyiban bőven jogos volt a megjegyzése, hogy azért akik hamis híreket vagy úgynevezett fake newsokat - ahogy szokta a miniszterelnök emlegetni - terjesztenek, arra csak két számot hadd mondjak: a kormányhoz köthető média 2018-ban 109 helyreigazítási pert vesztett el, míg az összes többi média 14-et. Szerintem ez egy beszédes szám. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kettőperces felszólalásra megadom a szót Demeter Márta képviselő asszonynak. Parancsoljon!

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Azt szeretném kérni, elképzelhető, hogy csak a jegyzőkönyv számára sajnos, de azt szeretném kérni, hogy a miniszterhelyettes úr legyen kedves, tegye meg, hogy a vitában reagál az elhangzottakra. Zsigmond képviselő úrnak megismerhettük az álláspontját és a véleményét, a felszólalásainkról leginkább, és az általános politikai helyzetről, viszont jó lenne, ha a Külügyminisztériumtól hallanánk valamilyen reakciót.

Azért szeretném ezt itt elmondani, mert nagyon rossz gyakorlatnak gondolom, hogy lényegében amikor már lezárják a vitát, akkor a zárszóban mond bármit is a kormány képviselője az elhangzottakról, és mi arra már nem tudunk reagálni. Tehát ha itt ültünk egyébként másfél órát ezzel a törvénnyel, és vitatkoztunk, és egyébként, azt gondolom, érdemi elemek felmerültek, tehát konkrét szakmai kérdések is felmerültek akár a kihelyezéssel kapcsolatban és más konkrétumokkal, állampolgársággal, egyebekkel kapcsolatban, akkor tényleg tegye meg, hogy

azokra érdemben reagál, hogy ha olyan a helyzet, akkor mi még tudjunk erre válaszolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Mivel további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Magyar Levente miniszterhelyettes úrnak, aki nyilván válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Parancsoljon!

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönöm a lehetőséget, és köszönöm az ellenzéki és kormánypárti észrevételeket, kritikákat. Tematikailag szerteágazó hozzászólások hangzottak el, és úgy érzem, a végére némileg letértünk az eredeti tárgyról, de megpróbálók röviden minden elhangzott felvetésre reflektálni.

Kezdjük talán - ha már külön felszólítást kaptam - a Demeter Márta képviselő asszony észrevételeire való reflexióval. A képviselő asszonynak tisztelettel jelzem, hogy a kormány a Külgazdasági és Külügyminisztériumon keresztül ebben az évben a járvány okozta gazdasági nehézségek ellensúlyozásaként és kifejezetten a kis- és középvállalkozói szektor megsegítéséeként 355 milliárd forintot mozgósított, és ebből közel ezer magyar kis- és középvállalkozás kapott lehetőséget arra, hogy a járvány okozta nehézségek ellenére tovább tudjanak lépni, bővíteni tudják a beruházásaikat, tevékenységüket, illetve el tudjanak kezdeni külföldi kapcsolatokat építeni. 355 milliárd forintról beszélünk - egymilliárd euróról, még a mostani gyenge forintárfolyamon is.

Azt gondolom, képviselő asszony, hogy a kormányra támadni azért, mert a kkv-kat nem segíti, egy ilyen szám tükrében méltánytalan, és főleg ha megnézi azt, hogy a körülöttünk lévő országok milyen intézkedéseket hoztak, akkor ebből kiderül, hogy ebben az összehasonlításban is - nem csak önértéken -, azt gondolom, ez egy komoly erőfeszítés az ország részéről. Hiszen ezeket a támogatásokat a magyar adófizetők pénzéből fordítottuk arra, hogy a magyar kis- és középvállalkozásokat segítsük, célzottan a magyar kis- és középvállalkozásokat. Nyilvánvaló, hogy a külföldi tulajdonú magyarországi termelő nagyvállalatok is kapnak támogatást, ha Magyarországon munkahelyeket teremtenek, ha beruháznak, ezek közé tartozik a ThyssenKrupp is, amelyik az elmúlt években nagyon komoly beruházásokat hajtott végre Magyarországon, további beruházások végrehajtása van előkészület alatt, és folyik is már a beruházásnak a létrehozása, több száz új munkahelyet teremtve. Nem arról beszélünk a ThyssenKrupp-pal, hogy hány magyar munkavállalót küld el, hanem hogy hány száz új magyar munkavállalót fog alkalmazni.

Az a kérésem a képviselő asszony felé, hogy ha már ilyen kritikával illeti a kormány azon politikáját, hogy külföldi befektetőket támogat, akkor ne tévessze össze a világ egyik legnagyobb acélipari vállalatának a

nemzetközi helyzetét azzal, hogy magyarországi autógyári beruházásaik milyen helyzetben vannak, és tájékozódjon a képviselő asszony, mielőtt olyasmit állít, ami köszönőviszonyban sincs a valósággal, e tekintetben sem, ahogyan az előbb említettem a kkv-k támogatására vonatkozó kritikája kapcsán.

Általános megjegyzésként, visszatérve most az eredeti tárgyra, a külszolgálati törvényre, hadd jegyezzem meg tisztelettel, hogy mintha nem volna teljes konzisztencia az ellenzéki felszólalások lényegi, tartalmi elemei között. Miután az ellenzék egy monolitikus blokká olvadt össze a kormánypárttal szemben, ilyen módon hadd várjam azt el, vagy hadd reflektáljak, ha a felszólalásaik szöges ellentétben vannak egymással, akár még egyazon személy vonatkozásában is... *(Balczó Zoltán: Nem vagyunk blokk! - Közbeszólás a kormánypártok soraiból: De!)* Képviselő úr, nyilvánvalóan azzá váltak, de ezt majd megbeszéljük maguk között.

Általános felvetésem, hogy ha egyrészt féltik a külügyminisztériumi munkavállalókat a szigorú, munkára vonatkozó szabályozásoktól, a kihelyezési, visszahívási, áthelyezési szabályozásoktól, a másik oldalon három másodperccel később pedig azt állítják, hogy a fideszes pártkatonákat küldjük diplomatának, akkor hol van ebben a logika? *(Balczó Zoltán közbeszól.)* Most akkor a pártpolitikai kinevezetteket féltik, vagy a kiváló magyar, nemzeti érdeket képviselő diplomatákat? Az a kérésem, hogy ezt gondolják végig, és olyan megjegyzéseket tegyenek, amelyek - hogy mondjam? - a logikai, értelmi alapkövetelményeknek megfelelnek *(Közbeszólás a Jobbik soraiból.)*, mert nem találok ebben következetességet.

Ami a magyar külpolitika tartalmi kérdéseit illeti, nem biztos, hogy ezt ezen törvényjavaslat kapcsán kell megvitatni, de ha már több ellenzéki képviselő volt kedves erre vonatkozó megjegyzéseket tenni, akkor hadd reagáljak röviden! Kétségtelen, hogy azért áll a magyar külpolitika ilyen ellenzéki ösztűz alatt, mert van mire ösztűzet zúdítani, van magyar külpolitika, szemben azokkal az évekkkel, évtizedekkel, amikor önök, illetve az önök szellemi és politikai elődei, az MSZMP korszaka alatt Magyarországról mindent el lehetett mondani, csak hogy önálló külpolitikája volna, azt nem.

(9.50)

Tisztelt jobbikos képviselő urak és hölgyek, tisztelt MSZP-s és DK-s képviselő hölgyek és urak, Magyarországon a második világháború utáni évtizedekben nem beszélhettünk önálló magyar külpolitikáról, és az önök rendszerváltás utáni párttársai, illetve elődei ugyanezen politika szellemében láthatatlanok voltak, láthatatlanul képviselték Magyarországot a nemzetközi színtéren. Annnyira futotta nekik, hogy éppen a legmelegebb vagy legnagyobb árnyékot adó gazdastesthez soroltak be, de szuverén magyar külpolitikáról az önök által uralt időszakok alatt a legkevésbé sem beszélhettünk. Ilyen most, azt gondolom, van. S az,

hogy a külügyminiszter reagál az amerikai elnökjelölt azon vádjára, hogy Magyarország egy totalitárius diktatúra, helyénvaló, és a nemzeti szuverenitás és a nemzeti büszkeség legegységesebb követelményeinek felel meg. Ha ez önöknek nem tetszik, az bizony sokat elmond az önök hozzáállásáról. Önök megszokták a második világháború óta, hogy Magyarországnak az a jó, ha minél többet kap külföldről negatív értelemben, és önök valamilyen furcsa módon azt gondolják, hogy Magyarország akkor képviseli megfelelően a nemzetközi érdekeit, ha azokról teljes mértékben lemond, és hagyja, hogy gyalázzák az országot.

Tisztelt Felszólalók! Röviden a törvényjavaslatunk tartalmi elemeiről; ha megengedik, idekanyarodnék. A leghangsúlyosabb kérdés, amivel kapcsolatban több észrevétel is elhangzott, talán az, hogy szigorítanánk azt a szabályt, ami azon fogadó állambeli egykori állampolgárokat vonatkoztató, akik külszolgálatot kívánnak vállalni az adott államban. Azt gondolom, hogy ez nemzetbiztonsági szempontból egy megalapozott felvetés. S az is megalapozott - Demeter Márta képviselő asszonynak mondom -, hogy nem sarkítjuk le annyira a dolgot, hogy ne lehessen azon kollégák esetében kivételt tenni, akiknél nem merülnek fel azok a szempontok, amelyek adott esetben másoknál felmerülhetnek.

Tehát nem zárjuk le teljesen ezt az ajtót, nyitva hagyjuk arra az esetre, hogy ha a titkosszolgálatokat felügyelő miniszterek úgy döntenek, hogy nem áll fenn olyan nemzetbiztonsági körülmény, amely akadályát képezné az illető akkreditálásának az adott országban. Ugyanakkor természetesen hajlandók vagyunk minden konstruktív kritikát megfontolni, és ha szükséges, revidálni a javaslatunkat. Azt gondolom, arról beszélgethetünk, hogy kell-e konkrétan ezt a kérdést törvényi szinten kezelni. Nyitott vagyok arra, és a Külügyminisztérium nyitott arra, hogy megfontolja ennek az alacsonyabb szintű jogszabályban való rögzítését. Ugyanakkor az érdemi tartalmi módosítást nem tartom indokoltnak, de - s ezt Zsigmond képviselő úrnak is mondom - meg fogjuk fontolni a felvetést, hiszen az sokakat érint.

Ami az indoklás nélküli megszüntetést és az áthelyezés beleegyezés nélküli lehetővé tételét illeti, szeretném elmondani - s ez kapcsolódik azokhoz a felvetésekhez, amelyek a Külügyminisztérium elmúlt években megnőtt feladatkörét és hálózatát érintik -, hogy 2014 óta jelentős növekedésen ment át a Külügyminisztérium, illetve a külügyi hálózat. Ez számszerűen talán leginkább abban fejezhető ki, hogy a Külügyminisztérium költségvetése 2014 magasságában nem érte el a 100 milliárd forintot, ma pedig közelíti a 400 milliárd forinthat. Ebből is kiolvasható, hogy jelentős többletfeladat és hatáskör jelentkezett a külügynél, és ennek megfelelően bővítettük a külügyi, költségvetési hálózatunkat és a külképviseleteink számát. Erre is hangoztak el számok. Én itt nagyságrendet szeretnék mondani. Ha beleszámolom ebbe a konzuli irodákat, amiket most sorra nyitunk a világ számos pontján, akkor nagyjából megállapíthatjuk,

hogy a 2014-es állapothoz képest mintegy kétszer annyi külképviseletünk szolgálja Magyarországot érdekeinek a képviseletét a világban, mint hat évvel ezelőtt.

Szintén idetartozik az, hogy 2014 óta a Külügyminisztérium személyi állománya jelentős részben cserélődött, mintegy háromnegyed részben új kollégákkal dolgozunk, akik 2014 előtt nem voltak a ház munkatársai. Mindezen körülmények indokolják azt, hogy mára hozzá kelljen nyúlni a kihelyezés, áthelyezés, hazahívás viszonylag megengedő szabályaihoz, és a szigorítás irányába elmozdulni, hiszen minél nagyobb a rendszer, annál több nemzetbiztonsági kérdésre, körülményre kell tekintettel lennünk. Elsősorban ezek indokolják azt, hogy adott esetben indoklás nélküli áthelyezésre vagy indoklás nélküli hazahívásra is sor tudjon kerülni. Ezt a kérdést itt talán ennyivel lezárhatjuk.

S még egyszer visszakanyarodnék oda, az a kérés, döntsék el, hogy azzal vádolnak-e bennünket, hogy pártkatonákat alkalmazunk szerte a világban, akik kizárólag a Fidesz érdekeit és nem az országét képviselik, vagy pedig aggódnak a Külügyminisztérium munkavállalóinak a sorsáért, mert nem konzisztens a két felvetést egyszerre megtenni. *(Nunkovics Tibor: Az egyes pártoknak más a véleményük.)* Képviselő úr nem volt itt, egyazon párt részéről is elhangoztak ellentmondó vélemények. Szeretném hangsúlyozni, hogy a hozzászólásokat akkor tudjuk komolyan venni, ha azokban a logika legalább nyomokban jelen van.

Egyáltalán miért volt szükség erre a törvényre? Azért volt szükség még 2016-ban erre a törvényre, mert korábban ilyen nem volt, és azt gondoltuk, hogy törvényi szabályozást érdemelnek azok a kérdések, amelyek itt rendezésre kerültek. 2016-ban született meg a külszolgálati törvény, azóta ezt valóban több ízben módosítottuk, de azt gondolom, hogy jobb módosítani a törvényt, részben a dinamikus többletfeladatok jelentkezése, a változó világ okán és bizony korrekciók okán, mint nem hozzányúlni, és adott esetben elavult vagy a korszakvetelményekkel lépést nem tartó szabályokat abban meghagyni. Én vállalom annak az ódiumát, hogy többször is hozzányúltunk, és lehet, hogy még ezután is hozzá fogunk nyúlni. Ez egy új szabályozási rendszer, amely finomhangolást igényel. Azt remélem, hogy a jövőben egyre kevesebb alkalommal kell megnyitni ezt a kérdéskört, most hogy ezeket a korábban kimaradt, de hangsúlyos kérdéseket megpróbáljuk elrendezni a módosítások által.

Technikai kérdéseket én itt most nem említenék, viszont szeretnék reflektálni a jobbikos képviselő úrnak azon felvetésére, hogy a vendégoktatásra vonatkozó korábbi törvénymódosítás milyen módon történt. Meg fogom vizsgálni ezt a kérdést. Nyilvánvalóan nem az egész törvényt helyezük hatályon kívül, hanem a vonatkozó passzust. Ha korrigálnunk kell a szövegben, ezt természetesen meg fogjuk tenni. Ezt tekintsük egy technikai kérdésnek.

Azt a vitát, hogy a Külügyminisztérium - s akkor megint csak visszatérnék a tartalmi külpolitikai kérdésekre - mennyiért vásárolt lélegeztetőgépeket a tavasszal, nem feltétlenül itt kell lefolytatni, de az biztos nem állja meg a helyét, hogy a nyugati országok átlagosan ötvenszer olcsóbban jutottak lélegeztetőgépekhez, mint mi. Vettünk gépet olcsón, vettünk gépet drágán, éppen ahogyan hozzá lehetett férni abban a rendkívül tumultuózus piaci környezetben és feltételrendszerben. Ugyanakkor azt gondolom, hogy a kollégák helytálltak, és egyetlen olyan szerződést sem kötött a Külügyminisztérium, amelynek a teljesítésével utána komoly gondok lettek volna. Úgyhogy nem vezett el adófizetői pénz, ezt itt le tudom szögezni.

Még egyszer, összefoglalásképpen: miután rendkívüli módon megnőtt az elmúlt években a Külgazdasági és Külügyminisztérium feladatköre, ennek megfelelően rendkívüli módon bővült a külügyi hálózatunk, egy hatalmas személyi átalakuláson ment keresztül a tárca. Mindez indokol egy feszebb hivatali és irányítási rendet. Általában a külügyek speciális körülményei indokolták azt, hogy a kihelyezés, hazahívás, áthelyezés szabályaihoz a szigorítás irányába nyúljunk hozzá.

(10.00)

Higgyék el, hogy elsősorban és kizárólag a nemzeti érdekek hatékonyabb képviselésének követelménye és alapelve vezérel bennünket, amikor ilyen módosításokat javasolunk. Azt gondolom, hogy aki külszolgálati pályára lép, aki Magyarországot a külvilág felé képviseli, az nagy felelősséget hordoz, annak hivatástudattal kell rendelkeznie, egy olyan félkatonai rendbe kell betagozódnia, amelyen hagyományosan a külügyi világ is, így elbírák ezeket a szigorú szabályokat, és mindenki megértése és belátása szerint a nemzeti érdeket szolgálják.

Balczó képviselő úrnak még egy fontos felvetésére hadd reflektáljak az Információs Hivatal kapcsán. Úgy hangzik, tisztelt képviselő úr, az idézett tétel, hogy „Lehetővé válik, hogy a KKM-ben dolgozó, illetve korábban a Magyarország Európai Unió melletti állandó képviselésén szolgálatot teljesítő kormánytisztviselő az Információs Hivatal állományába kerüljön anélkül, hogy a küldő szervnél fennálló jogviszonyát meg kellene szüntetni.” Tehát nyilvánvalóan a hazai viszonyokra vonatkozik ez, tehát aki a Bem rakparton teljesít szolgálatot, az miért ne lehetne jogviszonyban (*Balczó Zoltán: Oké!*) az Információs Hivatallal is. Ezt fontosnak tartottam tisztázni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Megpróbáltam legjobb tudásom szerint választ adni a felmerült kérdésekre. A magyar külpolitika tartalmát érintő vitát csak részben érintettem, részben reflektáltam az elhangzottakra. Azt gondolom, megvan annak a fóruma, amikor ezeket a kérdéseket meg kell vitatni, egy ilyen alapvetően technikai törvénymódosítás alkalma nem biztos, hogy a legmegfelelőbb

időpont ennek a lefolytatására. Természetesen minden egyes olyan hozzászólást, amelybe a konstruktivitás belelátható, feljegyeztünk, ezeket meg fogjuk vizsgálni, ahol kell, készek vagyunk a törvény szövegén módosítani, és készen állunk a további vitákra is a törvénytervezet kapcsán.

Remélem, hogy a következő másfél évben már nem kell hozzájárulnunk a külszolgálati törvényhez. Nyilvánvalóan nem hobbiból csináljuk, hanem azért, mert javító szándék vezérel bennünket, amit felvállalunk, de azt gondolom, hogy ezzel ez a téma nagyjából le van kerekítve, és a 2022-es választásokig már nem kell megnyitni. Még egyszer: egy harmincéves restanciát rendeztünk a külszolgálati törvénnyel, amikor 2016-ban a Ház azt elfogadta, és annak a finomhangolásának egy, reményeim szerint utolsó vagy egyik utolsó lépését végezzük el a mostani módosítással. Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. (*Taps a kormánypártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr válaszait.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Európai Unióból történő kilépésére tekintettel az Egyesült Királyság állampolgárai, valamint családtagjaik tartózkodási jogáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13652. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente úrnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkárnak, miniszterhelyettesnek, a napirendi pont előterjesztőjének. Miniszterhelyettes úr, Ön a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az Egyesült Királyság, mint köztudott, 2020. január 31-én éjfélkor rendezett módon kilépett az Európai Unióból, ugyanakkor a kilépési megállapodás értelmében az ez év végéig tartó átmeneti időszak alatt az EU joganyaga továbbra is alkalmazandó brit vonatkozásban is. E joganyag része a szabad mozgásra és tartózkodásra vonatkozó jog.

A magyar kormány a brexittárgyalások folyamatában mindvégig kiemelt figyelmet fordított arra, hogy sem az Egyesült Királyságban élő magyar honfitársaink szerzett jogai, sem a hazánkban tartózkodó brit állampolgárok jogai nem sérülhetnek semmilyen forogatókönyv esetén. A kilépési megállapodás az átmeneti időszak lejártát követően is biztosítja azoknak a jogoknak a megőrzését, amelyeket az uniós polgárok a szabad mozgás jogának használatával az Egyesült Királyság uniós tagsága alatt megszereztek. A megállapodás kedvezményezettjei megőrzik huzamos tartózkodásra vonatkozó jogukat, az uniós polgárok, így

a magyar állampolgárok az Egyesült Királyságban, illetve a brit polgárok az Európai Unió területén, így hazánkban is.

A vonatkozó végrehajtási szabályok megalkotása nemzeti szinten valósul meg. A kilépési megállapodás alapján az EU tagországainak 2020. december 31-éig kell jogszabályban rögzíteniük az adott tagállamban élő brit állampolgárok és harmadik országbeli családtagjaik tartózkodási jogára vonatkozó nemzeti szabályozást, az ez év végéig tartózkodási jogot szerző kedvezményezettekre vonatkozóan. Hazánkban az érintett személyi kör, azaz a brit közösség nagyságrendileg ötezer fős.

Az Országgyűlésnek benyújtott jelen javaslat kidolgozása során elsődleges szempont volt, hogy a jogállások rendezése már a hazai idegenrendészeti jogban létező jogállás alkalmazásával történjen meg. A javaslat megteremti annak lehetőségét, hogy az érintettek kedvező feltételekkel letelepedési engedélyt szerezzenek Magyarországon, amelynek birtokában tovább tartózkodhatnak hazánkban, és lényegében változatlan jogokat élvezhetnek a mindennapi élet valamennyi területén, a munkavállalás, az oktatás és az egészségügy tekintetében egyaránt.

A kérelmezési lehetőség időtartama a törvény hatálybalépésétől számított egy év, így 2021. január 1-jétől 2021. december 31-éig tartana. E dátum megfelel a viszonyosság elvének, sőt kifejezetten kedvező a hazánkban élő brit állampolgárok számára, mivel az Egyesült Királyságba az uniós jog hatálya alatt érkező külföldiek, így a magyar állampolgárok is 2021. június 30-áig regisztrálhatnak a szigetországban. Az új jogállás megszerzéséig a korábban az érintettek számára kiadott okmányok megőrzik érvényességüket. A letelepedett egyesült királysági állampolgárok családtagjai, akikkel a kapcsolat már az átmeneti időszak lejártá előtt fennállt és továbbra is fennáll, csatlakozhatnak az egyesült királysági állampolgárokhoz nemzeti letelepedési engedélyt szerezve.

Fontos kiemelni, hogy a javaslat az ez év végéig tartózkodási jogot szerző kedvezményezettekre vonatkozó szabályozásra tesz javaslatot, és nem érinti a későbbiekben tartózkodási jogot kérelmező egyesült királysági állampolgárok és családtagjaik jogi státuszát. A 2021. január 1. napja után újonnan érkezők a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó szabályozás hatálya alá esnek. Kiemelendő továbbá, hogy a javaslat szerinti szabályozás érdemben nem kapcsolódik azon tárgyalásokhoz, amelyek az Unió és az Egyesült Királyság jövőbeni kapcsolatrendszerére vonatkoznak.

Tisztelt Országgyűlés! A brexittel kapcsolatos legfontosabb magyar kormányzati cél teljesült, hiszen sikerült megvédeni az Egyesült Királyságban élő magyar állampolgárok szerzett jogait. Ehhez a logikához illeszkedik, illetve a kilépési megállapodásból fakadó nemzetközi kötelezettség teljesítéséhez szükséges a tisztelt Ház előtt fekvő törvénymódosítás, amely megerősíti, hogy a magyar kormány minden hazánkban élő brit állampolgárra kiemelt hozzáadott értéként

tekint nemcsak gazdasági, hanem társadalmi értelemben is.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassa az Egyesült Királyság állampolgárai, valamint családtagjaik tartózkodási jogának az átmeneti időszakot követő biztosításáról szóló javaslatot. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Simon Miklós képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SIMON MIKLÓS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Idén december 31-én lejár az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kilépési megállapodás átmeneti időszaka, amely alatt az Egyesült Királyság állampolgárai és családtagjaik még az uniós jog szerinti tartózkodási jogot szerezhetnek, és ezt gyakorolhatják hazánkban.

Az előttünk fekvő javaslat fő célja az, hogy a határidő lejártát követő egy évig, tehát 2021. december 31-éig lehetőséget biztosítson a jelenleg még uniós jog alapján nálunk tartózkodó brit állampolgárokra egy kedvezményes letelepedési engedély igénylésére. Ez a kedvezményes lehetőség nagyságrendileg ötezer személy számára lesz adott, akiknek túlnyomó többsége már több mint három éve Magyarországon él. Ők még az uniós tagországok közötti szabad mozgás és tartózkodás egyszerű szabályait élvezve érkeztek hazánkba, letelepedtek, beilleszkedtek és közöttünk élnek mindennapjaikat.

(10.10)

Az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépésével azonban letelepedési és tartózkodási jog szempontjából hirtelen egy csoportban találnák magukat a Magyarországra harmadik országból érkező személyekkel. Az ő érdekükben van tehát szükség kedvezményes átmeneti lehetőség biztosítására. Az egyéves időszakban az érintettek költségmentes eljárás keretében nemzeti letelepedési engedélyt igényelhetnek, melynek elbírálása során kedvezményként nem vizsgálják sem a korábbi tartózkodás hosszát, sem a lakhatásra, megélhetésre és egészségügyi biztosításra, valamint a Magyarország érdekében vonatkozó feltételek fennállását, hisz nagyrészt régóta itt élők, a magyar társadalomba kellően integrálódott személyekről van szó.

A nemzeti letelepedési engedély megszerzéséig, illetve a 2021. december 31-ei határidő lejártáig az érintettek a korábban kiadott tartózkodással kapcsolatos okmányaikat megtarthatják és használhatják. Azok nem veszítik érvényüket, az általuk biztosított

jogok fennmaradnak. A határidő lejártá után újonnan érkező brit állampolgárok már a többi harmadik országbeli állampolgárhoz hasonlóan igényelhetnek majd tartózkodási engedélyt, ugyanakkor a vonatkozó uniós rendelet előírásainak megfelelően megalakításra kerülnek számukra a vízummentességre vonatkozó rendelkezések is.

Ez tehát a javaslat lényege. Ehhez szükséges megnyitni azt a három törvényt, amit ebben a rövid törvényjavaslatban módosíthatunk. Azt hiszem, nem kérdés, hogy ez a javaslat most időzerű. Most kell megtárgyalnunk és elfogadnunk, hogy jövőre, az átmeneti időszak lejártával már alkalmazni lehessen azt. Ahogyan az Egyesült Királyságban az ott élő magyarok és már európai uniós állampolgárok számára is nyitva áll a letelepedési vagy az előzetes letelepedési státusz igénylése az átmeneti időszak lejártát követően, úgy nekünk is gondoskodnunk kell arról, hogy a nálunk élő brit állampolgároknak lehetőségük legyen tartózkodási engedélyeik viszonylag egyszerű, az újonnan létrejövő körülményekhez igazodó átalkítására.

Biztos vagyok benne, hogy ez a lépés is elősegíti a két ország közötti jó viszony megmaradását, illetve némi könnyebbséget jelent majd a brexit miatt eleve folyamatosan bonyolódó helyzetű, nálunk mint idegen országban élő brit állampolgároknak. Kérem tisztelettel képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslat célkitűzéseit. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Köszönöm a szót. Szeretném előrebocsátani, hogy én nem tudom, hogy az, amit el fogok mondani a törvényjavaslattal kapcsolatban, a kormánypárti felfogással áll-e összhangban avagy az ellenzékivel. Erre azért kell kitérnem, mert államtitkár úr - akit én mindig arról ismertem, hogy a vitát igyekszik a szakmai területen tartani, még akkor is, ha az ellenzék részéről ezen a téren eltérés van - a zárszámban olyan pártpolitikai típusú megjegyzést tett, amiért elnézést kérek elnök úrtól is, hogy ilyen hangosan közbeszóltam, ezt nem szeretném megtenni, ha ezután is ezt mondja, ezért azt szeretném elmondani, hogy az ellenzék nem alkot egy blokkot.

Amennyiben mi azonos véleményt nyilvánítunk, akkor elhangzik a vád, hogy mi egy blokkot alkotunk, csak azért, mert valamiről azonos a véleményünk. Most, amikor eltérő volt, államtitkár úr azt mondja, hogy de furcsa, hogy az egy blokkot alkotóknak miért nem egyforma a véleményük. Tiszteljen meg minket vagy engem azzal, hogy elfogadja, hogy adott esetben más a véleményem, miközben tudom, hogy az, aki mindenáron az egy blokkot akarja megvalósítani a maga választási törvényével, az Orbán Viktor. Nem

szerettem volna politikai irányban tágra nyitni a vitát. Az előző esetben is tartózkodtam attól, hogy olyan irányról beszéljek, ami nem ide tartozik.

Ezek után rátérek röviden arra, amit ezzel kapcsolatban szeretnék elmondani, talán kicsit tágabb összefüggésben. Amikor 2016 júniusában megtörtént a brexitnépszavazás, akkor azzal mindenki tisztában volt az Egyesült Királyságban is, Európában is, az Európai Parlamentben is, amelynek tagja voltam, hogy ez egy nehéz folyamat lesz, de néhányan azt gondoltuk, hogy nem véletlenül a szerződésre két év határidőt szabnak, 2019. március 29-éig ez meg fog történni. Nem akarok a történeten végigmenni, ami miatt 2020. január 31-én született meg a tagság *(sic!)*, és még most is olyan kérdésekben kell döntést hozni vagy vitatkozni, amelyek nagyon súlyosak. Ezek közé tartozik természetesen az ír-északi határkérdés, amely összefügg a másik lényeges kérdéssel, amely az Európai Unió és az Egyesült Királyság jövőbeni gazdasági kapcsolatainak a kérdése - igazi megegyezést még nem látunk - és a személyek joga a letelepedésre, a munkavállalásra. Ez is egy nagyon kényes kérdés.

Úgy gondolom, ez a mostani törvényjavaslat, megfelelő módon alkalmazva az európai uniós szabályokat, illetve a kilépési szerződést, megteremti a brit állampolgárok számára megfelelő, pozitív módon a Magyarországon való további tartózkodást, beleértve - ami talán az esetükben lényeges - a harmadik országbeli házastárs esetében is, és fontos, hogy adott esetben a Magyarországon való tartózkodáshoz vagy letelepedéshez kapcsolódóan a vízummentesség lehetőségével is külön foglalkozik.

Nyilvánvalóan nekünk azért is nagyon fontos ez a kérdés, mert van egy másik oldala. A másik oldala az Egyesült Királyságban élő, dolgozó, letelepedett magyar állampolgárok és az ő helyzetük a továbbiakban. Itt megint nem feltétlenül akarnék azzal kapcsolatban egy vitát nyitni, hogy most mennyi a számuk, mennyien kerültek ki. A legkülönbözőbb számok hangzanak el. Hogy a népszavazás alapján az Egyesült Királyságban '11-ben hány magát magyarnak valló embert tartottak nyilván, az nem, nyilván nem helytállóan alacsony szám, aztán elhangzanak rendkívül magas számok. De én úgy gondolom, hogy amit általában egy mértékadó becslésnek olvastam, az olyan 250 ezer, de mindenképpen olyan számról van szó, amely tekintetében nagyon fontos, hogy az ő érdekeiket a kormányzat meg tudja védeni.

Zárójelben jegyzem meg, a vitákban sokszor elhangzik, hogy Magyarországról tudjuk megállapítani, hogy mennyien távoztak. Ez nincs így, mert az ismeretségi körömben is számos olyan magyar állampolgár van, aki például öt éve kint él, dolgozik, munkahelye van, magyar lakcíme van, a személyi igazolványát megújítja, alkalmanként szavazni is hazajön, fizeti a diákösztöndíját, tehát a magyar regisztráció szerint ő egyébként változatlanul Magyarországon élő ember. Nem akarom ezt a vitát ebbe az irányba nyitni számháborúvá. Annyit állapítsunk meg, hogy olyan jelentős számú magyar ember él az Egyesült Királyságban,

nem feltétlenül kalandvágyból, hanem a magasabb szintű megélhetés miatt, akik számára nagyon fontos, hogy ez a jogszabály, amiről most beszélünk, kétoldalúan érvényesüljön.

(10.20)

És ott is valóban megvan a lehetőség arra, hogy az öt éve jogszerűen és folyamatosan ott tartózkodóknak a letelepedett jogállást kérvényezhessék, akiknek meg nincs meg az előzetesen letelepedett jogállás... Nyilván feltételezem és tudom, hogy a magyar kormánynak is szerepe volt abban, hogy ez a kétoldalú megállapodás már köztünk létrejöhet az Európai Unió jogszabályát alkalmazva.

Az én megítélésem szerint ez nem teljesen szimmetrikus és kölcsönös. Egy példát mondom: Magyarországon az egyesült királysági állampolgárok és családtagjaik nemzeti letelepedési engedély megszerzésére lesznek jogosultak lakhatásra, megélhetésre, egészségügyi biztosításra és a Magyarország érdekére vonatkozó feltételek vizsgálata nélkül, azt kell csak vizsgálni, hogy nincs-e kizáró ok a közrendre, közbiztonságra való veszélyesség miatt, míg tudomásul kell vennünk, hogy ez nem ugyanígy érvényesül az Egyesült Királyságban. Azért kell tudomásul vennünk, mert a brexit melletti indokok a brit állampolgárok számára, akik megszavazták, összefüggtek azzal, hogy a szabad munkaerő-vállalás, ami az Európai Unióban egy alapjog volt, a továbbiakban ilyen módon ne érvényesüljön.

Annyit még hadd tegyek hozzá, hogy ez ilyen erőteljesen nem a 2004-ben csatlakozott országokkal kapcsolatos moratóriumnak a megszűnte után következett be, tehát nem a nagy országra (sic!) vonatkozik, hanem a 2007 utáni moratórium megszűnte után, mert akkor kellett szembesülnie a briteknek, hogy bizony sokan vannak, akik nem a jobb megélhetés szempontjából munkát vállalva, adott esetben minőségi munkát vállalva érkeznek oda, hanem a szociális hálót akarják teljes mértékben kihasználni.

A magyaroknak nem ez a megítélése, akik ott kint dolgoznak, megbecsültek, de tudásul kell venni, hogy ez a szintű kedvezmény, hogy semmit nem vizsgálunk, az ő részükről nem volt elfogadható. Ezért is hívja fel a londoni magyar követség a polgárokat, hogy kezdjék el gyűjteni a folyamatos tartózkodást, munkahelyet, biztosítást igazoló dokumentumokat saját maguk és családtagjaik vonatkozásában is, ami egy helyes felhívás. Olvasva ezeket a felhívásokat, én úgy látom, hogy a nagykövetségünk révén a kormányzat igyekszik megteremteni minden olyan lehetőséget, információt, hogy a brit szabályoknak megfelelően a magyar állampolgárok továbbra is ott tudjanak letelepedni, dolgozni, miközben szeretném, ha olyan viszonyok lennének Magyarországon minél hamarabb, amelyek sok távozott magyar embert vissza fognak hozni Magyarországra.

Egyébként a javaslatot, amely természetesen nagyrészt uniós jogszabály átültetése, a Jobbik támogatja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a KDNP képviselőcsoportja vezetőjének. Parancsoljon!

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az képviselőtársaim részéről is elhangzott, a törvényjavaslat célja, hogy meghatározza a Magyarországon élő egyesült királysági állampolgárok és harmadik országbeli családtagjaiknak a kilépést követő átmeneti időszak utáni tartózkodási jogára vonatkozó rendelkezéseket.

A kilépési megállapodás második része, amely 2020. január 30-án éjfélkor lépett hatályba, biztosítja az állampolgári jogokat az Egyesült Királyság azon állampolgárai számára, akik főszabályként az átmeneti időszak vége előtt az uniós jognak megfelelően tartózkodási jogukat gyakorolták. A részletszabályok megalkotása, ezt azért fontos megemlítenünk, nemzeti szinten valósul meg minden uniós tagállamban.

A javaslat az átmeneti időszak végéig, 2020. december 31-éig tartózkodási jogot szerző kedvezményezettekre vonatkozó szabályozásra tesz javaslatot, és nem érinti az ezt követően tartózkodási jogot kérelmező egyesült királysági állampolgárok és családtagjaik jogi státuszát.

Az újonnan érkezők a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó szabályozás hatálya alá fognak tartozni. Az így érintett személyi kör Magyarországon, nagyságrendileg ez már elhangzott, az ötezer brit állampolgár háromnegyed része jellemzően már három éven túl tartózkodik hazánkban.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat három hazai jogszabály módosításához kapcsolódik: egyrészt a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény.

A javaslat értelmében az érintett egyesült királysági állampolgárok kedvezményes letelepedési engedély megszerzésére lesznek jogosultak, lakhatásra, megélhetésre, egészségügyi biztosításra, a Magyarország érdekére vonatkozó feltételek vizsgálata nélkül. A nemzeti letelepedési engedély megszerzéséig pedig a korábban a szabad mozgás és tartózkodás szabályrendszerre kiadott okmányok birtokában élhetnek továbbra is a jogaikkal.

A tervezet megteremti annak a lehetőségét, hogy a korábban a szabad mozgás és tartózkodás jogát élvező személyek továbbra is folytathassák tartózkodásukat Magyarországon kedvezményes szabályozás ke-

retében. A kérelmezés lehetséges időtartama a törvénytervezet hatálybalépésétől számított egy év, azaz 2021. január 1-jétől 2021. december 31-éig tart. Az érintettek részére korábban kiadott okmányok 2021. december 31-éig érvényesek. A nemzeti letelepedési kérelem elbírálása során, a főszabálytól eltérően, nem kerül megvizsgálásra sem a korábbi tartózkodás hossza, sem a lakhatásra, a megélhetésre és az egészségügyi biztosításra, valamint a Magyarország érdekére vonatkozó feltételek fennállása, azonban vizsgálni kell a kizáró ok, például a közrendre, a közbiztonságra veszélyesség fenn nem állását. A letelepedett egyesült királysági állampolgárok családtagjai, akikkel a kapcsolat már a kilépést követő átmeneti időszak lejártá előtt fennállt, továbbra is fennáll, és csatlakozhatnak az egyesült királysági állampolgárhoz, nemzeti letelepedési engedélyt szerezve.

A kilépéshez kapcsolódó átmeneti időszak eltelését követően az újonnan érkező egyesült királysági állampolgárok pedig az egyéb harmadik ország polgáraihoz hasonlóan kérelmezhetik tartózkodási engedély kiadását azzal, hogy a külföldi kérelmezés főszabályától eltérően kérelmüket Magyarországon is benyújthatják. A javaslat kiegészíti a vonatkozó törvények jogharmonizációs klauzuláit az európai parlamenti és tanácsi rendelet tekintetében. E rendelet mentesíti a tagállamok területére való beutazás esetén előírt vízumkötelezettség alól az Egyesült Királyság olyan állampolgárait, akik brit állampolgárok.

A KDNP támogatja a törvényjavaslatot. Kérem a törvényjavaslat támogatását. Nagyon szépen köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Az MSZP támogatja. Köszönöm. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Nagyon üdítő kivétel az, és nagyon jó látni, hogy miniszterhelyettes úr azt is említette a törvényjavaslat szövegén kívül, hogy a Nagy-Britanniában élő magyar állampolgárok szerzett jogainak sérülését is feltett szándéka a magyar kormánynak megakadályozni. Ezt én azért hallok örömmel, mert azt gondolom, hogy ebben egyek vagyunk, és ezt tudjuk támogatni, már csak azért is, merthogy sajnos azt látjuk az elmúlt hónapokban, hogy Magyarországon a magyar állampolgárokat sok tekintetben cserben hagyta ez a kormány. Örömteli

előrelépés az, hogy legalább a Nagy-Britanniában tartózkodó honfitársainkat nem kívánják cserben hagyni. Azonban az előttünk fekvő törvényjavaslat nyilvánvalóan arról szól, hogy a hazánkban tartózkodó brit állampolgárok jogi státuszát, illetve szerzett jogait szabályozza.

(10.30)

Mindenekelőtt azt is el szeretném mondani önöknek, hogy a sajnálatos módon megtörtént brexit a populizmus harmadik hullámának térnyerésével azt bizonyítja, hogy sok tekintetben a komplett európai közösség sérül egy ilyen rossz és irracionális döntés miatt. Ebből eredően persze nekünk is vannak jogalkotási kötelezettségeink, úgyhogy üdítő kivétel egyébként ez az előttünk fekvő módosító javaslat, ugyanis 34 törvényt tárgyal az Országgyűlés ezen a héten, s azt kell mondjam, hogy többségük gyalázatos. Nagyon rossz, amikor azt látjuk, hogy egyébként a hazánkban tartózkodó brit állampolgárok jogállásáról szóló törvénymódosítás ilyen kulturált vitát eredményez, ugyanakkor számos honfitársunk hazai jogcsorbítása tekintetében pedig hallani sem akarnak az ellenzéki véleményekről, ugyanúgy, mint például a járványkezelésben arról, hogy lesz-e tömeges tesztelés, hogyan kívánunk fellépni a koronavírus-járvány okozta gazdasági-társadalmi hatások ellen, kívánnak-e bármit tenni a munkájukat elvesztőkért, kívánnak-e tenni azokért, akik sokáig keresik az új munkájukat, és miért nem hosszabbítják meg az álláskeresői járadékot, ahogy egyébként szinte valamennyi országban ez megtörtént, ahol nem volt elegendő hossza ennek.

Visszatérve az előttünk fekvő törvényjavaslatra, illetve arra, hogy mit von ez maga után, és mit von miniszterhelyettes úr azon gondolata maga után, hogy a kint élő magyarok szerzett jogainak megvédése is a kormány feltett szándéka, felmerül a kérdés, hogy van-e erre nézve már bármilyen javaslatuk, van-e olyan határozati javaslat, akár rendelet, akár törvénymódosító javaslat, amely tételesen tartalmazza azt, hogy például a Nagy-Britanniában tartózkodó és dolgozó honfitársainkért akár a járványhelyzetben, tehát egészségügyi értelemben a magyar kormány és a Külügyminisztérium kíván-e, illetve tud-e tenni. Valamint szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy számos külföldön élő honfitársunk dolgozik a vendéglátásban és a szolgáltató szektornak a jelen pillanatban összeomlott részében. Tehát ilyen értelemben őket is megérné feltérképezni, megérné értük cselekedni.

Tisztelettel kérem miniszterhelyettes urat, hogy ezekre a felvetésekre válaszoljon, akkor is, ha még nincs ötletük, és vitára szeretnék ezt bocsátani, akkor is, ha van, mert akkor ez esetben tudnunk kell tisztán látni. Ugyanis tudjuk azt, hogy például a britek a járványkezelésben sms-ben kapnak tájékoztatást. Olyan tájékoztatást is kaptak az elmúlt hetekben már, szemben a magyarokkal, akik próbálják elkapkodni a hazai

kormányzati tájékoztatásból a valós adatokat, és valamifajta valóságképet összerakni arról, hogy akkor most hogy álljanak a maszkviseléshez, van-e lehetőségük tesztelni, mikor valósulhat meg hazánkban a tömeges és ingyenes tesztelés, de például a Nagy-Britanniában élő magyarok azzal találkoztak, hogy őket már tájékoztatták hatóságok a közelgő és tervbe vett vakcinabeszerezésről, valamint arról, hogy jelezzék, hogy nekik mennyire lenne szükségük, amennyiben erre igényük van.

Azt gondolom, hogy ezekbe az irányokba is el kellene mozdulnunk, és nagyon fontos lenne megfelelően tájékoztatni a honfitársainkat, illetve akár segíteni is, amennyiben erre megfelelő keret és szándék van a magyar kormány részéről, nevezetesen, hogy ők is nagy számban vesztették el a megélhetésüket, akkor is, ha ez csak időleges, rájuk is nagyon nehéz idők várnak, és ők is nagyon szeretnék akár több oldalról segítve lenni.

Azt gondolom, hogy egyébként csatlakozva ahhoz, amit Balczó képviselőtársam elmondott, hogy nem szeretnék számháborúzni, a miniszterhelyettes úr mondott egy számot. Azt tudjuk, hogy nagyon nagy tömegben élnek honfitársaink Nagy-Britanniában, és valóban nem elsősorban kalandvágyból. Nagyon szeretném azt, ha egyszer majd ők is mondjuk, akár hazatérhetnének, és azt mondhatnák, hogy igen, ez egy jó kaland volt, de Magyarországon egy olyan országot találnak, ahová megéri visszatérni. Azt gondolom, hogy ezekről több mint érdemes beszélgetnünk, de természetesen az előttünk fekvő törvénymódosító javaslat olyan szükségesség, amelyet a magyar parlamentnek meg kell lépnie, ez előtt pedig nyilvánvalóan meg kell hajolnunk. Megköszönöm, hogy meghallgattak. (Z. Kárpát Dániel tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, most normál időkeretben folytatjuk a felszólalások sorát. Elsőként Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, aki írásban jelezte felszólalási szándékát. Öné a szó, képviselő úr.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Igyekezünk megragadni egy kegyelmi pillanatot, mert úgy érzem, hogy ez az a javaslat, ahol azért atomháború nem lesz a parlamenti pártok között. Viszont csatlakoznom kell a Balczó Zoltán vezerszónokunk által elmondottakhoz, teljesen természetes, hogy nem egy homogén tömb ül a parlamentben, hanem különböző pártok másfajta árnyalatokban látják ugyanazt a kérdést.

Magam leginkább a demográfia és az elvándorlás, visszavándorlás szemszögéből igyekeztem megvizsgálni azt, hogy teljesen jogos, hogy 5 ezer itt élő brit számára ugyanazokat a jogokat igyekszünk szavatolni, mint amelyeket elvárunk honfitársaink esetében is külhonban. Ugyanakkor kissé a folyamatok mögé tekintve, van, aminek örül az ember, van, aminek kevésbé.

Örülök annak, hogy most már az elvándorlás problematikáját ez a kormány is felismerni, beismerni látszik, hiszen hosszú évek teltek el úgy, hogy ez egy folyamatos diskurzus tárgyát képezte közöttünk a parlamentben. A '10-14 közötti ciklusban egyértelműen a tagadás fázisában volt még a kormány, állította, hogy nincsen lényegében elvándorlási probléma Magyarországról. '14-18 között, az akkori ciklus első felében inkább az volt a jellemző, hogy egyfajta kételkedéssel tekintettek erre, igyekeztek a bekövetkezett jogszabályváltozásoknak betudni azt, hogy többen áramlanak külföldre. Ebben van egyébként részigazság, tehát legyünk korrektek, természetesen történtek olyan piacnyitások, amelyek befolyásolják ezeket a folyamatokat, de nem dominálják őket. Ami dominálta ezt az elképesztő kiáramlást, az az a bérszakadé, amely megfigyelhető régiók és Nyugat-Európa között, valamint az a mindenkori kormányzati politika - és ne essen önöknek rosszul, mert az elmúlt 30 évnek címezem, jórészt önöknek, de nem csak önöknek -, hogy lényegében bebetonozásra került a multi cégekkel szembeni bánásmód, a számukra indokolatlanul biztosított kedvezménytömeg, a közteherviselés alá be nem vonásuk, a velük szembeni környezetvédelmi elvárások teljes körű negligálása, nagyon sokszor figyelmen kívül hagyása, és az a sokszor önfeladó politika, amely a magyar gazdaságfilozófiából kivetült, az egészen egyszerűen azt a helyzetet teremtette, hogy az a bérszakadé, amely Kelet és Nyugat között évtizedes távlatban fennáll, nem látszott, nem látszik csillapodni.

Nagyon helyesen elhangzott, hogy a brexit egy 2016 óta göngyölődő folyamat, és azt is látjuk, hogy viszonylag lassan haladnak ezek a folyamatok, lassan örölnék a malmok, de azért alsó hangon negyedmillió magyar honfitársunk sorsáról beszélünk, ezt pedig nem lehet elvonatkoztatni azon itt élő 5 ezer sorsától, aki számára most a viszonyosság jegyében, egyébként helyesen, be kíván avatkozni Magyarország Kormánya.

Azt is látunk kell ugyanakkor, hogy számtalan, statisztikát torzító megállapítást hallottunk az utóbbi hetekben-hónapokban, miután a kormány felismerte, végre helyesen, az elvándorlás problematikáját, azt, hogy több százezren kényszerűségből hagyták el a hazájukat, és a 2010 óta regnáló kormányok alatt többen mentek el kényszerűségből, mint akár '56 után, ami történelmi szempontból azért egy katasztrofális adat. Sőt, azt is felismerni látszik a kormányzat, hogy 2010 óta a Kárpát-medencei összmagyar lakosság száma, tehát az itt élő magyarok száma majd' egymillió fővel csökkent. Úgy gondolom, hogy ez az az igazi dráma, amely mellett nem mehetnénk el szó nélkül, és itt adódik a kérdés, hogy milyen hazavárási stratégiája van ennek a kormányzatnak, milyen programokat fogantatott - ebből nagyon kevés van -, milyeneket tervez foganatosítani annak érdekében, hogy aki valóban nem a kalandvágyat érezte, hanem a kényszert. Mondok egy életszerű példát, nagyon sok ilyennel találkoztam: az itteni korábban felvett devizahitelének a

megemelkedett, megugrott törlesztőrészeit nem tudta az itteni keresetéből fizetni, ezért elment egy holland vágóhídra, és az ottani magasabb bevételből az itteni hitelt törlesztette. Százával találkoztunk csak mi hasonló esetekkel, gondolom, hogy akkor tízezerrel találkoztunk mindannyian, ha összeadnánk a fogadóóránkon és a postafiókunkban megjelenő panaszok, igények, kérvények számát.

Azt is látjuk, hogy bár a magyar bérek szerencsére egy alacsony bázisról - hangsúlyozom, hogy nagyon megalázóan alacsony bázisról - elkezdtek emelkedni, ugyanakkor ez az emelkedési szint még a régióban sem kiugró, tehát még a mi régióinkban és a V4-eken belül sem található akár még egy közepszerű magyar adat sem, tehát itt is az egyik leggyengébb, ha pedig tartjuk az európai összevetést, akkor sajnos azt látjuk, hogy az átlagos magyar bérszínvonal nem közeledik, nemhogy a nyugat-európaihoz, még azon átlagos európaihoz sem érdemben, amelyben benne vannak a kirívóan rossz, más országokból származó adatok is.

(10.40)

Azt látjuk, hogy a tagadás fázisából talán kilép ez a kormányzat, már elkezdett azért legalább retorikailag demográfiai megközelítéseket alkalmazni. A gyakorlatba ez még ugye, nem jött át, hiszen sajnálatos módon a demográfiai tél, a süllyedő Atlantisz állapota még mindig fennmarad, és az élve születések száma tekintetében semmiféle elmozdulást nem tudott ez a kormányzat elérni az utóbbi években.

Azt látjuk, hogy a termékenységi mutatók - (Simon Miklóshoz:) ne ingassa a fejét, mert a számok makacs dolgok! - 90 ezer alatt, fölött, környékén vannak, és egyszerűen nem sikerül ebből elmozdulni. A termékenységi arányszám tekintetében legalább a visszapótlódás megtörtént. Ami a régióbeli országokban egy évtizeddel hamarabb bekövetkezett, az most itt is bekövetkezett az évtized közepére. Ez nagyon jó dolog. Zsigmond Barna Pál képviselőtársam kedvéért mondom, amikor egy balti államot emlegettünk demográfiai szempontból, ön félreértette, nem az elmúlt harminc év mennyiségbeli mozgásait figyeltük, pontosan azt a csodát kellene megfejteni, hogy ha van egy nagy mennyiségbeli veszteség, ami kétségkívül fennáll, mint ahogy Ukrajnában is fennáll tízmilliós nagyságrendben, hogyan képes egy balti állam ezt követően mégis akkora termékenységi rátát felmutatni, amely jóval megelőzi a magyart. Szerintem érdemes lenne minden egyes ország helyzetét megvizsgálni, amelynek a termékenységi arányszáma erősebb, mint a jelenlegi Magyarorszáé, megvizsgálni azokat a mintákat, amelyek esetleg meghonosíthatóak lennének nálunk.

Én mondom is egy csodafegyvert, amiben én hiszek, és remélem, hogy önök is képesek lesznek ezzel

megbarátkozni végre. Ez egy olyan átfogó otthonteremtési program, amelynek van bérlakásprogram része is, és hangsúlyozom, hogy amit én elképzelek, az nem szociális megközelítésű program, hanem masszívan piaci. Azt látjuk ugyanis, hogy az átadott új építésű ingatlanok száma nem éri el még a 2000-es évek közepén tapasztalható mennyiséget sem. És hangsúlyozom, hogy nem a devizahiteles elképesztő örületből kifolyó felfutásra gondolok, hanem az akár előtte datálható adatokra.

A magyar fiatalok által önállóan megszerezhető ingatlan spórolási igénye egy-másfél évtizedes. Nagyon sok magyar fiatal ezt nem vállalja itthon, hanem elmegy külföldre a jobb megélhetés reményében. Éppen ezért szeretném azt hangsúlyozni, hogy egy állami háttérű bérlakásépítési programmal egyrészt a piacon fennálló kínálati szűkösseget tudnánk oldani, ehhez évente azért legalább 5-10 ezer új építésűre lenne szükség. Ezekbe nem piaci áron költözhetnének be a magyar fiatalok és idősebbek, hanem jóval nyomottabb árakon. A magyar kivitelezők számára egy folyamatos megrendelésállományt biztosítana az, ha egy ilyen programban állami háttérrel közreműködhetnének. Végül pedig álláspontom szerint 6-8 év elteltével megvásárolhatóvá kell tenni ezeket a lakásokat bekerülési költségen.

Ily módon azt tudnánk üzeni a magyar fiataloknak, hogy itthon van rájuk szükség. Hat-nyolc év békes együttélés, a kölcsönös együttélési feltételek betartása esetén számíthatnak arra, hogy normális áron saját tulajdonú ingatlanhoz tudnak jutni. Itt találkozunk a kormány retorikájával is, aki annyival intézi el ezt a kérdést, hogy a magyar emberek saját tulajdonú ingatlant akarnak. Persze, ha csinálnak egy telefonos közvélemény-kutatást, és megkérdezznek ezer magyar embert, hogy testvérem, te saját tulajdonú ingatlant szeretnél, vagy inkább bérleményben fizetnél másnak bérleti díjat, persze, hogy 90 százalék azt fogja mondani, hogy saját tulajdonút szeretnék. Teljesen egyértelmű.

A helyzet és a magyar rögválóság viszont azt mutatja, hogy ennek az anyagi lehetőségei nem állnak fenn, főleg azért, mert ez a kormány számos családelenes lépést is keresztülvitt az utóbbi években. Ezek közül az egyik legdurvább a kétségtelenül hatékonytalanul működő - de csúnya szó! - lakáscélú előtakarékoság állami támogatásának a megszüntetése volt, amellyel rengeteg magyar fiatal hoztak kellemetlen helyzetbe, például azokat, akik ilyen típusú hitellel szedték össze a CSOK-hoz való önrészt korábban. Ezek a fiatalok most a CSOK önrészeire sem tudnak támogatott módon spórolni, csak sokkal nehezebben, sokkal hosszabb idő alatt.

Azt ígérték akkor, hogy tesznek a helyébe valamit. Rogán Antal lakáslottó-konceptiója volt egy elvetélt próbálkozás, láttuk, hogy ebből nem sok jó sült ki, de nem került a helyére másik program. Ily módon tehát otthonteremtési fronton lehetne álláspontom szerint megalapozni egy olyan hazaváró programot,

amelynek eredményeképpen nem egy ilyen aránytalanságról kellene beszélni egy ilyen vitán, miszerint itt él ötezer korábbi brit vagy angol polgár, és a magyar honfitársaink közül pedig százezrével kell hogy külföldön kényszerűségből megtalálják a boldogulásukat. Ez az aránytalanság szerintem önök szerint sem helyes.

Az lenne a cél, hogy a „szülőföldön boldogulni” elv alapján minden magyar, aki a Kárpát-medencében valahol megszületik, ott, az ő szülőföldjén tudjon úgy boldogulni, ahogy a képességei, a befektetett munkája ezt lehetővé teszi.

Értem én tehát, hogy a viszonyosság jegyében most az itt élők számára biztosítunk bizonyos jogokat, és ez jó dolog, de ne hagyja ki a kormány azon törvényjavaslatok kimunkálását, amelyek a külhonba szakadt, kényszerűségből külhonba szakadt magyarok sorsát igyekeznek javítani és reparálni azt, amit egyébként reparálni kell. Az a lakhatási kataklizma, otthoneremtési káosz, amely harminc éve áll fenn, de azért az utóbbi tíz évben kicsúcsosodott, egyértelműen kezelendő.

Államtitkár úrnak címezem azt, hogy ami az albérletárak frontján történt, az is nagyban, nagyon nagyban hozzájárult ahhoz, hogy sokan úgy gondolták, hogy ha a lakhatás is ilyen brutális, adott esetben a bevételem több mint a felét felemészti havonta, akkor elmegyek egy olyan országba, ahol a fizetés ennek a duplája, a lakhatási költségei pedig körülbelül ugyanekkorák vagy adott esetben még olcsóbbak is, mint nálunk.

Nagyon sokan választották kényszerből ezt az utat, és rengetegen közülük nem jelennek meg a statisztikában, hiszen ritka az a magyar fiatal, aki felszámolja itt mindenféle jogviszonyát, bemegy a hivatalba és bejelenti, hogy most már a tajkártyáját is vissza szeretné adni. Sokkal jellemzőbb az a kétlaki lét vagy akár Nyugaton ingázás, amely nem feltétlenül jelenik meg a statisztikában, de mindenképp egy kényszerű kiszolgáltatott helyzet az érintett magyar fiatalok vagy adott esetben most már középkorúak, idősebbek számára.

Éppen ezért szeretném önöket arra kapacitálni, hogy vegyék komolyabban ezt a kérdéskört. Az albérletárak tekintetében most a nagyon sajnálatos koronavírusjárvány-ügyi veszélyhelyzet és a turisták elmaradása egy fagyást okozott a piacon, tehát legalább nem nőnek tovább az árak, ez lenne az a kegyelmi időszak, amikor intelligens szabályozással ezt a piacot rendezni lehetne, például egy okos Airbnb-szabályozást is talán most könnyebb keresztülvinni, mint akkor, amikor adott esetben tele van minden turistákkal, de ez csak egy jó tanács a részünkről.

Szeretném mindenesetre felhívni az önök figyelmét arra, hogy nem elég a nemzetközi kötelezettségekből fakadó törvényjavaslatokat itt gyorsan megtárgyalni, és szerencsére ez vita nélkül lezajlik, hanem hozzá kell tenni azt a részt is, amely a magyar nemzet fennmaradása szempontjából a legfonto-

sabb, annak érdekében, hogy mindenki a szülőföldön boldogulhasson, a vágyott magyar gyermekek pedig itt, Magyarországon születhessenek meg. Hiszen én szakmailag nem osztom teljesen azt a kimutatást, amely szerint minden hatodik magyar gyermek születik a jelenlegi határainkon túl, de hogy minden nyolcadik vagy kilencedik, az egészen bizonyos. És ez is akkora veszteség, amely történelmi távlatban álláspontom szerint egy Magyarországhoz hasonló nemzetállam esetében nem megengedhető, éppen ezért kérem a kormányt arra, hogy haladéktalanul avatkozzon be ezekben a kérdésekben. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Kérem a képviselőtársaimat, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem miniszterhelyettes urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, öné a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Balczó képviselő úrnak mondom, ha már személyes hangnemet ütött meg, nagy tisztelettel, hogy sokan vagyunk a jobboldalon, akik tiszteljük a képviselő urat, és talán képviselő úr az egyetlen a Jobbikból, akit mindig is egyfajta általános, és mondhatom, hogy töretlen tisztelet övezett körinkben. *(Balczó Zoltán közbeszól.)* Ezért gondoljuk azt, hogy a Jobbik erkölcsi válságának és önfeladásának a legmegrázóbb jele az, képviselő úr, hogy ön mára már kevésbé visolyog az azokkal való együttműködéstől, akik több ízben tönkretették az országot *(Z. Kárpát Dániel: Szakmai államtitkári válasz! Vita közben nem mert beleállni.)*, mint a kormánnyal szembeni gyűlölete. Képviselő úr, ez személyes megjegyzés, kérem, hogy vegye így. *(Z. Kárpát Dániel: Bátor harcos, vita közben nem mondta.)*

Tisztelt Ház! Ami az egyéb észrevételeket illeti, köszönöm a képviselő úrnak a demográfiai és termékenységi javaslatát, ezeket megfelelő helyre továbbítani fogom, viszont engedjék meg, hogy a törvény-előterjesztés tárgyával foglalkozzam. Úgy látom, hogy szakmai vita nincs, nem is nagyon volna ennek tere, mert egy nemzetközi kötelezettséget teljesítünk ezzel a törvénnyel.

Azt szeretném viszont hangsúlyozni, hogy természetes az, ugyan nem a törvény tárgykörébe tartozik szigorúan véve, de említendő, hogy a Nagy-Britanniában élő magyar honfitársaink sorsát a szívünkön hordozzuk, ugyanakkor az ő számukat és státuszukat illetően Z. Kárpát Dániel képviselő úr figyelmébe szeretném ajánlani az alábbi statisztikát. Itt elég nagy szórás van a számokban, részben a mi becslésünkben is, részben az angol hivatalos számokban is, viszont a brit statisztikai hivatal számait hadd idézzem ide, amely szerint Nagy-Britanniában jelenleg 83-113

ezerre tehető azon személyek száma, akik Magyarországon születtek, és akik Angliában tartózkodnak.

(10.50)

Tehát ez a hivatalos brit álláspont; a negyedmillió nagyságrendtől azért jelentősen elmarad.

Egy rövid összehasonlítást engedjen meg a képviselő úr. 2020. szeptember 30-áig 112 330 magyar állampolgár nyújtott be kérelmet a brit regisztrációs rendszerben. Az októberi-novemberi adatokat később fogjuk látni, de erről a nagyságrendről beszélhetünk. Míg ugyanezen szám a többi V4-ország esetében: Lengyelországnál 773 840, azaz hétszerese nagyjából a magyar számnak, miközben Lengyelország mintegy négyszer akkora a népességét tekintve, mint mi. Szlovákia 84 190 fő, tehát egy nagyságrenddel elmarad a mi számunktól, de fele akkora népességű országról van szó, tehát az is egy főre vetítve nagyságrendi különbség.

Még Romániát szeretném idecitolni, amennyiben közel 700 ezer román állampolgár kért regisztrációt Nagy-Britanniában a brexitre tekintettel az elmúlt hónapokban. Feleakkora népességgel rendelkezünk nagyjából, mint Románia, tehát az aránybeli különbség tetten érhető és magáért beszél.

A brit regisztrációs rendszer egyébként jól működik. A londoni konzulátusunkhoz nem érkezett eleddig állampolgári panasz. Ugyanakkor azt látjuk, és ezt szeretném Bósz Anett képviselő asszony irányába is jelezni, hogy a regisztráltak közül vélhetően számos állampolgár már hazatért. A londoni nagykövetségünknek is általános tapasztalata, hogy egyre több magyar költözik haza Magyarországra vagy más uniós országba. Ennek oka lehet, hogy csak lassan várnak ismertté a 2021. január 1-je utánra vonatkozó brit idegenrendészeti szabályok, de szép lassan megindult egy ilyen folyamat.

Megjegyzendő, hogy a brit Home Office várhatóan november közepétől valamennyi uniós tagállamban kommunikációs kampányt indít a '21. január 1-jétől az Egyesült Királyságban dolgozni, illetve tanulni tervező uniós polgároknak, ahogyan mi is Takács Szabolcs brexitért felelős miniszteri biztos személye révén számos tájékoztató kampányt folytattunk itt, Magyarországon belül azon britek irányába, akik itt élnek és akiket jelen szabályozás érint, akiknek a státusát jelen törvényjavaslat rendezné el véleményünk szerint megnyugtatóan; és örülök, hogy ebben nagyjából-egészében konszenzus van a kormány és ellenzéke között. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség. *(Balczó Zoltán: Tisztelt elnök úr!)*

Tisztelt Képviselőtársam! A napirendi pontot lezártuk, kettőperces reagálásra... *(Balczó Zoltán: Sze-*

mélyes érintettség.) Képviselő úr, lezártuk a napirendet. Kedves volt alelnöktársam hajszálpontosan tudja, hogy nekem ebben az esetben semmilyen lehetőségem nincs arra, hogy önnek szót adjak. Megértését kérem. *(Balczó Zoltán: Elnök úr, bocsánat! Rossz gombot nyomtam meg. Személyes érintettségben kérek szót.)* Képviselő úr, kettőperces időpontkérés volt. *(Balczó Zoltán: Elnézést kérek, rossz gombot nyomtam! Korrigálni szeretném.)* Természetesen, alelnök úr, volt alelnök úr, alelnöktársam, ebben az esetben megvan a lehetősége. Személyes érintettség kapcsán, parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnézést kérek elnök úrtól, mert a személyes érintettség gombot akartam megnyomni, ami nyilvánvaló ebben az esetben. Abban bízom, hogy államtitkár úr csak szakmai választ ad. Akár, amit elmondott rólam, elismerésnek tekinthetném, de valójában nem az volt. Úgy tudnám röviden fogalmazni, hogy ön azt mondta, hogy aki korpa közé keveredik, megesszik a disznók.

Ezért azt kell mondanom, hogy én egyetérték a Jobbik Magyarországért Mozgalom programjával, egyetérték azzal, amit a parlamentben képvisel; egyetérték azzal a felszólalással, azzal a stílussal, amit az előbb Z. Kárpát Dániel is képviselt.

És azt, hogy bizonyos tekintetben vannak olyan felszólalási stílusok, amivel nem értek egyet, ez igaz, de az nem azt jelenti, hogy én ebben a pártban nem találnám meg a helyemet. És én nem fogom azt mondani államtitkár úrnak - ahogy az előbb elmondtam -, hogy én mindig szakszerű, a tárgyhoz ragaszkodó válaszáról ismertem és ez most is így hangzott el, kivéve azt az előző, pártjellegű megszólalást. Én nem fogom önnek azt mondani, hogy ön, akit ennyire tiszteltek, hogyan lehet egy kormányban olyan államtitkárokkal, akik üzemszerűen a rágalmakat szórják rám és ránk. Nem mondom ezt, mert én önt önmagában ítélem meg.

Köszönöm szépen elnök úr, még egyszer, és elnézést kérek, hogy nem a megfelelő gombbal jelentkeztem.

ELNÖK: Semmi nem történt, alelnök úr.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Úgy érzem, hogy a személyes érintettség ebben az esetben indokolt. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Alelnök úr, semmi nem történt, úgy gondolom, ezek olyan személyes viták, amit gondolom, majd személyesen is megbeszélnek.

Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm együttműködésüket. Az ülés vezetését átadom Latorcai alelnök úrnak.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

ELNÖK: Köszönöm. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat.

Soron következik „**A Közép-európai Oktatási Alapítványról és a Közép-európai Oktatási Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról**” szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13660. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente államtitkár úrnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Harminc perc az időkerete, államtitkár úr. Parancsoljon!

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Noha a mai előterjesztéseink sorában talán ez az egyetlen tartalmi és érdeminek mondható előterjesztés, a többi inkább tekinthető technikainak és részben nemzetközi kötelezettségből fakadónak, a 30 percet nem fogom kihasználni, mert nem tart még a munka olyan fázisban, hogy részletekről tudnék beszámolni, egy koncepciót szeretnék vázolni, amely jelen törvényjavaslattal indulhatna el a megvalósulás irányába.

Ennek a törvénytervezetnek a célja praktikus az, hogy az Országgyűlés adjon felhatalmazást a kormánynak egy közérdekű vagyonkezelő alapítvány - amelynek neve Közép-európai Oktatási Alapítvány volna - létrehozására közérdekű nevelési-oktatási feladatok ellátása céljából.

Mit takarna ez a forma? Mit takarna ez az intézményi keret? Ennek az alapítványnak feladata lesz Közép-Európa és tágabb régióink legszínvonalasabb, angolul, valamint a régió országainak nyelvén oktató, nemzetközi érettségi bizonyítványt nyújtó középfokú nevelési-oktatási intézmény, illetve kollégium létrehozása és fenntartása.

Az elmúlt években, különösen az elmúlt hónapokban történtek intézkedések abba az irányba, hogy a magyar felsőoktatás versenyképességét érdemben növeljük. A fenntartói rendszer átalakításával, azt gondolom, fontos lépést tettünk ebbe az irányba. Ez a folyamat zajlik.

Szeretném azt az aspektust is idehozni és felvilágitani, hogy immáron Magyarországon sok ezres nagyságrendben - tízezres nagyságrendről beszélhetünk ma már - tanulnak olyan külföldről érkező diákok, akik teljes magyar állami ösztöndíjjal tartózkodnak hazánkban. Tehát a felsőoktatásunk mellett, hogy intézményileg megújul és ezáltal a piacosodás irányába való ellépés jegyében, a működési elveket illetően legalábbis versenyképességét meg tudja erősíteni, emellett ki is nyitottuk ezt a felsőoktatási rendszert, és felhelyeztük Magyarországot - ma már bizton állíthatjuk - a nemzetközi oktatási térképre, ami a felsőoktatási rendszerünket illeti. Az arányokat tekintve messze Magyarország adja a legtöbb és leggenerózusabb ilyen jellegű állami ösztöndíjakat Európán kívüli diákok számára. Még abszolút számban is ott vagyunk a legnagyobbak mögött, Németország, Franciaország mögött

Magyarország következik. Erre, azt gondolom, büszkék lehetünk, és az ország hosszú távon ebből felmérhetetlen módon tud majd profitálni. Tehát egyfajta nemzetköziesítése a magyar felsőoktatásnak megtörtént, illetve folyamatban van.

(11.00)

És szeretnénk ezt a folyamatot immáron kiterjeszteni a középfokú oktatási szintre is, miután Magyarország e téren is hagyományosan egyfajta központi szerepet játszott a régióban. Magyarországon belül is Budapest volt az a város, ahová előszeretettel küldték a környező országbeli elit családok gyermekeit tanulni; számos olyan nem magyar, de egykoron a régióban magyar kötődéssel bíró vagy a magyar álamhoz valamilyen módon kötődéssel bíró kiváló személy került ki ezen oktatási intézményekből, akik utána világszínvonalú nyújtottak a tudomány, a kultúra vagy a sport területén. Szeretnénk ezt a hagyományt feléleszteni, szeretnénk azt, hogy Budapestre ne csak mint felsőoktatási központra, ne csak mint a régió legkiválóbb orvosképzési központjára, ne csak mint egy kiemelkedően magas műszaki, tudományos sikereket és színvonalat felmutató felsőoktatási központra tekintsenek, hanem a középszintű oktatásban is tudjunk olyat nyújtani, kínálni, ami vonzó lehet azon nem magyar ajkú személyek számára is, akik világszínvonalú tudást szeretnének megszerezni a régióban, ehhez ne kelljen Olaszországig, Svájcig vagy az Egyesült Királyságig küldeni a gyermekeket.

Tehát a hazai felsőoktatás megújításával párhuzamosan elérkezett az idő arra, hogy ebbe az irányba is lépéseket tegyünk. Határozott szándékunk ezáltal, hogy tovább erősítsük a magyar köznevelési intézményrendszert és annak régióban elfoglalt pozícióját. Ez illeszkedik természetesen abba a tágabb külpolitikai törekvésünkbe, hogy egyfajta közép-európai összefogást építsünk fel. Nyilvánvaló, hogy ennek a legkézzelfoghatóbb kerete és az a kerete, amely eddig a legtöbb eredményt eddig fel tudta mutatni, az a formája, amelyik a legnyilvánvalóbb, a viseigrádi együttműködés, amelyben négy ország vesz részt. De itt, amikor Közép-Európáról beszélünk, mint ilyenről, messze túlmutatnak a valós határok a V4-en, Közép-Európához kulturális értelemben, földrajzi értelemben egy jóval nagyobb térség tartozik, ezért ez az intézmény nemcsak a V4-ek nyelvén, hanem a többi régióbeli ország nyelvén is, több balkáni nyelven is például nyújtana képzést az angol mellett.

Minden hosszú távú ilyen jellegű építkezésnek az alapja a humánkapcsolatok erősítése. Mi lehetne jelentősebb lépés a humánkapcsolatok erősítése terén, mint a fiatalok megismertetése egymással. Ezért van egyébként az, hogy nagyvonalú ösztöndíjprogramokat működtetünk a felsőoktatásban. A középszintű oktatás terén viszont ilyen, miután nem működik, szeretnénk nem magyar nyelvű fiatalokat minél nagyobb számban Budapestre hozni, hogy itt magyar közegben, magyar környezetben sajátítsanak el - még

egyszer - világszínvonalú és olyan nemzetközi akkreditációra épülő képzést, amellyel utána bárhol a nagyvilágban helyt tudnak állni, és a legjobb egyetemekre be tudnak jutni.

A létrejövő oktatási-nevelési intézmény a tervek szerint 4 plusz 1 előkészítő évfolyamon biztosítana tehát kiemelt színvonalú oktatást a hazai és a régió országából érkező diákok számára. A legnevesebb angol és svájci mintákat vesszük ehhez alapul.

Az intézményben a bentlakásos iskola, úgynevezett boarding school jellegéből fakadóan a magas színvonalú képzés mellett a tantermen kívüli foglalkozásra is kiemelt hangsúly helyeződne. Ez is egy olyan vonzereje lehet ennek az intézménynek, amelyik átszakítja azokat a gátakat, amelyek fennállnak jelenleg néhány régióbeli ország és Magyarország között olyan téren, hogy akár családok a gyermekeiket Magyarországra küldjék tanulni. Tehát nekünk anynyira kimagaslóan versenyképes tudást, környezetet, valamint kiegészítő tevékenységeket kell kínálnunk, ami ezeket a gátakat át tudja törni. Tehát a tantermen kívüli programok ennek szellemében a regionális értékek, a kultúra és a regionális hagyományok ismeretének átadását is céloznák.

A Nemzetközi Érettségi Szervezet által akkreditált oktatási programok alapján kiadott diploma nemzetközileg is természetesen széles körben elismert, 150 ország több mint kétezer egyeteme fogadja el felvételi vizsgaként, köztük a legrangosabbak is, úgymint Oxford, Cambridge, Harvard, Humboldt vagy Sorbonne. Mi ilyen érettségi bizonyítványt szeretnénk ezeknek a diákoknak adni itt Budapesten, amely nemzetközi érettségi bizonyítványt Magyarország felsőoktatási intézményei a magyar érettséggel egyenértékűnek is elfogadnák. És reményeink szerint sokan választanák utána Magyarországon a felsőoktatási képzést is, és nem hagynák el az országot. Ugyanakkor, aki elhagyja, az olyan tudásra tehet szert, amely, ha visszatér ide a régióba, akkor Közép-Európa versenyképességét érdemben tudja tovább növelni.

A törvénytervezet elfogadását követően olyan kiemelt színvonalú középfokú oktatási-nevelési intézménnyel gyarapodna tehát Magyarország, illetve a magyar oktatási rendszer, amely rendkívül széles körű perspektívát nyitna meg hazai és régióbeli diákok, fiatalok számára, egyúttal erősítené Magyarország mint regionális oktatási központ hírnevét, szerepét és presztízsét, még egyszer, a közép-európai építkezés, V4-es és azon túlmutató építkezés jegyében, amely kiemelt nemzetstratégiai és külpolitikai célja a kormányoknak.

Keressük azokat az eszközöket, amelyekkel egy ilyen széles körű együttműködés hosszú távra alapokat tud kapni és megkérdőjelezhetlenné tud válni. Elnök úr, köszönöm szépen, ennyit szerettem volna mondani elsőként. *(Taps a kormánypártok sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt

folymatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Brenner Koloman alelnök úr jelezte, hogy fel kíván szólalni a mai vita során. Alelnök úr képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem ezért a tisztelt Országgyűlést, hozzájárul-e ahhoz, hogy az előterjesztés további tárgyalása során Brenner Koloman alelnök úr vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Pósn László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. PÓSN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ha kézbe vesszünk egy hazai vagy akár a környező országok bármelyikéből egy történelemkönyvet vagy egy irodalomkönyvet, akkor a legelső, ami szembetűnik, hogy mindenhol Nyugat-Európa-dominanciával vannak az ismeretek, és a saját szűkebb térségünkről meg alig tudunk valamit, tehát alig ismerjük mi magunk is a lengyel történelmet vagy a cseh történelmet, vagy éppen az ukránok történetét, és fordítva ugyanez elmondható.

Ebből a szempontból pedig, azt hiszem, a mostani kezdeményezés valóban át tudna törni egy falat, hiszen ez a T/13660. irományszámon benyújtott törvényjavaslat, amelyik a közép-európai oktatási alapítvány létrehozását és ezen alapítvány számára történő vagyonszármazást kezdeményezi, fő célja éppen az, hogy a közép-európai térség és különösen a Kárpát-medence fiataljai minél jobban megismerjék egymás történelmét, kultúráját, tradícióit, hagyományait, azok közös elemeit, egyszerűen, hogy megerősítse a közép-európai és kiemelten a Kárpát-medencei identitást, a regionális értékeket, a kölcsönös megértést és tiszteletet.

Ennek érdekében az alapítvány feladata az lesz, hogy létrehozson, fenntartson, működtessen egy olyan középfokú oktatási-nevelési intézményt és ehhez kapcsolódóan egy kollégiumot, amely képes bentlakásos iskolaként működni, ahogyan ez elhangzott; amely iskola rendelkezik a Nemzetközi Érettségi Szervezet által az úgynevezett érettségi szervezet által az úgynevezett Középevek-program és a Diploma-program nyújtására, valamint a nemzetközi érettségi bizonyítvány kiadására feljogosító akkreditációval, mert a nemzetközi érettségi vizsgát a Nemzetközi Érettségi Szervezet által meghatározott eljárás szerint kell lefolytatni.

Csak a tényszerűség kedvéért azért jegyezzük meg, hogy ma Magyarországon van négy olyan középfokú közoktatási intézményünk, ahol nemzetközi érettségit tudnak kibocsátani.

De ezek az intézmények egyértelműen és csak és kizárólag a hazai közoktatási rendszerbe integrálódott és gyakorlatilag magyar diákok számára működtetett intézmények, nem pedig azt a célt tudják betölteni, amire a mostani előterjesztés irányul.

Ahogy az államtitkár úr jelezte, a Nemzetközi Érettségi Szervezet szerinti nemzetközi érettségit adó képzési rendszerben igen sok iskola vesz részt szerte a világban, és igen nagy létszámú hallgatói kört érint. Ennek a körét bővítené a majdan létrehozandó magyarországi is.

(11.10)

Jegyezzük meg azt is, hogy az a bentlakásos intézményi konstrukció, amit megcélozna majdan ezen alapítvány, ha tulajdonképpen a működési logikáját, a felépítését, az egész működésének a szellemiségét megnézzük, az lényegében az angolszász college-ok mintáját követi. Olyan mintákat követ, amelyek hosszú-hosszú idő óta igazolják, hogy van mit keresni ilyen területen, beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. És ha megnézzük, hogy hogyan működik, mondjuk, egy angliai klasszikus college Oxfordban vagy Cambridge-ben, egy dolgot biztosan láthatunk, a magas szintű tudás mellett egy komoly közösségi és összetartozási identitást alakít ki, gondoljunk csak akár olyan dolgokra, mint a filmekben lehet látni, az evezőssport, amikor csapatban dolgoznak, vagy bármi egyéb sporttevékenység, amit szintén közösségi szinten űznek, ezek mind-mind arra vannak kitalálva a szó jó és nemes értelmében, hogy közösségi identitást erősítsenek. Úgyhogy szerintem ez egy jó kezdeményezés.

A törvényjavaslat tehát rendelkezik az alapítvány számára nyújtandó kezdő anyagi forrásokról, a majdani oktatási intézmény irányító testületéről, az oktatásért felelős miniszternek az intézménnyel kapcsolatos feladatairól, de ahogyan a törvényjavaslat címe is mutatja, ez még nem a leendő intézmény szabályozásával foglalkozik. Tehát ezt csak azért fontos hangsúlyozni, hogy senki ne keresse benne a majdani iskolának a különböző szabályzatait, hogy hogyan és milyen szabály szerint fog működni, vagy milyen tantervek szerint fog működni, vagy milyen intézmény-ellenőrzési előírásoknak kell hogy megfeleljen, vagy milyen humán erő-kérdéseknek kell megfelelni. Tehát ezek nem a mostani törvényjavaslatra vonatkozó kérdések lehetnek. Kétségtávolú a mostani törvényjavaslatból ezek a kérdések majd következnek, és logikusan következni is fognak, amikor a dolgok menete eljut abba a fázisba, hogy valóban már az iskola létrehozásának az ügyével kell foglalkozni, de a jelen törvényjavaslat még nem az. Ez az első, ámde mégiscsak döntő fontosságú lökést adó tényező lehet.

Ezzel a javaslattal messzemenőig egyetértünk, támogatjuk, és bízom benne, hogy a parlament szélesebb spektrumában is egyetértésre és támogatásra fog találni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Brenner Koloman alelnök úr, az Országgyűlés alelnöke. Parancsoljon, alelnök úr, öné a szó.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Ahogy az államtitkári expozéban is elhangzott, az előttünk fekvő T/13660. számú törvényjavaslat egy koncepciót vázol fel.

Ezzel a koncepcióval, az abban lefektetett célokkal messzemenőig egyet tudok érteni, sőt továbbmegyek, államtitkár úr is, illetve előttem Pósnán képviselőtársam is a közép-európai régióról mint egy kiemelten támogatandó régióról beszélt. Mint volt egyetemi vezető és mint a Közép-Európa mesterszak akkreditora és szakfelelőse is meg szeretném erősíteni azt, hogy ez mind a magyar küldiplomácia, mind a Kárpát-medencei régió szempontjából egy kiemelten fontos cél.

Ráadásul azzal is egyetérttek, hogy nagyon keveset tudunk egymásról a közép-európai régióban, és ezt a hiányosságot az oktatási rendszerünkben is pótolni kéne.

Az első és legfontosabb kérdés persze ebből a szempontból is az, hogy ez az alapítványi forma mit fog takarni. Tehát a tartalmi kérdésekről én, azt hiszem, elmondtam azt, hogy teljes mértékben támogatónak tartom az elképzelést, már csak azért is, mert az államtitkár úr expozéjában is voltak a felsőoktatás nemzetköziesítésére vonatkozó összehasonlító és ezt a kezdeményezést támogató mondatok, amelyeket én 100 százalékban támogatni tudok; ahogy említettem, az egész nemzetköziesítési projektben jómagam is egyetemi vezetőként az első sorban ugyanezekért a célokért harcoltam, és teljes mértékben tudom őket támogatni.

Ahogy említettem, itt azért van egy kicsit nehéz dolgunk szerintem, ellenzéki képviselőtársaimmal egyetemben, mert látjuk azt, hogy mi történt a felsőoktatásban az alapítványi formába átforgatott egyetemekkel. És engedje meg, államtitkár úr, hogy ugyanazzal a tradicionális kitételrel kezdjem akkor ezt a kritikai részét a felszólalásomnak, amit Bódis államtitkár úrnak, professzor úrnak is mondtam, hogy félek én a görögöktől, hogyha ajándékot is hoznak, mert látjuk ugyanis, hogy mi történt az egyetemi világban azokkal az egyetemekkel, ma is még tárgyalunk hasonló jellegű előterjesztéseket, amelyeket alapítványi formára alakított át a fideszes kormány. Leszöveg-ném: nem az alapítványi formával van szakmai problémám. Az alapítványi forma kiválóan tud működni akkor, hogyha a kuratórium nem vonja el a megválasztott egyetemi polgárok jogait, a szenátus jogait, a hallgatók jogait, az oktatók jogait, a saját szervezeti és működési rend részleteinek a kidolgozását, röviden összefoglalva, az egyetemi autonómiának az alapvető és a középkor óta az európai kultúrkörben elfogadott módszerét.

De sajnos azt láttuk az elmúlt hónapokban és hetekben, hogy a Fidesz kinevezési gyakorlata minden előzetes félelmünket beigazolta. A legeklektásabb módon a Színművészeti Egyetem példája az, ami továbbra sincs nyugvópontra hozva, holott az Országgyűlés alelnökeként egyébként több hónappal ezelőtt letettem az asztalra egy olyan kompromisszumos megoldást, amely szerint két párhuzamos karban kellene folytatni az oktatást a Színművészeti Egyetemen, hogy azok a hallgatók, akik ezekkel az oktatókkal kívánják ebben a curriculumban végezni a maguk tanulmányait, azt folytathassák, és az újonnan kinevezett kuratórium pedig alakítson ki egy újabb kart az ő elképzeléseik szerint. Egy hároméves átmeneti időszakot javasoltam, amely alapján itt azok a reményeim szerint kialakuló szinergiák aztán valamilyenfajta nyugvópontra hozhatnák ezt a nagyon elmérgesedett helyzetet, ahol ideológiai vonalon nagyon kiérdemesült és kiemelkedő tehetségű művészek kerültek teljesen méltatlan helyzetbe, ismételtelen leszögezném.

Tehát én azt gondolom, hogy ugyanez a kitétel vonatkozik erre az előterjesztésre is. Ebben a formában és ebben a kidolgozottsági státuszban azokkal a célokkal és azokkal a részletekkel - és nyilvánvalóan azzal, hogy itt a különböző régiós nyelveket megerősítjük - messzemenőig egyet tudok érteni. Ráadásul, gondolom, német is lesz ezek között a nyelvek között, hiszen a Mitteleuropa-gondolat azért nagyrészt a német kultúrkörből származó fogalom.

Tehát én azt gondolom, hogy ezeket a nemes célokat teljes mértékben tudnánk támogatni, ha nem lenne előttünk az egyetemi világ teljesen negatív példája arra, hogy az alapítványi formában a Fidesz egypartti túlhatalmat kiépítő egyetemi és oktatáspolitikai munkássága mit okozna. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Juhász Hajnalka képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterhelyettes úr részletesen ismertette a törvényjavaslatot, és Pósan képviselőtársam is.

Én annyiban szeretnék hozzászólni, hogy ez azért rendkívül fontos dolog, mert megvan a lehetőség a törvényjavaslat kapcsán arra, hogy valóban egy regionális tudásközpontot, egy tudásbázist hozunk létre, és ez egy rendkívül jó ötlet. Én személyesen nagyon szeretnék ehhez gratulálni.

És arra is lehetőséget adna a közép-európai oktatási alapítvány létrejötte, hogy valóban egy közép-európai identitást erősítsünk, a kultúrák minél szélesebb megismerhetőségét. És hadd emeljek ki egy olyan lehetőséget, amelyet ez a képzés, a nemzetközi érettségi bizonyítvány megadása megad, egy személyes tapasztalattal: aki ezt a bizonyítványt megszerzi,

az a TOEFL, az IELTS és a világ legnehezebb nyelvizsgái alól felmentést kap, és a világ legjobb egyetemei felé mehet. Benne van magában az előterjesztésben is, hogy 150 ország és közel 2000 egyetem ismerne el és ismeri el már jelenleg is a világon, a Sorbonne, a Harvard és egyéb egyetemek. És azért fontos például az előterjesztésnek ez a része, mert én magam is átmentem azon az angliai egyetemi tanulmányaim előtt, hogy milyen nehéz egy ilyen nyelvizsgát letenni.

Ezzel egy olyan tudásbázist hozunk létre, amelyvel egy óriási lehetőséget adunk azoknak a diákoknak, akik itt fognak tanulni, és az, hogy ezt Magyarország adhatja, ez egy óriási dolog, lehetőség. Gratulálok a törvényjavaslatához, és a KDNP támogatja. Nagyon szépen köszönöm. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

(11.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Mesterházy Attila képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr, és a megértést is köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Én is csak azzal tudnám kezdeni, hogy a célok, azok nemesek, tehát mindenféleképpen elismerésre méltó az a célrendszer, amelyet felvázol ez a mostani javaslat, erről részletesen beszélt Brenner Koloman alelnök úr, úgyhogy az idő miatt, hogy spóroljunk egy kicsit vele, eltekintenek ennek a részletes ismertetésétől. Egyszerűen csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy az a célrendszer, amely felvázolásra került ebben a javaslatban, az valóban támogatandó, és külpolitikával foglalkozó politikusként én mindig örülök annak, hogyha valamilyen nemzetközi kezdeményezésnek, legyen szó regionálisról vagy bármi másról, Magyarország tud lenni a központja, az mindig előnyt jelenthet, ebben Juhász Hajnalkával is egyetértek.

Aztán itt utána kell egy „de” szót csatoljak a mondanóhoz, hiszen van egy-két dolog, amit nem pontosan értünk ez alapján a javaslat alapján, például azt, hogy az fogalmazódik meg benne, hogy a köznevelési rendszert erősítse, eközben a köznevelési törvény alól kiveszi ezt az intézményt; ez az egyik, hogy így nehezen fogja talán erősíteni a magyar köznevelési rendszert.

A másik, hogy azt sem pontosan értjük, hogy miért kell alapítványi formában létrehozni ezt, hiszen számos olyan intézmény van Magyarországon, amely egyébként a korábbi híre, tapasztalata alapján abszolút alkalmas lenne ilyen képzettség, képzés végzésére, és valószínűleg még olcsóbban is meg tudnák csinálni.

A harmadik ilyen kérdésünk, úgy fogalmaznám meg szlogenszerűen, hogy tehetséggondozást igen,

elitképzést nem, tehát hogy hol van ebben az a garancia, az a biztosíték, hogy nem csak, vagy inkább úgy mondom: nem kizárólag azok a diákok kerülhetnek ide be, akik tandíjat tudnak fizetni, hiszen az elsődleges - hogy mondjam? - a tehetségek felkarolása kellene hogy legyen, a társadalmi mobilitás ilyen értelmű támogatása, nem pedig a kiváltságos kevesek még erősebb kiváltságokhoz való hozzájuttatása. És tudom, hogy ösztöndíjrendszer is van magában a javaslatban, szociális szempontú is, de mégiscsak úgy tűnik, minthogyha ez csak egy bokréta lenne valakinek vagy ennek az intézménynek a kalapján, nem pedig a lényegi eleme, tehát magyarul, nem feltétlen a tehetőség gondozás a cél, legalábbis így ebből kiindulva.

A másik, hogy voltak a történelemben, már így a magyar újkori történelemben kezdeményezések, amikor ilyen különböző regionális, közép-európai központokat akartunk létrehozni - ez inkább csak egy agyagály vagy egy ilyen múltbeli tapasztalás -, azok is alapítványi formában jöttek létre, aztán szépen x év alatt, öt-hat év alatt, tíz év alatt el is haltak, tehát ahogy jöttek üstökösként, úgy eltűntek a semmiben. Én bízom abban, hogy ha létrejön bármi ilyen, akkor nem ez lesz a sorsa egy tízéves perióduson belül, de mindent, ami egy ilyen alapítványi formában, nem rendszerszerűen kerül létrehozásra, vagy nem a rendszerbe épülten kerül létrehozásra, akkor azért fenyegeti az, hogy könnyen ki is kerülhet abból a körből, amelyben most bevezetik.

És valóban, ahogy az alelnök úr is mondta, ez az alapítványi forma egy kicsit... Az ilyen ellenzéki képviselők fejében visszhangzik az egyetemi átalakítás, és hogy az mennyi visszassággal telt, és mindig, amikor alapítványokról beszélünk, és a Fidesz kerül szóba ezzel kapcsolatban, akkor az embernek csak az eszébe jut az, hogy nem arról van-e szó megint, hogy ide fideszes politikusokat tesznek majd be a kuratóriumba, és így ezáltal a saját ismerőseik, barátaik és politikai érdekeik szerint szelektálnak majd a felveendő diákok között. Ezt inkább már csak - az államtitkár úr megfogalmazásában - biztos az ellenzéki rosszindulat mondatja velem, de a tapasztalatunk mégiscsak azt mutatja, hogy az ilyen típusú megjegyzéseknek is helye van egy-egy ilyen előterjesztés kapcsán, hiszen túl sok negatív tapasztalásunk volt az elmúlt akár hetekben vagy hónapokban az oktatással, a felsőoktatással, a közoktatással kapcsolatban.

Ezért az MSZP frakciója ezt a javaslatot ilyen formában nem fogja támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezetője Bósz Anett képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Ott szeretném folytatni, ahol ellenzéki képviselőtársaim abbahagyták,

miszerint a cél minden kétséget kizáróan nemes, jól hangzik, a regionális értékeknek a megőrzése, illetve az, amikor Magyarország adhat otthont egy regionális oktatási központnak, amely később képessé teszi majd a diákokat arra, hogy a világ legjobb egyetemén tanulhassanak, és adott esetben remélhetőleg hazánkban kamatoztassák a tudásukat, az rendben van, rendben is volna. Azonban szeretném a kritikákkal is folytatni, amelyeket az ellenzéki képviselőtársak már elkezdtek megfogalmazni.

Jelen pillanatban ezt az alapítványi fenntartású intézményt kétmilliárd forintnyi közpénzből tervezi a kormány elindítani, és mindenekelőtt azt gondolom, hogy itt a járvány második hullámának a kellős közepén beszélni kell arról, hogy vajon ez-e az a pillanat, amikor ezt az óriási összegű közpénzt, ahelyett, hogy ingyenes és tömeges tesztelés, ahelyett, hogy az állami bérpótlékok újraindítása vagy ahelyett, hogy az álláskeresési járadék időtartamának meghosszabbítása érdekében át tudnánk csoportosítani, és így nemcsak az egészségügyi, de a gazdasági-társadalmi következményeket is csökkenteni tudnánk, tehát valamennyi honfitársunkért tenni tudnánk közösen, adott esetben ellenzéki javaslatokat is befogadva, nem tudom, hogy jó időpontot választottak-e arra, hogy ezt az alapítványt létrehozzák, és különösen nem tudom, hogy jó formát választottak-e, hiszen a közpénzek kimentésének legújabb eszközével, a közérdekű vagyongazdálkodási alapítvánnyal élnek.

Én azt gondolom, hogy nem véletlen, hogy bizalomhiány áll fenn az ellenzék részéről a kormány felé, hiszen nincsenek jó tapasztalataink, és abban a tekintetben sincsenek jó tapasztalataink, hogy miközben egyébként az elmúlt években az alapítványi és a magániskolák finanszírozását tekintve folyamatosan próbáltuk önöket meggyőzni arról, hogy igenis jó helyen van egy alapítványi iskolánál a közpénz, mert ők többlétszolgáltatást adnak, adott esetben tandíjat szednek be, vagy adott esetben más forrásokat felhasználva, de többlétszolgáltatást és adott esetben vagy elitképzést, vagy a legelesettebb társadalmi csoportokból jövő gyermekek számára egy felemelkedési lehetőséget nyújtanak.

Mire gondolok itt, tisztelt képviselőtársaim és tisztelt miniszterhelyettes úr? Elsősorban arra gondolok, hogy mondjuk, Iványi Gáborék tiszaszentmártoni vagy beregdaróczi iskolája kis híján csődbe ment, amikor 47,5 millió forint támogatást vontak meg tőlük, vagy említhetném az Igazgyöngy Alapítvány borsodi iskoláját, említhetném az Ámbédkar Iskolát, tényleg néhány tíz millió forintról van szó, néhány tíz millió forintnyi közpénzről, és most kétmilliárd forintról határozzunk úgy, hogy egyébként ebben az alapítványi iskolában dollárban vagy euróban számolt tandíj lesz, és azt is tudjuk, hogy amennyiben jó valószínűséggel kormányváltás következik be, akkor is inkább a Fideszhez közeli kuratóriumi tagok vezetése alatt áll majd ez az alapítvány. Ismerjük azt, hogy mi történt azokkal az egyetemekkel, amelyek alapítványi fenntartásúvá váltak.

Alapvetően nem az alapítványi fenntartási formával van a problémánk, hanem a megvalósulással és azzal, hogy ezek az alapítványok sok esetben az egyetemi polgárságra rátelepülve, az egyetemi polgárság akaratával szembemenve hoztak döntéseket. És itt csatlakozom Brenner Koloman képviselőtársamhoz, hogy azok a tapasztalataink, amelyeket megszereztünk az elmúlt időszakban az alapítványi formára való átállással kapcsolatosan, egész egyszerűen nem engedik meg, hogy megelőlegezzük azt a bizalmat, hogy itt egy szabad és olyan oktatási intézmény jön létre, amely egyébként helyes célokkal indul el. De, még egyszer mondom, rengeteg közpénzt fizetünk ki most a járványkezelésre, minden egyes fillérnek jó helye lenne a gazdasági-szociális válság visszafogásának a költségvetési bugyrában, és azt gondolom, hogy ilyen értelemben ez a kétmilliárd forint túlon túl sok ebben a helyzetben.

(11.30)

Annak fényében is túl soknak tartom ezt, hogy minekutána kivesszük a közoktatási rendszerből ezt az intézményt, tehát valamifajta privilegizált helyzetet teremtenek az intézmény számára, közben duplán él a privilegium, minekutána normatív támogatásra, állami támogatásra is számíthat az intézmény.

Szeretném az önök figyelmét nagy tisztelettel felhívni arra, hogy amennyiben a szülők ki tudják fizetni azt a tandíjat, ami egyébként kétségtelenül a többletszolgáltatásokért kifizetendő, úgy nem tudom, hogy ha kivesszük ennek a törvénynek a hatálya alól és kivesszük a közoktatási intézmények sorából ezt a középiskolát, illetve a hozzá tartozó kollégiumot, akkor hogyan szuszakolják vissza mégis azok közé az intézmények közé e szabályozáson keresztül, amelyeknek keretében állami összegekre is, tehát az adófizetők pénzére is számíthat innentől kezdve az iskola, illetve feltehetően a mesés összegű tandíjából nyilvánvalóan egy elitképzést fognak megvalósítani.

Említette a miniszterhelyettes úr - és itt már áttérnék az olyan irányú szakmai kérdésekre, amelyek átnyúlnak a Külgazdasági és Külügyminisztérium hatáskörén -, nemrégiben például a zárszámadás vitájával kapcsolatosan Banai Péter Benő államtitkár úrnak is elmondtam azt, hogy amiben az ellenzék kritizálja, mondjuk, a zárszámadást, az a különböző minisztériumoknak az összekapaszkodása, illetve az abból származó, végtére is igazságtalan rendszerek sokasága, és nem feltétlenül például a zárszámadás törvényessége. De azért meg kell említenem, hogy a napokban látunk egy olyan törvénymódosító javaslatot, amely azt tartalmazza, hogy az idegen nyelvű óvodák, amelyek nem nemzetiségi óvodák, mostantól nem tartalmazhatják, hogy ők maguk valamifajta idegen nyelvű képzést vagy idegen nyelvű szolgáltatást nyújtanak a gyermekek részére. Ez minden értelemben szakmaiatlan.

Tudom azt, hogy a miniszterhelyettes úr is nemzetközi tanulmányok szakon végzett, tudom azt, hogy

egy többnyelvű ember, tudom azt, hogy ismeri a nemzetközi közeget, a saját szakmáját, és azt is, hogy a nemzetközi oktatási intézményeket is ismeri, tehát ilyen értelemben ön egy kiváltságos helyzetből érkezik ugyanúgy, mint néhány képviselőtársunk, és ez egy rendben való dolog. De az, hogy önök az óvodában elkezdik visszafogni azokat a legfiatalabbakat, akik elindulhatnának abba az irányba, hogy ugyanilyen képzésre tegyenek szert, hogy ugyanilyen nyelvismeretet szerezzenek, hogy egyébként a világ elitegyetemei felé igyekezzenek, mint ahogyan Juhász Hajnalka képviselő asszony is mondta, hogy igen, amennyiben nem ilyen intézményekben szerezzük a különböző végzettségeinket, vagy nem ilyen intézmények segítenek bennünket a nyelvtanulásban, illetve a világról való ismereteink megszerzésében, úgy igenis egy nehéz feladat már megugrani a hazai oktatási rendszer, illetve a világ elitegyetemei közötti szakadékot, ha szabad így fogalmazni.

Én tehát azt kérdezném tisztelettel a miniszterhelyettes úrtól, hogy hogy van, hogy ilyen mértékben differenciálnak. Az egyik alapítványi és magániskolától megvonni igyekeznek a forrásokat, a másiknak odaadni; az egyik alapítványi és magániskolát bevonnak igyekeznek a közoktatási rendszer keretein belülre, a másikat kilökné onnan; az egyik alapítványi és magániskolát mesés összegekkel látják el közpénzből a válság kellős közepén, a másiktól pedig azt a minimális néhány tíz millió forintnyi támogatást megtagadják. Az egyik intézménynek, amely nyelvismereteiket, illetve egyéb, világban használatos és a XXI. században nagyon jól használható ismereteket kíván oktatási intézményként átadni a legkisebbeknek vagy a kicsit nagyobbaknak, a működését most ellehetetleníteni igyekeznek a kormányzat, ugyanakkor saját maga ugyanezekkel a célokkal megfogalmaz egy alapítványt, illetve egy közoktatási centrumot, amelyen keresztül egyébként ugyanezeket a célokat kívánja elérni, mint az önök által ellehetetleníteni készült oktatási intézmények.

Én ellentmondásokat vélek felfedezni, tisztelt miniszterhelyettes úr, ebben a javaslatban, illetve abban az egész csomagban, amit látunk és amiről most beszéltem. Én megköszönöm tisztelettel, ha ön válaszokat tud adni ezekre a felvetett kérdésekre. Nagyon köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Egy általános kritikával szeretném kezdeni. Hallhatta, hogy ellenzéki képviselőtársaim elég sok bizonytalanságot, kérdést megfogalmaztak a hozzászólásaikban.

Nagyjából mindenki azzal kezdte, hogy egyetért a kimondott célokkal, az itt elhangzott célokkal, ugyanakkor ezt-azt-amazt nem látják át. Egy picit szerintem ez az előkészítés kritikája is lehet, hogy az előterjesztett javaslatból mindezekre a kérdésekre nem kaptunk választ. Szerintem ilyen módon jobban kellene figyelni az előterjesztésekre, hogy ezeket a kérdéseket esetleg meg is lehessen spórolni, vagy a felkészülés során jobb szívvel tudják az ellenzéki frakciók is megkezdeni a munkát és a saját döntés-előkészítési folyamatokat.

Én magam is azt alá tudom húzni, sőt egy kicsit tovább is időznék azon, hogy a kimondott célok mennyire fontosak és mennyire jelentősek. Általánosságban beszélt az államtitkár úr, miniszterhelyettes úr és Juhász Hajnalka képviselő asszony, illetve a Fidesz vezérszónoka is arról, hogy milyen lemaradásaink vannak egymás történelmének, saját történelmünknek az ismeretében, és hogy dacára annak, hogy milyen politikai és más átfogó jellegű kihívásokkal nézünk szembe, mennyire nem tudjuk ezt az egységet ilyen módon megteremteni, mennyire nem tudunk egymásra számítani, vagy legalábbis nem tudjuk még kihasználni az ebben lévő lehetőségeket. Láthatjuk, hogy nagyon komoly politikai megosztottság, politikai problémák is szabdalják az itt élő országokat, nehezítik az együttműködést, és ezeknek egyébként vannak a történelem sajátos értelmezéséből fakadó okai is. Illetve vannak olyan nagyon-nagyon komoly környezeti kihívások is, amelyek egyre erősödnek, ami megint csak abba az irányba mutat, hogy erősíteni kéne az együttműködését - akár a Kárpát-medencét nézzük, akár egy nagyobb képet, egy közép-európai térséget - az itt élő államoknak, hiszen mondhatjuk, hogy egy sorsközösségben vagyunk, és a jó együttműködés az alapja annak, hogy ezekkel a rendkívül fontos problémákkal, rendkívül nehéz problémákkal meg tudjunk küzdeni.

Ebben bizony egy nagyon-nagyon fontos folyamat lehet, ha ezt egy picit megpróbáljuk így is katalizálni, hogy jobban megismerjük, megértsük egymást, és ezzel készítsünk elő egy olyan folyamatot, hogy a politikai együttműködéseknek is egészen más terepe lehessen. Hogy mennyire nehéz a helyzet, azt egy tegnapi döbbenetes példa is mutatja, ha már a Kárpát-medencéről beszélünk: láthattuk mindannyian, hogy kihírdették Romániában a Trianon-törvényt, ami egészen gyalázatos, gyakorlatilag minden magyar számára ez egy megaláztatást jelent. Ezek is azt mutatják, hogy milyen súlyos politikai problémák vannak még ebben a térségben. Tehát a célokkal egyetértünk.

Egyvalamit fussanak át picit, ez a kárpát-medencei identitás, ezt nehezen tudom hova tenni, tehát az, hogy magyar identitás, nemzeti identitás, de kárpát-medencei... Meg tudok barátkozni a gondolattal, hogy próbáljunk egy ilyen politikát folytatni, csak ez egy picit nekem furcsa volt így elsőre olvasva.

Azokat a kérdéseket, amelyeket már az ellenzéki képviselőtársaim megfogalmaztak, semmiképpen nem szeretném megismételni. Némi pontatlanság van

az előkészítésben: oktatási miniszter, oktatásért felelős miniszter - nyilván levezethető, hogy a jogutód szempontjából ki a közoktatásért felelős miniszter. Én azt gondolom, hogy ez egy picit pontatlanra sikerült.

Illetve láthatjuk, hogy egy jelentős vagyonszármazás történt, történik, de azt is kiolvashatjuk, hogy a kormány gondoskodik a költségvetési támogatás biztosításáról, további vagyonszármazásáról, és mégis egy tandíjköteles képzést indítanak el. Nyilván ennek is van egy piacképző, piacot megcélzó hatása, de ez alapvetően megnehezíti, hogy magyar diákok nagyobb számban tudjanak jelentkezni, mert nyilván, ha ez egy elitképzőnek indul, akkor alapvetően kizár magyar diákokat. Úgyhogy nagyon bízom benne, hogy minél több olyan pályázati lehetőség és olyan elbírálás lesz, amire utal is a javaslat, csak nem tudjuk a mértékét, hogy minél több magyar gyermek tudjon ebben az intézményben tanulni.

Magával a formával kapcsolatban én is azokat az aggályokat tudom megfogalmazni, amelyeket az ellenzéki képviselőtársaim többsége, de ezeket nem kívánom fölöslegesen megismételni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, frakcióvezető úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Elsőnek Pósnán László képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon, öné a szó.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak a pontosítás végett: egyrészt nem véletlenül mondtam a vezérszónoklat végén, hogy az iskola napi működésével kapcsolatos részletszabályokat nyilvánvalóan az előterjesztés nem tartalmazza, de ugyanakkor néhány felvetés, ami ezzel kapcsolatosan mégis elhangzott, azt gondolom, kiolvasható a szövegből.

(11.40)

Keresztes László Lóránt azt kérdezte, hogy magyar diákok tudnak-e majd tanulni ebben az intézményben, Bósz Anett képviselő asszony pedig privilegiált intézményről beszélt, valamint beszélt tandíjról és normatív támogatásról. Nos, hogy világos legyen a képlet, a tandíjat természetesen be kell fizetni a külföldi hallgatóknak, normatív támogatás meg igényelhető a magyar állampolgárságú hallgatók után. A jelen konstrukcióban, ami ma van Magyarországon, vannak a közoktatási intézmények, még akár olyanok is, amelyek kiadnak nemzetközi érettségit a normatív támogatás alapján, hiszen középiskolák, és vannak olyan nemzetközi iskolák Magyarországon, amelyek különböző külföldi tanmeneteket és logikákat követve működnek. Oda is küldhetnek magyar családok gyerekeket, de azért meg természetesen fizetni kell. Tehát ez két külön konstrukció. Ez az előterjesztés megpróbálja a kettőt a szó jó értelmében úgy összevonni, úgy egyesíteni, hogy ez is legyen, meg az is lehessen.

Úgyhogy én ebben nem látok az égvilágon semmiféle ellentmondást, szerintem ez kezelhető a helyén. Egyébként pedig a részletszabályokat érdemes lenne megvárni, mielőtt ilyen sommás ítéletet alkotunk.

Az óvodai képzéshez kapcsolódóan: az egy szakmai vita lehetne, hogy kell-e óvodáskorú gyerekeket feltétlenül azonnali idegen nyelvű képzésben részesíteni. Az én személyes meggyőződése az, hogy még a magyar nyelvtan dolgaival sincsenek tisztában, és elég nehéz úgy idegen nyelvet megértetni, hogy grammatikai logikájú összefüggéseket meg tudjanak érteni gyerekek, és piszok rossz lesz a helyesírásuk. Azt szokták mondani a nyelvtanárok, hogy leginkább hatéves kortól van értelme idegen nyelvű oktatást módszerebben elkezdni, azt megelőzően valóban legfeljebb dalok lehetnek meg hasonló egyebek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bósz Anett képviselő asszony következik kétperces felszólalásra. Parancsoljon, ön é a szó.

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Pósan László képviselőtársamnak egy nagyon gyors reakciót szeretnék adni. Én magam egy német nemzetiségi óvodába jártam, és bátran meg tudom mutatni önnek a helyesírásomat vagy a magyarnyelv-használatomat. Úgy gondolom, hogy semmiféle hátrányom nem származott ebből.

Egyébként azt is szeretném elmondani - amit ön a felszólalása végén említett -, valóban úgy van, hogy nem kezdenek el nyelvtani szabályokat magyarázni, mondjuk, a német ajkú óvó nénik, de valószínűleg nem kezdenek el az angol ajkú óvónénik sem magyarázni. Nem igeidőket tanulnak az óvodások, hanem ahogy ön elmondta, gyermekdalokat, illetve adott esetben a különböző étkezések nevét, a ruhadarabok nevét, és nagyon sok mindent, amivel egy óvodás gyermek találkozhat.

Nagyon örülök, hogy ez most ennek a vitának a keretében felmerülhetett. Nézek most Brenner Koloman képviselőtársamra, aki, ha jól tudom, kétnyelvű gyermekként nőtt fel. Én magam nem kétnyelvű gyermekként nőttem fel, de majdnem. Ugyanis az óvoda abban jelentősen tud segíteni a nyelvoktatás terén, amit Juhász Hajnalka képviselőtársam már említett, hogy neki sokat kellett küzdeni azért, hogy egy külföldi nagyon magas színvonalú egyetemen megugorja a nyelvvizsgát. Hát ezek azok, amiket még az iskolába kerülés előtti nyelvoktatás során - ha ezt egyáltalán oktatásnak lehet nevezni - egyszerűen megszokjuk, azt, hogy vannak különböző nyelvek, s az idegrendszerünk és az agyunk elkezd arra alakulni, hogy nemcsak egyféle megnevezése van a dolgoknak, mert a dolgok természetéből adódik, hogy a különböző nyelveken különbözően nevezünk meg valamit.

Nagyon örülök, képviselőtársam, hogy tudunk erről beszélni. Egy vitának is örülnék ez ügyben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Juhász Hajnalka képviselő asszony következik kétperces felszólalásra. Parancsoljon!

JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Három dologra reagálnék. Egyrészt az idő kérdésére, amit Bósz Anett képviselőtársam vetett fel. Ez a Nemzetközi Érettségi Szervezet 1968-ban jött létre Genfben, amelyhez ez az alapítvány fog csatlakozni. Azt gondolom, hogy ennek nagyon fontos most megtörténnie.

Az alapítványhoz kapcsolódó költségek terén pedig a tudás a legnagyobb befektetés, a legfontosabb, és az a perspektíva, amit egyikünk sem említett, hogy az itt végzett érettségiző diákok minidiplomatává válnak. Tudjuk azt, akik a diplomáciai világban, nemzetközi szervezetekben mozognak, hogy akik nálunk tanulnak és itt végeznek, azok kötődnek az országhoz, kötődnek a kultúrához és ahhoz a regionális összefogáshoz, amit az alapítvány meg kíván célozni.

A harmadik: én nem azt mondtam, hogy a magyarországi felsőoktatás nyelvi oktatási színvonala nem felel meg, hanem például egy angolszász egyetemen szótár nélküli felsőfokú nyelvvizsgát kellett tenni ahhoz, hogy valaki bejusson. Nem nekem volt nehéz, hanem ez egy rendkívül nehéz feladat alapvetően. Ez az alapítvány pedig ezek alól a nyelvvizsgák alól felmentést ad annak, aki ezt az iskolát el tudja végezni, s ezáltal azok, akik nálunk szerzik meg a tudást, igazából a mi kisköveteinkké válnak a világban. Milyen nagy dolog lenne az itt érettségizettek részéről, hogy adott esetben a Harvardon vagy a Sorbonne-on képviseljék azokat az értékeket, azt a Magyarországhoz kötődő identitást, amit ez az alapítvány meg tudna erősíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Ismételt felszólalásra Bósz Anett képviselő asszonynak adok szót. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm Juhász Hajnalka képviselőtársamnak a javítást ilyen értelemben. Hallhatták a felszólalásokat az ellenzék padsoraiban, azt gondolom, hogy a célokkal nem vitázunk. Ez egy helyes cél.

Az időpontot tekintve pedig valóban a járványkezelést neveztem meg, és azt mondtam, hogy ez itt egy jelentős összegű közpénz, amit elköltünk az alapítvány létrehozására és a vagyonszerzésre, aminek számos egyéb területen lenne helye. S erre hoztam példákat, mint a tömeges tesztelést, az álláskeresési járadék meghosszabbítását vagy a nyugdíjasok azonnali halaszthatatlan megsegítését. Én tudom, hogy a 2 milliárd forint ebben a tekintetben nem tűnik soknak, de amikor megnézzük, hogy bizonyos településektől mekkora összegeket vonnak meg, amelyek egyébként ugyanúgy küzdenek a járvánnyal a polgármestereken keresztül, mint ahogy a kormány is igyekszik megküzdeni.

Én azt kritizáltam - s akkor ilyen értelemben is szeretnék egy kiigazítást tenni, ha ezt ön is megtette az én felszólalásommal kapcsolatosan -, hogy amikor időpontot választok arra, hogy egy jelentős összegű közpénzt valamire kifizetek vagy sem, az nem biztos, és jelen pillanatban én egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy egy világjárvány második hullámának kellős közepén, ahol minden egyes fillér jól jön akár a szociális, gazdasági válság visszaszorítására, akár az egészségügyi válság visszaszorítására és a honfitársaink egészségének megmentésére, akkor ez a 2 milliárd forint nem itt van a legjobb helyen. Erre mondtam az időpontválasztást. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Nacsa Lőrinc képviselő úr következik rendes felszólalásra. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Mélyen egyetértek azokkal a célokkal, amelyeket miniszterhelyettes úr itt ismertetett, s nagyon örülök annak, hogy még egy világjárvány kellős közepén is olyan stratégiai gondolkodás is jelen van a kormányban, természetesen a napi ügymenet, a vis maior esetek kezelése, a járvány kezelése és a folyamatos döntéshozatal mellett, ami előremutató, és hogy a magyarságot mint erős közösséget, erős identitást megőrizni kívánó javaslatok is az asztalon vannak. Ez a stratégiai szemlélet, jövőbe mutató szemlélet így volt az elmúlt években is, s remélem, hogy így marad a jövőben is.

Keresztes frakcióvezető úr kérdésként vetette fel a Kárpát-medencei identitást. Én azt gondolom, hogy az identitás megélése és megőrzése a XXI. század legnagyobb kihívása lesz. Ha meg kéne nevezni egy darab nagy kihívást az előtünk álló évszázadban, akkor én azt mondanám, hogy az identitás megőrzése és megtartása lesz az. A Kárpát-medence a mi közös életterünk, ahol óriási eredményként könyvelhetjük el, hogy az elmúlt száz év viszontagságai után is a magyar a legnagyobb nemzet. De nem kizárólag magyarok élnek ebben az élettérben, ebben a közös térben, ami itt van. A többi nyelven Pannon-medencének ismerik ezt; mi használjuk a Kárpát-medencét, sok külföldi nyelv Pannon-medenceként ismeri. De van ilyen életterünk, és érdemes ebben az élettérben gondolkozni, érdemes ezt fejleszteni ilyen regionális szemléletben is, hiszen a történelem alakulásaként - most ne minősítsük, miért - számos ország található jelenleg is a Kárpát-medencében, és számos nemzetiség él velünk. S a Kárpát-medence történelme Vértesszőlősi nyúluk vissza, ami az emberi emlékeket idézi.

Én azt gondolom, hogy van értelme Kárpát-medencei identitásról beszélni, ahol tudunk együtt élni a környező népekkel. S a közép-európai gondolkodásba egy picit szűkebben belefér az, hogy mi itt a közös életterünket, ezt a Kárpát-medencét, ezt a Pannon-medencét úgy tekintjük, mint az identitásunk egyik alkotórészét, hogy mi ebben a csodás természeti

adottságokkal, tájszépségekkel, természeti erőforrásokkal, gazdag hagyományokkal és kultúrával rendelkező régiót, ezt a részt tekintjük az életterünknek. Úgyhogy én helyesnek tartom, hogy ez is szerepel az anyagban, mert bár nyilván elsődlegesen a magyar identitást és azt az európai keresztény kultúrát szeretnénk erősíteni, amely azt szeretnénk, hogy hosszú évszázadokon keresztül legyen iránytű az itt élő nemzetnek és nemzeteknek, de van egy ilyen identitás, hogy Kárpát-medencei, s én is azt gondolom, hogy ezt fontos megélni. S azt is fontosnak gondolom, hogy ez az anyag része is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(11.50)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr kért szót. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Nagyon rövid leszek, csak egy rövid reakció. Igazából abszolút pozitívnak tartom Nacsa képviselő úr felszólalását, és azzal is egyetértek, hogy nagyon jó lenne, ha el tudnánk indulni egy olyan irányba, hogy legyen egy közös Kárpát-medencei identitás, ugyanakkor sajnos nem ezt látom. Ezt most egyelőre nem látom reálisnak, tekintve pontosan a történelmi viszontagságok miatti jelenlegi, most tapintható politikai megosztottságot. Ezért is utaltam arra a tegnapi gyalázatos törvényre, amelyet kihirdettek.

Úgy érzem, hogy valóban helyes ez a fajta stratégiai gondolkodás, ha megpróbálunk megalapozni egy olyan irányt, ami eljuttathat minket egy ilyen közös identitás megéléseig, és addig, hogy amikor egymásra gondolnak a Kárpát-medencében élő országok, akkor erőteljesebb legyen az összetartozás és a sorsközösség érzése, mint akár a történelmi viszontagságok és egyfajta rivalizálás. Tehát jelenleg, úgy gondolom, nagyon-nagyon komoly, nagyon súlyos politikai problémák vannak, és alapvetően sajnos el kell mondani, főleg ebben az évben, egy szimbolikus évben sokat is kell róla beszélnünk, hogy küzdenünk kell konkrétan azért, hogy az elszakított területeken élő magyarság jogait ne csorbítsák például ilyen gyalázatos döntésekkel, mint a tegnapi.

Azt is el tudom mondani, picit talán utalva a tegnapi vitára, hogy mi mindig elvárjuk és követeljük az Európai Uniótól, hogy ilyen kérdésekben is emelje fel a hangját. Ezért ma kiadtunk egy közleményt, hogy a gyalázatos Trianon-törvény kihirdetése miatt elvárjuk, hogy az Európai Bizottság és az Európai Parlament is megszóljalon és tiltakozzon az ellen, hogy ilyen módon, nemcsak egyébként az elcsatolt területeken élő magyarokat, hanem valamennyi magyar embert meggyalázzanak egy ilyen döntéssel. Azt sajnálattal látjuk egyébként, hogy mintha az Európai Unió ilyen kérdésekre, az őshonos kisebbségeket érintő kérdésekre nem lenne kellő érzékenységgel.

Úgyhogy ezért mondom, hogy alapvetően a magyar identitás az, ami számunkra meghatározó, nyilván a keresztény identitás számomra, ön számára is, aki ezt magára nézve irányadónak tartja, nagyon bírom benne, hogy minél előbb el tudunk jutni egy ilyen jellegű szemléletig. Ez azért is fontos, mert egy óriási kihívás, a klímaváltozás, az éghajlatváltozás és az egyre durvább környezetpusztítás hatásai elérnek minket, és kifejezetten, sajnos ki kell mondanunk, nagyon-nagyon nehéz, kiszolgáltatott helyzetben vagyunk a Kárpát-medencében, pontosan az éghajlatváltozás hatásai miatt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Kérdezem, kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdézem Magyar Levente államtitkár urat mint előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Magyar Levente: Igen.)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt hozzászóló Képviselő Hölgyek és Urak! Örvendek annak, hogy alapvetően pozitív kicsengésűek voltak a hozzászólások tartalmukat, lényegi részüket illetően. A célokban ezek szerint egyetértünk, ami - még egyszer - örvendetes, hiszen ahogyan a korábbi és a mai vitákból kiviláglott, sokszor még fontos külpolitikai célokban sincs meg a konszenzus az Országgyűlés pártjai között. Nem győzöm annak a jelentőségét hangsúlyozni, hogy mennyire örvendetes, előremutató és üdvözlendő az, hogy ebben az esetben, úgy látom, a közép-európai építkezés egy olyan kérdés, amelyet nem öveznek vérmes politikai viták, ahogyan ilyen élű megjegyzések sem hangoztak el most a vitában.

Azt gondolom, ez egy fontos lépés abba az irányba, hogy itt valami igazán jó dolgot csináljunk. Arra, hogy milyen formában, mekkora költségvetéssel, nyilván próbáljuk az optimális kereteket, konstrukciót megtalálni. Itt az a kérésem, hogy azt a halvány reménylángocskát, amely talán él önökben arra, hogy ebből ki fog sülni valami jó és előremutató, felelősen megvalósított és szép eredményeket hozó program, ezt éltessek, bátran éltessek, mert a szándék erre megvan. Azt gondolom, merem remélni, hogy a képesség is meglesz rá. Könnyen fogják tudni mérni a mi munkánk teljesítményét, hiszen reményeink szerint ez az iskola leghamarabb '22-ben, legkésőbb '23-ban meg tudja nyitni kapuit. A sikernek egyértelmű mércéje lesz, hogy meg lesz-e töltve ez az iskola hallgatókkal, elsősorban is olyan határon túlról érkező hallgatókkal, akik nem magyar anyanyelvűek. Márpedig ahhoz, hogy megszólítsuk ezeket a nem magyar anyanyelvű, régióinkbeli fiatalokat, ahhoz nekünk valami olyat kell nyújtani, ami túlmutat az átlagoson, túlmutat még a magas színvonalon is, valami egészen kiváló, kimagaslót, vonzó, világszínvonalút kell felmutatnunk.

Itt rákanyarodnék a sokszor említett költségvetelre. Ez a 2 milliárd forint az indulásra, a tervezés megkezdésére, az alapítvány fenntartására a következő pár évben elegendő lehet, de szeretném azt előrebocsátani, hogy komoly összegekkel fogunk dolgozni, hiszen egy ilyen iskola fizikai kialakítása, utána az évi fenntartása borsos összegeket fog kitenni. Azt gondolom, hogy járvány, krízishelyzet idején sem szabad lemondani arról az igényünkről, hogy távlatokban gondolkodunk, távlatokra tervezünk, stratégiai íve van a gondolkodásnak. Nyilván a fókusz a védekezésen van, a frontvonalon van, oda kell most az erőforrásokat koncentrálni, de ez nem egy kizárólagosság. A háttérben miért ne folyhatna olyan irányú és tartalmú gondolkodás, ami egy évtizedes kitekintésben próbálja meg erősíteni Magyarország regionális pozícióit?

Az alaptétel az, még egyszer, hogy Közép-Európa népeit közelítsük egymáshoz, és ennek a legjobb eszköze, azt gondolom, ha fiatalon olyan élményeket szerzünk a honfitársainknak és a körünkben élő népek gyermekeinek, amelyek egy egész életre meghatározhatják az egymáshoz való pozitív viszonyukat. Kíváncsi volnék arra, hogy akik tegnap a román törvényhozásban, pontosabban pár héttel ezelőtt, ugye, mert tegnap csak kihirdették a törvényt, igent nyomtak a Trianon-törvényre, igent mondtak a megosztásra, igent mondtak az elidegenedtség fenntartására, azok közül hánynak van érdemi személyes élménye Magyarországgal kapcsolatban. Nem arra gondolok, hogy beszélt már egy erdélyi magyarral, hanem arra, hogy fiatalként heteket, adott esetben éveket eltöltve megismerte volna ezt a kultúrát, megismerte volna a magyarokat. Azt gondolom, hogy nagyon kevésnek. Nem merem állítani, hogy senkinek, de biztos, hogy nagyon kevésnek.

Ha tíz-húsz vagy harminc év múlva, mert történelmi analógiák elhangoztak, gondolkodjunk bátran ilyen távlatokban, ha akkor kerülne sor egy ilyen kérdés feltevésére, én nagyon remélem, hogy más lesz az alaphozzáállás, mert meglesznek ezek a személyes alapjai annak, hogy a közeledés irányába mozduljunk el. Mi nem akarunk se tíz, se húsz, se harminc évet várni, mi már most szeretnénk ezért tenni, és mint ahogy elhangzott, a régió legnagyobb népeként felelősségünk van abban, hogy közeledjünk egymáshoz, miután sajnos ezt máshonnan nem minden esetben várhatjuk. Ez ebbe az irányba volna egy fontos lépés.

Ami a szervezeti kereteket illeti, ahogyan kiviláglott talán az expozéból és a hozzászólásokból, a háttéranyagokból, ez nem egy hagyományos magyar középiskola, ez nem egy magyar gimnázium, ez nem egy magyar tanrend szerint oktató gimnázium, amelynek az a legnagyobb érdekessége, hogy a magyar mellett más nyelvek is megjelennek. Ez egy teljesen más logikában működni hivatott intézmény volna, amely kifejezetten elsősorban a nem magyar ajkúakat célozná, nekik nyújtana olyan nemzetközi akkreditáció szerinti angol képzést, anyanyelvi tanárokkal megvalósított angol nyelvű képzést, ami, még

egyszer, a világ élvonalába helyezi ezt az iskolát, és emellett a saját anyanyelvükön is hallgathatnának tárgyakat.

Azért senki nem fog idejönni Belgrádból, Bukarestből, vagy teszem azt Krakóból, Vidinből, lehetne sorolni a régiós nagyvárosokat, hogy itt magyarul és részben a saját anyanyelvén tanulhasson. Vannak kiváló nemzetiségi gimnáziumok Budapesten, és nincsenek tele határon túli, a többségi társadalomhoz tartozó gyerekekkel, azért, mert nem elég önmagában az, hogy egy adott nyelven való tanulás lehetősége fel van kínálva, nekünk nagyságrenddel többet kell adni. Angolt kell adnunk nekik olyan színvonalon, ami nincs más a régióban, olyan környezetet kell biztosítani, ami nincs más a régióban, és a saját anyanyelvükhöz való napi hozzáférést is biztosítani kell, amellet, hogy nyilván a magyarral is meg kell őket ismergetni, noha az, reméljük, azt gondoljuk, önmagában a környezet által is megvalósulhat.

Mindezen indokok vezettek bennünket arra, hogy azt javasoljuk, ez ne a közoktatási törvény formai keretei között valósuljon meg. Ez nagyobb rugalmasságot, már a műfaji sajátosság révén is nagyobb rugalmasságot igénylő kérdés, mint amit a törvényi keretek kezelni tudnak. Egyébként a gondolkodás elején azzal indítottunk, hogy megvizsgáltuk a nemzetiségi nyelven oktató magyarországi középiskolákat, amelyek között vannak egészen kiválóak, de azt találtuk, hogy ezt a fajta nagyságrendi és műfaji váltást, amit itt meg kell ugranunk, erre az adott intézményi keretek egyszerűen nem alkalmasak.

(12.00)

Ez nem azt jelenti, hogy nem fogjuk a jövőben is támogatni a budapesti szerb, német, horvát, szlovák s a többi és a vidéki nemzetiségi iskolákat, de itt valami másról van szó. Itt nagyon sokat kell nekünk mutatni versenyképességben és vonzerőben ahhoz, hogy ez a dolog működjön.

Tisztelt Ház! Azt gondolom, nagyjából válaszoltam a felvetésekre. Még egyszer kérek bizalmat, pontosabban, kérem a bizalmatlanságnak az elaltatását vagy a mérséklését. Én ezt az intézményt nem kívánom elhelyezni a tágabb magyar köznevelési, közoktatási térben, mert ezt nem tudom megtenni, nem értek a kérdéshez. Én azt tudom önöknek ígérni, hogy ez az intézmény azt a nemes célt, amire hivatott, amiről itt beszélgetünk, fogja betölteni. A legjobb tudásunk szerint fogunk erre törekedni, a legnagyobb költséghatékonyság mellett, és még egyszer: objektíven fogják tudni mérni a teljesítményünket már a közeli, mondjuk azt, a közép-távolsági jövőben, pár éven belül, amikor megnyitja a kapuit reményeim szerint ez az iskola, és akkor ott minden ki fog derülni. A kérdésben, ha nem is ma meg holnap, de el fogunk tudni számolni két-három év múlva. Ezt vállalom itt most személyesen önök előtt.

Arról nem beszéltünk, hogy mekkorára tervezzük az intézményt. Azt szeretnénk, hogy egy ilyen 400-500-as nagyságrendet pár év alatt elérjünk, tehát 400-500 bent lakó diák, zömében határon túli, nem magyar ajkú diák éljen ebben az intézményben és tanuljon ott. Ehhez nyilván komoly anyagi erőforrásokat kell megmozgatni, ugyanakkor úgy számolunk, hogy 5-6 éves távlaton önfenntartóvá tud válni a rendszer amellet is, hogy kedvezményes, pontosabban, akár teljes térítéses ösztöndíjakat nyújtunk majd azoknak, akik arra rászorulnak, amellet, hogy nyilván lesz egy tetemes tandíja a többségnek.

Állok rendelkezésre a továbbiakban is, ha vannak kérdések. Most a legfontosabbakat illetően talán ennyi a mondanivalóm. Elnök úr, köszönöm szépen a szót. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13646. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Kaderják Péter államtitkár úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr, ön a szó.

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt évtizedben lezajlott gazdasági fellendülés fenntarthatóságának az igénye, továbbá az idei év elején kialakult nemzetközi pandémiás helyzet okozta negatív gazdasági hatások kezelése is szükségessé tette a hazai ásványi nyersanyag-kitermelési lehetőségek kormányzati szintű áttekintését és bővítését.

Egy 2019. év júliusi kormányhatározat feladatmeghatározása nyomán 2020 tavaszán a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat az egész országra kiterjedő áttekintő értékelést készített az építőipar szempontjából fontos nyersanyagok, mint homok, kavics, cementipari nyersanyag földtani és kitermelhető mennyiségeire vonatkozóan. Az elemzés kimutatta, hogy Magyarország még a közelmúltbeli évi 25-30 millió köbméter termelés mellett is évtizedekre képes lenne biztosítani a hazai építőipari nyersanyag ellátását.

A tanulmány kimutatja, hogy a bányatelkekhez kapcsolódó 1,3 milliárd köbméter kitermelhető kavicsvagyon a korábbi évek 14-17 milliárd köbméteres termelése mellett, de akár a növekvő mértékű 20-25 milliárd köbméter kitermelése esetén is elvileg évtizedekig jelenthet alapanyagforrást a hazai építőipar számára. A bányatelkekhez köthető 309 milliárd köbméter kitermelhető homokvagyon a korábbi évek 7,5 milliárd

köbméteres termelése mellett, de akár a növekvő mértékű, évi 10 millió köbméteres kitermelés mellett is elvileg évtizedekig biztosíthat megbízható alapanyagforrást. A bányatelek-fektetéssel összefüggő 283 millió köbméter kitermelhető cement- és mészipari nyersanyagvagyon, ideértve a mészkő, agyag, agyagmárga, márga nyersanyagokat a korábbi években történt 1-1,5 millió köbméter, de akár a növekvő mértékű 2 millió köbméteres kitermelés mellett is elvileg akár 200-300 évre elegendő hazai alapanyagforrást jelenthet a hazai gazdaságfejlesztés számára. Ugyanakkor az ásványi nyersanyag-hozzáférést befolyásoló jogi természetű, természetvédelmi, környezetvédelmi, vízvédelmi, örökségvédelmi, termőföldvédelmi előírások miatt jelentős korlátozások szűkítik az alapanyag-ellátást, ami természetes, hiszen adott erőforrások esetében ilyenkor potenciálisan versenyző használatokról beszélünk, de ezek a korlátok jelenleg a kitermelői oldal előtt effektívek, valóságosak.

Tisztelt Országgyűlés! A valamennyi nemzetgazdasági területet érintő infrastrukturális beruházások, lásd utépítés, vasútfejlesztés, és lakásépítési tevékenységek tartósan két számjegyű növekedése kihívás elé állítja az építőipar kitermelő ágazatát, és abban bízunk, hogy ez a dinamikus növekedés a pandémia múltával egy felpattanás után tovább fog folytatódni. Az igénynövekedés mellett azonban az ellátási zavarok is jelentkeztek, jelentkeznek. Így lehetséges az, hogy főleg a betonkavics esetén jelentős távolságról kell a keverőüzemekbe az alapanyagot ma már beszállítani, a vállalkozói kapacitásokhoz képest csak Pest megyében 800 ezer köbméter/év kavics hiány prognosztizálható. Az ország területén kitermelt kavics és homokos kavics nemcsak a hazai építkezési igényeket szolgálja ki egyébként, hanem ahol a szállítási költségek azt rentábilissá teszik, exportra is jut belőle.

Az építőipari konjunktúra növekedésének és kedvező hatásainak fenntarthatósága érdekében különösen fontos az építőipari nyers- és alapanyag-termelés ellátásbiztonságának a garantálása. A növekvő kereslet mellett a termelés növelésével és az ellátás folyamatosságával elkerülhető az építőipari alapanyagok területén a drasztikus árnövekedés, amely a hazai növekedés egyik motorjának számító építőiparra is jelentősen hatna, és természetesen ezen keresztül a hazai polgárok által fizetendő árakra jelentős felfelé irányuló hatást gyakorolna, amelyet szeretnénk elkerülni.

Tisztelt Ház! Bár a koronavírus-járvány elleni harcban Magyarország jól teljesít, a világjárvány rávilágított arra, hogy a járványhelyzet miatt előforduló nemzetközi ellátási láncok zavarai esetén a működőképességünk fenntartása érdekében elengedhetetlen a hazai erőforrások erőteljesebb bevonása a gazdasági folyamatokba. Ezzel csökkenteni lehet Magyarország gazdaságának túlzott nemzetközi kitettséget.

Tisztelt Képviselők! Az építőipar működésének és a korábbi növekedés mértékének elérése azonnali állami beavatkozásokat igényel. Az önök előtt lévő

törvényjavaslat célja az, hogy jogszabály-módosítási javaslatot tegyen a hazai építőipari alapanyag kutatásának és kitermelésének támogatása érdekében. A bő egyéves munka eredményeként előállott törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási javaslatok előkészítésében a 43 hazai építőipari alapanyagbányát is tömörítő Magyar Bányászati Szövetség is folyamatosan részt vett. Szakmai javaslataikat szakmai indokok alapján maximálisan befogadtuk annak érdekében, hogy valóban előremutató szabályozás készüljön, amelyre a piac is kedvezően reagál. A szövetség támogatásáról levélben is tájékoztatta Palkovics miniszter urat. Az ügy fontosságát jól mutatja, hogy a legnagyobb hazai bányák, csak hogy egy párat említsek, a Basalt-Középkő Kőbányák Kft., a Colas Északkő Bányászati Kft., a Duna-Dráva Cement Kft., a Kő- és Kavicsbányászati Kft, az Omya Hungaria Mészkefeldolgozó Kft, a PERLIT-92 Bányászati és Feldolgozó Kft., a Readymix-Lesence Kft. és a Wienerberger Téglaiipari Zrt. vezetői külön-külön is támogatásukról biztosították az előterjesztést.

(12.10)

A bányatörvényben javasolt módosítások lehetővé teszik a hazai építőipari ásványi nyersanyag-ellátás hatékony és azonnali biztosítását, így garantálható az importszükséglet kiváltása és az ellátásbiztonság növelése azon nyersanyagok esetében, amelyeknél az ország természeti adottságai ezt eleve lehetővé teszik.

A rendkívüli helyzet során előállt kritikus gazdasági és társadalmi helyzet indokolja a víz, a termőföld, az erdők gazdálkodásában meglévő megkülönböztetett állami szerepvállalás kiterjesztését a hazai építőipari ásványvagyonra is. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy minden olyan esetben, amikor a járványhelyzet következtében a hazai bányák nem képesek kielégíteni a keresletet, az állam megkapja azokat az eszközöket, lehetőségeket, amelyekkel a probléma azonnali kezelhetősége garantálható.

A módosítások megadják a felhatalmazást az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet számára, hogy katalizálja a kutatási és a termelési folyamatokat új lelőhelyek megtalálásával, valamint arra, hogy a gazdasági okokból történő bányabezárásoknak vagy a termelés szüneteltetésének a megakadályozásával javítsa az alapanyag-ellátást, elhárítva ezzel az egyik jelentős akadályt a járványveszély szempontjából is fontos stratégiai beruházások elindítása és a gazdaság újraindítása elől.

Ahhoz, hogy az állam a bányászati úton elérhető természeti erőforrásait jó gazda gondosságával hasznosítsa, szükség van az indokolatlan területfoglalások megszüntetésére és az egyes bányászati tevékenységgel érintett ingatlanokon az állam elővásárlási jogának biztosítására, ennek értelmében az állami elővásárlási jog szempontjából védettnek minősülő ásványi nyersanyagra vonatkozó bányászati

joggal érintett ingatlan tulajdonjogát átruházása esetén a magyar államot elővásárlási jog illesse meg.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Országgyűlés! A tavaszi vészhelyzet során a jelenlegi törvényjavaslat előzményeként alkalmazott intézkedések már éreztetik pozitív hatásukat, az építőipari ásványi nyersanyagokra bevezetett bejelentéses előkutatás alkalmazása ugyanis a bányatelkek alapítása iránti kérelmek számának jelentős növekedéséhez vezetett az elmúlt hónapokban. A 2019. évben, azaz tavaly 15 bányatelket állapítottak meg egész évben Magyarországon, ezzel szemben csak 2020. augusztus elejétől, azaz mindössze bő két hónap leforgása alatt az érintett nyersanyagokkal összefüggésben mintegy 19 új bányatelek megállapítására vagy módosítására nyújtottak be a vállalkozók kérelmet. Ez azt jelenti, hogy éves szintre vetítve a korábbi időszakban létesült bányatelkek számának többszörösét értük el már az idei évben.

Ahhoz, hogy a fenti kedvező trend folytatódjon, szükség van az indokolatlan területfoglalások megszüntetésére, és egyes bányászati tevékenységgel érintett ingatlanokon az állam elővásárlási jogának a biztosítására. Így a vészhelyzettel bevezetett szabályokat 2020. december 31-ét követően is indokoltnak látjuk fenntartani. Kérem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bánki Erik. Parancsoljon, képviselő úr, oné a szó.

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon örülök annak, hogy egy olyan törvényjavaslat fekszik a tisztelt Ház előtt, és arról folytathatunk itt ma érdemi vitát, amelynek egy hosszú, ahogy államtitkár úr is elmondta, egyéves előkészítési folyamata volt, és aminek során valamennyi érintett szereplőt bevont a minisztérium és az államtitkárság ebbe az egyeztetésbe. Így a Magyar Bányászati Szövetség valamennyi tagjának is lehetősége volt arra, hogy véleményt formáljon erről a törvényjavaslatról, és nemcsak hogy véleményt formáljon róla, hanem azokat az elképzeléseket, azokat az elvárásokat és azokat a tapasztalatokat, azt a tudást, amely náluk az elmúlt évek során felhalmozódott, vissza is tükrözheti ezáltal ez a törvényjavaslat.

Nagyon örülök annak, hogy ezek a szolgáltatók, ezek a tulajdonosok, ezzel a bányászati joggal rendelkező társaságok is megértik azt és elfogadják azt, hogy rendkívüli helyzetben rendkívüli intézkedésekre van szükség. Azt gondolom, kellő garancia az állam személye önmagában arra, hogy a pandémia idején vagy az ehhez hasonló váratlan időszakokban, amikor a gazdaságnak különösen nagy szüksége van

arra, hogy valamennyi erőforrást hazai előállítású alapanyagokból tudjunk ellátni; hiszen láttuk a tavaszi időszak során is, és egyre inkább tükröződik ez a mostani, újabb vírushullám idején is, hogy a nemzetközi szállítási hálózatok nemcsak hogy akadoznak, hanem időszakonként egyszerűen meg is szűnnek. Mi nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy akár egyetlen napot is késlekedjünk azokkal a döntésekkel, azokkal a tevékenységekkel, azokkal a beruházásokkal, amelyek a pandémia okozta gazdasági válság kezelésére és a magyar gazdaság újraindítására tendő lépéseket illetik.

Ennek érdekében, azt gondolom, nagyon jó kezdeményezés és a Fidesz-frakció által mindenképpen támogatott a törvényjavaslatnak azon részei, amelyek az állami szerepvállalást erősítik ezekben az időszakokban, ahol a magyar államnak elővásárlási jogot biztosítanak ezeknek a területeknek a tulajdonoscsereje esetére.

A törvényjavaslatnak fontos célkitűzése, ahogy említettem, hogy erősíteni kell a hazai erőforrások bevonását a hazai gazdasági folyamatokba. Azt gondoljuk, hogy a bányatörvényben érvényesített módosítások által a hazai építőipari ásványi nyersanyag-ellátás hatékony és azonnali biztosítása, valamint az importszükséglet kiváltása és az ellátásbiztonság növelése garantálható ezáltal a törvényjavaslat által azon nyersanyagok esetén, ahol az ország természeti adottságai ezt lehetővé teszik.

A rendkívüli helyzet során előállt kritikus gazdasági és társadalmi helyzet indokoltá teszi így a víz, a termőföld, az erdő gazdálkodásában meglévő megkülönböztetett állami szerepvállalás kiterjesztését a hazai építőipari ásványvagyonra is. Nagyon helyesen a törvényjavaslat arra törekszik, hogy biztosítsa annak a lehetőségét, hogy minden olyan esetben, amikor a járványhelyzet következtében a bányászati piac nem képes kielégíteni a felmerülő extrakeresletet, akkor az állam megkapja azokat az eszközöket, amelyekkel ez a hiányosság viszonylag gyorsan és hatékonyan kezelhető.

A módosítások megadják a felhatalmazást az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetnek, hogy katalizálja a kutatási és termelési folyamatokat, új lelőhelyek megtalálásával, a gazdasági okokból történő bányabezárásoknak vagy a termelés szüneteltetésének a megakadályozásával javítsa az alapanyag-ellátást, elhárítva ezzel az egyik jelentős akadályt a járványveszély szempontjából is fontos stratégiai beruházások elindítása és a gazdaság újraindítása elől.

Ahhoz, hogy az állam a bányászati úton elérhető természeti erőforrásait jó gazda gondosságával hasznosítsa, szükség van az indokolatlan területfoglalások megszüntetésére és egyes bányászati tevékenységgel érintett ingatlanoknál az állam elővásárlási jogának a biztosítására. Ennek értelmében az ásványi anyagra vonatkozó bányászati joggal érintett ingatlan tulajdonjogának átruházása esetén a magyar államot, nagyon helyesen, elővásárlási jog illeti meg.

Az állami elővásárlási jog szempontjából védettnek minősülő ingatlanokat érintő bányatelkek vonatkozásában bányászható ásványi nyersanyagok mind olyan alapanyagok, amit államtitkár úr is az expozéjában említett, amelyek a hazai építőipar ellátása szempontjából kulcsfontosságú tételek.

Ahogy szintén államtitkár úr utalt rá, Magyarország még a közelmúltbeli 25-30 millió tonna/éves kitermelés mellett is igen jelentős ásványianyag-vagyonnal rendelkezik, hiszen ha csak a kavicsvagyonat nézzük, akkor abból több mint 1 milliárd 300 millió köbméter kitermelhető mennyiség van, de ha a homokot nézzük, ott is a 300 millió köbméter meghaladja a kitermelhető mennyiség. Ez garantálja azt, hogy a következő évtizedekre biztosítva van az alapanyag.

Tehát nem az a probléma, hogy nincs megfelelő mennyiségű alapanyag Magyarországon, hanem a törvényjavaslat azt a szituációt, azt a helyzetet igyekszik kezelni, amikor rendkívüli helyzet van, amikor jóval több nyersanyagra és alapanyagra van szükség, mint az átlagos időszakban. Ebben az esetben ad az államnak lehetőséget arra, hogy amennyiben a magántulajdonosok a saját eszközállományukkal, a saját erőforrásaikkal nem tudják jelentősen növelni a kitermelésüket, akkor erre az állam lehetőséget kapjon.

(12.20)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azt gondolom, hogy miután ez a törvényjavaslat egy megfelelő, hosszú és alapos előkészítést követően került a tisztelt Ház elé, minden olyan kérdést körül tudott járni, amely a bányászati jog tekintetében érintett magántulajdonú társaságok részéről felmerülhetett. Azt gondolom, hogy ezeket a kérdéseket korrektül kezeli, tehát ennek a törvényjavaslatnak az elfogadása segíti azt, hogy válsághelyzet idején, most, a pandémia idején vagy a későbbi időszakban, amikor váratlan szituáció és a gazdaságfejlesztés szempontjából kritikus időszakok jönnek, akkor is lehetősége legyen az államnak arra, hogy beavatkozzon, és biztosítsa a hazai alapanyagok ellátását, ezzel megfelelő háttérrel adva a magyar gazdaság fejlődésének.

Arra kérem tehát önöket, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Nunkovics Tibor képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

NUNKOVICS TIBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Megmondom őszintén, hogy kicsit értetlenkedve állok egyrészt az előttünk fekvő javaslat előtt, mert valóban vannak benne olyan pontok, amelyek bizo-

nyos problémákra megoldást jelenthetnek, és ezekben tényleg tennie is kell az államnak, viszont a fő mondanivalójában igazából pont ön cáfolta meg az előbb. És elnézést, nem akarok beleállni Bánki Erik képviselőtársamba, de ön arról beszélt, hogy hiány lehet ezen a téren, ön pedig arról beszélt, államtitkár úr, hogy itt még exportra is jut. S mi föltúrjuk igazából az országot különböző helyeken.

Tehát az én választókerületemben például pont most van ebből egy elég nagy balhé Pilismaróton, ahol egy korábban üdülőövezetnek tervezett helyszínen szeretnének egy sóderbányát létrehozni, és emellett egyébként már most is van egy meglévő üdülőövezet, ahol nagyon sokan laknak kint, és nyilvánvaló, hogy ezt a helyiek nem szeretnék. Ott el is indult egy népszavazás-kezdeményezés, le is mondott a helyi képviselő-testület teljes egészében, úgyhogy új választások is lesznek majd a pandémiás időszak, illetve a második hullám enyhülése után, amint ez lehetővé válik.

De visszakanyarodva: tehát fel akarjuk túrni az országot, miközben államtitkár úr expozéja alapján igazából erre nincs is jelenleg szükség. Tehát azért ne túrjuk fel a tájainkat meg a folyamainkat, mert külföldön szeretnének építkezni a magyar sóderből meg a magyar kavicsból! Tehát ennek én azért akkora szükségét így magyarként, megmondom őszintén, nem látom. Persze tudom azt, hogy ebben nagy biznissz van, meg vannak azért akár Orbán Viktor környékén is olyan vállalkozások, akik élvezik ennek a gyümölcsözését, de azt gondolom, hogy azért nem ez kellene elsősorban a legfontosabb legyen. De akkor vegyük sorra, hogy mit is tartalmaz maga a javaslat!

Az 1. § tulajdonképpen - ha jól értelmezem, de cáfoljon meg államtitkár úr, ha nem így van - a bányajáradékot fogja eltörölni, amit tulajdonképpen akkor kell megfizetni, ha valaki a kotrásnál kitermelt kavicsot hasznosítja. Én nem látom, hogy hova fog kerülni ez az összeg - tehát megy a nagy kalapba az államháztartás részére? -, mert nincs efféle kitétel. Jó lenne, ha erről tudna nekem pár szót mondani. Lehet, hogy csak én nem vettem észre, és benne van tulajdonképpen, csak elbújtatva, vagy majd a részletszabályozásokból fog kiderülni, hogy ez tulajdonképpen hova kerül. Ha pedig nem, akkor nyilván ehhez mindenféleképpen szeretnék majd egy módosító indítványt benyújtani, annál is inkább, mert az utolsó, a 2016-os adat alapján 15 millió köbméter, kotrásból eredő építőanyag került felhasználásra Magyarországon - itt a kavicsról beszélek elsősorban.

A 3. §-t azért környezetvédelmi szempontból egy kicsit aggályosnak érzem. Tehát itt „a talaj megbontása nélküli” kitétel kikerül ebből a javaslatrészből. Én nem vagyok benne biztos, hogy ez feltétlenül fontos, és jó lenne, ha esetleg ez megmaradhatna.

A 4. §-ban látszik az, hogy tulajdonképpen mi is a javaslat legfontosabb célja. En ezt valahol meg is értem, hogy van egy kisvállalkozás, amely évekig ül ezen a bányanyitási jogon, és nem történik semmi, miközben lehet, hogy az építőiparban számítanának az itt

kitermelt anyagokra, és erre az állam úgymond lecsapna, és majd újra kiadja az idevonatkozó koncessziós jogot. De arra azért legyünk figyelemmel, hogy ha már azt mondjuk, meg önök is azt mondják, hogy elvileg vigyázni kell a kis- és középvállalkozásokra, pont most, egy pandémiás időszakban szorul meg ezeknek a vállalkozásoknak a nagy része. Akkor lehet, hogy inkább támogatni kellene őket, hogy ezt a folyamatot meg tudják kezdeni, ahelyett, hogy mondjuk, államosítanánk. Nacsa Lőrinc képviselőtársam volt az, aki itt dobálózott tegnap mindenféle badarságokkal, meg kommunizmust, kommunistákat emlegetett, ahelyett, hogy a saját soraiban nézne körül. Tehát akkoriban volt ilyen utoljára egyébként. Ön még akkor nem élt, mert nálam is fiatalabb, csak ez nem látszik.

Az 5. §-t egy kicsit magyarosítani kellene, úgy érzem, de lehet, hogy csak én nem tudtam megérteni. A 9. § pedig konkrétan igazából bebetonozza ezt az államosítási kezdeményezést. Mondom, értem a problémát, tehát én is látom, hogy ezen a piacon, főleg a kis- és középvállalkozások tekintetében vannak pénzügyi problémákból eredő késések, és azt orvosolni kell, csak nem látom a garanciát arra, hogy egy újbóli kiadás során majd megint kis- és középvállalkozásokhoz kerüljenek ezek a koncessziós jogok.

Végezetül visszatérve tényleg arra az ellentmondásra, amit én önök között észleltem, oldják fel, ha ez nem így volt. Tehát egyik oldalról az, hogy szükség van ezekre a kitermelésekre, másik oldalról pedig, hogy többlettel is rendelkezünk. Én már kétszer is benyújtottam egy olyan javaslatot, aminek az lett volna a célkitűzése, hogy ha egy bizonyos kilométeres határon belül bányát akarnak nyitni, külszínt vagy felszín alatti, akkor ott az érintett lakosságot kérdezzék meg. Sajnos, a fideszes többség mind a kétszer leszavazta ezt a Fenntartható fejlődés bizottságában. Tehát ha valóban nincs annyira szükség ezekre, akkor ez a javaslat is átmehetett volna valamelyik alkalommal. Sajnálom, hogy nem így történt, de várom a kérdéseimre a megnyugtató választ. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Őszintén szólva, nem értem a személyeskedés életét, de erre borítsunk fátylat. Arra kérem Nacsa Lőrinc képviselő urat, hogy erre ne is reagáljon. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Nem is érdemes, úgyhogy nem is reagálok.

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A magyarországi bányászat történetében száz évvel ezelőtt egy jelentős fordulópont következett be, amikor hatalmas veszteség érte az országot és ezt a szektort. Száz évvel ezelőtt Magyarország vasérctermelésének 89 százaléka, lignittermelésének harmada, valamint réz- és sóbányászatának teljes egésze idegen országok fennhatósága alá került. A magyar bányászati szakigazgatást 2017 óta a Magyar Bányászati és Földtani

Szolgálat látja el. Az MBFSZ önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező központi hivatal, amely az érintett megyei kormányhivatalokkal együtt látja el az állam bányászati és földtani feladatait. Az MBFSZ irányítását az innovációs és technológiai miniszter felügyeli.

Ez a szolgálat olyan ügyfélközpontú, modern bányászati és földtani szolgálat, amely biztosítja a szakterületén belül a kiegyensúlyozottságot, a versenyképességet és a fenntarthatóságot, elősegíti ezáltal az ellátásbiztonságot, valamint gazdálkodik a természeti erőforrásokkal, az állami érdekekkel és a társadalom igényeivel összhangban. A nemzeti vagyronról szóló törvény szerint a bányászati kutatás és kitermelés, valamint az ezekkel összefüggő bányászati melléktevékenység az állam kizárólagos gazdasági tevékenysége. Az ország ásványi nyersanyagai természetes állapotukban az állam tulajdonában vannak. Mindezen természeti kincsek hazánk természeti erőforrásainak és nemzeti vagyonának részét képezik, nyilvántartásukat a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat és jogelődjei végzik 1953 óta.

Napjainkban az állami ásványianyersanyag- és geotermikusenergia-vagyon nyilvántartása 4108 nyilvántartott bányaterületet foglal magában.

(12.30)

Hazánk összes széntermelése - feketeszén, barnaszén vagy lignit - az utóbbi években 8 millió tonna körül mozog. A feketekőszén-termelésünk jelentéktelen mennyiségű, a barnakőszéné évek óta 100 ezer tonna alatt van, lignittermelésben a 2010-es években bekövetkezett csökkenést követően most stagnálás tapasztalható. Magyarország ércbányászata jelentéktelen mennyiségű, mangánérctermelése a 2010-es években megszűnt, valamint a bauxittermelés is jelentősen visszaesett. Szintén nem jelentős hazánk kőolaj- és földgáztermelése sem, mindezek az említett okokhoz, a száz évvel ezelőtti nemzeti traumához is vezethetők vissza.

A hétköznapi élethez, például az építkezésekhez szükséges az úgynevezett nemfemes ásványi nyersanyagok termelése, melyek nem tartoznak sem az energiahordozók, sem pedig az érc közé, idetartozik az építési kavics, az építési homok, az építő- és díszkőipari nyersanyagok, a cement- és mészipari nyersanyagok, a kerámiaipari nyersanyagok, a tőzeg, lúp-föld, lápi mész, valamint az ásványbányászati nyersanyagok termelése. Ezen nemfemes ásványi nyersanyagok termelése 2018-ban 37,8 millió köbmétert jelentett, ami 4,9 millió köbméterrel nagyobb, mint az egy évvel korábbi mennyiség.

A nemzetgazdaságnak, például az építőiparnak egyre nagyobb mennyiségű nemfemes ásványi nyersanyagra van szüksége. Az elmúlt időszakban készült felmérések kimutatták, hogy ezekből, az ilyen, építkezésekhez, beruházásokhoz létfontosságú alapanya-

gokból még évtizedekre elegendő mennyiség áll rendelkezésre, ugyanakkor az ásványi nyersanyag-hozzáférést befolyásoló jogi és más természeti erőforrás esetében egyéb, például örökségvédelmi tényezők miatt drasztikusan lecsökkenhet az ellátásra tervezhető mennyiség. A rendelkezésre álló ásványi nyersanyag-mennyiséget nagy részben a területhasználati jogi, környezetvédelmi, társadalmi korlátok miatt nem lehet kihasználni, sőt az utóbbi években alapanyag-ellátási problémák is felléptek az építőipari ágazatban, erről államtitkár úr bővebben beszélt.

Magyarország és Európa egyaránt ásványi nyersanyagok szempontjából súlyos importfüggőségben szenved. Ez a nemzetközi kitétségek a járványhelyzet miatt előforduló nemzetközi ellátási láncok zavarai esetében jelentős gazdasági károkat is tudna okozni, de egy felkiáltójelel felhívja arra a figyelmünket, hogy szükséges az önellátás megszervezése, illetve a kitétség csökkentése. Ennek ellensúlyozásaként elengedhetetlen a hazai erőforrások erőteljesebb bevonása a gazdasági folyamatokba a működőképesség fenntartása érdekében, csökkentve ezzel Magyarország gazdaságának nemzetközi kitétségét.

Erről szól az előttünk fekvő törvényjavaslat, amit a szaktárca, az innovációs és technológiai miniszter a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat bevonásával dolgozott ki. A törvényjavaslat célja, hogy az olyan nyersanyagok esetén, ahol az ország természeti adottságai ezt eleve lehetővé teszik, a szigorú természetvédelmi szempontok betartása mellett - és erre szeretném külön felhívni a figyelmet, tehát a szigorú természetvédelmi szempontok betartása - mellett növelni tudjuk a hazai termelést, és csökkentjük ezáltal Magyarország és a magyar építőipar importkitétségét. Ezáltal növekedni fog tehát a magyar gazdaság nyersanyag-ellátottságának a biztonsága.

Ez a törvényjavaslat tehát a megfelelő garanciák mellett a magyar nemzetgazdaság érdekét szolgálja, így a KDNP-frakció azt támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Szakács László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Önmagában egyébként dicsérendő, hogy bekerül ide egy olyan javaslat, amely széles körű egyeztetésen ment keresztül. Ez alapvetően szokatlan ebben a kormányban, hiszen általában úgy szokott lenni, hogy mondjuk, a hazai médiapiaci helyzetet egy ködös szombat délutánon áttekinti Dunai Mónika, és akkor ír róla egy törvényjavaslatot. De itt mégiscsak arról van szó, hogy volt egy széles körű, igaz, hogy a szakmai szervezetekkel lefolytatott széles körű egyeztetés ebben a kérdésben, ami már önmagában dicséretre adna okot, ha nem ennek kellene a normálisnak lenni, de végül is

akkor most ez mégiscsak így került ide, jegyezzük ezt meg.

A törvényjavaslat alapvetően beismeri azt, amit mi a pandémiás helyzet legelején is mondtunk, hogy a magyar gazdaság kitétsége akkora, ezt tavasszal is mondtuk, hogy érdemes azon elgondolkozni, hogy bizonyos stratégiai ágazatoknak meg kell legyen egy olyan hazai kapacitása, ami biztosítja Magyarország ellátását akkor, ha a beszállítói, fizetési láncok megszakadnak. Akkor önök valószínűleg a maszkokra gondoltak meg a lélegeztetőgépekre, mi csak úgy általában jegyeztük azt meg, hogy egyszerűbb volt és olcsóbb volt mindent Kínában legyártatni és idehozni, aztán jött egy olyan helyzet, amikor ezt már nem lehetett megtenni. Most önök hirtelen az építőanyagokra gondolnak, mi akkor sem erre gondoltunk - lehet ez az építőanyag is adott esetben, akkor sem erre gondoltunk -, ennél azért vannak másabb olyan stratégiai területek, amelyeknél sokkal kevesebb vitával lehetne egyébként elérni azt, hogy hazai kapacitásokat lehessen bővíteni.

Ugye, azt mondták, hogy 43 cég az, amelyik ebben érdekelt, és a nemzetgazdaság is ebben érdekelt. Ezt alapvetően el lehetne fogadni, ha az ember nem hallana folyamatosan olyan híreket, hogy egyfelől ezek a cégek hogyan vannak bekötve a NER-hez, másfelől pedig azt, hogy hogyan akarnak megszerezni bizonyos ingatlanokat, hogy milyen egyéves, másfél éves procedúrák vannak amögött, hogy meg akarnak szerezni ingatlanokat ezek a cégek, kitermelni onnan építőanyagokat, építő-alapanyagokat, és miként járnak el a tulajdonosokkal szemben.

Azt gondolom, hogy ennek lenne egyébként egy másikfajta módja; nem biztos, hogy kizárja azt, amiben önök gondolkoznak, csak kiegészítené azt, amiben önök gondolkoznak. Létezik olyan, hogy valaki tulajdonol egy területet, akár termőterületet, akár - hogyan is mondják önök? - indokolatlan területfoglalással valaki vett egy területet, amit most nem használ, befektetésnek vette, és szeretné kitermelni. Az is lehet, hogy ő ezt nem akarja eladni. Van, hogy erre még gazdasági indok sem vezet, csak az, hogy egész egyszerűen nem úgy járnak el vele, hogy ő együtt akarjon működni.

Én ezeket az ügyeket ismerem, hozzám ilyenekkel fordulnak, amikor erőszakosan, közigazgatási szerveket megkerülve, törvényeket megkerülve hoznak olyan helyzetbe tulajdonosokat, hogy öneki adott esetben ne legyen más választása, mint hogy eladja ennek a vállalkozónak majd ezt a területet. Azt gondolom, államtitkár úr, hogy nem ez a megfelelő útja ennek, talán ebben még egyet is érthetünk. Ha már úgyszólván egyeztetés a cégekkel, akkor, azt gondolom, nem biztos, hogy etikai kódexet kell írni, de talán erről is lehetne egyeztetni, hogy az, aki indokolatlanul foglalja azt a területet, az azért foglalja el azt a területet, mert egész egyszerűen olyan indokolatlan támadó magatartást tapasztalt a bányavállalkozó részéről, ami miatt az együttműködés ellehetetlenül.

Hogy erre a megoldás az állami elővásárlási jog-e, azt én nem tudom. Helyesbíték: nem hiszem,

hogy az állami elővásárlási jog lenne erre a megfelelő megoldás. A törvények betartásának, betartatásának szabályainak való módosítás valószínűleg többet segítené ezen, a kártalanítás szabályainak a megfelelő alkalmazása valószínűleg még jobban segítené ezeket az ügyeket, és akár még a kisajátítás is egyébként szóba jöhetne ezekben az esetekben. Mégis arra gondolok, hogy egy biztos, a tulajdonosnak is a jogait, a tulajdonosnak is a megfelelő garanciáit szem előtt kell tartani, egyetértve természetesen azzal: szükség van arra, hogy a gazdaság mozgásban maradjon, egyetértve természetesen azzal, hogy szükség van ahhoz megfelelő mennyiségű alapanyagra és arra is, hogy adott esetben stratégiai hazai vállalkozások ehhez hozzá is férhessenek.

(12.40)

A magam részéről valamilyen szinten érintett is vagyok. Komló városában van az egyik legnagyobb magyarországi kő-, kavics- és andezitbánya. Nagyon büszke vagyok arra, hogy például ez a cég soha nem keveredett ilyen botrányba, mint amilyenekkel megkeresnek, és fordulnak hozzám rengetegen.

Biztos vagyok abban, hogy a jövőben is rendelkezésre fog tudni állni ennek a cégnek a tevékenysége, és amennyiben bármilyen segítséget meg lehet adni, akkor természetesen mi azt megadjuk, nemcsak a komló cég miatt, hanem azért is, hogy a vitás ügyeket ne úgy rendezzék, ahogyan eddig. Ne erőből! Ne erőből, mert az másfajta magatartást fog kiváltani a tulajdonosokból.

Még egy dolgot viszont hadd hozzak ide, ami miatt ugyancsak nagyon büszke vagyok egyébként az otthoni cégre, a komló cégre - anélkül, hogy most már még többször szemközt dicsérjem őket. Az pedig az, hogy ők mindig a környezetvédelemre nagyon nagy hangsúlyt fektettek.

A tájsebek helyreállítására nagyon nagy hangsúlyt fektettek, és azt gondolom, hogy ezeken az előírásokon ha lazítunk, és én mondom, hogy olyan területekről jövök, ahol effektíve a belváros került aláfejtésre még a szénbánya idején, ahol a rekultivációs kötelezettségek 20 évvel a bánya bezárása után is még fennállnak, és még látjuk a tájsebeket, azokon, azt javaslom, ne lazítsunk. Ne lazítsanak, mert azok nem mentőként meg műemlékként, hanem balesetveszélyként meg iszonyatos sok olyan veszélynek a forrása-ként maradnak itt most fenn, amibe nyilvánvalóan a geológusok sokkal könnyebben belemennek és elmagyarázzák önmaguknak. Én városvezetőként annak idején rengeteg ilyenrel találkoztam. A vízbázistól elkezdve a mozgó városrészeket keresztül rengeteg olyan ügyet hagynak maguk után, amelyeknek a nem megfelelő kezelése, főleg, ha lazítanak a szabályokon, problémát tud okozni.

Ezért azt javaslom, hogy az egyeztetéseken ne csak a szektor véleményét vegyék figyelembe. Nagyon

fontos, természetesen a szektor véleménye, hiszen ők biztosítják a gazdasági termelést, hanem vegyék figyelembe a környezetvédelmi szempontokat, és kérem államtitkár urat, hogy amennyiben tudnak még olyan javaslatot tenni, ami a jelenleg fennálló tulajdoni viszonyok és a vitás bányajogi viszonyok nyugodtabb, európai módon megtörténő rendezéséhez hozzájárul, akkor azt tegyék meg. Enélkül sajnos nem tudjuk támogatni a javaslatot; ezzel együtt fogjuk tudni támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varju László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Ismét egy olyan törvény kerül elénk, amely, azt gondolom, hogy méltán elég sok vitát fog kiváltani; hiszen ha ebbe beleértjük azt is, hogy eddig, mondhatnám, ilyen előzményei voltak ennek a tartalomnak, hogy akkor, amikor lefoglalnak és olyan bányatelkeket nyitnak, amivel lényegében helyi közösségek életét befolyásolják, ebben a szituációban, azt gondolom, számtalan esetben voltak vitában.

Itt egy világvárvány közepén, akkor, amikor sok mindennel kellett volna foglalkozni, mondhatnám úgy is, hogy nemigen csináltak semmit, most akkor ide, elénk kerül ez a törvény. Értem, hogy vannak olyan építkezések, hogy ahhoz szükség van ilyenre, és önök úgy ítélik meg, hogy vannak olyan kérdések, amelyeket nem tudtak az elmúlt hónapokban - de talán éveket is lehet mondani - lezárni.

Ezért most ezt hirtelen meg kell oldani akkor, amikor bőven túl vagyunk a 150 ezer aktív fertőzötton. De mindezt teszik úgy, hogy - mert mondhatnák azt, amire hivatkoztak -, hogy a régóta húzódozó vagy régóta előkészített törvények kerüljenek most a Ház elé, és dolgozzon a parlament, de akkor valószínűleg ha ez régóta van, és pláne ha volt ilyen egyeztetés, mondjuk úgy, hogy azokkal az érintettekkel, akik ennek haszonhúzói lehetnek, akkor bizonyára ők is végiggondolták vagy láthatták és értelmezhetnék, hogy önök készítettek egy olyan hatástanulmányt, amivel alátámasztották a módosítás indokoltságát; már csak azért is, mert 2016. IV. 29-e óta érvényben van az a rendelet, ami az előzetes és utólagos hatásvizsgálatra vonatkozik.

Jelenleg törvényben is szabályozva van, hogy a hatásvizsgálat során vizsgálni kell a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen társadalmi-gazdasági és költségvetési hatásait. De mivel nem nagyon - nem az, hogy nem nagyon -, nem hoznak ide és ebben az esetben sem hozták ide ezt a hatásvizsgálatot, én feltételezem, hogy önök nem szegtek jogszabályt és ez megvan, tehát ezt ilyen szempontból, tisztelt államtitkár úr, szeretném elkérni, szeretném látni azt, hogy önök mi alapján döntöttek úgy, hogy különleges helyzetben mégiscsak szükség van ennek a szabálynak az elfogadására. Mert a

kormány által előterjesztendő Alaptörvény elfogadása, alaptörvény-módosításra irányuló javaslat, törvényjavaslat, kormányrendelet, miniszteri rendelet - a továbbiakban együtt előterjesztés - tervezetének előzetes és utólagos hatásvizsgálatra van szüksége. És ezt önök rendre kihagyják, nem hozzák.

Nekem ez önmagában elég arra, hogy feltételezzem azt, hogy önök információkat nem akarnak velünk megosztani, így nem biztosítják a döntéshez szükséges megfelelő helyzetet, ezért vagy ezt pótolják, vagy most kell mondanom azt, hogy ebben a formában ilyen körülmények között ez a törvény nem támogatható.

Na most, önmagában a törvényre vonatkozóan az is komoly kétségeket vet fel, hogy valóban van közöttünk nagy, világszemléletben meglévő különbség, mert az önök államfelfogásában, mondhatnám, a vállalkozó állam, bár a törvény ennél kicsit továbbmegy... - itt az állam kifejezetten beavatkozni akar.

Ilyen körülmények között értelemszerűen szembekerülnek azzal az önkormányzatisággal, ami a helyi érdek, ahol egy kis falunak nem feltétlenül az az érdeke, hogy ott egy nagyon nagy bánya épüljön, és értem, hogy ezek ellentmondásban vannak egymással.

De mi fontosabbnak tartjuk a helyi érdeket, az önkormányzatok, a lakosság érdekeit, és éppen ezért önmagában ebbe belelépni olyan bumfordi módon, hogy na, akkor mi most eljöttünk és lezárjuk ezt a történetet, azt gondolom, hogy helytelen.

Ebben az értelemben, ha van olyan vállalkozó, aki a jelenlegi körülmények között is, mint ahogy előbb is Szakács László képviselőtársam említette, hogy egyébként ezt tudja és képes művelni, akkor lehet, hogy őket is meg kell kérdezni, hogy hogyan csinálják ezt.

Én azt gondolom, hogy egyébként itt a pandémia idején még az építőanyag-piacon sem volt olyan hiány és nem volt olyan folyamat, ami egyébként indokolná azt, hogy ilyen rendkívüli beavatkozást kell csinálni. Sőt, azt kell hogy mondjam, hogy nem olyan régen azt olvashattuk a sajtóban hogy az építőanyag-piac, a Tüzip-kereskedések kifejezetten jól jártak ezzel, mert most a hullámokat nem akarom visszaidézni, államtitkár úr pontosan olyan jól tudja, hogy a helyzetet kihasználva mind a magánszektorban, mind a vállalati szektorban, akik előzetesen tankoltak be belőle és a magánszektor is igen, vásárolt; és ilyen értelemben ebben az időszakban más ágazatokhoz képest az építőanyag-piac vagy a -vásárlás nem csökkent, hanem növekedett.

Tehát ebből a szempontból sem indokolt, azt gondolom, itt, ez a különleges eljárás. Már csak azért sem, mert ilyen időszakban, azt hiszem, illene mással foglalkozni. Én biztos, hogy nem értek egyet azzal, hogy bizonyos értelemben... - ha a korábbi felvetésemet mondom, hogy önök itt a korábban előkészített előterjesztéseikkel túráztatják itt a parlamentet, hogy akkor mindenképpen dolgozzatok.

(12.50)

Ez a pánikkormányzás jele. Elővesznek valamit éppen most, csak hogy erről beszéljünk. Bár államtitkár úr mosolyog rajta, de lehet, hogy ebben sokkal több van, merthogy olyan problémát is meg akarnak oldani, ami régóta lezáratlan. És a Madocsa környéki bányák megnyitására is nagy energiát fordítanak majd ebben az időszakban, mert úgy látszik, hogy ez fontosabb, mint az emberi életek mentése.

Én tisztelettel azt javaslom, hogy ha ennyire fontos volt önöknek, hogy a vállalkozókkal egyeztessenek, amit egyébként vállalkozókon kívül másokkal nem szoktak, ha egyébként hatásvizsgálat sem készült ehhez a döntéshez, akkor továbbra is fontolják meg, és legyen szíves a kormány felé továbbítani, hogy végül elő az a lehetőség, hogy az ingyenes teszteléssel foglalkozzanak e helyett. Az ingyenes tesztelésen túl, ami segít abban, hogy ezen a járványon minél gyorsabban túljussunk, pontos információink legyenek, és a pontos információk alapján pedig meg lehet azt a döntést hozni, hogy melyek azok a legfontosabb lépések, amivel a járvány terjedését akadályozni lehet, vagy le lehet lassítani.

Addig is, amíg ez megtörténik, ha itt a vállalkozások érdeke valamit számít, akkor nemcsak kiválasztott ágazatok, területek, hanem kifejezetten általánosan megközelítve a munkavállalók számára bértámogatást biztosítani szíveskedjenek. Minden információ az önök rendelkezésére áll, pontosan tudják, hogy melyik vállalkozásnak csökkent felére, harmadára az árbevétele, pontosan tudják, hogy ez a vállalkozás hány főt alkalmaz jelen viszonyok között is, mennyit bocsátott el, és annak ellenére, hogy látják, micsoda visszaesés van a gazdaságban, hogy itt a 10 százalékot is elérheti mindez éves szinten, magukra hagyják az embereket, a családokat, hogy próbáljanak maguk megküzdeni mindennel. Azt gondolom, hogy ez helytelen, és éppen ezért erre a család- és bértámogatásra ilyen szempontból kerítsenek módot, alkalmat, és teremtsék meg a feltételeit annak, hogy ez működőképes legyen.

Végül pedig ugyanez vonatkozik a munkavállalók mellett azokra a kisnyugdíjasokra, akikre a kormánynak jóval nagyobb figyelmet kellene fordítani; addig, amíg a válsághelyzet, a veszélyhelyzet fennáll, és a gazdasági válság hatásai egyre inkább egy társadalmi, szociális válság felé mutatnak, akkor az érintett csoportok közül mindenképpen ki kell hogy emeljem a kisnyugdíjasokat. Államtitkár úr, segítsen nekik, adjanak lehetőséget a túlélésre! Nem az a túlélés, ha egy kis faluban házról házra járnak az emberek, ezeknek a vállalkozóknak a képviselői, és megpróbálják az ott élőket maguk mellé állítani, hogy fillérékért elkótyavetyéljék a földeket, vagy a támogatásukat megszerezzék ahhoz, hogy egyébként a kisajátítás folyamatában vagy most már azt meghaladóan önök előre menjenek. Erre semmi szükség sincsen. Ezek helyi egyeztetéseket igényelnek, ott kell lefolytatni. Ellenben arra szükség van, hogy

azoknak az embereknek, idős embereknek, akiket nagyon megvisel ez a válság, segítsenek. Éppen ezért indítványozom újra, hogy gondolkodjanak el azon - mert javaslatként a Demokratikus Koalíciótól már sokféle formában megkapták, törvénymódosítás-kezdemenyvezésként, programindításként, erre való figyelemfelhívással, a nyilvánosságban is ez megtörtént. Értem, hogy ezt önök mind figyelmen kívül hagyták, de kérem, gondoljanak azokra az emberekre, azokra a kisnyugdíjasokra, akiknek az élete múlik ezen, és segítsenek nekik a következő hónapokban, terjesszenek be ilyen törvényt is azon túlmenően, hogy a bányászatról szóló 1993. évi törvényt is módosítani akarják. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Én egészen más irányból szeretnék részt venni ennek a törvénynek a vitájában. Ugyanakkor előtte szeretnék reagálni a kormánypárti képviselőtársaim felvezetésére. Nacsa képviselő úr említette a fenntarthatóság társadalmi igénye kielégítésének fogalmait. Pont ez a törvényjavaslat szembemegy ezekkel, tehát ez a törvényjavaslat ebben a formájában borzalmas környezeti károkat, kockázatokat fog okozni. Erre részletesebben kitérek. Azzal viszont tökéletesen egyetértek, hogy törekedni kell arra, hogy az ország gazdasági kitettsége csökkenjen külföldhöz képest. Ezért nem kellene olyan projekteket elindítani, mint a Budapest-Belgrád vasútvonal, amikor magyar emberek ezermilliárdját költik el, és egy ilyen - képviselőtársam beszélt róla - válság sújtotta évben ezt a projektet nem leállítják, nem munkahelyteremtésre, gazdaságfejlesztésre fordítják ezt a pénzt, hanem még titkosítják is a dokumentumokat.

De még egy problémát szeretnék említeni. Ez Bánki Erik képviselő úrnak nem lehet idegen, ugye, baranyai illetőségű képviselő úr. Nacsa képviselő úr beszélt arról, hogy a gyalázatos trianoni békediktátum nyomán mennyire lecsökkentek természeti kincseink, energiahordozóink, s a többi, ebben teljesen egyetértek. Ugyanakkor tudjuk azt, hogy Baranya megyében néhány éve az elmúlt harminc év legnagyobb kőolajmezőjét találták meg. És nézzék meg, hogy ennek mi lett a hatása. Konkrétan az lett a hatása, tisztelt államtitkár úr, hogy ott elkezdődött a kitermelés, és úgy tudom, hogy most 6 ezer hordó/nap környéki a kitermelés, és ezt 11 ezer hordóra fel akarják futtatni. Ezt a kitermelést a 30 év megtalált legnagyobb magyar kőolajmezején egy amerikai-magyar magáncég végzi. És amit ebből látnak - az ország egyik legszegényebb térsége, nyilván tudja Bánki Erik képviselő úr -, az az, hogy konkrétan három helyrajzi szám

szerint érintett településnek megnövekedett az iparűzésiadó-bevétele.

A másik oldalról viszont brutális terhelést kap az a rendkívül szegény térség, rengeteg kamion jelent meg, tönkremennek az utak, megrepedtek házak, zajterhelés, porterhelés; ez az, amit kaptak ebből. Itt arról beszéltek, hogy ez egy ilyen magyar Texas lehet, hogy baranyai Texas alakulhat ki. Ebből semmit nem érez az ország egyik legszegényebb térsége. És ez a tragédia, hogy amikor találunk egy ilyen kincset, találunk egy ilyen mezőt, abból sem részesülhet szinte semmilyen módon a térség lakossága. Én azt gondolom, ha ez megtörténhet Magyarországon, akkor itt nagyon-nagyon súlyos rendszerproblémák vannak, hogy egy ilyen feltárt mező sem tud egy ilyen szegény térségnek segíteni. És a környező polgármesterek megerősítették, hogy konkrétan még munkahelyeket teremtett, mert egy-két éjjeliőrre volt szükség ott a térségben. Tehát minden, ami rossz, azt megkapta a térség, és ami pedig haszon, nyilván a megfelelő bányajáradékok levonása mellett, azt pedig magáncégek fogják elvinni. Ez tragédia.

A másik oldalról viszont, áttérve a törvényre: én azt gondolom, hogy ez teljesen rossz szemléletet tükröz, és szembemegy azzal, amiről mostanában beszél a kormány, hogy mennyire fontos, ahogy Nacsa Lőrinc képviselőtársam megfogalmazza, a teremtett világ, a természeti környezet. Ebből is látszik, hogy ez igazából csak retorika szintjén jelent meg még a kormányzat munkájában, ugyanis nem a zöldgazdaságra akarnak áttérni, nem arra állnak át, hogy az építési hulladékot felhasználják nyersanyagként, hanem a kitermelést helyezik előtérbe, és ebbe az irányba mozdulnak el ismét.

Egy döbbenetes statisztikát szeretnék önökkel megosztani. Az építési és bontási hulladékok nagyarányú növekedése volt megfigyelhető az elmúlt időszakban, 2017-ben a keletkezett hulladékok legnagyobb része, 39 százaléka építési és bontási hulladékból származott, 2004-ben ez csak 16 százalék volt. És rengeteg példát láthatunk akár az Unió országaiban, ahol ezeknek a hulladékoknak az anyagában történő felhasználása történik meg, tehát erre iparágat lehet építeni, és 60-80 százalékban lehet hasznosítani ezeket az anyagokat, ahelyett, hogy környezetromboló módon elszállítják, és ki tudja, milyen ellenőrizetlen körülmények között lerakják. Éppen egyébként döbbenetes módon Pécs városában történt nemrég egy olyan eset - erről talán hallott államtitkár úr is -, amikor egy bontásból egy természeti környezet mellé lehelyeztek belterületen nagy mennyiségű építési törmelékot. Ez minden szempontból törvénytisztelő, feljelentést is tettem az ügyben, másik oldalról viszont egy rendszerprobléma is van, hogy ezeknek az építési törmeléknek a feldolgozása, felhasználása mögött nincs iparág Magyarországon, vagy nem megfelelők a kapacitások, holott ez önmagában egy nagyon komoly gazdasági lehetőség lenne. És önök mégis a másik irányba mennek, hogyan lehet fokozni a kitermelést.

Egészen döbbenetes egyébként, hogy nem is engedték, hogy ezt a javaslatot megvitassa a Fenntartható fejlődés bizottsága; és pontosan azért nem tudom komolyan venni azt, hogy minden érintettel megtörténtek a megfelelő egyeztetések. Nem történtek meg. És főleg környezeti szempontból ezt a kérdést, én úgy látom, hogy érdemben nem vizsgálták meg.

(13.00)

Tehát az is elfogadhatatlan, Nunkovics képviselő úr említette, hogy volt egy javaslata, hogy a helyi érintettség érvényesülni tudjon a jogszabályok alapján - ezt a javaslatot is lesöpörték. Tehát konkrétan meg is fogalmazza a javaslat, hogy a kitermelés támogatása érdekében nagyon-nagyon brutális szabályokat ír át. És a legdöbbenetesebb az, hogy a tervezet szerint a nemzeti vagyonba tartozó vizek medrében végzett mederanyag-eltávolítás a továbbiakban nem minősülne bányászati tevékenységnek. Ez egészen extrém és elképesztően felelőtlen módosítás, és döbbenetes, hogy erről a környezetvédelemben illetékes szakbizottság még csak tárgyalni sem tudott!

Nyilván tudják, képviselőtársaim, hogy a korábbi kotrások, az elmúlt évtizedekben felépült műtárgyak alapvető problémákat okoztak az érintett folyók esetében, medermélyülést és a környező területeken talajvízsüllyedést értek el ezek a beavatkozások. És azt is nyilván tudják, képviselőtársaim, hogy Magyarországon a folyók menti kavicsrétegeknek mi a jelentősége; ugye, jelentős részben, a lakosság 40 százalékának parti szűrésű kutakból biztosítják az ivóvízellátást. Ez Budapest esetében szinte teljes egészében így van, és az ilyen jellegű kotrások óriási kockázatot hordoznak, és ha bármilyen módon ezek a természetes szűrőrétegek megsérülnek, akkor veszélybe kerülhet az ivóvízellátás is. De egyébként hosszan sorolhatnám, hogy még milyen jellegű kockázatokat okozhat ez, leszívó hatás, sebességnövekedés, hordalékkal feltöltött meder megbomlása, de ha már erről úgyis fogunk vitatkozni eleget, én azt gondolom, a következő napirendi pontnál, a vízszint-csökkenés még a Paksi Atomerőmű hűtővízellátása kapcsán is jelenthet problémákat. Én azt gondolom, hogy ez egészen extrém módon felelőtlenül előkészített törvénymódosítás, és semmilyen módon nem a jövőbe mutat, tehát nem a brutális mennyiségű keltetkező építési törmelék újrahasznosítására próbál egy iparágat fejleszteni, ezzel próbálja a magyar gazdaságot fejleszteni, hanem az újabb kitermeléssel rendkívül komoly környezeti kockázatokat ébreszt. Természetesen ez a törvényjavaslat számunkra teljes mértékben elfogadhatatlan.

És akkor a témához kapcsolódóan azért még néhány megjegyzést szeretnék tenni. Egyrészt szeretném megköszönni államtitkár úrnak, itt a külszíni fejtések rekultivációja kapcsán már nem egy alkalommal leveleztünk a pécsi Karolina-külfejtés rendkívül elhúzódó rekultivációja kapcsán. Egy nagyon pozitív

levelet kaptam államtitkár úrtól, azt köszönettel vettem. Ennek az volt a lényege, hogy egy helyszíni bejárást az érintettekkel tudunk szervezni a környéken. Nyilván most a járványügyi helyzet és a korlátozások ezt egy picit halasztják, de én nagyon számítok rá, hogy akkor erre minél előbb, mondjuk, a jövő év elején sort tudunk keríteni, és el tudjuk érni, hogy ennek a nagyon-nagyon komoly tájsebnak a rekultivációja fel tudjon gyorsulni, és ne húzódjon a 2030-as évekig, mert ez önmagában jelentős környezeti kockázatot hordoz. Én azt gondolom, hogy azzal együtt is, hogy még az idei költségvetésben is volt erre forrás, az államnak is részt kéne venni a munkában, mert párhuzamosan az érintett céggel ezt abszolút meg lehetne csinálni. Helyszín, hely van, fel lehetne gyorsítani ezt a kapacitások növelésével, és akkor ez a kockázat ilyen módon csökkenne.

Még egy dologra szeretném felhívni államtitkár úrnak a figyelmét, illetve a segítségét is szeretném kérni. Engem konkrétan Baranya megyéből megkerestek azzal, hogy a jelét látták engedély nélküli bányászati tevékenységnek. Én rögtön megkerestem a bányakapitányságot, bányafelügyeletet, a kormányhivatalon belül működik, és hivatalosan kértem tőlük információt, és rendkívül lassan kaptam választ erre, tehát közel egy hónap elteltével, mire visszajelezték, hogy igen, folyamatban van az ügy feltárása, helyszíni szemle volt, jegyzőkönyvet vettek föl.

*(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Ez szeptember végén volt, és október 5-én ismét küldtem egy levelet, és nemcsak hogy levelet küldtem a bányakapitányságnak, illetve a kormány megbízottnak, hanem konkrétan közérdekű adatigénylést nyújtottam be. És döbbenetes számomra, hogy több mint 1,5 hónap után semmiféle választ nem kaptam erre, tehát amikor konkrétan kértem ezt a bizonyos jegyzőkönyvet, amikor az ügynek néztem utána. És azt elképesztőnek tartom, hogy a hatóságok egy ilyen fontos ügyben ilyen lassú ügymenettel dolgoznak, és hogy egyébként szinte már nem lehet közvetlenül kommunikálni a bányakapitánysággal, minden valahogy ki van szignálva a kormány megbízottnak, és bármilyen ügyben, ami olyan hatóságot érint, ami be van szuszakolva a kormányhivatal alá, ilyen módon ezek szerint ez lelassítja az ügymenetet. Én kérném államtitkár urat, hogy nézzen utána ennek a kérdésnek, és próbáljon ráhatást gyakorolni, hogy ezek a kommunikációs csatornák működjenek, és lehessen ezekben az ügyekben érdemben fellépni.

És még egy kérdésem lenne, bár lehet, hogy ezt inkább a következő napirendi pontnál kellett volna feltennem. Pécs nemcsak az atomtemető közelsége jelent komoly kihívást, hanem itt nagyon-nagyon régóta dédelgetnek olyan terveket, hogy az egykori uránbányászati tevékenységet újraindítsák. És azt tudjuk, akik ott élnek Pécsen vagy Pécs környékén, hogy milyen brutális környezetpusztítással járt ez az egykori

uránbányászati tevékenység ott Kővágószőlős térségében, olyan környezetpusztítást okozott, amit soha nem lehet helyrehozni, több tíz milliárd forint ment már el a rekultivációra, és ennek az állapotnak a fenntartása évente százmilliós nagyságrendű összeget emészt fel. És mégis vannak igények, amelyek gazdaságfejlesztés hamis ígéretével, nyilván vállalati érdekekből, vagy akár még ennél magasabb érdekekből, az uránkészletnek az úgynevezett birtokba vonása szempontjából, de akár geopolitikai szempontokból is, érdekelték abban, hogy itt ez a bányaujranyitási folyamat elindulhasson. Nagyon-nagyon ritkán kapunk erről híreket; milyen információja van államtitkár úrnak, hogy hogyan áll ez az ügy, folyamatban van-e, bányatelek-alakítás ebben az ügyben megy-e, vagy megrekedt a folyamat, és hogy milyen módon működnek az aktorok?

Láthatjuk egyébként, hogy időnként megváltozott nevű cégek, de hasonló szereplőkkel megjelennek ebben az ügyben, megpróbálnak különböző eljárásokat elindítani, és sajnálattal tapasztaltam, hogy ehhez mindig szolgai módon asszisztáltak a környező önkormányzatok. Például a pécsi önkormányzat annak idején szinte ingyen rendelkezésre bocsátott utat mindenféle kutatófúrásokhoz. És azt tudni kell, hogy ez a tervezett bányanyitás Pécs lakott területei alatt is működne, ez nyilván teljes mértékben elfogadhatatlan, és nyilvánvalóan érdemi gazdaságfejlesztési hatást nem generálna.

Úgyhogy a törvényjavaslattal kapcsolatban az a véleményünk, hogy ez lesújtó, elfogadhatatlan, erre nemmel szavazunk. Egyéb ügyekben pedig remélem, hogy államtitkár úrtól kapok választ. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, frakcióvezető úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kettőperces felszólalásra senki nem jelentkezett.

Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, amennyiben az ülésteremben tartózkodik... *(Jelzésre:)* De nem tartózkodik a teremben, így neki sem tudom megadni a szót. Ő írásban bejelentette felszólalási szándékát.

Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e még a továbbiakban felszólalni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nem kívánnak ezzel a lehetőséggel élni, akkor az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár úrtól, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Államtitkár úr, öné a szó.

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm szépen a vitában elhangzott felszólalásokat is. Igyekszem némelyikre, illetve gyakorlatilag minden lényeges felvetésre reflektálni most itt a jelenlegi zárszóban.

Nyilván sok félelem, és nem nevezném összeesküvés-elméletnek, de hasonló típusú félelem merült fel néhány hozzászólásban, és arra szeretnék törekedni, hogy ezeket eloszlassam, amennyire ez lehetséges ebben a következő összefoglalóban.

Az egyik olyan kérdés, ami az előterjesztés kapcsán hangsúlyosan felmerült, és itt Nunkovics képviselő úr felszólalására utalnék, miszerint a mederkotrással kapcsolatos tevékenység kikerülne a szabályozás alól. Itt szeretném jelezni, hogy ezt a fajta tevékenységet ma a Belügyminisztérium alá tartozó cégek, illetve az ő általuk a vízgazdálkodási feladatokat ellátó cégek végzik, és lényegében az ő tevékenységük során keletkező hasznosítható anyag felhasználásáról van szó. Tehát állam-állam viszonylatban értelmezhető teljes egészében ez az intézkedés.

Ezzel kapcsolatban Keresztes képviselő úr részéről is félelem fogalmazódott meg. Ilyen típusú fenn tartási tevékenység ma is folyik, semmi új lehetőséget nem nyit meg ez a törvény. Ezek a beavatkozások a vízvédelmi feladatok ellátására ma is megtörténnek. Ilyen értelemben az a fajta félelem, hogy majd a budapesti vízellátás szűrését veszélyeztető mederkotrás meg hasonlók előtt nyitna ilyesmi utat, ez valóban inkább félelem, de szeretném jelezni, hogy az előterjesztés semmi ilyesmi következménnyel nem jár, nincs is utalás benne, és nincs ilyen lehetséges következménye.

(13.10)

Az teljesen világos, hogy a hozzászólások egy része a környezetvédelmi kockázatokra reagál. Természetesen minden bányászati tevékenységnek vannak környezeti hatásai, itt energia- és klímapolitikai és gazdaságfejlesztési szempontból mindig a megfelelő egyensúlynak a megtalálása szükséges, hiszen én azt gondolom, hogy valószínűleg önök sem gondolják azt, hogy Magyarországon teljes egészében meg kéne szüntetni a bányászatot, és a bányászatot fel kéne számolni, a bányászokat el kéne küldeni annak érdekében, hogy a természeti környezetünk teljes mértékben érintetlen maradjon. Nyilván arról van szó, és a kormány is arra törekszik, hogy azt a nagyon érzékeny egyensúlyt, amely a környezetvédelem szempontjai és az energiagazdálkodás és ehhez kapcsolódóan a bányászat érdekei között nem egyszerűen alakítható ki, azt az egyensúlyt megtaláljuk. Én azt gondolom egyébként, hogy a pilismaróti példa pontosan egy jó példa arra, hogy a hazai szabályozási környezet és a hazai polgári hozzáállás ezekhez a kérdésekhez együttesen is kiváló garanciát biztosít arra, hogy a bányászatnak és ilyen értelemben a természetvédelemnek és a gazdaságfejlesztésnek az érdekei egyensúlyba tudjanak kerülni ezeknél az ügyeknél.

Elhangzott a területfoglalás kérdése, és azt gondolom, hogy itt az előterjesztéssel kapcsolatban nyilvánvalóan lehet félreértés vagy félreértelmezés azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek bele-

kerülnek ebbe a javaslatba - itt ezt elsősorban Szakács László képviselő úrnak a hozzászólásából éreztem ki, aki a területfoglalást mintha a terület elvételeivel azonosította volna. Tehát itt a területfoglalásnak a problematikája, amit ez a javaslat kezel, úgy néz ki, hogy annak idején, amikor egyébként leginkább külföldi tulajdonú vállalkozások bányateleket fektettek ezen a területen, nagyon sok esetben előfordult az utóbbi években, hogy ugyan bányatelekkel rendelkeztek, jóváhagyott tervekkel, a kitermelésre vonatkozó üzemi tervekkel rendelkeztek, de nem történt semmi azon a területen, és nagyon sok esetben fel lehetett tární olyan összefonódást a területek tulajdonosai között, amely arra utalt, hogy lényegében összehangolt módon egyfajta termelés-visszatartásról van szó, aminek nagyon súlyos következménye van a fogyasztói árakra vonatkozóan, hiszen ez felnyomja az építőanyag-ipari árakat.

A területfoglalás jelenségének a kezelésére két javaslatot tesz az előterjesztés. Az egyik lerövidíti azt az időt, amely a bányatelek-fektetés és a tényleges bányászati tevékenység megkezdése között eltelhet - ez korábban öt, adott esetben tíz év volt. Abban az esetben, ha nem történik egy ilyen területen semmi, akkor a régi szabályozás szerint semmilyen beavatkozási lehetőség nem volt, hogy ezeken a területeken az érdemi aktivitás megkezdődjön. Egyrészt tehát ennek az időnek a csökkentésére kerül sor, illetve az egyébként szükséges járulékfizetésnek egy csökkentett változatát inaktivitás esetén is fizetnie kell a vállalkozónak. Tehát pénzügyi ösztönzőkkel és az inaktivitási lehetőségnek a rövidítésével adresszálja szerintem nagyon - hogy is mondjam csak? - kesztyűs kézzel azokat a jelenségeket, amelyek itt megjelennek, olyan módon, ahogyan azt a bányavállalkozók is, az ezen a területen működő vállalkozók, a nagyon színes tulajdonosi kört lefedő vállalkozói kör is teljes mértékben támogatni tudta. Tehát az olyan típusú erőszakosság, hogy itt a területek foglalása ellen valaki odamegy, és aztán elveszi ezeket a területeket, szóval, ez teljes mértékben a félreértését jelenti azoknak a javaslatoknak, amelyek az előterjesztésben szerepelnek.

Tudomásul veszem természetesen, és tudomásul vesszük, amit Varju László úr jelzett, hogy ezt a javaslatot nem tudják támogatni, csak az valóban egy meglepő jelenség volt az egész hozzászólásában, amiből úgy látszik, hogy azt az erőfeszítést, hogy a bányavállalkozókkal egyeztessünk ebben az esetben, nem tűnt úgy, hogy nagyra értékelte volna.

A járványügyi helyzetben a kormány arra törekszik, hogy fenntartsa a magyar gazdaság működését, a gazdaság növekedését, a pandémiával tehát természetesen foglalkozni kell, de nem szórakozásból, hanem azért készítjük a kormány részéről ezeket az előterjesztéseket, hogy a magyar gazdasági növekedés tovább tudjon folyni. Mi szeretjük azt, hogyha Budapest épül, mi szeretjük azt, hogyha a gazdaság előre mozog, és szeretnénk ezekkel a javaslatokkal, ezekkel a módosításokkal támogatni azt, hogy ez a fajta

gazdasági növekedés zökkenőmentesen tudjon tovább folytatódni.

Az állam szerepvállalásáról és az állami elővásárlási jogról hadd mondjam el azt, hogy a kormányzati oldalon azt gondoljuk, hogy különösen a bányászat esetén, ahol a magyar szabályozásnak a filozófiája az, hogy a föld kincse alapvetően az állam tulajdonát képezi, az állam tulajdonképpen csak valamilyen módon koncesszióba, kölcsönadja azt a lehetőséget, hogy ezzel gazdálkodni lehessen piaci szereplőknek, vállalkozóknak. Mi azt gondoljuk, hogy az állam gondos gazdaként tud beavatkozni olyan esetekben egy egyébként döntően magántulajdonban lévő piacon, hogy az a polgárok, a magyar közösség számára előnyös, és erre a belépésre, erre a beavatkozásra - és erre felhívnam a figyelmet itt az elővásárlási jog kapcsán - a javaslat szerint csak akkor kerül sor, amikor egy bányatelek vagy értékesítésre kerülne - ha nem akarja valaki értékesíteni a telkét, akkor ilyesmiről szó nincs -, vagy pedig maga a vállalkozó meg akarja szüntetni a bányateleket.

Tehát kifejezetten kivárá állásponton van a javaslat ebben a tekintetben, és csak amikor valamilyen ilyen típusú tranzakcióra kerülne sor, akkor jelentkezik, és mondja azt, hogy ne a kapcsolt vállalkozásodnak add át, te tíz évig nem csináltál semmit, az meg tíz évig megint nem fog semmit csinálni, hanem ebben az esetben legyen lehetősége az éppen aktuálisan kormányzó, az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetnek arra, hogy közbelépjen, tényleges gazdasági aktivitást indukáljon, és el tudja érni, hogy az indokolatlan területfoglalások miatt ne álljon meg ez a piac.

Egyébként arra, hogy van-e hiány, vagy nincs hiány ezen a piacon, csak egy példát mondanék. A magyar gazdasági növekedésnek térben természetesen a főváros és az agglomerációs övezet, Pest megye a motorja, ebben a régióban a pandémia előtt ott tartottunk, hogy a betonkeverő üzemekbe Mályiból kellett sódert hozni. Én azt gondolom, hogy ez se gazdaságfejlesztési szempontból, se környezetvédelmi szempontból, semmilyen szempontból nem kívánatos jelenség.

És csak két záró megjegyzés, az egyik, illetve mind a kettő Keresztes képviselő úrnak a felvetésére. Amit említett egyéb ügyeket: engedély nélküli bányászati tevékenység és ehhez kapcsolódó információkérés és kapcsolódó ügyek, arról én azt gondolom, hogy ha valaki engedély nélküli tevékenységet folytat ezen a területen, az nyilván nem bányászati szabályozási ügy alpból, hanem szabálysértési vagy büntetőügy. Ezzel együtt én azt gondolom, hogy természetesen rá fogunk nézni erre a kérdésre.

Az egykori uránbányászat újraindításáról - erre majd visszatérhetünk - én azt gondolom, hogy ha valaki jelenleg ránéz az uránvilágpiacra, akkor számára a legmegnyugtatóbb az lehet, hogy se a jelenlegi, se a jövőre előrevetített árak alapján nem tűnik reálisnak Magyarországon ilyen tevékenység piaci alapon, tehát

én ezt egy megnyugtatóként szeretném jelezni a képviselő úrnak. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(13.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen az államtitkár úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés H/13642. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Először megadom a szót Kaderják Péter úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, azt gondolom, két napirendi pont egyben elég húzós, de ön é a szó.

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr, különösen ha figyelembe vesszük, hogy még lesz kettő egymás után, akkor valóban ez a helyzet.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló 2011. évi 70. számú Euroatom tanácsi irányelv előírta a tagállamok számára a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésére vonatkozó nemzeti politika, nemzeti program és nemzeti rendszer, valamint az ezekkel kapcsolatos követelményrendszer létrehozását.

Magyarország az irányelvben foglalt kötelezettségének eleget téve első alkalommal 2015-ben elfogadta a nemzeti politikát, amely a hazai kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésére vonatkozó szakpolitika alapdokumentuma. A nemzeti politika kiterjed a radioaktív anyagok felhasználására, az atomenergia magyarországi alkalmazására, megfogalmazza az atomenergia biztonságos alkalmazásával összefüggő alapelveket, valamint az irányelvből adódó kötelezettségeket. Ismerteti a Magyarországon keletkező radioaktív hulladékfajtákat, az azok kezelésére és a nukleáris létesítmények leszerelésére vonatkozó politikákat, keretet adva a végrehajtását szolgáló nemzeti programban meghatározott feladatoknak és azok ütemezésének. Az atomenergiáról szóló törvény rendelkezése alapján a hatályos nemzeti politikát öt évente kell felülvizsgálni.

Tisztelt Ház! Az önkéntes előtti határozati javaslat a nemzeti politika felülvizsgálata alapján született szükséges módosításokat tartalmazza, amely a nemzeti politika szabályozási keretét ismertető fejezetét érinti. A politika 2015. májusi elfogadása óta számos, annak tárgykörébe tartozó feladat- és hatáskör került

át az Országos Atomenergia Hivatalhoz. Ilyenek többek között a radioaktív hulladék-tárolók feletti hatósági felügyelet vagy a sugárvédelemmel kapcsolatos hatósági feladatok ellátása. Az elmúlt öt év során a nukleáris létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos ütemezésben is történtek változások. Sikeresen lezárult az MVM Paksi Atomerőmű mind a négy blokkjának húsz évvel történő üzemidő-hosszabbítása, valamint az oktatóreaktor 2017-ben lefolytatott időszakos biztonsági felülvizsgálata, amelynek alapján a létesítmény még 2027-ig rendelkezik érvényes üzemeltetési engedéllyel. Emellett a tervezet a jogszabályi koherencia megteremtése és az egységes jogértelmezés elősegítése céljából pontosításokat tesz egyes fogalmak esetében.

Tisztelt Országgyűlés! A nemzeti politika soron kívüli felülvizsgálatát nem indokolta sem új körülmény fellépése, sem a műszaki-tudományos fejlődés, sem pedig egyéb műszaki projekt előrehaladása. A felülvizsgálatra kizárólag az atomtörvényben foglalt kötelezettség időben való teljesítése érdekében volt szükség.

Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a határozati javaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy Kaderják Péter államtitkár úr befejezte az expozéját, én azzal kezdeném, miszerint a nemzeti politika felülvizsgálatát semmi érdemi tényező nem indokolja, sem olyan kutatási eredmények nem történtek, sem olyan kormányzati intézkedések, amelyek ezt igényelték volna. Egyszerűen arról van szó, hogy az atomenergiáról szóló törvény értelmében öt évente a tisztelt Ház elé kell hozni az erről szóló irányelveket, és azokat újra meg kell tárgyalni.

Teljesen természetes dolog, hogy élénk vitát vált ki minden esetben, amikor az atomenergia kapcsán bármilyen törvényjavaslat kerül a parlament elé, hiszen egy olyan területéről van szó az energetikának, ami általában a politikai pártok között egy éles ellenállás keresztjében van. Nincs ez másként Magyarországon sem. Azt gondolom, látva Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr érdeklődő figyelmét, hogy a mai vitát sem fogjuk elkerülni, attól függetlenül, hogy ez az előttünk lévő országgyűlési határozati javaslat-tervezet érdemi változásról, ahogy az államtitkár úr is elmondta, nem szól.

Szeretném azt is megerősíteni, hogy sem a most üzemelő négy blokk, sem a tervezett két új blokk be-

ruházását nem érinti ez a mostani anyag, hiszen az ex-
pozében is elhangzott, az államtitkár úr is beszélt róla,
és az elmúlt időszakban számos szakember véleményét
is hallgatva egységes az az álláspont, hogy semmi
oka arra ma a kormánynak, hogy a kiégett fűtőelemek
tartós tárolásával kapcsolatos bármilyen döntést
meghozzon.

Ha megnézzük az európai példákat, akkor jól látjuk
azt, hogy akár a skandináv országokban, akár
Franciaországban, ahol a közeljövőben tervezik az első
ilyen, kiégett fűtőelem tárolására alkalmas tároló
megnyitását, több mint 50 éves kutatómunka előzte
meg ennek a tárolónak a megnyitását.

Tehát akkor, tisztelt képviselőtársaim, amikor
néhány parlamenti párt arról beszél, hogy a közeljövőben
fontos politikai döntések várhatóak a kiégett
vagy használaton kívüli fűtőanyagok elhelyezésének
tekintetében, amit most már üzemanyagnak hívunk
egyébként is a mai szakmai nyelvben, azt gondolom,
ez nem más, mint riasztás.

Az eddigi tapasztalatokat és a korábbi kutatásokat
meglátva mi még a magyarországi feltárásokkal,
vizsgálatokkal bőven annak a hosszú távú munkának
az elején járunk, aminek a következtében egyáltalán
eljuthatunk odáig, hogy a tisztelt Ház elé kerülhet egy
javaslat. Hiszen, tisztelt képviselőtársaim, azt ne
felejtsek el, hogy erről a magyar Országgyűlésnek határoznia
kell, tehát az Országgyűlés döntése nélkül egyáltalán
nem képzelhető az el, hogy a kiégett üzemanyagelemek
tárolásával kapcsolatban bármilyen döntést szülessen.

Én nagyon várom azokat a kutatási fejleményeket,
amelyek ezeknek az üzemanyagelemeknek az új-
rahasznosításával kapcsolatosak. Hiszen ha megnézzük
az energetikai területen folyó kutatási munkák
eredményeit, azt, hogy milyen mértékben gyorsultak
fel a különböző technológiák ezen a téren, akkor, azt
gondolom, joggal számíthatunk az atomenergia terén
is arra, hogy a közeljövőben olyan vizsgálati eredmények
vagy kutatási eredmények lesznek, amelyeknek
kapcsán akár már az eddig használt üzemanyagelemek
is újrahasznosításra kerülhetnek, és azt az energiatar-
talmat, amely még bennük leledzik, kiaknázhathatja
valamennyi atomerőmű.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tehát azt gondolom,
hogy az előttünk fekvő anyagot tekintve semmi okunk
arra, hogy bármilyen burkolt kormányzati döntés elő-
rehozatalát felelőlegessük, sem arra, hogy bármilyen,
a különböző parlamenti pártok által elképzelt ideológiát
behozzunk ebbe a vitába. Semmi másról nincs szó,
mint arról, amit a tisztelt államtitkár úr is elmondott,
hogy egy törvényi kötelezettségünknek teszünk eleget,
és ennek keretében vizsgáljuk meg azt, hogy mi minden
történt az elmúlt öt évben az atomenergia hasznosításának
a területén.

(13.30)

Miután, még egyszer mondom, érdemi döntés, illetve
döntési kötelezettségünk nincs e tekintetben, azt

gondolom, hogy ennek a határozati javaslatnak az elfogadása
az Országgyűlés szempontjából semmiféle kockázattal
nem jár. Mi a Fidesz-frakció nevében támogatjuk ennek
az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés!
Megadom a szót Nunkovics Tibor képviselő úrnak,
a Jobbik-képviselőcsoport vezérszónokának. Parancsoljon!

NUNKOVICS TIBOR, a Jobbik képviselőcsoportja
részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim!
Tisztelt Ház! Hát, hol is kezdjem? Igazából megértem
ezt a javaslatot is, hogy miért került ide. Nyilván itt van
egy kötelesség, ötévente felül kell vizsgálni. Viszont ha
már a Ház elé került, akkor örültem volna egy olyan
javaslatnak, amelyben valamilyen tervek is szerepelnek,
hogy mégis mihez szeretnénk kezdeni a kiégett fűtőelemekkel,
hiszen tudjuk, hogy valós kockázata is van ezek kezelésének,
hasznosításának. Egyébként Bánki Eriknek mondanám,
mielőtt elmenne vízért, lehetséges, hogy a Jobbik energiapolitikáját
annyira nem tanulmányozta át. De higgye el, hogy nem
állunk annyira messze egymástól ezen a területen. Ma már
egyszer volt egy vita abból, hogy az ellenzéki pártok
miért nem egyet gondolnak. Nos, mi különböző pártok
vagyunk, és ezen a területen is különbözőképpen
gondolkodunk, és ezt Keresztes László Lóránt felszólalása
majd meg fogja erősíteni.

De visszakanyarodnék oda, hogy én szerettem volna
látni egy hasznosítási tervet. Azt látjuk, hogy a negyedik
generációs fűtőelemek megjelenésével még nem történt meg
az az áttörés, ami lehet, hogy a következő években meg
fog történni, és reméljük, itt Magyarországon is, de az
elhasznált fűtőelemekkel addig is valamit kezdeni kell.
De hát, a nemzetközi egyezményekben nekünk van egy
olyan lehetőségünk is, hogy esetleg Oroszországba -
amely előállította számunkra ezeket - vissza tudjuk
vinni. Ez nyilván egy költségesebb megoldás lenne, és
gondolom, hogy ezért választották inkább a mélységi
geológiai tárolás lehetőségét. Viszont ha már ezt
választjuk, akkor jó lenne, ha megjelenne az a
perspektíva vagy nézőpont, hogy miként tudjuk majd
ezeket hasznosítani akár a tudományos világban,
akár a hadászatban. Bár ez egy speciális kérdés,
ott más nemzetközi egyezmények jönnek szóba.
De valamilyen elképzelésünk legyen arról, hogy
ezt milyen területeken, hogyan akarjuk hasznosítani.

Megmondom őszintén, hogy ennek a tárolónak a
megépítését tudom támogatni, mert egyértelmű, hogy
ilyen helyzetben szükség van rá. De jó lenne látni
valami hosszú távú elképzelést, és jó lenne, ha a
következő öt évet nem azzal töltönnék, hogy ráérünk
még, van még öt évünk, aztán még van öt évünk,
még van öt évünk, és a következő harminc év úgy
megy el, hogy ezekkel a fűtőelemekkel tulajdonképpen
nem kezdünk semmit, csak ott vannak ezen az
ideiglenes vagy átmeneti helyen, ahol tároljuk,
és majd megépítjük

ezt a tárolót. Ráadásul azt is jó lenne tudni, hogy van-e már olyan hely, amelyről elképzeléseik vannak, hogy ott megépülhetne ez a mélységi geológiai tároló. S ha megvan ez a helyszín, akkor tervezik-e azt, hogy a helyi lakosság vagy a környező települések lakosságának a véleményét megkérdezik arról, hogy mégis mit szólnának hozzá, ha megépülne egy ilyen létesítmény. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az atomenergia felhasználása a lehető legnagyobb és legerősebb biztonsági előírások betartása mellett szükséges és előnyös. Ebben már rögtön nem fogunk egyetérteni az LMP képviselőcsoportjával. De ebben már számos alkalommal egyetértettünk más ellenzéki pártokkal, köztük a Jobbikkal is. Ilyen rögválóságról beszéltem tegnap is a vitában, amikor önök közös kormányzásra készülnek, de ez az önök gondja.

Az atomerőművek megfelelő üzembiztonsága esetén nem keletkezik szén-dioxid, mentes a káros kibocsátásokból, így nem szennyezi a környezetet, nem játszik szerepet a klímaváltozásban. Az atomenergia tiszta, és már kis mennyiségű nukleáris üzemanyag segítségével is rengeteg villamos energia termelhető, így Magyarországon jelenleg az atomerőműben termelhető legolcsóbban villamos energia. A Paksi Atomerőmű a hazai villamosenergia-termelés 40-50 százalékát adja, így hazánk energiagazdálkodásának meghatározó szereplője. Ugyanakkor a világ villamosenergia-ellátásának 15-17 százalékát is atomerőművek adják, Franciaországban pedig a villamos energia 75 százaléka származik atomerőműből. A Paksi Atomerőmű a fennállása óta több mint 400 millió tonna szén-dioxid-kibocsátást takarított meg, jelentősen hozzájárulva ez által a klímavédelmi célokhoz.

Ugyanakkor az atomenergia mellett fontos számunkra a megújuló energiaforrások használata is, hiszen hazánk az elmúlt harminc évben úgy volt képes gazdasági növekedésre, hogy közben a szén-dioxid-kibocsátását csökkentette. Erre a teljesítményre Magyarország mellett mindössze 19 másik ország volt képes. Tehát van mire büszkének lennünk, de további jelentős lépésekre is szükség van. A kormány programja, hogy elérjük, hogy 2030-ra a Magyarországon előállított energia 90 százalékban szén-dioxid-mentes legyen, valamint hogy Magyarország 2050-re klímabarát ország legyen.

Tekintettel arra, hogy Magyarországon nagy területen évi 2 ezer óra fölötti a napsütéses órák száma, mely kedvező természetföldrajzi adottság, a mediterrán országokhoz majdnem hasonló mértékű, így hazánkban leginkább naperőműveket érdemes építeni.

Ennek megfelelően tíz év alatt meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását, így 2030-ig legalább 6 ezer megawatt napenergia-termelő kapacitás áll üzembe. Az idei 2020-as nyári időszakban a magyarországi naperőművek már rekordmennyiségben biztosították a Magyarországon megtermelt villamosenergia több mint 26 százalékát. Ugyan ez csak időszakos értéknek mondható, ami a kedvező nyári időjárásnak volt köszönhető, de mégis fontos kihangsúlyozni, hogy soha korábban nem volt még hasonlóra példa, hogy a naperőművek által megtermelt energia ilyen magas arányban tegye ki Magyarország villamosenergia-felhasználását. Ugyanakkor a napenergia minél nagyobb mértékű használata mellett is szükség van a megbízható, egész évben rendelkezésre álló atomenergiára. A nyári időszakhoz képest télen átlagosan közel hatodára esik vissza a napelemek termelése.

A magyar Országgyűlés az európai jogszabályoknak megfelelően és azoknak eleget téve 2015-ben fogadta el a kiegészítő üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikáját, amelyet ötévente kell felülvizsgálni, így elérkeztünk az első ötéves forduloponthoz. A 2015-ben elfogadott nemzeti politika ismerteti a radioaktív anyagok felhasználását és az atomenergia jelenlegi alkalmazását Magyarországon, megfogalmazza a követendő alapelveket, valamint a 2011/70-es Euroatom-irányelvből adódó kötelezettségeket, és összhangban van az irányelv valamennyi rendelkezésével is. A 2015-ös nemzeti politika felülvizsgálatára az atomtörvényben foglalt kötelezettség teljesítése érdekében volt szükség. Ennek megfelelően a mostani határozati javaslat az elmúlt öt év tapasztalatait beépítve, az aktualitásokat átvezetve a jogszabályi követelmények módosítását, valamint terminológiai pontosításokat tartalmaz, így kérem a tisztelt Házat, hogy a KDNP-frakcióhoz hasonlóan támogassa a határozati javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szakács László képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Minden egyes alkalommal, amikor ezt tárgyaljuk, hasonló szabályokat tárgyalunk, amiben szóba jön a bódai atomlerakó kérdése, s minden egyes alkalommal megyei képviselőtársamtól, Bánki Eriktől meghallgatjuk, hogy nincs döntés, ez még nem a döntés, és ez a döntés még nem arról szól. Ezzel együtt egyébként mindenki tudja, hogy ott lesz az atomlerakó, mindenki tudja, hogy ott kezdtek el és ott értékelik ki a geológiai adatokat, és mindenki tudja, hogy erről teljesen mást gondolunk. Azt gondoljuk, hogy Pécs belvárosától tíz kilométerre nem lehet lerakni használt fűtőelemeket. Mindannyian úgy gondoljuk, a többség úgy gondolja Pécs városában is, hogy egyáltalán nem

biztos, hogy addigra, amikor majd megépül ez a lerakó - jól emlékszem, 2062? -, amikor azt elkezdik használni, akkor Boda község nem Pécs része lesz, ha Pécs városának sikerül fejlődnie. Tehát ebben minden egyes esetben helyi politikát lát a képviselőtársam, alapvetően helyesen. Egy dolgot nem lát alapvetően helyesen, hogy mi a baranyaiak érdeke. Mi azt gondoljuk, hogy nem ez.

(13.40)

Mindig elmondja, hogy nincs döntés, de mindenki tudja, hogy ott lesz ez az atomlerakó és nem máshol lesz, még akkor is, ha a formális döntést ebben előre halogatják.

Meghallgattuk képviselőtársamtól, hogy az atomenergia mennyire elengedhetetlen. Vannak ennek olyan elemei, amelyekben egyetértünk, hiszen nem lehet egyik napról a másikra kiváltani, ha jól emlékszem, 37 százalékát a magyarországi elektromos áram termelésének. Viszont önök oda mégiscsak elhelyeztek egy gazdaságpolitikai időzített bombát, ez a Paks II. építése. Nem olyan régen hallgattuk meg egyébként Süli János miniszter urat a Gazdasági bizottság ülésén, ahol elmondta, hogy valójában nem sok mindenhez van közük. Ha jól értettem, ez volt a válasza arra, amikor megkérdeztem, hogy miért a Mészáros csemeték azok, akik ott is építkeznek, meg a NER-közeli vállalkozók, mindig valahogy közel férkőznek ezekhez a nagyberuházásokhoz. Ha jól értettem, a válasz az volt, hogy sokszoros rostán keresztül, de mégiscsak az orosz partner az, aki eldönti ezt a kérdést.

Ennek két vonatkozása van. Az egyik, amit sokszor feszegetünk, amikor önök azt mondják, hogy kiárúsítottuk az országot, ez az oldal, amikor kormányon volt, mi pedig mindig elmondjuk, hogy önök vettek fel orosz hitelt, nem keveset, hanem sokat, olyan kamatozással, hogy a sokszor szidott IMF ennél olcsóbban adott volna hitelt, 3,95 és 4,95 százalékos kamatról beszélünk e tekintetben. Ezzel nem utolsósorban, ha jól értettük, még döntési jogosultságok is kerültek át, tehát ez majdnem hogy szuverenitási kérdéseket is jelent ebben az ügyben.

A másik kérdése ennek a beruházásnak, a Paks II.-nek az, hogy a hitelt még akkor is fogjuk visszafizetni nagy valószínűség szerint, amikor lehetőség szerint már le kell majd szerelni ezt az erőművet. Tehát azok az unokáink, akik még mindig fizetni fogják a hitelt, azzal fognak szembesülni, hogy még a fizetési kötelezettség fennáll, de az erőművet már le kell szerelni, mert az élettartamát el fogja érni. Ebből egy következtetésre lehet jutni: a Paks II. beruházás egészen biztosan nem ellátásbiztonsági kérdés. A Paks II. beruházásáról nem lehetett volna úgy dönteni, hogy arról nem kérdezzük meg az embereket. Mi mindig ezt szorgalmaztuk. Lehet az az álláspontja a kormánynak, lehet az az álláspontja a pártoknak,

hogy az atomenergiának ilyen vagy olyan szerepe van. Egy biztos: ez egy nagyon hosszú távú döntés, úgy pénzügyileg, mint a természeti adottságot, mint egyébként az energiakitettséget tekintve, amiben ki kell kérni az emberek véleményét. Azt gondoljuk, hogy nincsenek olyan felkent helyzetben sem az országgyűlési képviselők, sem a kormány, hogy ezt egymagában eldöntse. Mielőtt hivatkoznának a 2009-es döntésre, a 2009-es döntés egy elvi döntés volt, azt nyugodtan meg lehetett volna támogatni egy népszavazási kezdeményezéssel, sőt esetleg támogathatták volna, amikor mi ezt kezdeményeztük.

Hogy ezt még egyszer alátámasszam, a Paks II. azért nem ellátásbiztonsági kérdés, mert azt nem vizsgálták meg, hogy a jelenleg meglévő blokkok élettartamának hosszabbítására milyen költségráfordítás mellett mekkora, hány évnyi lehetőség van. Azt gondoljuk tehát, hogy mindezek vizsgálata nélkül nem lehet ezekről a kérdésekről megfelelően dönteni, és talán ezeket érdemes is kitenni az asztalra akkor, amikor megyünk beljebb és beljebb egy olyan projektbe, amely, még egyszer mondom, gazdaságpolitikai időzített bomba.

Az idei év ebben különösen fájó volt. Nagyjából márciusban okkal-joggal, senki nem vitatja, mindenki rátenyerelt a stopgombra, a kormány első körben természetesen, hiszen ők vannak cselekvési kötelezettségben. Meg kellett állítani az országot, a gazdaságot, de ez a beruházás tovább folyt, és további forrásokat kellett máshonnan elvonni, adott esetben a védekezéstől, adott esetben a gazdasági védekezéstől elvonni, hogy ez a beruházás tovább folyhasson. Úgy gondoljuk, hogy ha eddig már csúszott ez a beruházás sokat, most az egyszer egy évet csúszhatott volna okkal. Azzal az okkal, hogy most az emberekre kell fordítani, hogy most a nyugdíjasokra kell fordítani, most a munkahelyek megőrzésére kell fordítani ezeket a forrásokat, nem pedig arra, hogy ezt a gigantikus tervet végrehajtsák, és végre egyszer okkal csúszhatott volna egy évet.

Még egy gondolat a csúszásról. Azon elgondolkodott-e már valaki, nem ez lenne az első ilyen beruházás, hogy annyit csúszik ez a beruházás, hogy adott esetben maga a technológia is elavulhat. Ez egy nyugodtan felvetendő kérdés. Vannak még ilyen beruházások Magyarországon. Nyugodtan felvethető kérdés, hogy elavulhatnak technológiák, amelyeket oda terveznek. Én megértettem azt, amit elmondott a miniszter úr, Süli János a Gazdasági bizottságban, és biztos vagyok benne, hogy nem véletlenül kellett neki ezt elmondani, hogy hány ezer oldal, sőt hány tízezer oldalas dokumentációt tettek le és hány nyelven tették le, de, gondolom, ez nem tegnapelőtt derült ki. Hogy az oroszok oroszul fognak tervezni, hogy a projekt nyelve magyar, mi meg magyarok vagyunk. Biztos vagyok benne, hogy ez nem tegnap derült ki, hogy az oroszok oroszul tudnak, mi meg magyarul, és van egy közös nyelv, az angol. Biztos vagyok benne, hogy a korábbi csúszásokért egy személyben lehet persze Aszódi államtitkárt felelőssé

tenni és őt le lehetett váltani, de én azt sem látom, hogy azóta rakétaként indult el ez a projekt és megy tovább.

Tehát azt gondolom, hogy mindezeket a kétségeket egymás mellé téve, a csúszást, a technológia elértéktelenedését, alternatívaként Paks meglévő blokkjai időtartamának a meghosszabbítását, mind egymás mellé kell tenni akkor, ha ezekről egyöntetűen szeretnénk beszélni. Ezek a kritikai észrevételeink. Azt pedig elmondom úgy is, hogy képviselőtársam itt van, hiszen úgy hivatkoztam meg, hogy akkor még nem volt a Házban.

Tudjuk, hogy még mindig nincs döntés a bodai atomlerakóról, tudjuk, hogy a kormány nem határozta meg, de azt is tudja mindenki, hogy ott lesz. Ezt mi soha nem fogjuk támogatni, nem fogjuk azt támogatni, hogy Pécs belvárosától tíz kilométerre atomhulladékot tároljanak akkor is, ha formailag erről soha nem döntött eddig igazából senki, mert ez politikailag kockázatos. Ezt megértem, de gyakorlatilag mindenki tudja, két feltárt terület van Magyarországon, amely alkalmas erre, ebből egyet kiválasztottak, méghozzá Pécs szívéből, a pécsi Széchenyi tértől alig tíz kilométerre lévő Boda községnek a területe mellett, és nem máshol. Ez nagyon fontos.

Azt gondolom, ha határozat szintjén nem is köteleződött el a kormány, de a dolgok mégiscsak egy irányba haladnak. Azt gondolom, úgy tudunk nyugodtan egymás szemébe nézni, ha a tényeket is alapul vesszük, nemcsak a leírt kormányhatározatokat. Nagyon szépen köszönöm a figyelmet, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Úgy látom, az élet úgy hozza, hogy a baranyai képviselők, akik láthatóan helyzetet és a körülményeket jól ismerik, kifejtetik a véleményüket arról, hogy a kormány ebben az önigazoló határozattervezetben igazából mit akar tenni.

Ötévente elővenni és valamit ilyen módon bizonygatni, hogy mi ezt bizony-bizony jól csináljuk, az nem feltétlenül azt jelenti, hogy önöknek igazuk van. Különösen akkor nem, ha mindezt egy járvány közepén próbálják megcsinálni. Azt hiszem, itt is okkal vethető fel az, hogy amikor a kiegészítő üzemanyag és radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról akarnak határozatot hozni, akkor ennél biztosan van fontosabb ügy ezekben a napokban, hetekben, amivel foglalkozni kell. Különösen azért, mert nem készítették fel a második hullámra sem az iskolákat, sem az egészségügyet, és ott tartunk, hogy most már 150 ezernél jóval több fertőzött van az országban. Háromezer ember, háromezer magyar halt bele a vírusba, a kórházaink lassan nem tudnak már új beteget ellátni, és önök most ezt tartják a legfontosabbnak.

(13.50)

Én azt gondolom, az, hogy ha ez egy ötéves fordulópont és ehhez való ilyen makacs ragaszkodás, hogy most kell nekünk ezt csinálni, szerintem ez egyáltalán nem így van, különösen akkor, ha olyan előkészítetlenül hozzák ide, hogy nincsenek meg hozzá a megfelelő hatástanulmányok, amelyekkel ezt lehetne értékelni. Ezért ezt nem is tudom elfogadni, és csatlakozom ahhoz, amit képviselőtársam mondott, hogy ha atomlerakót akarnak építeni Pécs belvárosától 10 kilométerre, akkor ezt ne tegyék, ne csináljanak ilyet. Ehelyett inkább ebben a pillanatban, ezekben a napokban, ezekben a hónapokban foglalkozzanak az emberekkel, mert amiről ilyen szempontból azt gondolják, hogy a gazdaságra jó hatással van, vagy jó hatással lehet a következő hónapokban, én ebben nem hiszek. Azt gondolom, hogy önök sem, éppen ezért gondolom azt, ez egy olyan pótcselekvés, és hirtelen ijedtükben, mondhatom azt is, pánikkormányzásként, pótcselekvésként most éppen próbálják ezt eladni itt ebben az órában, míg ennek a vitája zajlik.

Akárhogyan is, vagy akármilyen szándékkal érkeztek - elterelni másra a figyelmet, vagy menekülni valami elől -, ehelyett inkább beszélni kellene. Azt hiszem, ez az igazi valóság. Már csak azért is, mert államtitkár úr felelőssége is hozzájárult ahhoz, hogy a gazdaság felkészítése megtörténhetett volna a második hullámra. Sokkal szélesebb körben kellett volna foglalkozni azzal, hogy ne elbocsássanak embereket, és ne csak a szenvedés legyen ezekben a napokban, mert egyébként nincs olyan belső piac, ahol a megrendelések megjelenének, ráadásul az állam sem tesz ebben az ügyben semmit. Ezért ne csodálkozzanak azon, ha előbb-utóbb az emberek nagyon hangosan fognak kiabálni, követelni akarják, követelik már most, igazság szerint meg is hallhatnák, meghallhatnák azt, hogy igenis az egészségüket, az életüket próbálják megvédeni azzal, hogy az ingyenes tömeges tesztelést elindítják. Ha már megtették volna egyébként, akkor gazdasági oldalról sem lennének ennyire kiszolgáltatottak, és ez sokat tehetett volna azért, ha nem ilyen pánikszerű intézkedéseket csinálnak, hogy igen, a gazdaság is sokkal kevesebb kárt szenved. Hadd ne mondjam mindezt, hogy ezért a tesztelésért, amit elvégezhetek volna ebben az időszakban, ezzel foglalkozva, az egészségügyi dolgozók, a szociális intézményekben, iskolákban, a pedagógusokon, a tanárokon, rajtuk kellett volna, nekik kellett volna biztosítani ezt a lehetőséget, de önök ezeknek a szabályoknak ilyen módon nem is tesznek ennek eleget. Ez nagyon-nagyon sajnálatos, és azt gondolom, rendkívüli kárt okoz. Most már elég régóta mondjuk ezt önöknek, ennek ellenére mintha teljesen süket fülekre találnának. Én értem, hogy a pánikkormányzás közepette nem marad idő azzal foglalkozni, hogy meghosszabbítsák az álláskeresői támogatás folyósítását, pedig ez egy alkalmas eszköz lenne másra való költés helyett, alkalmas eszköz

volna arra, hogy az álláskeresési támogatás hátha 3 hónapról 6 hónapra, de leginkább 9 hónapra kerüljön meghosszabbításra.

Európában mindenütt több ideig jár, mint ami nálunk van. Azzal, hogy már a 150 ezret is meghaladta a plusz munkanélküli, és legalább százezren vannak, akik kiestek az ellátásból, tehát nagyon sokan vannak itt. Félmilliónál több munkanélküli van, akik nagyon-nagyon nagy gondban vannak, és végig kell gondolniuk, hogy hogyan tesznek ételt az asztalra, mi lesz a karácsonyi időszakban, hiszen mindenütt arról beszélnek, hogy egyre nehezebb napok, hetek jönnek. Ebben a kormány nem segít, nem tesz meg mindent azért, hogy ezen a helyzeten tudjon változtatni. Azt kell hogy mondjam, hogy eközben pedig a forrás a rendelkezésükre áll. Mind az Európai Unió által biztosított forrás rendelkezésükre áll, hogy megemlítssem azt az 506 millió eurót, amit a pénzügyminiszter úr kifejezetten erre dedikálva kapott és általa elmondottan jegyzett a szerződésével, és befogadták ezt a pénzt. 180 000 millió forint az, ami érkezett Magyarországra. Ahelyett, hogy arról beszéljünk, arról vitatkoznánk itt a parlamentben, hogy ezt hogyan tudják a legjobban felhasználni azok mellett a források mellett, amelyek rendelkezésre állnak hazai forrásként most és akár a közeljövőben is, ehelyett nem az emberekkel foglalkoznak, hanem egy önigazoló határozattervezettel jönnek ide. Itt van mellette ugyanúgy az állami bérpótlék elhanyagolása. Nem foglalkoznak a nyugdíjasokkal, vagy ha foglalkozásnak azt tekintik, hogy a pécsi nyugdíjasoknak az lesz a legjobb, ha a városközponttól 10 kilométerre majd a lerakót megépítik, még akkor is, ha ezt ott senki nem szeretné, és ezen az úton mennek tovább, akkor ne csodálkozzanak azon, ha abban a városban továbbra sem fogják támogatni és szeretni azt, amit önök tesznek.

Bízom abban, hogy éppen ezért ezt önök is megfontolják és újratervezik, mondhatnám azt, hogy a GPS-t újra elindítják, és az egymás után megszólaló, területileg érintett, ismert, elismert képviselők véleményét figyelembe veszik, és ennek megfelelően ezzel a határozattervezettel ezt inkább vonják vissza, mintsem azt kérik, hogy ezt támogassuk. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának, frakcióvezető úrnak. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy igen jelentős súlyú kérdés van előttünk. Ugyan én is sokszor élek azzal a lehetőséggel, ami amúgy szerintem fontos, hogy ha egy konkrét ügyről beszélünk, akkor egy picit tágabb keretében megközelítve próbáljuk annak a jelentőségét megvilágítani, én ebben az ügyben kifejezetten szeretnék a tárgyról beszélni. Egyébként a Paks II.-ről

többet beszéltek, illetve az atomenergia pozitívumairól. Képviselőtársaim, én ebbe a vitába most nem kívánok belemenni, mert önmagában úgy gondolom, hogy ez egy nagyon-nagyon fontos kérdés. Annyit viszont el tudok mondani, és ez szorosan összefüggésben van ezzel a témakörrel, hogy az atomenergia sem nem zöld, sem nem olcsó, és nem biztonságos. Hogy nem zöld - és sajnálom, hogy most éppen nincs itt Nacsa képviselő úr, de talán valamelyik oszlop mögül figyel, vagy hall minket -, azt talán Pécsen és Baranyában élő emberként tudjuk a legjobban alátámasztani. Mondhatjuk, hogy sajnós Pécs és Baranyát az atomtechnológia két piszkos vége érinti, illetve érintette, egyrészt az uránbányászat kérdése, a másik oldalról pedig a nagy aktivitású nukleáris hulladékok elhelyezésének a lehetséges helyszínéeként ott van az a bizonyos Bodai Agyagkő Formáció, ahol a kutatások folynak.

Mélységesen sajnálom, hogy azt mondta Bánki Erik képviselő úr, illetve Kaderják államtitkár úr is, hogy igazából most egy ilyen öt éves kötelezettség van, hogy felülvizsgáljuk ezt a határozati javaslatot, de semmi egyéb tényező nem indokolta. Szeretném majd a felszólalásomban alátámasztani, hogy bizony indokolja nagyon sok tényező ezt a kérdést, hogy ezt a határozati javaslatot ne ilyen formában fogadjuk el, hanem bizonyos szempontokat építsünk bele. Valóban helyben érintett képviselő vagyok, egy olyan képviselő, aki 7 éve küzd ebben a kérdésben, és akinek a véleménye mögé gyakorlatilag felsorakozott Pécs megyei jogú városa is egy nagyon világos határozattal, és nagyon sok, a kérdésben meg nem hallgatott kisváros, kistélepülés is jelezte már, hogy ők nagyon világosan elkötelezettek, hogy ilyen objektumot nem akarnak. Én ennek ellenére, vagy ezzel együtt, valóban konstruktívan szeretnék ezzel a kérdéssel foglalkozni, és azt szeretném, ha a nemzet érdekeinek megfelelően tudnánk úgy módosítani ezt a határozati javaslatot, hogy az a most érintett térség lakóinak is megfelelő legyen. Én látok erre lehetőséget, és ezt szeretném megfogalmazni.

Nos, nézzük meg, hogy mi a probléma! Alátámasztjuk, hogy az atomenergia nem olcsó, és nem is zöld. Azt el tudom mondani, hogy nagyon-nagyon régóta használnak a világ számos országában atomenergiát, így Magyarországon is. Az teljesen világos, és ezt nem vitatja az LMP sem, hogy amelyik ország használja az atomenergiát, használja a nukleáris technológiát, annak felelőssége van, hogy gondoskodjon a kiégett fűtőelemek és a nagy aktivitású nukleáris egyéb hulladékok, radioaktív hulladékok végleges elhelyezéséről.

(14.00)

Sőt, amikor majd leállnak ezek a bizonyos atomerőművek, most a jelenlegi, illetve majd a bővítéskor, ha megépül Paks II., akkor azoknak a leszereléséről is majd gondoskodni kell. Ez egy konkrét feladat. Tehát ezt a kérdést, és szeretném minden képviselőtársam

figyelmét felhívni, külön kell választani Paks II. kérdéséről, hiszen a jelenleg üzemelő blokkok, a már meglévő és most Pakson, a kiégett fűtőelemek átmeneti tárolójában elhelyezett több ezer fűtőelem elhelyezése is feladat, teljesen függetlenül Paks II.-től. Tehát ez egy konkrét probléma.

Azt el tudom mondani, hogy sehol a világon ezt a kérdést nem tudták még megoldani. Nagyon sok országban használják a nukleáris energiát, de sehol nem nyílt még meg végleges tároló, ahol a nagy aktivitású radioaktív hulladékokat elhelyezhették volna. Jól ismerünk bizonyos példákat Nevada államból, ahol a Yucca-hegységben, egyébként elég gyalázatos módon egy indián temetkezési helyet is érintve, egy kutatást indítottak el, és meg is építették ezt a bizonyos atomtemetőt. Nem is mondom ki az összeget, csillagászati összeg, higgyék el, hogy csillagászati összegből, majd a 130 kilométerre fekvő Las Vegas városa ezt megakadályozta pontosan társadalmi és gazdasági adottságok miatt, tehát nem a műszaki és nem a geológiai szempontokat kellett itt figyelembe venni. És egyéb más helyszínekre, majd a skandináv helyszínekre is kitérek.

A probléma az, hogy itt olyan objektumokról van szó, kiégett fűtőelemekről, egyéb más nagy aktivitású hulladékokról, amelyek, mondhatjuk, körülbelül 200 ezer évig veszélyesek, 200 ezer évig ezeket el kell tüntetni, és a lehetőséget is ki kell zárni, hogy ember a közelébe juthasson. Na, ezt sehol senki nem tudta megoldani, ilyen objektum, ilyen atomtemető a világon még sehol nem épült, csak a kis és közepes aktivitásúakra, ugye, ez van Bataapátiban többek között Magyarországon is.

Egyébként ezzel a problémával mi is szembesülünk Magyarországon, tehát a helyszínválasztás, a finanszírozás kérdése és a technológia maga, hogy hogyan és milyen kőzetben védve, csomagolva, elzárva lehet ezt megoldani, ezzel küzdünk mi is, és a finanszírozás kérdése is adott. A mértékadó becslések szerint a kiégett fűtőelemek és a nukleáris hulladékok elhelyezésének a költségét is, majd a leszerelés és az egyéb nagy aktivitású hulladékok elhelyezésének a költségét 1600 milliárd forintra becsülik. Na, amikor önök azt mondják, hogy milyen olcsó az atomenergia, akkor ezeket az összegeket soha nem veszik figyelembe, és ez óriási hiba. Tehát ezeket az összegeket, képviselőtársam, nem veszik figyelembe, és hozzáteszem, hogy a finanszírozás sem megoldott. Ugye, ezt a munkát kéne finanszíroznia a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapnak, ahol ennek a töredéke áll rendelkezésre.

Itt van egy nagyon-nagyon fontos kérdés, és én szeretnék vitát provokálni Bánki Erik képviselő úrral vagy államtitkár úrral, hogy született-e döntés vagy nem született döntés, és itt akár mondhatjuk, hogy vitában vagyok ellenzéki képviselőtársaimmal: született döntés. Erre a projektre 10 milliárd forintot már elköltöttek. 2019 tavaszán volt egy közmeghallgatás Bodán, amikor ennek a projektnek a következő állomása, az engedélyezési állomása volt. Az Országos

Atomenergia Hivatal helyben lévő munkatársait, illetékeseit kérdeztem meg, hogy erre a projektre összesen mennyi pénzt költöttek el; nem jelenértéken, hanem abszolút értéken 10 milliárd forintot erre már elköltöttek.

Hogyan alakult ki ez a projekt? Valamikor a kilencvenes évek elején már megindult ez a munka, és az akkor alapvető geológiai és műszaki tulajdonságok alapján rangsoroltak szakemberek az országban potenciális területeket. Ebben körülbelül 15-20 különböző kőzetformáció is megtalálható, és úgy gondolták, hogy ezek közül a geológiai és műszaki tulajdonságok alapján a Bodai Agyagkő Formáció a legjobb, és ekkor elkezdődött szép lassan a kutatás, mert fejleszteni kellett ezt a bizonyos kis és közepes aktivitású tárolót, amely Bataapátiban elkészült. Az illetékes cég kapacitásait nyilván lekötötték ezek a munkálatok, ezért 2013-ban indult meg érdemben a nagy aktivitású projekt. Tehát ilyen szempontból ez viszonylag fiatal projekt, és valóban, ahogy képviselőtársaim is említették, még az elején vagyunk ennek a projektnek.

De az a baj, hogy akkor sem vették figyelembe a nemzetközi tapasztalatokat sem, hogy nem elég a műszaki és geológiai tényezőket megvizsgálni, és így egy térségre azt mondani, hogy potenciális kutatási helyszín, hanem a gazdasági és társadalmi körülményeket is vizsgálni kell. Minden nemzetközi tapasztalat, egyébként a Nevada állam imént említett tapasztalata is azt mutatja, hogy hibát követ el az, aki nem veszi figyelembe az embereket, és mindenféle nemzetközi egyezmények és ez a határozat is kimondja, ott van fehéren-feketén, hogy figyelembe kell venni a társadalmi és gazdasági tényezőket. Figyelembe kell venni azt, tisztelt államtitkár úr és tisztelt képviselőtársaim, hogy sehol a világon ilyen nagyvárosi agglomeráció közelében nem akarnak mélygeológiai tárolót építeni nagy aktivitású nukleáris hulladékok végleges elhelyezésére.

Született-e döntés vagy nem? Itt tartok a kezemen egy dokumentumot, amely egy öt évvel ezelőtt megszületett parlamenti határozatnak a felülvizsgálata, gyakorlatilag néhány ilyen korrekcióval, változatlan formában.

Ez a dokumentum az Országgyűlés döntése nyomán tartalmazza azt, hogy Magyarországon lesz mélygeológiai tároló. Nem született még döntés, hogy lesz-e reprocessálás vagy nem lesz, újrahasonosítjuk az üzemanyagokat vagy nem. Mélygeológiai tároló lesz, mert ha újrahasonosítás van, akkor rendkívül veszélyes, nagy aktivitású hulladékok keletkeznek, és azokat is el kell helyezni. Tehát: megszületett a döntés, tisztelt Bánki képviselő úr, hogy lesz mélygeológiai tároló, és ezért költöttek el egyébként már 10 milliárd forintot korábban is, mert ez az előkészítő munka elindult.

Ebben az anyagban az is szerepel, hogy egyetlen helyszínen folyik a kutatás, a Bodai Anyagkő Formációt érintően. Tehát ebben a dokumentumban bizony megszületett a döntés, hogy lesz tároló, elindult

az előkészítő projekt a helyszín kutatására, és ez kizárólag ma Magyarországon a Bodai... *(Bánki Erik közbeszól.)* Hát, így történik, képviselő úr! *(Bánki Erik: Egyelőre! Egyelőre!)* Egyelőre, egyelőre a Bodai Agyagkő Formációban történik.

Na most, a tájékoztatás fontossága. Erre létrehoztak egy ilyen tájékoztatási társulást néhány kistelepülés bevonásával. Ezek a kistelepülések - most nem akarom ebbe az irányba elvinni a munkát - az RHK Kft. részéről az együttműködésük fejében elég jelentős támogatást kapnak, tehát a kistelepülési költségvetéshez mérten jelentős támogatást kapnak, hogy részt vesznek úgymond ebben a tájékoztatási munkában. El tudom mondani, hogy ebbe a tájékoztatási körbe nem vették bele Pécs városát, nem vették bele Szabadszentkirály települést, Bicsérd községet, Pellérdet. Tehát elképesztő, hogy ott a 6-os úttól északra kialakítottak egy társulást, de a Dunántúl legnagyobb városát ebből kihagyták, és Szentlőrinc városát is kihagyták ebből a tájékoztatási társulásból. Ezért ennek a követelménynek sem feleltek meg.

A probléma konkrétan az, tisztelt képviselőtársaim, és ezt Bánki Erik képviselő úr, Kaderják államtitkár úr is elmondta, hogy itt egy feladat megoldásáról beszélünk. A feladat megoldása az, hogy legyen egy, a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésére alkalmas tároló. Azt mindannyian elismerték, hogy ez egy hosszú ideig tartó projekt, több évtizedes, lehet, hogy 30, lehet, hogy 40, lehet, hogy 50 éves projekt. Rengeteg, rengeteg pénzbe kerül, nagyon sok pénzbe, nagyon sok időbe, és mind a pénz, mind az idő erőforrás. Eddig hét év, ha az azelőtti időszakot nem számoljuk, elment egy rosszul megalapozott projekt alapján ebből az időszakból.

Tehát most még mire számítanak? További 10 vagy 20 évet eltölteni, felhasználni rengeteg pénzt, sok milliárd forintot kutatásokra, majd 30 évet eltöltve megkérdezik a helyben élőket, hogy ilyen példátlan módon, egy nagyváros közelében akarnak-e ilyet, és ők azt mondják, hogy ja, nem? És ezt önök tudták, mondjuk, már most is, tudták 2019-ben, tudta az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója 2019-ben, hogy ez probléma. Itt ez a terület, függetlenül a műszaki és geológiai adottságtól, kockázatoktól, társadalmi szempontból nem alkalmas.

És itt a megoldás kulcsa: ezért a döntés megszületett, tisztelt képviselő úr, és itt kéne a felelős politikai döntést meghozni, nemzetközi példákat figyelembe véve - vannak olyan országok, ahol 8-10 helyszínen folytatnak kutatásokat műszaki-geológiai szempontból -, és alternatív kutatási helyszíneket is ki kéne jelölni. Magyarul: a potenciálisan műszakilag alkalmas helyszíneket újra rangsorolni a társadalmi és gazdasági adottságok alapján, és így kiadni a szakembereknek az utasítást, hogy a rendelkezésre álló forrásokból alternatív helyszínen is kezdjék el a kutatást. Ez az egyetlen felelős megoldás, és erre nagyon sok nemzetközi példát látunk, és láthatjuk a nemzetközi tapasztalatok alapján, hogy csak így fog

működni. Tehát a lakosság ellenére nem lehet egy ilyen projektet megvalósítani.

Nem velem vitatkozik, Bánki Erik képviselő úr, hanem a miniszterelnökével, Orbán Viktorral. Orbán Viktor 2015-ben eljött Pécsre, és 2015-ben nagyon világosan személyesen elmondta, hogy egy ilyen nukleáris létesítmény a Pécs és térségében élők hozzájárulása nélkül nem épülhet meg. Mit mondott miniszterelnök úr? Hogy joga van a pécsieknek, joga van a szentlőrincieknek, a bodaiaknak, mindenkinek ebben a döntésben részt venni. A miniszterelnök úr szerint a pécsieknek ebben joga van dönteni *(Bánki Erik: Szerintünk is!)*, a másik oldalról a tájékoztatási társulásba nem vonták be, ügyfélként nem vonták be, és az atomtörvényben néhány száz méterre módosították a hatáskört, tehát jogilag sem szólhat bele Pécs, sem Szabadszentkirály és a többi, és a többi, az érintett területek. Tehát önök cinikus módon azt mondják, hogy ja, persze, joguk van dönteni, joguk van dönteni pécsiként, majd kizárják a lehetőséget a jogszabály módosításával. Ez elképesztő, de nem is ez az érdekes most, mert nem ez a legfontosabb, persze ez is fontos, hanem az, hogy azt mondta miniszterelnök úr, hogy a pécsieknek joga van dönteni, tehát akár most, akár két évvel ezelőtt, akár 15 év múlva a pécsiek szavával ezt a projektet le lehet állítani.

Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! A pécsiek pedig elmondták, hogy ezt nem akarják, tehát innentől kezdve meggyőződésem szerint ez már nem is csak politikai felelősség, hogy ezt a világos helyzetet nem építik bele felelősen ebbe a dokumentumba. Egyébként a szakemberek még azt is mondják, hogy ők végrehajtják a politikai döntést. Ha egy olyan döntés van, vagy olyan utasítást kapnak, hogy alternatív helyszíneken is kutassanak, meg fogják tenni.

Tehát én azt mondom és azért mondom, hogy konstruktív vagyok, mert ez semmilyen módon nem érinti ezt a feladatellátást, egyszerűen felelősen korrigálni lehetne.

(14.10)

Azt kellene beépíteni ebbe a dokumentumba, hogy értékeljék újra a szakemberek társadalmi és gazdasági adottságok alapján a potenciális területeket, rangsorolják, és úgy szülessen meg egy korrekció, hogy keressenek alternatív kutatási helyszíneket, ismét csak nézzék meg a nemzetközi példákat, és nézzék meg, hogy az ország potenciális területein hol alkalmasak a kőzetek, és amikor már látjuk azt, hogy hol nem zárható ki egyébként a kőzetek alkalmassága, akkor bizony ezeket a döntéseket meg lehet hozni.

Én alátámasztom azt is, hogy ezek az információk ott vannak az illetékeseknél. Amikor 2015-ben ezt az ígéretet megtette Orbán Viktor miniszterelnök Pécsen, akkor Pécs akkori polgármestere, Páva Zsolt is megismételte, hogy így van, meg fogják kérdezni a pécsieket,

de lezárul egy 2018-ig tartó kutatási fázis, és utána történik meg. Nem kérdezték meg a pécsieket, majd 2019-ben a cég elindította a telephelykutatási engedélyre vonatkozó engedélyezési eljárást, és ennek volt a közmeghallgatása Bodán. Én akkor rengeteg kérdést megfogalmaztam, és idézném Fichtinger Gyulának, az OAH főigazgatójának az akkori felszólalását. „Annyit mindenképpen hozzá kell tenni, hogy ez a probléma, amelyet itt körbejárunk, ez a probléma nem ismeretlen. Ezt a problémát mint problémát jeleztük a megfelelő döntéshozóknak, tekintettel arra, hogy rendkívül fontos kérdésről van szó, ezt a figyelemfelhívást meg fogjuk ismételni. Tehát azok, akik ebben a kérdésben érdemben tudnak dönteni, egyrészt már ismerik ezt a problémát, de a közeljövőben, azaz a jövő héten fogjuk ismertetni, hogy a bodai tároló telephelyének kutatásával kapcsolatban komoly aggályok merültek fel, illetve, mondjuk, kifogások merültek fel a pécsi lakosok vagy Pécs város nevében.” És ennek ellenére kiadták a telephelykutatási engedélyt.

Tehát a probléma adott, a problémát ismerik önök mint az érintett terület államtitkárai, országgyűlési képviselők, ismerjük mindannyian. Az egyetlen felelős döntés, hogy teljesítsük az általunk is elismert kötelezettségeket; újra kell rangsorolni a területeket, figyelembe kell venni Pécs megyei jogú város határait, ami tavaly ősszel kimondta, hogy nem akarja ezt a tárolót, és ilyen módon korrigálva ezt a projektet végre egy életképes scenárióval folytatva eljuthatunk odáig néhány évtized múlva, hogy azt a kötelességet valóban teljesítsük, amit teljesítenünk kell, hogy egy biztonságos helyszínen egy mélygeológiai tárolót megépítsünk. Köszönöm elnök úr türelmét.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Mielőtt az atomhulladékok kezeléséről szóló határozat módosítására rátérnék, röviden általánosságban ismertetném a Párbeszéd álláspontját az atomenergiával kapcsolatban. Van néhány tévhit, sőt tudatosan generált álhír, amit a kormányzati oldalról keltenek az atomenergia alapvető megítélésével kapcsolatban. Elsősorban ezeket szeretném eloszlatni.

Az első ilyen fontos, hamis tényállítás, hogy az atomenergia olcsó lenne. Épp ellenkezőleg, az atomenergia előállítását jelenleg a legdrágább. A legolcsóbb pedig a nap- és a szélenergiákban megtermelt áram. Az atomenergia akkor olcsó, ha már felépült az erőmű - mint Paks I. esetében -, és a beruházási költségeket nem számítjuk, de amikor Paks II.-ről beszélnek és az atomerőmű bővítéséről beszélnek, akkor egyértelmű, hogy a létesítés költségeit ideszámítva a legdrágább formája ez az energia előállításának. Úgyhogy ezt

felejtjük is el, és tényleg tegyük ad acta ezt a kérdést gazdasági szempontból.

A második fontos állítás, hogy az atomenergia klímasemleges lenne, hogy ne bocsátana ki szén-dioxidot. Épp ellenkezőleg, ha megint csak az egész élet-tartamát, az egész ciklust nézzük, egy atomerőmű felépítése, működése és lebontásának az életciklusát, akkor bizony ez több szén-dioxidot bocsát ki egy előállított megawattóra vetítve, mint egy gázerőmű. Tehát még a gázerőművek is környezetbarátabbak, klímabarátabbak, mint az atomerőművek építése, úgyhogy ilyen szempontból is kérem, hogy felejtjük el ezt a történetet, és ha valóban klímasemleges Magyarországot akarunk, akkor jegyezzük meg, hogy ebbe az irányba nem újabb atomerőművek építésén át vezet az út.

Harmadjára mondjuk ki, hogy nem igaz az sem, hogy az atomenergia biztonságos lenne. Az atomenergia rettentően veszélyes. Gondoljunk csak Majakra, Three Mile Islandre, Csernobilra vagy Fukusimára. Hatalmas katasztrófák történtek az atomenergia békés célú felhasználása miatt is, és akkor még a háborús célú felhasználásról nem is beszéltünk. Úgyhogy az atomenergia a legveszélyesebb energiaforrás, amit csak el lehet képzelni, és különösen súlyos a helyzet, hogyha azt nézzük, hogy olyan hulladék, olyan sugárzó anyag marad utána, amiről ez a határozat is szól, ami soha nem szűnik meg egészségre ártalmas lenni. Magyarországon most éppen arról folyik a társadalmi diskurzus, hogy hova létesítsenek a nagy aktivitású, tehát a legveszélyesebb radioaktív hulladék részére végleges, örök időre itt lévő atomtemetőt Magyarországon.

Elmondom, hogy hol: sehol. Az egy teljes non-szensz, hogy százezer év múlva is sugárzó hulladékot egy sűrűn lakott ország egyik nagyvárosa mellé, Pécs-től 10 kilométerre, de bárhol az ország területén létesítsenek. Nem véletlen, hogy az a különleges kapcsolat az atomenergia felhasználásában, ami Magyarország és Oroszország között kialakult az elmúlt évtizedekben, részben arra alapul, nemcsak az orosz technológia használatára és az orosz fűtőanyag megvásárlására, hanem arra is, hogy a radioaktív hulladékot az oroszok átvették és kezelik. Ezt az együttműködést kéne kiterjeszteni, hogy a végleges kezelése, elhelyezése ezeknek a nagyon veszélyes radioaktív hulladékoknak is Oroszország területén történjen, ahol milli-ónyi négyzetkilométer áll lakatlanul, az emberi életre, egészségre semmilyen módon nem ártalmas helyszínek adtak arra, hogy elhelyezzük ezeket a hulladékokat. Ott létesítsenek olyan atomtemetőket, amik kiállják az előttünk álló százezer éves próbáját, és ne Magyarországon legyen a végleges atomtemető.

Mindent latba vetve, azt kell mondanunk, hogy az atomenergia használata Magyarországon számára egyáltalán nem kívánatos, nem egy jó alternatíva, nem vonzó opció a legkevésbé sem. Nem mondjuk azt mi, a Párbeszédben sem, mi, zöldek sem, hogy Paks I.-et azonnal állítsuk le, ennek nyilván beláthatatlan következményei lennének energetikailag, gazdasági-

lag, társadalmilag is, azt viszont mondjuk, hogy amikor lejár az üzemideje a Paks I.-es reaktoroknak, akkor hagyjunk fel az atomenergia használatával, előállításával Magyarországon.

Van közel 20 évünk. Közel 20 év alatt véghez lehet vinni egy teljes energetikai forradalmat. Ha a kormány valóban olyan elkötelezett, ha valóban azt mondja, hogy 2050-re legyünk klímasemlegesek, akkor nézzük végig, hogy milyen úton lehet eljutni oda. A Párbeszéd politikusa, Jávor Benedek nemrég elkészítette a „Zöld Magyarország energia útterv”-et, ami lépésről lépésre, számokkal, adatokkal alátámasztva, szakértői elemzésekre támaszkodva kimutatja, hogy hogyan lehet 2050-re klímasemleges energiapolitikája Magyarországnak, hogy lehet úgy csökkenteni az energiafelhasználást, amiről nagyon kevés szó esik sajnos a kormányzati körökben, ha energiapolitikáról van szó, hogy egyszerűen ne legyen szükség az atomerőműben előállított áramra.

Ezt meg tudjuk csinálni, lehet kisebb fogyasztással és a megújuló energiák használatával számolva egy teljesen klímabarát energiapolitikát, energiami-
xet Magyarországon létrehozni. Ráadásul ez gazdaságilag is kedvezőbb, és a biztonsági kockázatai a nullával egyenértékűek; ellentétben ezzel a rettentően veszélyes atomenergia sztorival, illetve azokkal az atomhulladékokkal, amiknek az elhelyezéséről most beszélünk.

S akkor rátérnék erre a határozati javaslatra. Tudjuk, hogy az atomhulladék kezeléséről szóló határozat módosítását a nemzeti stratégia ötévenként kötelező felülvizsgálata, illetve uniós jogharmonizáció indokolja. Azt viszont nem indokolja semmi, hogy a kormánytöbbségnek miért kell minden alkalommal rosszabb minőségű, a nukleáris biztonságot egyre kevésbé szolgáló határozati szöveget előállítania. Hogy most is ez történt, arról leginkább az árulkodik, ami kimaradt a most hatályos változatból. Nem szerepel például az új változatban az a passzus, amely szerint, idézem: „a biztonság érdekében a nukleáris létesítmények teljes élettartama alatt figyelembe kell venni az emberi teljesítőképesség lehetőségeit és korlátait.” Pedig nyilván önök is tisztában vannak vele, hogy éppen az emberi tényező figyelmen kívül hagyása vezetett a legsúlyosabb nukleáris balesetekhez szerte a világon, és ugyanígy Magyarországon, Pakson is 2003-ban. Nem lehet figyelmen kívül hagyni az emberi tényezőt, nem is értem, hogy miért jó kiiktatni a szövegből az arra való utalást, hogy az emberek hibázhatnak. Márpedig egy ilyen hiba egy atomerőmű vagy atomhulladék kezelésekor végzetes is lehet.

(14.20)

Kikerült a szövegből az is, hogy a radioaktív hulladékok kezelésének nemzeti programjára vonatkozó döntéseknek - idézem: - „a döntéshozatal nyíltságának szem előtt tartásával kell megszületniük”. Ezzel,

mondjuk, a kormánytöbbség tényleg csak hozzáigazítja a stratégiát vagy a határozatot a Fidesz-kormány gyakorlatához, de nem gondolnám, hogy a suba alatt történő döntéshozatal az atomenergia-használatról, az atomhulladékról ilyen kérdésekben általában a magyar lakosság biztonságát szolgálná. Hogy mennyire nem, arra éppen önök kínálnak példát a határozati javaslatban, amikor becsempészik a szövegbe a nagy aktivitású sugárzó hulladék véglegesnek szánt elhelyezésére a kormány által már kiválasztott területet anélkül, hogy erre a környező települések, például a kutatási zóna határától 10 kilométerre lévő Pécs lakosságával konzultáltak volna.

Mindezek miatt ezt a határozati javaslatot nem lehet megszavazni, mi nem fogjuk megszavazni, és arra kérjük önöket is, hogy fontolják meg az álláspontjukat, vonják vissza a javaslatot, írják át, és legalább olyan javaslatot terjesszenek az Országgyűlés elé, amely növeli és nem csökkenti az atomenergia-használat biztonságát.

Ahogy önök szokták mondogatni mostanában, azt tudom csak én is mondani önöknek: ha már segíteni nem tudnak, legalább ne ártsanak! Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalásokra van lehetőség. Megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport, kettőperces időkeretben.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Két felszólalásra szeretnék reagálni, az egyik Szakács László képviselő úr felszólalása volt, aki szó szerint a következőket állította: méregdrága orosz hitelt vettünk fel, és kiárusítottuk az országot, ráadásul olyan gazdaságpolitikai döntést hoztunk a Paks II. beruházással kapcsolatban, ami egy időzített bomba. Képviselő úr figyelmét szeretném felhívni arra, hogy az országot nem mi árusítottuk ki, hanem ők. Tehát az az MSZP-kormány még Horn Gyula idejében, aki az összes meghatározó nagy energiaszolgáltató céget eladta, ráadásul olyan feltételekkel, hogy még abban a gazdasági helyzetben 8 százalékos garantált hozamot vállalt az állam azok után az egyébként nyereségesen termelő üzletágak után, amelyeket fillérekért árusítottak ki. Tehát fordítva ül a lovon, tisztelt képviselő úr.

Méregdrága orosz hitelről beszélt. Éppen miniszter úr mondta el, Süli miniszter úr, hogy olyan feltételekkel lett megkötve a hitelszerződés, egyébként az akkori pénzügyi piacokon jó feltételek, jó kondíciók mellett, amelyek azóta nyilván változtak, amiben van előtörlesztési lehetőség, ráadásul költségmentes előtörlesztési lehetőség, amivel élt is a magyar kormány az elmúlt évben. Ha egy olcsóbb hitellel ki tudjuk váltani, márpedig ma ennél jóval olcsóbb hitellel ki tudjuk váltani, arra van lehetőségünk, és ezt meg is tettük. Ezt a miniszter úr a meghallgatásán is elmondta.

Azzal pedig, hogy gazdaságpolitikai értelemben egy időzített bomba lenne, abszolút nem értek egyet, de nemcsak én nem értek egyet, az egész Európai Bizottság sem ért egyet ezzel, hiszen maga az Európai Bizottság mondta ki egy hosszas vizsgálat után, hogy ez igenis gazdasági alapon megtérülő beruházás, éppen ezért kaptuk meg az engedélyt arra, hogy egyáltalán megtegyük.

Keresztes László Lórántnak pedig csak annyit szeretnék válaszolni, hogy nem változott sem a miniszterelnök álláspontja, sem a mi álláspontunk: Bodán csak akkor lesz lerakó, ha Pécs lakossága, az érintett települések lakossága is támogatja, és a magyar parlament is hozzájárul. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót kettőperces időkeretben Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tordai Bence képviselő úr hivatkozott itt mint szakértőre Jávor Benedekre ebben a kérdésben. Emlékeztünk, ő volt az, aki azt mondta a koronavírusról, hogy egy relatíve olcsó, ártalmatlan járvánnyal nézünk szembe. *(Tordai Bence közbeszól.)* Nem véletlenül küldte el Karácsony Gergely jó messzire, vagy nem véletlenül nem áldoz Karácsony Gergely a járvány elleni védekezésre, mert Jávor Benedek azt mondta, hogy ez relatíve olcsó.

De Paks II. ügyében is Jávor Benedek a riogató, blöffölő álláspontot vette föl már évekkal ezelőtt. Hiszen a módszeres brüsszeli aknamunkája ellenére, ahogy Bánki Erik képviselő úr is mondta, egy hosszas brüsszeli bizottsági vizsgálat állapította meg azt, hogy a Paks II. projekt javítja Magyarország ellátásbiztonságát, a vizsgálatok is alátámasztották azt, hogy hozzájárul a klímavédelmi célkitűzésekhez, és azt is megerősítette a Bizottság, hogy az új blokkok megtérülnek gazdaságilag is. Ezt az Európai Bizottság írta le, Jávor Benedek minden aknamunkája ellenére is. Úgyhogy azt kérem öntől is meg mindenkitől, aki ebben az ügyben a riogatást és a blöffölést folytatja, hogy inkább a dokumentumokat nézzék meg, inkább az Európai Bizottság vizsgálatát tekintsek irányadónak ez ügyben, ne egy olyan embernek higgyenek, aki a koronavírust is egy relatíve ártalmatlan járványnak minősítette. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, LMP-képviselőcsoport.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Csak egy gyors viszonzás Bánki Erik képviselő úrnak, illetve némileg Nacsa képviselő úrnak is. Önök azért adták pályázat nélkül az oroszok-

nak ezt a projektet, vagy arra hivatkoztak, hogy egyedül az oroszok képesek a paksi bővítés projektjét megvalósítani. Majd kiderült, hogy az oroszok nem voltak erre felkészülve, és súlyos késlekedéseket szenvedett a projekt, mert az oroszok egyszerűen nem tudtak mit kezdeni ezzel a feladattal, késlekedtek.

2018-ban, amikor Süli miniszter meghallgatása volt, akkor én kérdeztem, hogy mikor kerül beadásra a teljes tervezési dokumentáció, azt mondta akkor, hogy fogalma sincs, illetve még azt mondta, hogy az oroszok most tanulmányozzák a hazai műszaki környezetet. Idén be lett adva sok év késéssel ez a hatalmas nagy dokumentáció. Kérdésem az Bánki Erik képviselő úrhoz - ha Szakács képviselő úr engedi, hogy figyeljen -, hogy érvényesít-e a kormány kötbért a Roszatom felé, az oroszok felé érvényesítünk-e kötbérigényt; óriási, sok ezer milliárdos projektről van szó, mennyibe fog kerülni az oroszoknak ez a késlekedés?

Nagyon érdekes egyébként, hogy ilyenkor az Európai Bizottságra hivatkoznak. Mindig ilyen úgynevezett szabadságharcot folytatnak az Európai Bizottság, az Európai Unió ellen, de ilyenkor, amikor pedig ki tudnak egyezni, mondjuk, ilyen csereüzletek, meg nem tudom, milyen egyéb megfejtések kapcsán, akkor pedig az Európai Bizottság hivatkozási alap önöknek, hogy bezzeg, az Európai Bizottság hozzájárult. Én elhiszem, csak én akkor sem értek egyet a paksi bővítéssel, és azzal nem értek egyet, hogy a paksi bővítés megfelelné a magyar nemzeti érdekeknek. Nem felel meg.

Ön megerősíti, hogy Pécs és Baranya, az ott élő emberek döntése vagy jóváhagyása nélkül nem lesz atomtemető. Megegyezhetünk abban is, hogy döntés már született, a kutatómunkák folynak. Ehhez több évtizedre van szükség.

Önök hány milliárd forintot és hány évtizedet akarnak még várni ezzel a kérdéssel? És ki fog felelni az addig elköltött milliárdokért, annak az elköltéséért? Ki fogja ezért vállalni a felelősséget, amikor önök pontosan tudják, hogy Pécs ezt nem akarja, Pécs megyei jogú város kimondta, hogy ezt nem akarja. Miért várnak még évtizedeket, miért költenek el újabb milliárdokat, és miért veszik el az időt attól, hogy egy életképes projektet most el lehessen indítani egy újratervezéssel? Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szakács László képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Azért kértem szót, mert megszólíttattam. Azt is elmondta a miniszter azon kívül, hogy egy bizonyos részét ki lehetett váltani ennek a hitelnek, erre most van lehetőség. Akkor, amikor fölvezték, ez a lehetőség nem volt, ezt ön is tudja, én is tudom. Senki nem tudta, hogy lesz ilyen lehetőség.

A másik pedig, amit mondott képviselő úr, hogy a Paks II.-t megvizsgálta a Bizottság, és megtérülő beruházásnak tartotta. Ez biztosan így is van, de azért, mert nem tettek mellé más alternatívát, ami még könnyebben megtérülhetne. Azt megvizsgálták, képviselő úr, hogy a jelenleg meglévő blokkok üzemidejének a meghosszabbítása olcsóbb lenne-e, és azzal ugyanúgy elérhető lenne az energiaellátás biztonsága, vagy csak ezt az egy projektet terjesztették Brüsszel elé? Ezek voltak a kérdéseim lényegei.

A másik pedig, hogy kiárusították az országot vagy nem. Nézzék, miről döntenek még itt maguk? Az oroszok ott vannak Pakson, a végére az lesz 5000 milliárd, kamatokkal együtt lesz 1000 milliárd a Budapest-Belgrád vasútvonal. A német multik úgy diktálnak a magyar munkaerőpiacon, ahogyan akarnak. Ezek már nem gazdaságpolitikai kérdések, az a kormány, amelyiknek állítólag ez a legfontosabb, ehhez képest elkötelezi magát, nem akárhogy, anyagilag, még hozzá olyan országokkal, akik kifejezetten nem tartoznak bele abba a szövetségi rendszerbe, amelyikbe Magyarország tartozik, és ahova mi is szeretnénk, ez az Európai Unió (*Nacsa Lőrinc: Németország?*) és a NATO. Az oroszok és a kínaiak, csak hogy Nacsa képviselőtársam is értse, ők azok, akikre gondolok, és a németek pedig az Európai Unió tagjai, ezt ön is tudja meg én is, csak ne kérdezzen butaságokat!

Ezért azt gondolom, hogy önök mégiscsak a magyar szuverenitással és mégiscsak a magyar gazdasági szereplőknek valamilyen szinten a kiárusításával (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*) foglalkoztak az elmúlt időszakban. Köszönöm szépen a figyelmet.

(14.30)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Normál időkeretben kért szót Balczó Zoltán képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Mindenekelőtt azt szeretném kijelenteni - és remélem, hogy államtitkár úr válaszában nem azt fogja kifogásolni -, hogy az úgynevezett ellenzéki blokkon belül milyen eltérő vélemények vannak, ami az előző esetben előfordult. Azt hiszem, tudomásul kell venni, hogy ellenzéki blokk nincsen; együttműködésre sor kerülhet. Nem akarom a választási törvény tegnapi vitáját felidézni.

Ezért természetes, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalomnak van egy eltérő álláspontja, amit én képviselek, hozzátevé, hogy egyéni szempontból bizonyos hangsúlyokat lehet, hogy még erőteljesebben képviselek, de amit elmondok, az összhangban van a felfogásunkkal.

Hadd kezdjem Tordai Bence felszólalásával! Őszintén mondom, hogy nekem mindig imponál, akik különböző és szakmai kérdésekben meggyőző

hittel szólalnak föl. Ő egy elkötelezett zöldpolitikus. Csak amikor annyira határozottan tévhitekről beszél, akkor ezzel kapcsolatban néhány adatot hadd olvassak föl.

Nagyon sokszor elhangzik az, hogy jó, hát konkrét kibocsátás szempontjából a nukleáris energia valóban tiszta energiának minősül, mert ezt most Keresztes Lórántnak mondom, hogy természetesen nem zöldenergia, de tiszta; egyébként hozzáteszem, ő az, aki nagyrészt a napirendről szolt, és sok tekintetben egyet lehet vele érteni, szakszerű volt a hozzászólása.

A World Energy Councilnek - hogy ellenőrizhető legyen az adat - van egy adatsora arról, hogy az egyes energiaforrásoknak a teljes életciklusuk alatt, illetve konkrétan a közvetlen kibocsátása mennyi. Én ebből akkor a teljes élettartamsort idézem. Az egység széndioxid-tonna/gigawattóra.

Nyilván a legnagyobb a lignit: 1060-1370; szén: 800-100; még a földgáz is 400-500 szén-dioxid-tonna/gigawattóra, és ehhez kezdjük mérni a tiszta energiákat. A napenergiának az így alkalmazott eszközökkel 100 tonna szén-dioxid-tonna/gigawattóra; a szélenergia 20; a nukleáris energia 40 a teljes életciklusra! Tehát egy tévhitet, tisztelt képviselő úr, el akart oszlatni, de ez nem felel meg a valóságnak.

A másik kérdés, amit többeknek föltehetek, az az, hogy szeretném-e én, hogy ne lenne nukleáris energiaforrás Magyarországon; nem lenne atomerőmű. A nap, a szél; ezzel tudnánk megoldani. Nos, azt várom el, akik azt mondják, hogy 2040-re minden ilyet vezessünk ki. Csak egy nagyon egyszerű táblázatot - nem a beépített kapacitásra, hanem - egyéves energiafogyasztásra ne a konkrét számot, százalékot, hogy hány százalék legyen az import. Itt vegyük figyelembe azért a nemzetstratégiai fontosságot - jelenleg 30 -, hány százalék legyen nem a beépített teljesítményben a napenergia, amit termelni tud egy év alatt, a szél; és óhatatlanul azt a kérdést kell majd megválaszolniuk, hogy és mi legyen még.

Azt kell mondanom, hogy ezért Paks energiabiztonsági kérdés igenis Magyarország számára. Mert amikor arról beszélünk, hogy paksi bővítés; én nem szeretem ezt a kifejezést, mert valójában nem bővítésről van szó. Valójában a nukleáris kapacitásunk 2035 utáni fenntartásáról van szó.

Ha Paks I. élettartam-hosszabbításáról beszélénk, ez az élettartam-hosszabbítás már egy komoly időszakban megtörtént. Az általam hallott - tételesen nem tudom most idehozni - szakértői vélemény azt mondja, hogy nem műszakilag nem oldható meg, hanem pontosan, amit számon kell kérnünk, az üzembiztonság szempontjából az újabb meghosszabbítás már nem lehetséges. Tehát Szakács képviselő úr próbálta az általam elsőnek fölített kérdést úgy megkezdni, hogy nem kell Paks II., mert legyen Paks I. Tehát ő érezte, hogy nem lehet csak a zöldenergiát, sajnos vízi energiával nem állunk olyan jól, mint Ausztria, ahol a termelés 60 százalékát vízi erőmű állítja elő.

Tehát itt nem valami nukleáris energia iránti hihetetlen elkötelezettségről van szó, hanem ennek a realitásnak a figyelembevételéről. Egyébként azt mondják, hogy erős emberek azok, akik a véleményüket meg tudják változtatni. Az MSZP-t idesorolom, mert amikor én 2010-ben európai parlamenti képviselőként az Energetikai Bizottság tagjaként részt vettem egy olyan látogatáson és egyeztetésen, ahol a Gazdasági bizottság szocialista elnöke vezette a delegációt, Süli János mint műszaki igazgató volt jelen, akkor az derült ki, hogy az MSZP teljes erővel támogatja a Paks II.-bővítést. Ennek élharcosa volt az egész parlamentben Herczog Edit, ugyanakkor Gyürk András akkor kijelentette, hogy hát, azért nekünk majd azért ezt meg kell vizsgálni, hogy ez jó-e vagy nem jó. Kicsit úgy érzem, hogy amikor valaki kormányon van, és azt a bizonyos 2009-es, 96 százalékkal meghozott határozatot érvényesíti, akkor az ellenzék szemben van Pakssal, mert támadható. Támadható a nép számára nagyon egyszerűen a veszélyességével, és fel lehet hozni olyan példákat, hogy elhiszik, hogy a nap meg a szél elegendő lenne.

A másik: olcsó-e vagy nem olcsó? Jelenleg az önköltségi ára 12 forint/kilowattóra. Ha arányokat nézünk, ha jól tudom, a háztartási villamosenergia-ár jelenleg olyan 36 forint/kilowattóra. Most csak személyt tudok megnevezni, akitől kérdeztem, hogy Paks II.-re jelenlegi árszinten - figyelembe véve természetesen minden kiadást - mennyi lesz ez az ár. Várhatóan 18-19 forint/kilowattóra.

Tegyük hozzá, hogy a Nukleáris Alapba folyamatosan történik az a befizetés, ami a majdani leszerepléshez szükséges. Tehát ez, hogy ilyen szempontból drága energiának felel meg, ez szerintem megint nem helytálló.

Elhangzott Szakács képviselő úrtól az a felvetés: hogyhogy éppen Paks nem járult hozzá ebben a vész helyzetben, amikor a Covid-19 elleni küzdelemből mindenkinek ki kell vennie a részét, Paks az valami tabu!

Akkor elmondom az adatot; megmondom, honnan szedtem. Véletlenül ráakadtam az Alfahíren Keresztes Lórántnak egy nyilatkozatára, aki azt mondta: 37 milliárd forintot elvesznek Pakstól? Zárójelben hozzátette: akkor úgy látszik, nincs rá szükség?

Ezután Paks visszakapott 15 milliárdot, tehát csak annak mondom, aki azt mondja, hogy miért költünk ilyen felesleges pazarló projektekre ilyen vész helyzetben, az egyenleg jelenleg: a paksi projekt 22 milliárd forintnyi csökkenéssel igyekszik támogatni ezt a nehéz helyzetet. *(Keresztes László Lóránt közbeszól.)*

Hadd tegyem hozzá, az, hogy a Jobbik különválasztja azt, hogy mindabban, ahogyan ez a szerződés megszületett, mindabban, amilyen módon adott esetben lehet látni, hogy a csak elvileg 40 százalékos beruházási hányadot vajon jól használja-e föl a kormány, vagy vajon ez megint azt a célt szolgálja, hogy egy bizonyos kört juttasson ebből busás jövedelemhez, ezekkel a kritikákkal egyetértünk. Én már 2014

tavaszaén képviselőtársammal benyújtottam egy javaslatot, amit lehet, hogy megismétlek, amely arról szólt, hogy Paksnak e kiemelt jelentőségére való tekintettel hozzunk létre egy olyan vizsgálóbizottságot - nem albizottságként -, amelynek az a feladata, hogy vizsgálja ennek a beruházásnak a konkrét lépéseit, és ezt változatlanul fenntartom.

(14.40)

De ez egy külön kérdés, és nem ad arra választ, hogy ennek alapján Magyarországon 2035 után már nukleáris kapacításra nincsen szükség.

Még néhány szót arról, ami sokszor meglehetősen félrevezető, amikor arról beszélünk, hogy például Németország mennyire követendő példa; hogy Németország milyen módon elkötelezett a zöldenergia mellett. Akkor most mondom 2018. augusztusi konkrét adatokat. Előbb arról beszélek, hogy mennyi a beépített teljesítmény. A nagyságrendhez annyit talán tudjunk, hogy Magyarországon olyan 9 ezer megawatt a beépített villamoserőművi teljesítmény. A szél-erőművi 59 ezer megawatt Németországban, a nap-erőművi 44 ezer megawatt, tehát bőven 100 ezer megawatt felett, és ehhez képest - külön-külön nézve - mind a 44 ezer *(sic!)* kevesebb villamos energiát tudott termelni Németország számára, mint a leépülőben lévő atomerőművek. Németország leépíti, hogyan oldja meg? Szénerőmű. A barnaszén kimagaslóan a legnagyobb adat, 1109 - termelt teljesítményben - terawattóra *(sic!)*, a második helyen a fekete-szén áll. Akkor most mit tekintünk elkötelezettségnek? Hogy hatalmas kapacitásokat építünk, de a megkérdőjelezett, bár tiszta atomerőmű helyett jövőnk szénerőművel? Vagy a legnagyobb import honnan érkezik? Franciaországból. Milyen erőművekből? *(Bánki Erik: Atomerőművekből.)* Atomerőművekből érkezik. És itt a gázenergia lehet még az, ami egy viszonylag alacsonyabb kibocsátás miatt részese lehet annak, hogy adott esetben kiegyenlítő erőműként működjön.

Egyébként 2009-hez képest, amikor ennek a bizonyos határozatnak az elfogadása történt, alapvetően két dolog nem változott meg: nem oldódott meg a zöldenergia, időjárásfüggő energiák megfelelő szintű tárolása. Ez az egyik alapvető kérdés. A másik, hogy nem jött be egy olyan új energiafajta, nagyon szeretnénk, hogy a fúziós erőművek létrejöhetnének, de minden pénzt el kell költeni, ami lehetséges, a kutatásra. De jelenleg ezzel kell szembenézni.

Ezzel nézett szembe - a neveket is mondanám, de most már nem tudom előkeresni - négy egyesült államokbeli, környezetvédelmi elkötelezettségéről híres tudós, egyetemi tanár. 2014-ben közzétettek egy dolgozatot, amelynek azt a címet adták, hogy Bolygómentő szerepben a nukleáris energia, és elmondták, hogy a jövő, amit szeretnének, a zöldenergia, a nap-, a szél- vagy új energiafajta, de tudomásul kellett venniük, ami nagy megdöbbenést keltett abban a körben,

ahol ők eddig működtek, hogy úgy látják, hogy jelenleg még, ha a bolygót meg akarjuk menteni, a klímaváltozásnak a hihetetlen negatív következményeitől, akkor nem tudunk lemondani a nukleáris energiáról. Nem azért, mert annyira ezt szeretjük, nem azért, mert szerelmesek vagyunk bele, hanem mert jelenleg ez a reális helyzet.

Úgyhogy én tényleg, amikor azt mondom, én tisztelem azokat, akik elkötelezettek teljes mértékben a megújuló energiák, a zöldenergia iránt, akik azt mondják, hogy itt látnak egy nagy jövőt... - igen, valóban, a lakossági napelemek, napelemparkok, amennyiben úgy lesznek beköthetők, hogy azok adott esetben visszatápláljanak a hálózatra, tehát természetesen vannak eszközök, úgy ítélem meg, hogy a szélenergia-kapacitás is a rendszerhez képest, a teljes beépíthettség képest több lehetne, de mindez nem adja meg számomra azt a választ, ha Magyarországon a létező nukleáris kapacitás megszűnik, akkor mi tud más a helyébe lépni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak normál időkeretben. És kérdezem Tordai Bence képviselő urat, hogy a kétperces felszólalását fenntartja-e. Vagy a normál időkeretet? *(Tordai Bence: Nem. Amelyik előbb van.)* Jó, köszönöm szépen, rendben. Képviselő úr, ön a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Engedje meg, Balczó képviselő úr, hogy egy kritikát fogalmazzak meg ön felé. Mélységesen tisztelem képviselő urat, és ön mindig nagyon következetesen ahhoz a napirendi pont-hoz szól hozzá, ami az Országgyűlésben éppen előtűnik van, és erre mindig fel is hívja képviselőtársai figyelmét. És most ön egy 15 perces, szakmailag nagyon korrekt - *(Balczó Zoltán jelzésére:)* ezt én értem - és világos álláspontot követő felszólalást tett, de nem ismertem meg az ön álláspontját erről az előterjesztésről; nem ismertem meg az álláspontját arról, hogy konkrétan nem veszik figyelembe Pécs és Baranya lakóinak a nagyon világosan kinyilvánított követelését; és nem tudtam meg semmit arról, hogy a Jobbik - mondjuk, Nunkovics képviselő úr hozzászólásából valamit megtudtam - mit tenne a nagy aktivitású nukleáris hulladékok elhelyezésével, a kiegészítő fűtőelemek elhelyezésével.

Tisztelt képviselő úr, és ezt mondom mindannyiunknak itt az Országgyűlés termében, jelenleg, ha jó adatot néztem, a kiegészítő kazetták átmeneti tárolójában 7957 darab kiegészítő fűtőelem várja a sorsát. Ezzel a kérdéssel a Jobbik mit kezdene? Mit kezdene Magyarország Kormánya? Én azt gondolom, hogy ez nagyon fontos kérdés. És én nagyon szívesen folytatok vitát az atomenergia használatáról - igen, valóban, Szakács képviselő úr eltért a tárgytól, de én most akkor sem fogok eltérni a tárgytól - általában gazdasági kérdésekről, arról, hogy milyen körülmények között,

hogyan született meg a szerződés; még mindig várom a választ, hogy van-e kötbérgénye a magyar államnak a Roszatommal szemben a sokéves késlekedés miatt. És nagyon szívesen folytatnák arról is vitát, ha mondjuk, 4000 milliárd forintot vagy még nagyobb összeget elköltünk az atomenergiára, akkor a megújuló energiaforrásokra alapozható zöld jövő biztosítható lesz-e, nem azokat a forrásokat költjük-e el éppen, amiből ezt a technológiát életképessé lehetne tenni.

És azzal kapcsolatban is érdekel nemcsak a kormány, hanem mondjuk, a Jobbik véleménye is, hogy mit gondolnak arról, hogy olyan szabályozási környezetet alakított ki a kormány, hogy lehetetlenné teszik a megújuló elterjedését, megcsinálva gyakorlatilag a pályát az atomenergiának. Tehát például a jelenlegi szabályozások szerint, államtitkár úr, Pécs mellé 8 kilométerre szélerőművet nem lehetne építeni, atomtemetőt lehet építeni. Ez normális eljárás-e? Tehát hogy szélerőművet nem lehet Pécs mellé, atomtemetőt lehet Pécs mellé építeni, erről mi a véleménye Balczó képviselő úrnak?

Na, én továbbra is szeretnék a tárgynál maradni, és a kiegészítő fűtőelemek kezelésének a problémájáról beszélni. De arra még mindenképpen felhívnam a figyelmet, hogy ez mekkora probléma nemcsak Magyarországon, nemcsak Európában, hanem az egész világon. És erről is várnám képviselőtársaimnak, illetve államtitkár úrnak a véleményét.

Ugye, többször felmerült Svédország példája, akik a legegyszerűbb tartanak talán a kutatásokban, bár nem biztos, de 2018-ban a környezetvédelmi bíróság - Svédországban van ilyen - megszüntette, törölte a nagy aktivitású tároló építési engedélyét, mert a tárolóeszközök anyaga kapcsán megállapította, hogy nemhogy több ezer évig, de még száz évig sem garantálható ezeknek a rendkívül veszélyes anyagoknak a tárolása.

És még egy pozitív példát szeretnék hozni, szintén 2018-ból. Kassa városa mellé - hasonló távolságban, mint Pécs mellé -, meg akarták indítani egy atomtemető helyszínének a kutatását, és ott összefogott a helyi politikai élet, és közösen egy határozatban kimondták, hogy ehhez nem járulnak hozzá. Tehát Kassa városában, függetlenül attól, hogy ki milyen politikai pártnak a tagja, világosan kiálltak az ott élők érdekei mellett, és elutasították ezt a projektet.

De visszatérve a reakciók után az eredeti kérdésekhez, még csak néhány percben szeretném az Országgyűlés idejét rabolni, mert nem volt időm az első felszólalásomban minden kérdést feltenni. Ebben a dokumentumban olvasható egy ilyen bekezdés, hogy „Jelenleg a Paksi Atomerőmű négy üzemelő blokkjára vonatkozó terveket - a közép- és hosszú távú terveket, valamint a nemzeti programot - a meghosszabbított üzemidő és nyitott üzemanyagciklus figyelembevételével kell összeállítani. E tervek felülvizsgálatára lehetőség van, amit az új atomerőművi blokkok nukleáris-üzemanyagciklus-zárási opciójának vizsgálata is indokol.” Tehát ez az a nemzeti program, amellyel kapcsolatban azt mondta Bánki Erik képviselő úr is, hogy

semmi nem indokolta a frissítését, csak egy ilyen öt-éves rutinjeljárásról van szó, ez a nemzeti program nem kezeli a most már elindult paksi bővítési projekt kapcsán a nagy aktivitású hulladékok és majd keletkező kiegészítő fűtőelemek végleges elhelyezésének a kérdését?

(14.50)

Akkor miért nem került már bele? Úgy látom, hogy eléggé elhatárolták, hogy ezt a projektet végrehajtják.

Lenne még néhány kérdésem. Most megint csak nem mennék bele abba, hogy mennyire biztonságos az atomenergia, itt már több esetben beszéltünk arról, hogy elképesztő mennyiségű meghibásodást látunk a jelenlegi blokkoknál, a különböző, ilyen-olyan üzemi zavarok, s a többi, amelyek előre nem tervezettek, jelentős előre nem tervezett, jelentős teljesítménycsökkenéssel járnak, és ugye, most az üzemidő-meghosszabbítás megtörtént körülbelül 2036-ig - a különböző blokkok esetében más-más évről beszélünk -, de lehetett látni nem oly rég, a sajtó is foglalkozott vele, hogy mintha kiírtak volna bizonyos pályázatokat vagy beszerzési eljárásokat olyan tanulmány előkészítésére, amely újabb üzemidő-hosszabbításról alkotna szakmai véleményt. Én erről szeretném a kormány álláspontját hallani, hogy van-e tervben, akár csak ilyen gondolat kíséret szintjén, hogy újabb üzemidő-hosszabbítás történjen a jelenlegi blokkoknál.

Szeretném, hogyha az átmeneti tárolók kapacitásairól is szólna az államtitkár úr, szorosban kapcsolódik a tárgyhöz, a radioaktív hulladékok kezeléséhez, hogy jelenleg hogy néz ki az átmeneti tárolási kapacitás, és milyen eljárásokban, milyen projektekkal akarják megteremteni, tehát meddig elegendő most még a jelenlegi átmeneti tároló. Milyen a telítettség, és hogyha már az üzemidő-hosszabbítást figyelembe vesszük, hogyan tudják bővíteni az átmeneti tárolót, és milyen módon készülnek majd, hogyha valamikor, ki tudja, talán önök sem tudják, hogy mikor elkezdnek dolgozni az új blokkok, hogy majd amikor ott keletkeznek kiegészítő fűtőelemek, akkor azokat átmenetileg hogy fogják tárolni? Előre is köszönöm szépen, hogyha ezekre a kérdésekre még választ kapunk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem Tordai Bence képviselő urat, hogy normál időkeretben készül szólni, vagy pedig két... (Tordai Bence bólint.) Normál időkeretben. Öné a szó.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nem élek vissza az idővel, csak röviden reagálok két képviselőtársunk felszólalására. Nacsa Lőrincére, mondjuk, túl sok részletében nem érdemes, hiszen gyakorlatilag kizárólag csúsztatásokat, helyenként hazugsággal vegyes csúsztatásokat mondott, illetve személyeskedett. (Nacsa Lőrinc: Mondd el tényszerűen!) Ami ebből tényszerűen bármilyen

reflexióra érdemes, az Paks II. megtérülése. Paks II. akkor térül meg, hogyha a mostani lakossági áramárak dupláján veszik át majd az atomerőműtől az áramot, aminek most a harmada a Paks I.-es ár. Tehát hogyha a hatszoros ár a számítás alapja, akkor megtérülő persze, de ki akar hatszoros árat fizetni az áramért? Tehát ez nem beruházásként kell hogy megtérülő legyen, hanem Magyarország számára, a fogyasztók, a lakosság számára kell hogy egy jó üzlet legyen. Nagyon rossz üzlet, a lehető legrosszabb üzlet.

A másik pedig Balczó Zoltán képviselőtársamnak menne. Egyrészt örülök, hogy tudjuk arra használni az Országgyűlést, hogy a közös ellenzéki kormányprogramot, amelyet 2022-től megvalósítunk, itt is egy kicsit csiszolgassuk, bár van erre egy hatpárti ellenzéki programíró munkacsoport, nyilván ott folytatjuk ezt a munkát (Balczó Zoltán közbeszól.), de fontos, hogy azért az alapvető különbségekre rávilágítsunk, és nyilván megtaláljuk majd a megegyezés útját is. Én attól tartok, hogy nagyon sok olyan energiaügyi szervezet, agytröszt, alapítvány és hasonló van a világon, amelyet az atomenergia-lobbi finanszíroz. Nem akarok egyes konkrét szervezeteket minősíteni, de tudjuk, hogy hány milliárd dollárt költenek el világszerte az atomenergiában érintett, érdekelt cégek arra, hogy a számukra kedvező eredmények minél nagyobb hangsúlyt kapjanak. Úgyhogy én olyan, gazdasági érdekektől mentes szervezetek, szerzők adatait szeretném csak idézni, akik nem elkötelezettek egyik energiaforrás iránt sem.

Úgy érdemes az atomenergiának a szén-dioxid-kibocsátását vizsgálni, hogy beleszámítjuk tényleg a teljes életciklust, tehát az urán bányászatát, tisztítását, szállítását, az atomerőmű építését, működtetését, leszerelését és a több ezer vagy több százezer évre szóló tárolási feladatnak a szén-dioxid-kibocsátását is. Hogyha mindezt belevesszük, akkor a szerintem legelfogadottabb szervezet, a Kormányközi Panel a Klímaváltozásról, vagyis röviden az IPCC azt mondja, hogy ez 110 gramm is lehet kilowattóránként. Marc Jacobson, a Stanfordi Egyetem professzora 70 grammal számol, az Energy Research & Social Science főszerkesztője, Benjamin Sovacool pedig akár 288 grammot is mond mint kilowattóránkénti szén-dioxid-terhelés az atomenergia esetében. Úgyhogy nem érdemes kiragadni egy konkrét kedvező értéket, mert olyankor, hogyha ráadásul egy nagyságrenddel kisebb, mint az elfogadott legnevesebb szakértőknek és intézeteknek a konszenzuális álláspontja, akkor ez a forrás valószínűleg téved, de itt tényleg az a kérdés, hogy akarunk-e atomenergiát hosszú távon Magyarországon, szükség van-e rá, és ebben szerintem van egy alapvető vitánk.

Még kell nézni, a fenntarthatoenergia.hu-n elérhető Jávor Benedek és szakmai csapatának a tanulmánya, hogy hogyan lehet 2050-re atomenergia-mentesen és klímasegélyesen megvalósítani egy magyar energiastratégiát, beszéljük meg ezeket. Van honnan kiindulnunk, és van remény arra, hogy Magyarország az évszázad közepére vagy akár még előbb

tényleg atomenergia-mentes és klímasemleges energiapolitikát alakítson ki. Az ellenzék részéről mi ezen fogunk dolgozni. Köszönöm szépen.

*(Dr. Tiba Istvánt a jegyzői székben
Földi László váltja fel.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Igen, elnök úr, köszönöm a szót. Keresztes László Lórántnak igaza van, amikor azt mondja, hogy én is támogattam ezt a témát. Hát, azért nem addig támogattam, hogy a munkabéreket hogy kéne megfizetni ebben az időszakban, hanem addig támogattam, ami idekapcsolódik. Ön valóban nem beszélt erről hosszan, egyetlenegy dolgot mondott kategorikusan: a paksi bővítésre nincs szükség. Tehát az ezzel való foglalkozás, egy kategorikus állítás, amelyben mind a „bővítés” szót kifogásolta, mind az álláspontom ebben eltér.

Nos, természetesen ide lehet hozni különböző szintű lobbikat adott esetben, amelyik azt állítja, hogy tiszta energiának minősül az atomenergia ebben, kivéve a kimondott zöld, erősen zöld pártokat, ebben konszenzus van. Olyan államok, mint Finnország, amely annyira kényes a környezetvédelemre, egyszerűen nem építenének nukleáris erőművet.

Egyébként pedig az én személyes felfogásom, amit megkérdezett a képviselő úr, az, én azt vártam volna el a kormánytól, hogy nem azt mondja, hogy erről majd olyan sokára elég döntenünk, ráérünk, mert van ilyen kis valami fontolva haladási elv, hogy nem kell még, majd fontolgatunk, megyünk; és pontosan egy okot mondok, amiért azt várom el a kormánytól, hogy ebben a kérdésben, a végső elhelyezésben ne törvényt hozzon ide, hanem elmondja, hogy hol tart, mire törekszik, pontosan azért, mert a közvélemény ma jelentős részben azért fordul szembe az atomerőművel és a nukleáris energiával, mert az a félelem van benne, hogy, jaj, mi lesz aztán ezekkel a kiegészítő elemekkel, és nyilvánvaló, hogy akik ellenzik ezt, azok ennek nagyon nagy hangsúlyt adnak.

Én tehát pontosan azt vártam volna - be is fejezem -, hogy a kormány nyilatkozzon többet arról *(Az elnök csenget.)*, hogy mi az elképzelése.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Balczó Képviselő Úr! Valóban, tehát jogos, én is azt gondolom, hogy önmagában hogyha a nukleáris hulladékokról beszélünk, akkor jogos egyébként az atomenergia használatáról beszélni, de én azt gondolom, hogy ez önmagában egy olyan krízis, egy olyan probléma, amely megér

egy napirendi pontot, és megéri, hogy erre fókuszáljunk. És én azt gondolom, hogy joggal aggódnak a magyar emberek, az európai emberek és a világon bárhol, hogy oké, használjuk az atomenergiát, de utána mit kezdünk a nukleáris hulladékokkal. Hát, pontosan ez a probléma. Semmit nem tudtunk vele kezdeni, és nagyon-nagyon régóta használja a világ a nukleáris energiát, és azóta sem sikerült ezt a problémát megoldani. És bizony én azt mondtam egyébként a felszólalásom elején, hogy bizony az atomenergia nem zöld. Javaslom... - nem tudom, járt-e már Kővágoszólós térségében, hogy az uránbányászat milyen brutális, elképesztő, apokaliptikus környezetpusztítást okozott, és mekkora munkával lehet nemhogy ezeket a tájsebeket soha nem lehet eltüntetni, de mekkora munka és mennyi közpénzbe kerül, hogy egyáltalán csak azt a helyzetet fenntartsuk, hogy védjük a pécsi vízbázist, hogy ne szennyeződjön. Elképesztő pusztítást okozott az uránbányászat kérdése.

Még egy dolgot szeretnék megemlíteni, gondolom, önök is olvasták a sajtóban, hogy egészen borzalmas helyzet van kilátásban a fukusimai atomerőmű környékén, hogy milyen szörnyű katasztrófa történt, és most megteltek a tárolók, és a japán kormány úgy döntött, hogy egymillió tonna sugárszennyezett vizet beengednek az óceánba. Ez egészen döbbenetes.

*(Hiszékeny Dezsőt a jegyzői székben
Tordai Bence váltja fel.)*

(15.00)

Azt gondolom, amikor az atomenergia használatáról beszélünk, akkor ezekről a kérdésekről is beszélni kell. Emlékszünk mindannyian, milyen tragédia történt 1986-ban Csernobil esetében, és azt is láthattuk, hogy ez milyen hatással van, hogyan terítette be szinte egész Európát, és hogyan jutott el Magyarországra is.

Ezeket a kérdéseket, tisztelt képviselőtársaim, soha nem szabad elfelejteni, és bizony, most az atomhulladékokról beszélünk, a nagy aktivitású nukleáris hulladékok végleges elhelyezéséről, és én a hozzászólásomban azt mondtam, hogy valóban ezt a problémát meg kell oldanunk, ezt a megfejtést meg kell tennünk közösen, és erre tettünk egy olyan javaslatot, ami ebbe az irányba hat, és figyelembe is veszi a társadalmi és gazdasági szempontokat. Nagyon bízom abban, hogy ebben a kormány konstruktív lesz, és sikerül ezt a stratégiát így alakítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki szólani az adott napirendi pontunk keretében. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Kaderják Péter államtitkár úrnak, aki nyilván válaszolni kíván az elhangzottakra, én pedig átadom az ülés vezetését.

(Az elnöki széket dr. Brenner Koloman,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Mindenekelőtt engedjék meg, hogy a kormány nevében is megköszönjem a kormánypárti képviselőknek a hozzászólásait és a támogatását a kiégett üzemanyagok és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló országgyűlési határozat módosítására vonatkozó előterjesztéssel kapcsolatban.

Hadd kezdjem talán azzal a reakciómat az elhangzottakra, hogy nyilvánvalóan és egyértelműen a nukleárisenergia-hasznosítás, úgy, ahogy a világon és Európában, Magyarországon is egy megosztó kérdés. A kormány részéről ugyanakkor mi tényként kezeljük a nukleárisenergia-hasznosítást Magyarországon, tényként kezeljük, hogy elődeink döntése nyomán ma és várhatóan legalább a 2030-as évek végéig használni fogjuk a nukleáris energiát, a Paks II. projekt sikere esetén ettől sokkal hosszabb ideig használni fogjuk, és azokkal a hulladékokkal meg - legyenek ezek nagy aktivitásúak vagy kis aktivitásúak - még sokkal tovább mi is meg az unokáink is együtt fogunk élni, amelyeket ezeknek a műveknek a működése előállít. Tehát ez ténykérdés. Nem a legyen vagy ne legyen a kérdés, hanem a hogyan oldjuk meg a problémát valójában a kérdés. Itt említeném meg, hogy például a lengyel barátaink számára még a legyen vagy ne legyen a kérdés, amikor ilyen vitákat folytatnak. Hallunk arról, sőt nemrégiben jelent meg az a hír, hogy éppen a klímapolitikai célok elérése érdekében, és éppen azért, mert Lengyelország teljesíteni szeretné az Európai Unió 2050-es klímasemlegességi célját, éppen úgy, ahogy Magyarország a parlament idén júniusi döntése nyomán úgy döntött, hogy a szenes erőművek helyett és a megújuló energia mellett nukleáris energiát fog használni, hogy teljesítse a karbonsemlegesség célját, és egy nagyon nagy szerződés csomagot írt alá a transzatlanti partnerrel az atomerőmű-fejlesztésre vonatkozóan... De nálunk nem ez a kérdés, nálunk az a helyzet, hogy nálunk ez már egy létező technológia, és praktikus arra a kérdésre kell válaszolnunk, hogy hogyan lehet a legcélszerűbben és olyan módon ezt a problémát kezelni, hogy az emberi élet és a nukleáris biztonság kérdését a legfontosabb helyen tartva a megfelelő megoldást megtaláljuk erre a kérdésre.

Úgy vélem, hogy az előterjesztés és az a javaslat, amelyet a kormány részéről előterjesztettünk, meghatározza azokat a legfontosabb elvi kereteket - ezért is nevezzük politikának -, amelyek annak a programnak a kereteit meg tudják adni, amely már a konkrét cselekvésnek az egyes elemeit tartalmazza. Itt magában a vitában is talán volt egy kis zavar ebben a tekintetben. A nemzeti politikára vonatkozó országgyűlési határozatra vonatkozó módosító indítvány fekszik az asztalon. Amennyiben az Országgyűlés ezt a döntést meghozza, valamilyen módon módosítja a politikát,

akkor kezdődik meg az erre épülő program kialakítása a következő évben, egyébként az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak a vezetésével, és ott tudunk a konkrétabb döntésekig eljutni majd.

Kiemelt kérdés tehát az, hogy a kiégett üzemanyagoknak a végleges elhelyezése hogyan történjen Magyarországon. Szeretném jelezni, hogy nincs jelenleg ebben az értelemben választásunk. Az Euratom-szerződéshez tartozó, az európai uniós tagállamok számára kötelező feladat az, hogy aki nukleáris energiát használ, annak gondoskodnia kell legalábbis a kiégett üzemanyagoknak a végleges elhelyezési lehetőségéről, és ilyen értelemben ez a bizonyos nyitott üzemanyagciklus-zárási feltétel megköveteli, hogy legalábbis Magyarország a lehetőségét megteremtse annak, hogy ha nincs más megoldás, akkor úgy zárjuk ezt a ciklust, hogy eltemetjük konkrétan ezeket a kiégett üzemanyagokat. Még egyszer hangsúlyozom, hogy persze ez csak akkor kell hogy sorra kerüljön majd évtizedek múlva, ha addigra erre vonatkozóan nincs jobb megoldás, de Magyarországnak ezt teljesítenie kell a mai szabályaink szerint. Egyébként a magyarországi hulladékkezelés ezen a területen teljes mértékben konform a mindenféle nemzetközi normával, ami erre vonatkozóan ma ránk vonatkozik.

Miért hangsúlyozom azt, hogy biztosítani kell ezt a lehetőséget, de nem kell lezárni ezeket a lehetőségeket gyorsan? Nyilván az ember, amikor valami rossz dologgal van kapcsolatban, és ne haragudjanak, hogy ezt a példát használom, de, mondjuk, kimúlik a kutyája, akkor gyorsan valahogy meg akarja oldani ezt a problémát, gyorsan eltemeti, mert nem lehet mást kezdeni ezzel a dologgal. Ez egy nehéz kérdés, a nukleáris hulladék-ügy. Van egy olyan reflex bennünk, hogy szeretnénk gyorsan megoldást találni erre a problémára, és legjobb lenne gyorsan valahogyan ettől megszabadulni, de úgy tűnik, hogy mivel ez egy hosszú távú ügy, az a bizonyos fontolva haladás elv, ami ezen a területen megjelenik hangsúlyosan ebben az anyagban, mégiscsak fontos elv, ami arra vonatkozik, hogy nem szeretjük ezt a problémát, szeretnénk gyorsan megszabadulni tőle, de várunk ezzel egy kicsit, mert lehet, hogy fel fognak merülni jobb megoldások a jövőben akár a technológiai fejlődés következtében, akár a tudományos eredmények következtében, vagy valamilyen más megoldást talál, ha úgy tesszük, az egész emberiség erre a kérdésre. Hiszen ez nem egy magyar és nem egy európai probléma, hanem ez egy globális kérdés, hogy a nukleáris energia használatának ezeket a problémáit hogyan lehet megoldani.

(Folytatás 169/2-ben!)

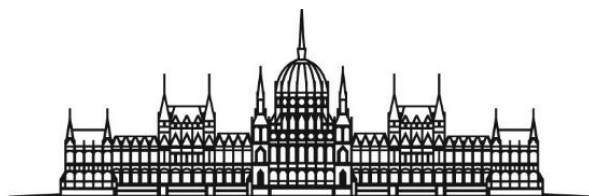

2018-2022. országgyűlési ciklus Budapest, 2020. november 19. csütörtök 169/2. szám

---

Országgyűlési Napló

Csak hogy egy példát említsek kifejezetten arra vonatkozóan, hogy Magyarországon milyen típusú megoldás is az asztalra került már: az a bizonyos lézerkutató központ, amelyik Szeged mellett létesült, olyan berendezésekkel rendelkezik, amelyekkel úgynevezett transzmutációs kísérleteket lehet végezni, ami annak az egyébként Nobel-díjas kutatók által megalapozott eredménynek a lehetőségével kecsegtet - elméletileg ez már bizonyított, gyakorlatilag még nem -, hogy a nagy aktivitású nukleáris hulladékoknak bizonyos lézeres beavatkozás következtében lehetséges a felezési idejüket több ezer évről néhány száz évre vagy néhány évtizedre rövidíteni. Ezek ma felvetett, már létező elméletek és kutatási gyakorlatok, de még nagyon sok mást is említhetnék. Tehát részben a technológiai fejlődés hozhat ilyen eredményeket, másrészt - és erre felhívom hangsúlyosan a figyelmet - az a szöveg, amit az országgyűlési határozat tartalmaz, nem zárja ki azt, amit Tordai képviselő úr vetett fel egyébként, habár egy kicsit, a környezetvédők szokták kritizálni ezt a *not in my backyard* hozzáállást, hogy jó, jó, van egy probléma, oldjuk meg, csak ne az én kertemben történjen a dolog.

(15.10)

Ő arra utalt, azon dolgozzunk, hogy valahol Oroszországban ássuk el ezeket a hulladékokat. Ez egy érdekes felvetés. Ezzel együtt szeretném hangsúlyozni, hogy az országgyűlési határozat szövege egyáltalán nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy ez a jövőben megvalósuljon. S azt sem zárja ki - most mondok valamit -, hogy ha Európában létrejön egy olyan hulladéklerakó, ahova a nukleárisenergia-használók elvihetik a hulladékokat, akkor Magyarország adott esetben később ott helyezze el ezeket az anyagokat. Ezenkívül ezek újrahasznosítása, újrahasználatára mindmind technológiailag is az asztalon van. Tehát szeretnénk gyorsan lezárni ezt a kérdést, de évtizedes ügyről van szó, ezért hamar eldönteni, lezárni a dolgokat nem lehet, de keresni kell azt a lehetőséget, hogy hogy lehet ezt megoldani, abba fektetni kell.

Nagyon hangsúlyosan hangzott el Keresztes képviselő úrtól, hogy akkor viszont megszületett-e már a döntés erre az ügyre vonatkozóan. Ön amellet érvelt, hogy igen, megszületett. Én nagyon határozottan állítom és hangsúlyozom, hogy nem született meg erre vonatkozóan a döntés. Egész pontosan azt mondhatom, amennyiben azok a kutatások, amelyekre ön utalt, és amelyek valóban milliárdokat igényelnek, nagymértékben alátámasztják, hogy a bodai helyszín alkalmas lehet a nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésére, az Országgyűlés előzetes elvi jóváhagyását követően egy föld alatti kutatólaboratórium létesítése szükséges, és az ott folytatott vizsgálatoknak kell a helyszín alkalmasságát véglegesen megállapítani, ha ahhoz a magyar Országgyűlés egyáltalán hozzájárul. Tehát a kérdést nem lehet elmosni, nem lehet úgy beállítani, hogy ez a döntés megszületett.

Ebben az ügyben, mármint a helyszínt illetően, és hogy ott létesülne ilyen létesítmény, még semmilyen döntés nem született meg. Egyébként az ehhez értő kollégák becslése szerint Magyarország területének 3-5 százaléka alkalmas lehet ilyen helyszínekre. Az a felvetés, hogy egy újabb körben Magyarország vizsgálja meg, hogy a lehetséges helyszínek Boda mellett milyen állapotban vannak, és mit tudunk ezekkel esetlegesen kezdeni, ott a társadalmi és gazdasági feltételek hogyan alakulnak, egy lehetséges és konstruktív felvetés. Ez a programban megfogalmazható, és erre anyagi forrásokat a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból, amely ezeket a típusú problémákat kezeli, lehet fordítani. Azt gondolom, hogy ezt a kérdést nyitva kell hagyni, és a konkrét program kialakításánál erre a kérdésre vissza kell térni.

A tájékoztatással és a lakosság informálásával kapcsolatban ugyancsak sok kritika hangzott el. Szeretném megerősíteni, mi úgy látjuk, hogy az információadás kormányzati oldalról, illetve az érintett vállalkozások részéről minden lehetséges módon megtörténik. Elhangzott, hogy a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft.-nek ez alapfeladata, és hogy az információs társulások ezt a munkát végzik, hogy Pécsset is közmeghallgatásra került sor, hogy a közvetlenül érintett településeket, Bodát és a környező településeket - ha már erről a kutatási helyszínről beszélünk - folyamatosan tájékoztatja az RHK Kft. arról, ami ebben az ügyben folyik. Egy pontot a helyi döntéshozatali beleszólással kapcsolatban nem tartunk és nem is tartotunk soha indokoltnak, azt, hogy ezt a kérdést népszavazással vagy helyi népszavazással kéne eldönteni, hiszen nem helyi ügyről van szó, és a mi értelmezésünkben ez túlmegy az ügyeken. Ezen túlmenően viszont úgy látjuk, hogy ebben a kérdésben mi mindent, amit tudunk, megteszünk.

Felmerült az üzemidő-hosszabbítás kérdése, noha nem szűken a kérdéskörhöz tartozik. Azt gondolom, hogy minden alternatívát vizsgálni lehetséges, semmilyen olyan kizáró ok nincs, ami miatt erről a kérdésről ne lehetne beszélni. De határozottan jelzem, hogy a magyar kormány a Paks II.-projekt megvalósítása mellett tette le a voksát, és azon dolgozunk, hogy a kapacitásfenntartási projekt sikeresen megvalósuljon.

Egyébként meggyőződésünk, s ezzel zárnám, hogy a jelenlegi tudásunk szerint, a jelenlegi technológiákkal az a 2050-es klímasemlegességi cél, amit kiemelten fontosnak tartunk, amit az Európai Unió kiemelt célnak tart, amiről a magyar parlament idén júniusban döntött, nem érhető el az atomenergia vagy a nukleáris technológia alkalmazása nélkül; még egyszer hangsúlyozom, a jelenlegi tudásunk szerint. S itt nemcsak Magyarországról van szó. A Nemzetközi Energia Ügynökség már többször megmutatta, hogy Európa nem tudja a 2050-es céljait elérni a nukleáris energia hasznosítása nélkül. S azokban a 2050-re vonatkozó klímasemlegességi forgatókönyvekben, amelyeket az Európai Bizottság megvitatott, és amire alapozva jelenleg folytatjuk azt a vitát, hogy a 2030-as

célszámok a 2050-es klímasemlegesség függvényében hogyan érhetőek el, azok a hosszú távú forgatókönyvek, amelyekből nyolc van, mindegyik számol a nukleárisenergia-felhasználással még 2050-ben is az áramtermelés esetén, európai átlagban legalább 15 százalékos szinten. Még egyszer mondom, ez egy olyan kérdés, amihez praktikusán kell viszonyulni.

Ennek a kontextusában kérném még egyszer azt a tisztelt Országgyűléstől, a tisztelt képviselőktől, hogy amennyiben lehet, támogassák a mostani előterjesztést, illetve amennyiben módosítók vannak, akkor természetesen várjuk a kormány részéről a javaslataikat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr, és egyben köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Most 2 perces technikai szünetet rendelék el a következő napirendi pontunk tárgyalása előtt.

(Szünet: 15.17 - 15.23)

Elnök: dr. Brenner Koloman

Jegyzők: Földi László és Tordai Bence)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes energiahatékonysági tárgyú törvények módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13667. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Kaderják Péter úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hadd kezdjem azzal, hogy ebben a teremben 2020 júniusában a parlament elfogadta a 2020. évi XLIV. törvényt a klíma védelméről, amely leszögezte, hogy Magyarország 2050-re a teljes klímasemlegességet kívánja elérni. Ez a törvény tartalmazza Magyarország középtávú klíma- és energiaipolitikai célkitűzéseit is. Ennek értelmében 2030-ra Magyarország legalább 40 százalékkal kívánja csökkenteni 1990-es bázison az üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat, a jelenlegi 13 százalékról legalább 21 százalékra kívánja növelni a megújulóenergia-felhasználás arányát a végső energiafogyasztásban, és az energiahatékonyság területén pedig azt kívánja garantálni, hogy dinamikus gazdasági növekedés mellett az energiafelhasználásunk nem növekszik, egyben olyan intézkedéseket is megfogalmaz, ami alapján az idén megalkotott új nemzeti energiastratégia és a nemzeti energia- és klímaterv előíranyozta, hogy az energiahatékonyság területén jelentős lépésekre kerüljön sor mind a szabályozás, mind pedig a fejlesztési források felhasználása területén.

Az energiahatékonyság az a területe az energia- és klímapolitikának, amelybe investálni nagyon sokféle szempontból éri meg, nemcsak a klímavédelem céljait szolgáljuk az energiahatékonyság révén megvalósult beruházások és a megtakarított energia el nem fogyasztása révén, hanem a fogyasztáscsökkentés a fogyasztók rezsiköltségeiben is jelentős és fenntartható megtakarítást tud eredményezni. Magyarország energiaszuverenitását növeli, hiszen miközben Magyarország jelentősen importfüggő ország, ezt az importkittettséget tudjuk csökkenteni az energiahatékonyságba történő beruházás révén. Egyben azokat a forrásokat, amelyeket energiainportra fordítanánk, a hazai vállalkozások, a hazai gazdaság fejlesztésére, energiahatékonysági beruházások megvalósítására lehet felszabadítani és arra lehet fordítani. Mindezért rendkívül fontos és kiemelt törvényjavaslat az, amelyet e napirend keretében a kormány a parlament asztalára helyezett.

Tisztelt Országgyűlés! 2021. január 1-jével új fejezet nyílik az Európai Unió és azon belül Magyarország energiahatékonysági célkitűzései tekintetében. A módosított energiahatékonysági európai uniós irányelv értelmében ugyanis a tagállamok 2021. január 1-jétől 2030. december 31-éig minden évben az éves végső energiafogyasztásuk 0,8 százalékának megfelelő új megtakarítást kötelesek elérni a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak fogyasztása átlagában.

Az energiahatékonyságról szóló törvény módosítását célzó javaslat az olyan bevált és jól működő energiahatékonysági szakpolitikai intézkedések mellé, mint többek között a beruházástámogatást elősegítő pályázati programok, a vállalati normatív társaságiadó-kedvezmény vagy az „Otthon melege” program, vagy az energiahatékonysági hitelprogram, bevezeti Magyarországon az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert is. Ennek az a célja, hogy a hazai energiahatékonysági célkitűzések teljesítésébe a legnagyobb szennyezőket, a klímavédelmet legnegatívabban érintő nagyvállalatokat, ezen belül a villamos energiát, a földgázt és a közlekedési célú üzemanyagot értékesítő szervezeteket is bevonja, új költségvetésű beruházások megvalósítása révén.

A kötelezettségi rendszer bevezetésével nagy lépést teszünk klímapolitikai céljaink elérése irányába, és erősödik Magyarország energiaszuverenitása is, emellett fenntartható rezsicsökkentés valósítható meg a fogyasztóknál, és a gazdaságfejlesztés is új támaszt kaphat. A törvényjavaslat előkészítését megalapozó tanulmányok becslései és a saját számításaink szerint a költségvetésű energiamegtakarítási beruházások révén a kötelezettségi rendszer javasolt végrehajtása esetén a következő tíz évben 2,7 milliárd köbméter földgázimport kiváltása valósulhat meg Magyarországon.

(15-30)

Ezzel párhuzamosan a lakossági és ipari fogyasztóknál 270 milliárd forint hosszú távon fenntartható

fogyasztói rezsicsökkentés következik be, azaz ennyivel kisebb energiaszámlát kellene majd fizetni a végfogyasztóknak. A rendszer bevezetésével az energiahatékonyság hazai háttéripara, úgymint az építőipar, az épületgépészeti ipar, az úgynevezett okosmérés háttéripara, az energetikai berendezések gyártása nem kevesebb, mint tíz év alatt ezermilliárd forintnyi új beruházási kereslet révén kaphat lendületet. Az energiamegtakarítást eredményező beruházások legalább 520 milliárd forint hazai hozzáadott értéket hoznának létre, és segítenek a magyar munkahelyek megtartásában is. Mindezek mellett a rendszer megvalósítása tíz év alatt közel 5 millió tonna szén-dioxid-kibocsátás elkerülésével járulhat hozzá Magyarország klímavédelmi céljainak az eléréséhez is.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 2018. évi módosításai tekintetében is rögzít új, immáron jogharmonizációs célú intézkedéseket. Az irányelv egyik új előírása egy olyan hosszú távú felújítási stratégia tagállami szintű kidolgozása, amelynek célja, hogy a magán- és köztulajdonban lévő lakó- és nem lakás-célú épületek nemzeti állománya a felújítások következtében 2050-re nagy energiahatékonyságú és dekarbonizált épületállománnyá váljon, megkönnyítve ezzel a meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké történő költséghatékony átalakítását. A törvényjavaslat a hosszú távú felújítási stratégia jogszabályi alapjait és tartalmi elemeit, továbbá az azt megelőző egyeztetés szabályait is rögzíti.

Szintén az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv előírása, hogy a 70 kilowatt fölötti névleges teljesítményű fűtési és légkondicionáló rendszerek esetében időszakos energetikai felülvizsgálat lefolytatása szükséges. A tervezet szerint a felülvizsgálatot első sorban a Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében szereplő energetikai felülvizsgáló láthatja el, a felülvizsgálati jelentések adatbázisának kezeléséről pedig a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság gondoskodik. Az energetikai auditot négyévente kötelezően lefolytató nagyvállalatok kivételével a felülvizsgálatot nyolcévente kellene lefolytatni ilyen nagy teljesítményű gépészeti rendszerek üzemeltetése esetén. Az energetikai felülvizsgálat célja nem csupán egy irányelv hazai jogba történő átültetése, a helyszínen megvalósuló felülvizsgálat olyan javaslatokat fogalmaz majd meg, amivel energia- és költséghatékonyabbá tehető a vizsgált rendszerek üzemeltetése, mindez pedig összhangban áll hazánk klímavédelmi céljaival és a rezsicsökkentés eddig elért eredményeivel is.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat több kisebb módosítást is tartalmaz, így többek között az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetésével egyidejűleg pontosan meghatározza mind a kormány, mind az energiapolitikáért felelős miniszter, mind a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal feladatkörét a megtakarítások ellenőrzésénél és irányításánál. Szintén jogharmonizációs céllal kiegészül a Magyar Mérnöki Kamara energiahatékonysággal

összefüggő tájékoztatási kötelezettsége a ma még nehezen hozzáférhető energiahatékonysági tanúsítványokkal, ezek pontos rendeltetésével és céljával, továbbá a lakosság által megvalósítható költséghatékony intézkedésekkel kapcsolatban. A törvényjavaslat emellett technikai kiegészítéseket is tartalmaz a központi kormányzati épületek fogalmának, valamint az energetikai szakreferens és auditor továbbképzését érintő szabályozás pontosításában.

Tisztelt Országgyűlés! A tárgyalt törvényjavaslat, azon túl, hogy jogharmonizációs kötelezettséget teljesít, az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetésével hozzájárul az Európai Unió és Magyarország klímapolitikai, ezen belül pedig energiahatékonysági célkitűzéseikhez. Ez mindannyiunk közös érdeke. Kérem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti pad-sorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is szeretném leszögezni és kiemelni azt a nagyon komoly vállalást, amiről az expozéjában államtitkár úr is beszélt, miszerint Magyarország azt a vállalást tette, hogy 2050-re teljesen karbonsemlegessé teszi az energiaszektort. Mindamellett azt is vállalta, hogy egy olyan beruházási ütemezést indít el egy olyan stratégia mentén, amelynek köszönhetően 2030-ra a szén-dioxid-mentes villamos energia részaránya 90 százalékra fog emelkedni a mostani 60 százalékról, ami, azt gondolom, szintén egy ambiciózus cél. Ezeket a vállalásokat tekintve abszolút Európa élvonalába tartozik Magyarország, nagyon helyesen.

Emellett ne feledkezzünk meg a másik komoly vállalásunkról a megújuló energia területén, ahol szintén azt vállaltuk, hogy 20 százalék fölé emeljük a megújuló energia arányát 2030-ra, ami megint számos olyan innovatív technológia magyarországi alkalmazását fogja elősegíteni, és reményeink szerint minél több olyan magyar vállalkozásnak és háztartásnak ad befektetési lehetőséget is egy ilyen impozáns szektorban, ami a hazai gazdaság teljesítményét is növelni fogja.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslat - céljait tekintve - elsődleges célja az energiahatékonyságról szóló törvény, a távhőszolgáltatásról szóló törvény, a villamos energiáról szóló törvény, valamint a földgázellátásról szóló törvény jogharmonizációs célú, az alábbi európai uniós jogi aktusoknak megfelelően történő megvalósítása. A törvényjavaslat célja továbbá a Magyarország nemzeti energia- és klímatervében rögzített energiahatékonysági

kötelezettségi rendszer létrehozása az energiahatékonyságról szóló törvény módosításával. Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetésével és az alternatív szakpolitikai intézkedések ellenőrzésének és nyomon követésének újraszabályozásával a jogszabály egy olyan keretrendszert hoz létre, amelynek célja és érdeke, hogy az Európai Unió 2030-ig elérendő legalább 32,5 százalékos kiemelt energiahatékonysági célkitűzései teljesüljenek, és ezt követően is lehessen előrelépéseket tenni ezen a területen.

Nézzük, hogy mik a leglényegesebb tartalmi elemei az előttünk fekvő törvényjavaslatnak! Az energiahatékonyságról szóló törvényben kerül rögzítésre a hosszú távú felújítási stratégia jogszabályi megalapozása.

Uniós előírás ugyanis egy olyan stratégia nemzeti kidolgozása, melynek célja, hogy a magán- és köztulajdonban lévő lakó- és nem lakás célú épületek nemzeti állománya felújítása révén 2050-re nagy energiahatékonyságú és dekarbonizált épületállománnyá váljon, megkönnyítve így a meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké való költséghatékony átalakítását.

A stratégia törvényi szintű szabályozása a téma fontossága miatt, azt gondolom, tisztelt képviselőtársaim, elengedhetetlen. A stratégiának a jelenlegi hazai épületállomány végső energiafelhasználásának bemutatását kell tartalmaznia azzal, hogy a 2050-ig vállalt kötelezettségek teljesítéséhez intézkedéscsomag-javaslatokat is be kell mutatnia.

Be kell továbbá mutatnia már folyamatban lévő intézkedéseket, például a CSOK rendszerét Magyarországon, illetve azokat az intézkedési terveket, amelyek a kormány döntésének függvényében megvalósíthatók és hozzájárulhatnak a vállalt számok teljesítéséhez.

Az energiahatékonyságról szóló törvény rögzítené azt a tagállami kötelezettséget is, miszerint 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig minden évben az éves végső energiafogyasztás 0,8 százalékának megfelelő új halmazott végfelhasználási energiamegtakarítást érnek el a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagához képest.

Az energiahatékonyságról szóló törvény fontos módosítása a kormány, az energiapolitikáért felelős miniszter és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal feladatainak meghatározása az energiahatékonysági célkitűzések megvalósítása érdekében.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal feladata a továbbiakban az egyes szakpolitikai intézkedésekből és az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerből eredő megtakarítások reprezentatív szintű hitelesítése, a miniszter úr feladata a megtakarítások számbavételéhez és hitelesítéséhez szükséges adatszolgáltatás biztosítása, a kormány feladata pedig az egész rendszer folyamatos irányítása, az előrehaladás függvényében a szakpolitikák vagy a kötelezettség mértékének módosítása a bizottsági jelentéssel.

(15.40)

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetését először a 2020. január 16-án publikált „Nemzeti energia- és klímaterv” végleges szövege rögzítette, mely hivatalos dokumentumként Magyarország legfőbb energiahatékonysági vállalása is egyben a 2020-2030 közötti kötelezettségi időszakban.

A kötelezettségi rendszer eredményeképpen ebben az időszakban 90 petajoule új energiamegtakarítás keletkezik, amely az alábbi fő társadalmi hasznokkal jár. Egyrészt erősödik Magyarország energiaszuverenitása, mivel 2,7 milliárd köbméter gázimport kiváltására kerül sor az energiamegtakarítási beruházások révén. A lakossági és az ipari fogyasztóknál, ahogy ezt államtitkár úr is említette, 270 milliárd forint hosszú távú fenntartható fogyasztói rezsiszökkentés következik be, azaz ennyivel kevesebb energiaszámlát kell majd fizetniük a végfogyasztóknak. A megtakarítások 70-80 százalékának elköltése így jelentős további gazdaságélénkítő hatást fog biztosítani.

Az energiahatékonyság hazai háttérripára - ideértve az építőipart, az épületgépezeti ipart, az okosmérés háttérriparát, illetve az energetikaiberendezésgyártást - körülbelül 1000 milliárd forintnyi új beruházáshoz jut a felmerülő keresletek révén. Az energiamegtakarítást eredményező beruházások legalább 520 milliárd forint hazai hozzáadott értéket hoznak majd létre, és segítenek ezzel a magyar munkahelyek megtartásában.

A kötelezettségi rendszer keretében megvalósuló beruházások több mint 220 milliárd forintnyi adóbevétel eredményeznek a költségvetés részére, illetve 4,95 millió tonna szén-dioxid-kibocsátás elkerülése révén segítik a klímavédelmet.

A magas hazai hozzáadott érték mellett az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer külkereskedelmi mérlegre gyakorolt hatása is jelentős, hiszen, ahogy említettem, egy komoly energiainportcsökkenést fog okozni ennek a bevezetése és megvalósítása.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Megállapíthatjuk tehát összességében, hogy azok az intézkedések, amelyeket az egyes energiahatékonysági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat is tartalmaz, mind a hazai klímaváltozás szempontjából, a klímaterhelés csökkenése szempontjából, illetve a hazai gazdaság élénkítése szempontjából és a lakosság terheinek csökkentése szempontjából is előremutató intézkedéseket tartalmaznak, ezért azt javaslom önöknek is, a Fidesz-frakció tagjaihoz hasonlóan, támogassák ennek a törvényjavaslatnak az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Most megadom a szót Balczó Zoltánnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm a szót. Nem akarom jogszabályokkal kezdeni, csak irányelveket kell hogy itt átültessünk a magyar jogrendbe, és néhányan sokszor tévedésben vannak, hogy a rendelet kötelező, az irányelv nem.

Az irányelv is kötelező jogszabály, csak éppen úgy kell beültetni az adott tagország jogrendjébe, hogy az teljesíteni tudja az elvárásokat.

Tehát, ha én ezt most, hogy úgy mondjam, formailag nézem, akkor tudnék nemet mondani erre, ha azt tudom bizonyítani, hogy az irányelvek átültetése nem történt meg az EU-s jogszabályoknak megfelelően. Nyilván ezt teljeskörűen nem vizsgáltam, de én azt látom, hogy megtörtént, és főleg, ami lényeges: egy teljes mértékben pozitív célról van szó, mert itt mi vitáztunk, és vitázni is fogunk azon, hogy vajon most mennyiben tiszta energia vagy nem tiszta energia a nukleáris energia.

Vitázhatunk arról, hogy a zöldenergia milyen mértékben képes teljesen lefedni az energiaszükségletet, amennyiben a tárolására nem találunk az eddigiekhez képest új lehetőséget, és folytathatjuk, de szerintem az vitán felül áll, hogy az az energia, amit nem fogyasztunk el az energiahatékonyság alapján, azt nem kell megtermelni. Ha nem fogyasztjuk el, ez a gazdaság és a fogyasztó szempontjából jelent megtakarítást. Más szempontból, akár itthon nem kell megtermelni, akár nem kell importálni, globális szempontból természetesen a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését jelenti.

Úgyhogy nem véletlen, hogy amikor az Unió vezetői szembesültek a klímaváltozás kihívásával, akkor rögtön elindították ezeket az energiaszükséglet-csökkentési kötelező előírásokat a végső fogyasztás tekintetében, ugye, 2020-ig 20 százalékkal, 2030-ig pedig 32,5 százalékkal. Az expozéban elhangzott, hogy ez a lépcső 0,8 százalékos lesz az új ciklusban, előtte pedig 1,5 százalékos kellett teljesíteni az előző évhez képest.

Én ebből a nagy jogszabálytömegeből csak néhány elemet szeretnék itt most hangsúlyozni. Pozitívnak tekintjük az energiaszegénység enyhítését szolgáló előírást az irányelvben, az energiahatékonysági intézkedések bizonyos hányadát elsősorban az energiaszegénység által érintett háztartásokban vagy szociális bérlakásokon kell végrehajtani. Ehhez azonban a jelenleginél nálunk sokkal több forrásra van szükség.

Ráadásul olyan programok vannak, amelyek utófinanszírozásúak, akkor a támogatás igénybevételéhez előbb a teljes beruházást be kell fejezni, és itt van egy ellentmondás, mivel egy komplex energetikai lakásfelújítás többmillió költséget is jelent, ez az utófinanszírozás, ha ilyen pályázatok maradnak, és lesznek, azzal éppen a célzott kört nem fogja elérni.

Minden jogszabály annyit ér, amennyi megvalósul belőle, ezért a 2014-2020 közötti első időszakkal is foglalkoznék, csak röviden kiemelve olyan adatot, amelyet az én saját kutatásom alapján találtam.

Az Eurostat adatait idézem: 35 százalékra tehető a lakossági szektor energiafogyasztásban való részesedése - ez egy nagyon nagy arány -, és ezen belül túlnyomóan az épületek energiafelhasználásáról van szó. Éppen ezért az Európai Számvevőszék 2020-ban megjelentetett, külön jelentésében foglalkozott a lakóépületeknek az uniós társfinanszírozásban megvalósuló energiahatékonysági beruházásaival. Elég nagy összeget rendelt hozzá: a társfinanszírozással együtt 6,6 milliárd euróról van szó.

Öt ország közös eredményeit tartalmazza a vizsgálat, Magyarország nem volt közte, viszont elég negatív a tapasztalat. Azt írják, hogy az operatív programokat és a projektek kiválasztását nem a költséghatékonyság alapján vezérelte. A tagállamok előírták az épületek felújítását egy legalább minimális energiamegtakarítás elérése, valamint az energetikai minőség javítása érdekében, ám ez nagyon sokszor indokolható magas költséggel járt, mert nem sorolták előre az alacsonyabb költségráfordítás mellett nagyobb energiamegtakarítással járó projekteket. Hát, ilyesmi döntésekre itthon is találunk példát.

Ami Magyarország szempontjából egy negatív adat, hogy az energiaintenzitás tekintetében szinte minden tagállam javítani tudta ipara teljesítményét. Az én adatom most a '14-20 közötti ciklusban a '15-17 közötti időszakra vonatkozik, tehát arról szól az adat, hogy az ipari bruttó hozzáadott értékhez viszonyított végső energiafogyasztás, tehát a fajlagos adat szerint - ami azt jellemzi, hogy egy országban az energiafelhasználás szempontjából milyen szerkezetű gazdaság van - 22 százalékos általános csökkenés volt az EU-ban, Magyarországon 24 százalékos növekedés. Ez a legmagasabb adat. Tehát akkor el kell gondolkodnunk ezen a nagyon sikeresnek mondott gazdaság és iparpolitikán, hogy vajon akkor miért ilyen módon lehet ezt csak megvalósítani.

Egyébként próbáltam adatokat keresni, hogy 2014-20 között ezek az évekre előírt csökkenések tételesen hogy valósultak meg. Őszintén mondva, nem találtam, de az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2020-as dokumentumában a következő szerepel: „Magyarország 2015-től az energiahatékonysági irányelvnek alternatív szakpolitikai intézkedések alkalmazásával tett eleget. Mára világossá vált, hogy ezek az intézkedések nem elegendőek az irányelvben meghatározott célok elérésére.”

(15.50)

Tehát a kérdésem az, hogy 2020-ban teljesítettük-e ezt, és megértem, hogy itt most, ha jól értelmeztem, ebben az új ciklusban belép a kötelezettségi rendszer bevezetése annak érdekében, hogy 2030-ra tényleg teljesíteni tudjuk, amit vállalni kell, és ami nagyon fontos. Úgyhogy a most tárgyalt törvényjavaslat, irányelvek megfelelő, támogatandó eszközöket tartalmaznak, az egyetlen kérdés az, hogy megvalósulnak-e majd a gyakorlatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Nacsa Lőrincnek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő törvényjavaslat az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény jogharmonizációs célú módosítását tartalmazza, számos szükséges európai parlamenti és tanácsi irányelv magyar jogrendbe ültetésével. Egyetérték Balczó képviselőtársammal az irányelvvel kapcsolatban, hiszen sokszor félreértésre ad okot még itt a magyar parlamentben is: az irányelvek is kötelező érvényűek, azoknak meg kell felelnie a magyar jogrendnek, és a jogharmonizációt végre kell hajtani, most is éppen egy ilyen témával, egy ilyen törvényjavaslattal szembesülünk.

Az épületek energiahatékonyságáról, az energiahatékonyságról, a szakmai képesítések elismeréséről, valamint az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló európai uniós irányelvek átvezetésre kerülnek a magyar jogszabályokba. Magyarország számára rendkívül fontos az energiahatékonyság és a klímavédelem ügye, ebben a szellemben került kidolgozásra Magyarország nemzeti energia- és klímaterve is. A magyar klímaterv legfontosabb célkitűzése a minél nagyobb mértékű energiaszuverenitás és az energia-biztonság megerősítése, a rezsicsökkentés eredményeinek fenntartása, valamint az energiatermelés dekarbonizálása, ami csak az atomenergia és a megújuló energia együttes alkalmazásával lehetséges.

A hagyományos energiahordozókban szegény országoknak, mint amilyené az elmúlt száz évben Magyarország vált, az energiaszuverenitás jóléti, gazdasági és nemzetbiztonsági kérdés is. Magyarország egyértelmű érdeke, hogy csökkentse energiainport-szükségletét, és ezzel egyidejűleg biztosítsa minél szélesebb körű kapcsolódását a régiós áram- és földgáz-hálózatokhoz, ami az ellátásbiztonság és a hatékony importverseny garanciája is egyben.

A magyar kormány célja, hogy a magyar villamosenergia-termelés legnagyobb része két forrásból származzon: atomenergiából és megújuló energiából, elsősorban naperőművekből. Ezek nem egymást kizáró vagy kizáró technológiák, hanem éppen ellenkezőleg, egymást támogató megoldások, mindkettő tiszta energiaforrásnak tekinthető. A Paksi Atomerőmű fennállása óta több mint 400 millió tonna szén-dioxid-kibocsátást takarítottunk meg, a magyarországi naperőművek pedig a nyári időszakokban a teljes energiatermelés negyedét is képesek biztosítani.

Magyarország célja, hogy energiahétfelhasználása során tovább csökkentse a szén-dioxid-kibocsátást, és tovább növelje a megújuló energiaforrások használatát. Ennek érdekében Magyarországon 2030-ig két új, egyenként 1200 megawattos atomerőművi blokk épül, közkeletű nevén Paks II., erről már az előző napirendben is beszéltünk. További célkitűzés, hogy

Magyarország a bruttó végső villamosenergia-fogyasztásban a megújuló források arányát is folyamatosan növelje: 2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását, amelyeknek teljesítménye így 6500 megawattra nő.

A gazdasági növekedés és a klímavédelmi, energiahatékonysági szempontok Magyarország számára is fontosak, és a kettő együtt fontos. Magyarország azon 21 ország közé tartozik a világban, ahol 1990 óta úgy nőtt a bruttó hazai termék, hogy közben a széndioxid-kibocsátás és az energiahétfelhasználás csökkent; Magyarországon a szén-dioxid-kibocsátás 32 százalékkal, az energiahétfelhasználás pedig 15 százalékkal. Magyarország 2030-as célkitűzése, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40 százalékkal csökkentse 2030-ig 1990-hez képest.

Mi, kereszténydemokraták a természetvédelem, klímavédelem, teremtésvédelem ügyét kiemelt prioritásként kezeljük, számunkra a klímavédelem nem merül ki a kommunikáció szintjén, hanem a valódi tetteket, konkrét cselekvéseket jelenti. Mi támogatjuk a kormány klímavédelmi célkitűzéseit és az uniós energiahatékonysági irányelvek átültetését, ezért ezt a törvényjavaslatot a KDNP frakciója támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Szakács Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Meghallgatva az előterjesztést, és természetesen el is olvasva az előterjesztést, azt gondolom, hogy a célokban tudunk egyetérteni. A megközelítésben már nehezebb egyetérteni, ahogyan önök megközelítik, nemcsak ebben a javaslatban, hanem általában a hosszú távú felújítási stratégiában, az épületenergetikai stratégiában, illetve nem utolsósorban annak a megvalósításában, ahogyan önök megpróbálják elérni ezeket a célokat. Ennek a megközelítésében vannak köztünk véleménybeli különbségek.

Az elénk került anyag egy jogharmonizációs anyag, ez látszik, picikét adminisztratívnak tűnik ennek az átvezetése, és ha azt is figyelembe vesszük, hogy alapvetően 2015-ös programokról beszélünk, úgymint a hosszú távú felújítási stratégia vagy éppen az épületenergetikai stratégia, nagyjában-egészében ugyanazokkal a kondíciókkal rendelkezik mind a kettő, hát lássuk be, hogy ez a jelenlegi jogharmonizációs folyamat nem adott új lendületet az önök zöld-programjának. Eddig sem gondoltuk mi azt, hogy önöknek az energiahatékonyság egy végtelen fontos dolog, most sem látjuk, hogy új lendületet kapott volna ettől a jogharmonizációs kötelezettségtől ennek a két stratégiának az újragondolása.

Ezzel szemben, mondjuk, éppen azt látjuk, hogy Kaderják államtitkár úr a Kádár-kockákat, nem azt mondom, hogy lenézi, mert ez így nem volna igaz, de

azt mondja, hogy ezeket nem kellene már felújítani. Ezt mondta ön egy vitaműsorban, hogy azért azt meg kell nézni, nehogy többbe kerüljön, mint amibe maga az ingatlan került. Na de, aki benne lakik, őneki meg nincsen hova menni lakni! Tehát javasoljuk, hogy ezt az álláspontját gondolja újra.

Láttuk a két stratégiát. Minden stratégia annyit ér, amennyi megvalósul belőle. Azt gondolom, hogy ezt kell figyelemmel kísérni, illetve megtenni természetesen a javaslatokat. Tehát a pozitív cél elérését értjük, egyet is értünk, a célokban is. A megközelítés miben különbözik a mi megközelítésünktől? Mi azt mondjuk, hogy nem csak egy ilyen közgazdasági megközelítése lehet ennek a kérdésnek: ennek van egy szociális vetülete és van egy környezetvédelmi vetülete; nem csak egyszerű közgazdasági vetülete van, tehát ez a befektetünk, megtérül, mennyi idő alatt térül meg. Nagyon sokan vannak olyanok az országban, akik alapvetően nem érik el ezeket a programokat, már csak azért sem érik el ezeket a programokat, mert például olyan házakban laknak, ahol nem gázzal fűtenek, nem megfelelően kifűthetőek ezek az ingatlanok, és talán nincs is rá elég jövedelmük, hogy kifűtsék ezeket az ingatlanokat. Ők egészen biztosan kihullanak ebből a programból.

Látjuk, hogy van egy felújítási program, ugye, most 3 millió forintig önök hozzájárulnak az ingatlanok felújítási programjához. Eddig ebből a propagandát láttuk, majd ebből is akkor lesz program, ha látunk belőle bármit is megvalósulni. Azt is látjuk, hogy a CSOK-ból is, illetve az önök felújítási programjából is családtámogatási rendszert csinálnak, ami alapvetően, hogy mondjam, persze, nem feltétlenül támadandó, de az ember azt látja, hogy nagyon sokan vannak olyanok, akik egyedülállóak, egyedül nevelik a gyermeküket vagy éppen nincs még gyermekük, ők például kiesnek ezekből a programokból, pedig valószínűleg egyébként ők is szeretnének ugyancsak energiatékony, felújított ingatlanban élni. Most a felújítási programról beszélek, Nacsa képviselőtársam, mielőtt bármi mást félreért - mert félre szokta.

Tehát mi azt gondoljuk, hogy ezekben a kérdésekben egy olyan javaslatot kell letenni, amely megfelelő forrásokat és megfelelő célokat tűz ki, egy otthonfelújítási alapot létre kell hozni. Az otthonfelújítási alap nem támogatott hitel meg nem adókedvezmény formájában, hanem ténylegesen akár családi házasokra, akkor az 1,4 millió Kádár-kockára is vonatkoznak, és vonatkozzon a családok lakásainak, otthonainak az energiatékony felújítására.

(16.00)

Ezt az otthonfelújítási alapot kell létrehozni, amely nem tesz különbséget aközött, hogy valaki nyugdíjas vagy éppen egygyermekes szülő. Hiszen itt a felújítási alaphoz egygyermekes családok vehetik igénybe, a CSOK-ot is ugye, gyermekes családok vehetik igénybe, és nem tesz különbséget aközött, hogy valaki nyugdíjas, felújítja az ingatlanát, és mondjuk,

az unokájának szánja, vagy éppen egy olyan pár, akinek még nincs gyermeke, szeretné felújítani az ingatlanát, hogy utána legyen neki gyermeke. Tehát azt gondolom, hogy az élet azért természetesen másképpen folyik, mint ahogyan az csak közgazdaságtanilag felfogható. Mi ezért mondjuk, hogy ez egy megközelítésselbeli különbség. Azt gondoljuk, hogy ennek van egy természetesen gazdasági, közgazdasági vetülete, van egy szociális és van egy környezetvédelmi, egy zöld felülete ennek a kérdéskörnek. Mi azt gondoljuk, hogy ekképpen kellene ezt a javaslatot módosítani, és ha így módosítják, akkor természetesen tudjuk is támogatni. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük. Megadom a szót Varju Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Kaderják államtitkár úr abba a szerencsés helyzetbe fog kerülni, hogy tulajdonképpen az általunk tett javaslatokat részletesen meg fogja ismerni, hiszen önmagában ez a törvény is lehetőséget ad arra, hogy beszéljünk arról, hogy mit kellene tenni járványidőszakban, járvány idején ahelyett, ami történik.

Ha arra gondolok, amit itt korábban fideszes képviselőtársam említett, hogy önmagában a vállalatokat tekintve Európa élvonalába tartozunk, ez önmagában jó lehet, de mi lenne, ha a tettek vonatkozásában kerülnénk az élvonalba. Mégpedig abból a szempontból, ami ebben az időszakban kifejezetten fontos, hiszen 150 ezer fertőzött ember van Magyarországon. Azok, akik több mint háromszáz meghaltak vírusban, nem ettől a törvényjavaslattól menekültek volna meg, hanem attól, ha egyébként a felkészülést jobban végezték volna, sőt inkább elvégezték volna. Éppen ezért, ha a gazdaságra vonatkozóan bármilyen javaslattal állnak elő, akkor azt kérem, hogy másodsorban tegyék ahhoz képest, amire korábban mi javaslatot tettünk.

Erre utaltam az elején, hogy államtitkár urat nem fogja meglepni, ha azt tartom kiemelendőnek és nagyon fontosnak, hogy márpedig jöjjenek vissza és kezdjék el a bérpótlék bemutatását. A szolgáltató szektorban olyan arányú a veszteség és olyan arányú lett a kiszolgáltatottság, ahol még az is előfordul egyébként, hogy emberek azért mennek dolgozni, hogy ne veszítsék el a munkahelyüket. Nem mernek betegség esetén sem otthon maradni. Még azt sem tudták megoldani, hogy az influenzaoltás eljusson hozzájuk. Hát hol vagyunk még attól a felkészülésben, hogy járványveszély időszakában valóban tettek volna valamit. Nagyon sok van még vissza, amit a teendőik között fel lehet sorolni. Éppen ezért az alibizéssel, amit elérték az első hullám után, ma félmillió magyarnak nincs munkája. Ez az, amin igazából változtatni kell, s mi az, ami változtat, az, hogy ha van bérpótlék, akkor kevesebb embert bocsátanak el, másodsorban viszont azoknak, akiket pedig már elbocsátottak, adjanak menekülési lehetőséget,

mert ha nem három hónapra, hanem kilenc hónapra vonatkozik az álláskeresői támogatás folyósítása, akkor az a számukra a túlélést jelenti.

Vonatkozik ez elsősorban, ahogy mondtam, a szolgáltató szektorra, mint ahogy egyébként ebben az energiaszektorban is érdekes lehet ez. Vagy azok, akik ebből a szektorból nyugdíjba mentek. Azok, akik évtizeddel ezelőtt mentek nyugdíjba, azok számára az egyébként, mondjuk úgy, hogy reálértéket sem megőrző nyugdíjak esetén olyan helyzetbe kerültek, hogy kiszolgáltatottak. Ezért az egyszeri támogatásra ebben a kisnyugdíjasi körben igenis szükség lett volna. Ez hozzájárulna ahhoz, hogy a túlélésről lehessen beszélni. És akkor a gazdaságpolitikánknak nem az a lényege, hogy majd újraindítják a gazdaságot. Nem újraindítani kell, hanem megmenteni kell, a túlélést kell biztosítani. Ehhez pedig ezekre az intézkedésekre van szükség.

Sokat segített volna egyébként mindennek a megelőzésére, ha az ingyenes tömeges tesztelést bevezették volna, mert abban az esetben részben az egészségügyi hatása, részben pedig a gazdasági hatása sokkal kisebb lenne. Mondom ezt azért is, mert egy nagyon egyszerű dologra szeretném felhívni a figyelmet. Önök számtalan alkalommal hangsúlyozták, hogy itthon szeretnének gyártani több mindent, a gyártásban be is jelentették, hogy a védekezéshez szükséges eszközöket gyártanák, majd kiderült, hogy egyébként a bejelentésük ellenére nemhogy több millió, de több ezer darabot sem tudtak legyártani Sárospatakon, és éppen ezért ezek az eszközök hiányoznak a védekezésből.

Most éppen a WHO mai bejelentése alapján, ha az emberek 95 százaléka viselné a maszkot, akkor nem lenne szükség ilyen kemény gazdasági szankciókra. Ezeket a tapasztalatokat azonban önök figyelmen kívül hagyják, helyette hozzák ezt a törvényjavaslatot, ami helyett, azt gondolom, szükség volna arra, hogy érdemben legyen lehetőség a járványveszély csökkentésére, de ebben, mondhatnám, hogy valamtől megrémültek, abban nem mernek lépni, pánikba estek, és ehelyett pedig ezzel érkeztek ide. Éppen ezért mi ezt nem is támogatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Megadom a szót Keresztes László Lórántnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, frakcióvezető úr!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Azt gondolom, hogy ez alapvetően egy pozitív törvényjavaslat. Nagyjából egyébként, amit én mondani szerettem volna, azt Balczó képviselő úr elmondta, úgyhogy már nem is akartam hozzászólni, de Nacsa képviselő úr felszólalására csak nagyon röviden reagálnék. Illetve egy kérdésem lenne államtitkár úrhoz. Még az iménti, ehhez azért valamilyen szegrőlvégről csatlakozó törvényjavaslatnak a zárszavában ön, ha jól értettem, akkor nem zárta ki, hogy a jelenlegi paksi blokknál újabb üzemidő-hosszabbítás is egy opció legyen a jövőre nézve. Erre egy megerősítést

szeretnék majd. Megtörtént az üzemidő-hosszabbítás, de láthattuk egy ilyen tanulmány kiírását, amely mintegy olyan szakmai anyag megrendelésére vonatkozott volna, egy ilyen beszerzés, ami az újabb üzemidő-hosszabbításra vonatkozott. Erre szeretnék még egyszer ráerősíteni.

Balczó képviselő úr nagyon pontosan kimondta a lényegét, az energiahatékonyság és az energiateljesítmény tekintetében van óriási, sok-sok évtizedes elmaradásunk. Egy adatot mondok még csak, hogy az ország energiateljesítménye 13 százalékkal nőtt 2014-2018 között. A képviselő úr tett egyéb más összehasonlításokat. Azt gondolom, hogy itt óriási a lemaradás. Nyilván ez nemcsak erre a kormányra, hanem az azt megelőző kormányokra is érvényes. Önöknek 10 év lemaradása van, és akkor így tovább az önök elődei. De most ezt közelítsük meg a pozitív oldalról. Látjuk, hogy ebben az irányban elköteleződést mutatnak, hogy ezzel a problémával szembe kell nézni. Óriási elmaradás van az épületek kapcsán, az energiateljesítmény 40 százaléka az épületekben történik. Itt 70-80 százaléka a korszerűtlen ilyen, energiahatékonyság szempontjából már nem megfelelő épület.

Alapvetően pozitív elemei vannak a javaslatnak. Egy negatívumot szeretnék még kiemelni. Az LMP úgy gondolja - és ez a legfontosabb kritikánk, és talán a lényege is -, hogy a kormány nagyon alacsony energiateljesítményi célokat tűzött ki, tehát gyakorlatilag az EU-minimumot, ami évi 0,8 százalékos energiateljesítmény, 2030-ig ez 8 százalékos jelent. Úgy gondoljuk, hogy bőven meglenne a lehetőség, és ebben meg is volna a gazdasági potenciál az energiateljesítményre alapozva. A gazdaság újjáépítésére meglenne a potenciál, hogy önmagában egy nagyon komoly gazdasági tényező legyen, és sok tízezer munkahelyet lehetne ebbe az irányba fejleszteni, létrehozni. Azt gondolom, hogy ehhez képest ezek nagyon nem ambíciózus célok. Ezért sajnáljuk mi ezt a törvényjavaslatot.

De összességében el tudom mondani, hogy ezt a kötelezettségvállalást gyengének tartjuk, ezt nagyon sajnáljuk, de azt el tudom mondani, hogy az itt megfogalmazott irány természetesen megfelel, és ezt milliószor elmondtuk, tettünk is rá különböző indítványokat. Azt gondolom, hogy ha valamivel egyet tudunk érteni az irányok tekintetében, azt is el kell mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Végezetül Megadom a szót Tordai Bencének, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, jegyző úr!

(16.10)

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Önök megnyertek egy választást Magyarországon a rezsicsökkentés hazug ígéretével, miközben ha csak hagyták volna érvényesülni a piaci árakat, a magyar fogyasztók az elmúlt tíz

év átlagában lényegesen olcsóbban juthattak volna hozzá az áramhoz és a gázhoz, mint az önök rezsizugságával.

Jelenleg az állami energia-nagykereskedő legalább 30 százalékkal drágábban adja az energiát a lakosságnak annál, mint amennyiért a piacon beszerzi. Az így elért, a magyar háztartások megkárosításából származó extraprofit eltűnik néhány Fidesz-közi közvetítő kereskedőnél, vagy értelmetlen és indokolatlan állami támogatásként landol a CÖF-nél, a Fidesz pártsajtójánál vagy éppen valamelyik, Orbán Viktor dicsőségét zengő hazai könnyűzenésznél. Önök már sokszor bebizonyították, hogy nem akarják a magyar embereket olcsóbb energiához juttatni. Tökéletesen megfelel a Fidesz politikájának az az energia-póráz, amellyel az egész országot a kezükben tudják tartani, néha a piaci árzuhanás egy kis töredékét politikai kegyként továbbadva a lakosság számára.

Erről szól a legolcsóbb energiát jelentő szél-erőművek betiltása, a napelemek megadóztatása, annak megakadályozása, hogy az Európai Unió vissza nem térítendő támogatást adhasson a lakások energiahatékonysági felújításához, és erről szól az a paksi bővítésnek nevezett csődhalmozás is, amelyhez annak ellenére ragaszkodnak, hogy a legfrissebb World Nuclear Status Report szerint immár egyértelműen az atomenergia a legdrágább energiaforrás a világban, a szél- és a napenergia pedig a legolcsóbb.

A mostani energiahatékonyságinak csúfolt törvénycsomag is arról szól, hogy nem akarják az embereket olcsóbb energiához juttatni. A magyar háztartások 30-40 százaléka energiaszegénységben él, azaz a jövedelmének egészségtelenül nagy hányadát költi fűtésre és világításra. Egy átlagos magyar háztartás másfél-szer annyi energiát fogyaszt, mint egy osztrák. Ez nem azért van, mert utolértük Ausztriát, mint Orbán Viktor hagyományos álmaiban, hanem azért, mert rossz a lakások hőszigetelése Magyarországon. És akkor önök 2020-ban előállnak egy energiahatékonyságinak csúfolt törvénycsomaggal, amiben egyetlen árva szó sem esik a lakosságnak szánt energiahatékonysági támogatásokról! Nem is értem, hogyan merészelik ezt! Greta Thunberget idézve: „How dare you?”

Önök a 2010-es választási programjukban azt ígérték, hogy állami forrásokból megoldják évente a lakásállomány 10 százalékának az energetikai korszerűsítését. Ha akkor nekikezdenek, akkor mostanra már a végére is érték volna, és akkor minden magyar család szigetelt falú, szigetelt nyílászárókkal, korszerű fűtéssel felszerelt, egészséges és takarékos, alacsony rezsijú otthonban élhetne. Csakhogy a Fidesz ígéretei annyit sem érnek, mint halottnak a beöntés. Maguk ezt az egészséget egy pillanatig nem gondolták komolyan, pedig Matolcsy György, aki ezt a fejezetet a nevére vette, azt is papírra vetette, hogy egy országos hőszigetelési program tízezerszámra teremtené a munkahelyeket éppen a válságtól leginkább sújtott térségekben, és a környezetvédelmi vállalásainkat is megol-

daná. Önöket azonban az emberek jóléte és a környezet megóvása nem érdekli, a közjót szolgáló program helyett megcsinálták inkább a nagy rezsizugságot, amivel senki nem nyert semmit, kivéve a Fideszt.

Azért beszéltem eddig a múlttól, hogy önök is lásák, hogy milyen szánalmas, amivel most előálltak. Évente a lakásállomány 10 százalékának energiahatékonysági felújítása helyett most, 2020 végén mindössze azt ígérik, hogy az állami tulajdonú épületeket fogják korszerűsíteni, pontosabban azoknak is csak évente a 3 százalékát. Vajon mit szól az ő személyes ígéreteinek ehhez a meghazudtolásához Matolcsy György? Vagy mit szól Áder János, aki miközben hűségesen kiszolgálja Európa legklímagyilkosabb kormányát, megpróbálja eljátszani, hogy érdeklődik a környezetvédelem, az energiahatékonyság, az energiatakarékoság, a megújuló energiaforrások iránt? És miért kellene nekünk, ellenzékieknek támogatni azt, ami még az önök mércéje szerint sem más, mint a valódi energiahatékonysági cselekvés megúsztatása?

Ezért az anyagért, amit élénk tettek, a lelkiük mélyén szerintem önök is szégyellik magukat, mi pedig nem akarunk osztozni a Fidesz-kormány teljesen jogos szégyenében. Úgyhogy a Párbeszéd a maga részéről nem fogja megszavazni ezt a szánalmas törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Ház! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most megadom a szót kettőperces megszólalásra Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Három rövid dologra reagálnék. Szakács képviselő úrnak mondanám, hogy az otthonfelújítási programot az is igénybe veheti, aki egyedül neveli a gyermekét, ez biztos csak tévedés, vagy nem jutott elég információhoz a képviselő úr.

Tordai képviselő úrnak jelezném, hogy 28 hónapja a legolcsóbb a földgáz ára az egész Európai Unióban Magyarországon, 28 hónapja változatlanul, és 12 hónapja a legolcsóbb a villamos energia ára az egész Európai Unióban Magyarországon. Tehát, amikor ön itt valótlanságokat állít az Országgyűlésben, hogy a magyarok fizetik a legmagasabb rezsiköltségeket, az teljes mértékben téves. Ön hangulatot próbál kelteni, megpróbál hamis információkkal politikai hangulatkeltésre játszani, pedig az az igazság, hogy jelenleg a magyarok fizetik a legolcsóbb rezsizárakat. Nem volt ez mindig így, az önök szövetségeseinél 14-15-szörös áram-, illetve gázáremelés történt 2002 és '10 között, így 1060 milliárd forinttal többet kellett fizetniük a rezsiköltségekre a magyaroknak ebben a nyolc évben. Úgyhogy azt gondolom, hogy az volt az az időszak, amikor a magyaroknak elszabaduló rezsizárakkal kellett szembesülniük.

Ön is idéz tanulmányokat, kutatásokat. Az Egyesült Királyságban az Imperial College és a klímaüggyel

foglalkozó kutatások is kimutatták, hogy az atomenergia a legolcsóbb hosszú távú, fenntartható villamosenergia-forrás, és hogy a legjobb kombináció, ha ezt megújuló energiaforrásokkal, például napenergiával és szélenergiával ötvözik, és együtt adja ki ez az energiámix az ország villamosenergia-ellátását. Úgyhogy azt javaslom Tordai képviselő úrnak, hogy a tényekre, a számokra és a kutatásokra alapozza a felszólalását legközelebb, ha ilyen témában hozzászól.

Varju képviselő úrnak pedig jelezném, hogy nem igaz az az információ, hogy bármilyen védőeszközben is hiányt szenvedne az egészségügyi védekezés. Ön azt mondta, hogy hiányzik az a maszkmenyiség, amit Sátoraljaújhelyen ön szerint legyártottak vagy nem gyártottak le. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)* Elegendő maszk áll rendelkezésre a védekezéshez, és Sátoraljaújhelyen gyártanak folyamatosan. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soriban.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Megkérdezem... *(Jelzésre:)* Igen, azonnal, megadom a szót két-tőperces hozzászólásra Keresztes László Lórántnak, az LMP frakcióvezetőjének. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Csak szeretnék visszakérdezni Nacsa képviselő úrhoz, hogy akkor a szélenergia miért van gyakorlatilag betiltva Magyarországon, de megköszönöm, ha államtitkár úr válaszol rá. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Képviselőtársaim! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* További felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Megadom a szót, parancsoljon, Kaderják államtitkár úr!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Először is szeretném megköszönni mindazoknak a hozzászólóknak, akik kormányparti oldalról támogatták, támogatják ezt az előterjesztést, illetve ellenzéki oldalról, akik legalábbis pozitív elemeket vélnek felfedezni ebben a javaslatban. Remélem, hogy a további viták segítenek majd abban, hogy ezek a pozitív elemek még inkább nyilvánvalóvá váljanak, és minél nagyobb támogatottságot tudjon kapni az a javaslat, amely megítélesem szerint egy teljesen új, még egyszer hangsúlyozom, teljesen új piac megteremtése révén, tehát az energiahatékonysági kötelezettség-rendszer bevezetése egy teljesen új piacot terem Magyarországon.

Ez a piac, a piac erejének a felhasználása egy nagyon jelentős, új lendületet fog adni a magyar energiahatékonysági beruházások piacának és ezen keresztül a magyar vállalkozási szektornak, és hozzá fog járulni ahhoz a gazdaságfejlesztéshez, amire olyan

sokszor utal Varju képviselő úr. Most már harmadszor kerülök abba a helyzetbe, hogy ilyen álkormányzás megpropagandakormányzás című kritikát *(Közbeszólásra:)*, pánikkormányzás című kritikát kapok. Eddig azt gondoltam, hogy talán nem kell rá reagálnom, mert a munkánkat végezzük, de azért szeretném jelezni, hogy a magyar gazdaság egyébként az elmúlt negyedévben 11,6 százalékkal nőtt az előző időszakhoz képest, és a magyar foglalkoztatottság szintje a tavaszi szinten van.

Tehát önök elsíratják a magyar lakosságot egyébként akkor, amikor ebben a konkrét témában, amiről egyébként most szó van, annak idején olyan politikát folytattak, hogy Európában a legdrágább energiaárakat sikerült produkálniuk a magyar fogyasztók számára. Abból, amit elmondtak, számomra nyilvánvaló, hogy ma is ezt csinálnák.

(16.20)

Tordai Bence egyébként, az ön szövetségese, amellel érvelt, hogy itt úgy kell energiahatékonyságot csinálni, hogy jól föl kell emelni az energiaárakat, és akkor majd mindenkinek megéri beruházni a lakások felújításába. *(Nacsa Lőrinc: Bizony!)* Köszönjük szépen.

A kormány oldaláról nem ezt a politikát szeretnénk folytatni, és a rezsicsökkentés nem volt blöff, ahogyan az elhangzott Tordai Bencétől sem, hanem 1700 milliárd forint megtakarítást eredményezett a magyar háztartások számára. Ennek köszönhető, hogy ma 60-70 százalékkal kevesebb a nem fizetés aránya az energiaszektorban.

Tehát mi rezsit csökkentettünk. Európában a legolcsóbb egyetemes szolgáltatói áram- és gázárakat tudjuk - ahogyan az elhangzott - a magyar fogyasztóknak úgy szolgáltatni, hogy ehhez most hozzáteszünk egy olyan intézkedést - ha figyelmesen olvassa a törvényjavaslatot majd, akkor látja, hogy hozzáteszünk egy olyan intézkedést -, amivel egyébként mesterséges keresletet teremtünk energiahatékonysági beruházásokra amellel, hogy nem emelünk energiaárakat. És ilyen módon fogjuk ösztönözni az energiahatékonysági beruházásokat. Tehát a rezsicsökkentés eredményeit megtartjuk, sőt még inkább fenntarthatóvá tesszük ezt a rendszert ennek a megoldásnak az alkalmazásával. Ajánlom a figyelmükbe, hogy tanulmányozzák, hogy ez hogyan fog működni.

Balczó képviselő úrnak szeretném megköszönni a nagyon informált és konstruktív hozzászólását. Megtudom erősíteni, hogy a magyar gazdaságnak az energaintenzitási mutatói nem állnak jól nemzetközi összehasonlításban. Ennek több oka van. Az egyik oka valóban az az iparszerkezet és az az egyébként nagyon dinamikus fejlődés, ami '14 után végre-valahára megindult Magyarországon. Addig az volt a baj, hogy nem volt gazdasági növekedés, utána meg az, hogy volt, csak az aztán hozott magával építőipart, az építőipar pedig energiafelhasználást.

Azt tudomásul kell venni, hogy növekedni nem lehet nagyon sok esetben gazdaságfejlesztés, energiafelhasználás nélkül. És hozzájárul az is, amiről már beszéltünk: nevezetesen az, hogy egyébként a lakossági energiaárak megfizethető szinten maradtak. Ha háromszorosára emeljük, akkor valószínűleg egyébként energiahatékonysági szempontból már jobban állnánk, csak az ország sokkal rosszabbul élne. Tehát ezt a dilemmát megoldani, hogy ezt a két dolgot hogyan kössük össze, azt gondolom, hogy erre igyekszik választ adni ez az előterjesztés, és remélem, hogy ahogyan az energiastratégiánkkal haladunk, önök is említették, én ezzel teljesen egyetértek, hogy minden stratégia annyit ér, amennyit implementálnak belőle. Azt tudom mondani, ez most nem ennek a vitának a helye, de be tudok róla számolni, hogy mind az energiastratégia, mind pedig a nemzeti energia- és klímatervezés egyes pontjainak, minden egyes pontjának a végrehajtása a járványhelyzet ellenére teljesen egyértelműen halad előre.

Egyébként az energiahatékonysági kötelezettségi rendszernek, ami egy rendkívül konfliktusos rendszer... - a legnagyobb energiaszolgáltatók kell hogy lenyeljék azt a békát, hogy az energiaértékesítéssel szemben, ami az ő fő bizniszük, ezután majd energiamegtakarításba kell beruházniuk. Hát, el tudják képzelni, hogy mennyire örülnek ennek a megoldásnak, de ezzel együtt azt gondolom, hogy meg tudtuk győzni őket, rá tudtunk világítani a velük folytatott, nagyon hosszú hónapokig tartó egyeztetések alatt, hogy ezek új lehetőségek az ő számukra is, hogy új piacokra tudnak belépni; és ahelyett, hogy gázimportra fizetnének ki az ország szűkös erőforrásait, inkább magyar vállalkozások felé irányítsuk ezeket a pénzeket, hogy ők tudjanak olyan energetikai megoldásokat a magyar háztartásoknak adni, amit gáz elégetésével és egyébként nagyon olcsón meg lehet csinálni. De abban bízom, hogy pontosan ez az új piac, ez az új megoldás, a sok energiahatékonysági beruházás fog majd abban segíteni, hogy a gazdaságunk energiaintenzitási mutatói tovább javuljanak.

Azért itt arra is reflektálnék, ami elhangzott talán legfontosabb kritikaként az egyébként konstruktív... - és nagyon köszönöm az alapvetően támogató hozzászólást Keresztes képviselő úrtól, aki utalt rá, hogy alacsonyak meg nem ambiciózusak az energiahatékonysági stratégiai céljaink. Hadd fűzzem ehhez hozzá azt, hogy az európai és ezen belül a magyar energia- és klímastratégiának három fő célszáma van; a három nem egyenlő fontosságú. Megítélésünk szerint, mivel a klímavédelemnek a klímakatasztrófa, a klímaválság megelőzésének a célja a legfontosabb, ezért a kiemelten legfontosabb mutató az az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kérdése. Ebben akár tetszik, akár nem, Magyarország nem a szavak, hanem a teljesítménye tekintetében Európában élen jár ezekben az időkben. A nyolcadik legjobb helyen vagyunk a huszonegyedik helyen jelenleg. Ezt, azt gondolom, méltányolni kell.

Ehhez képest a megújulóenergia-célszámok és az energiahatékonysági célszámok azt segítik elő, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás területén jól szerepeljünk, de nem önmagában vagy önmagukért való célként szerepelnek, hanem inkább azt támogatják, hogy a klímavédelem mellett azok az addicionális hasznok, mint az energiaszuverenitás, a rezsi-csökkentés fenntartható megvalósítása és a gazdaságösztönzés is teret kapjon a fő cél elérésében. Ezt tükrözte az a változás is, ami a jövő évtől, illetve ebben az időszakban is az európai energia- és klímapolitikában azt mondta, hogy nemzeti szinten már nincsen, csak egy kötelező cél, és ez az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozik, de energiahatékonyságban és megújulóban már csak közös célok vannak. Ennyit akartam csak reflektálni erre a konkrét felvetésre.

Ha már az ön hozzászólásainál tartok, most akkor nagyon határozottan szeretném a tisztázó kérdésre azt mondani, ami a paksi üzemidő-hosszabbítást illeti, hogy én azt értettem az alatt, amit mondtam, hogy természetesen nem lehet és nem is kívánja a kormány megtiltani, hogy valaki arról gondolkozzon, hogy érdemes-e meghosszabbítani a paksi üzemidőt vagy nem.

De a kormánynak nem ez a politikája. A kormány politikája a Paks II.-projekt végrehajtása, és ha a személyes véleményemre kíváncsi, akkor azt gondolom, hogy a Paks II.-projekt és a Paks I.-es blokkok élettartam-hosszabbítása együtt lehetetlen. Ezeket lehetetlen megvalósítani, már csak pénzügyi okokból is, és értelme sincs, tehát a kormány álláspontja határozottan az, hogy Paks II.-projekt, kapacitásfenntartás, de nem tiltjuk be a gondolkodást természetesen semmiről, amiről valaki gondolkodni akar. (Dr. Keresztes László Lóránt közbeszól.)

A szociális politikára vonatkozó megjegyzésre, azt hiszem, már reflektáltam itt, Szakács László úrra is. Nagyon örültem neki, hogy jelezte, hogy nem kizárt, hogy az MSZP támogatni tudja ezt az előterjesztést. Itt ugyancsak szeretnék arra hivatkozni, hogy ön kritizálta a javaslatot, hogy ez túl közgazdasági megközelítésű, és itt piacot akarunk csinálni, és közben ne feledkezzünk el a szegény emberekről.

Azt gondolom, amit már el is mondtam, hogy az a rezsi-politika, amit végrehajtottunk, és amely energiahatékonysági szempontból lehet, hogy nem a legkedvezőbb eredményeket hozta, mi ez, ha nem szociális vagy szegénység-gal, energiaszegénység-gal kapcsolatos politika. Ezt most egyébként kiegészítjük azal, hogy az energiahatékonysági kötelezettség nem teljesítéséből származó bevételeket a javaslat szerint a támogatandó háztartások energiahatékonysági beruházásaira kell fordítani, és egyébként természetesen ez csak egy kiegészítő program mindazokhoz, az egyébként lakás-korszerűsítésre vonatkozó programokhoz képest, amelyeket egyébként a jövőbeni családtámogatási programon belül és a múltban is végrehajtottunk.

Itt azért többször kerül elő, hogy a kormány részéről nincsenek a lakásfelújítással, a lakossági épületek korszerűsítésével kapcsolatban értékelhető programok. Ez teljesen téves állítás. Ebben az időszakban már nem szeretnék, és nem tudom, mennyi időnk van még erre, de szeretném azt összefoglalóan elmondani, hogy egyébként milyen programok eredményezték azt, hogy több százezer magyar család épülete, lakhatása korszerűsödött az elmúlt évtizedben.

A kormány 2010-14 között a lakóépületek energiahatékonyságának fejlesztésére, műszaki biztonságának javítására 50 milliárd forint összegű támogatást fizetett ki.

(16.30)

Ennek köszönhetően több mint 235 ezer család otthonában valósulhatott meg energiahatékonysági beruházás.

Az „Otthon melege” programnak köszönhetően, amely egy komplex intézkedési csomag, és növeli az energiahatékonyságot és az energiával kapcsolatos megtakarítás mértékét a lakosságnál, 2014 és 2020 között 70 milliárd forintot meghaladó lakossági energiahatékonysági beruházás, 37 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás mellett 310 ezer háztartást érintő energetikai korszerűsítésre került sor. Ennek következtében 300 millió kilowattóra/év lakossági energiamegtakarítás keletkezett, amely 100 ezer átlagos méretű magyar háztartás éves elektromosenergia-fogyasztásával egyenértékű. A programok eredményeképpen 140 ezer tonna/év szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére, illetve 10 milliárd forintot meghaladó lakossági rezsicsökkentés keletkezett. Ez csak az „Otthon melege” program.

Önök utaltak arra egyébként, hogy szakpolitikai programok révén folytatta eddig Magyarország az energiahatékonysági politikáját. Ez valóban így van, és erre tevődik rá majd 2021 és 2030 között a kötelezettségi rendszernek a célja, ami évi átlagosan 2 petajoule-nyi megtakarítást fog eredményezni összesen 90 petajoule-ban, amelynek egy jelentős része abban a szektorban fog energiamegtakarítást elérni, ahol a legnagyobb energiafelhasználás van, nevezetesen az épületállomány területén.

Hadd soroljam még föl azt, hogy azok az európai uniós operatív programok, amelyeket számos területen hirdettünk meg, milyen jelentős energiahatékonysági beruházásokat indukáltak a lakossági szektorban is. A gazdaságfejlesztési és innovációs operatív programból és a versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programból, a VEKOP-ból finanszírozott eszközök közül eleve ki kell emelni a magyar állam kizárólagos tulajdonában lévő Magyar Fejlesztési Bank lakossági hitel-programját, amelynek révén sikeresen bizonyítottuk, hogy vissza nem térítendő támogatások nélkül is van lehetőség egyébként a hazai lakóingatlanok energetikai korszerűsítésére.

Ezt a nagyon nagy népszerűségnek örvendő konstrukciót összesen 89,6 milliárd forint keretösszeggel

hirdettük meg, és mivel a beérkezett hitelkérelmek forrásigénye meghaladta a rendelkezésre álló keretet, tehát a 89,6-ot, ezért a felhívásokat ideiglenesen szüneteltetni kell. Először a VEKOP-, utána pedig a GINOP-forrás merült ki nem sokkal ezelőtt.

A GINOP 8.4.1., lakóépületek energiahatékonyságának és megújulóenergia-felhasználásának növelését célzó nullaszázalékos hitel esetében 2020. november 16-áig, azaz néhány nappal ezelőttig több mint 25 ezer hitelkérelem érkezett be közel 79 milliárd forintos hitelgennyel, amelyből már 18,5 ezer darab szerződés került megkötésre, összesen 57,6 milliárd forint hitelkerettel. Egyébként a szerződött kérelmek 70 százaléka megújulóenergia-célra került felhasználásra, és 20 százaléka, illetve 32 százaléka pedig komplex módon, energiahatékonyság- és megújulóenergia-fejlesztésre együtt.

Szeretném jelezni, hogy emellett szabályozási megoldásokat is alkalmazunk, hiszen jövő év elejétől kötelező lesz az új épületek esetében a „közel nulla” szabályozás és a szabály alkalmazása, ami megint egy lökésszerű támogatást ad annak, hogy az újonnan létesülő lakások esetében már korszerű energetikát és jelentős megújulóenergia-felhasználást kelljen alkalmazni.

Említettem már a GINOP-forrásokat, de a KEHOP 5. prioritás, itt 311,8 milliárd forint energetikai forrásfelhasználás keletkezett, ennél jóval nagyobb összes beruházást generálva. A Területfejlesztési Operatív Program 3. prioritása 141,3 milliárd forintot szánt energetikai programok és beruházások támogatására. A 6. prioritás pedig 68,1 millió forintot.

Úgyhogy, ha mindezt összesítjük, akkor azt a konklúziót tudom ebből levonni, hogy Magyarország - és ez már itt elhangzott - a 2020-ra vonatkozó klíma- és energiacélszámai közül az üvegházgáz-kibocsátásra vonatkozó 2020-as célszámot messze felüteljesíti, a megújuló energiára vonatkozó vállalásainkat is teljesítjük, és a 2020-as tényértékek alapján meg vagyok róla győződve, hogy a 2020-as energiahatékonysági vállalásainkat is teljesíti Magyarország. Tehát én azt gondolom, hogy az, amit a mostani javaslat jelent, és amit megcéloz, az az, hogy ezeket az eredményeket vagy ezekre építve mozduljunk tovább. És még egyszer hangsúlyozom, részben adminisztratív intézkedések, mint az inspekción, részben pedig piaci eszközök, mint az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer, lépünk tovább nagyon jelentőset ezen a területen.

Úgyhogy ezzel zárva köszönöm a figyelmüket még egyszer, és kérem, hogy aki tudja ezt a klímapolitikai célok teljesítése szempontjából, azt gondolom, kritikusan fontos törvényjavaslatot, támogassa. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok sorából.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek a **villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13678. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Ismételten megadom a szót az előterjesztőnek, Kaderják Péter államtitkár úrnak.

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. A jó hír az, hogy ez az utolsó olyan előterjesztés ma, amellyel az önök idejét terhelem.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Magyarország célja, hogy a fogyasztót középpontba helyezve tiszta, okos és megfizethető energiát biztosítsunk a magyar családok számára. Ezt a célnkat az európai energiarendszer részeként tudjuk elérni. Az európai energetikai rendszerhez fizikai, piaci és jogi kötöttségünk is fűződik. Az önök előtt fekvő törvényjavaslat célja az, hogy az Európai Unió jogszabályi kereteivel összhangban biztosítsa a nemzeti energiastratégiánk végrehajtásához is szükséges jogi kereteket.

Tisztelt Ház! Az Európai Bizottság 2016 novemberében közzétett javaslatai alapján elfogadott jogszabálycsomag, a „Tiszta energia” csomag célja a tiszta energiákra való átállás következtében megváltozott globális energiapiacra is biztosítani az Európai Unió versenyképességét. A csomag keretében elfogadott jogszabályok az uniós villamosenergia-szektor keretszabályait módosítják annak érdekében, hogy előmozdítsák a tiszta energiára való áttérés folyamatát; középpontba helyezik és elősegítik az európai fogyasztók aktív szerepét, jogainak érvényesülését, valamint támogatják a tagállamokat abban, hogy teljesíthessék a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségeiket a biztonságos, versenyképes és fenntartható villamosenergia-ellátás mellett.

Tisztelt Országgyűlés! Az Európai Unió energiarendszere és villamosenergia-piaca az elmúlt évtizedek legmeghatározóbb változásán megy keresztül, amelynek folyamatosan meghatározó alakítói vagyunk a benyújtott törvényjavaslattal. Közös és kiemelt célunk az energiarendszer dekarbonizálása, szénmentesítése, amely új lehetőségeket és új kihívásokat jelent a piaci szereplőknek is.

A műszaki fejlődés lehetővé teszi a fogyasztói részvétel új formáit az energiapiacra, így megteremtjük annak a lehetőségét, hogy a felhasználók teljes mértékben, más piaci szereplőkkel azonos feltételekkel legyenek jelen a villamosenergia-piacra, és képesek legyenek energiafogyasztásuk kezelésére, aktív meghatározására, vagy akár a saját fogyasztásukat szolgáló villamos energia helyben történő megtermelésére.

(16.40)

A „Tiszta energia csomag” egyik eleme a villamos energia belső piacának keretszabályait meghatározó

irányelv, amelynek a jogharmonizációját a jelen törvényjavaslat biztosítja.

Tisztelt Országgyűlés! A villamos energia területét meghatározó jogszabályok legutóbbi felülvizsgálata bő tíz évvel ezelőtt történt meg, amikor a villamosenergia-piac megnyitására és európai szintű integrálására készültek az akkori szabályok. Az azóta eltelt időben a technológiai fejlődés, a piacműködési modellek alakulása és a fogyasztói igények változása szükségessé tették az új és átfogó szabályozást.

Nagyon fontos kiemelni, hogy a törvényjavaslat nemcsak az uniós szabályozási elvárásoknak felel meg, hanem lehetőséget teremt arra is, hogy a hazai energetikai szektor igényeire is megfelelően reagáljunk. Ez az átfogó szakmai munka elképzelhetetlen lett volna az energetikai szektor szereplőinek közreműködése nélkül, akiknek a bevonása a törvényjavaslat előkészítésébe már a kezdeti szakaszban megtörtént.

Tisztelt Országgyűlés! Ahogyan az imént is, az előző napirendi pont kapcsán is szó esett már erről, a „Nemzeti energiastratégia 2030” ez évi megalkotásakor a tiszta, okos, megfizethető energia biztosítását tűztük ki alapvető célul, amelynek elérése érdekében a stratégia a magyar fogyasztót helyezi a stratégia középpontjába, a stratégia megerősíti energiaellátás-biztonságunkat, szolgálja az energiaszektor klímabarát átalakítását, és kihasználja az energetikai innovációban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségeket. A megújulóenergia- és a megújulóvillamosenergia-felhasználás minden fenti célhoz kapcsolódik, és azt szolgálja, hiszen a megújuló villamos energia helyben megtermelése megerősíti nemcsak a nemzeti szintű, de a fogyasztói szintű energiaellátás-biztonságot is az önállóság lehetőségének a megerősítésével, szolgálja a klímabarát átalakítást is, hiszen a megújulóvillamosenergia-termelés szén-dioxid-mentes energiaforrást teremt számunkra, és egyben olyan innovatív megoldások alkalmazását, tömeges alkalmazását feltételezi, amelyeknek a gyártásában, fejlesztésében magyar innováció, magyar gazdaságfejlesztés is meg tud jelenni.

A megújulóenergia-felhasználási célja Magyarországnak, a magyar kormány - ezt a magyar parlament is megerősítette - a jelenlegi 13 százalékos célhoz képest 2030-ra legalább 21 százalék, ezen belül a villamosenergia-szektorban a jelenlegi 10 százalékról éves átlagban legalább 21,3 százalékra kívánjuk növelni a megújuló villamos energia arányát, és a nukleáris termeléssel együtt ez azt tudja garantálni, hogy 2030-ra 80-90 százalék köré vagy szintjére nőhet a hazai előállítású villamos energián belül a karbonmentes villamos energia részaránya.

Ahogy a már korábban elhangzott, szeretném megismételni, hogy ezen belül a magyar energia- és klímastratégia kiemelt célja 2030-ra a jelenlegi, már most is másfél gigawatt fölötti beépített napelemes kapacitásoknak 6,6 gigawattra történő növelése, exponenciális növelése - természetesen ez magában foglalja a háztartási méretű termelőket is -, de ahhoz,

hogy ezt meg tudjuk valósítani, az egész villamos rendszerünket fejleszteni kell, a hálózatokat fejleszteni és okosítani, illetve olyan rugalmas kapacitásoknak a piacra lépését kell elősegíteni, amelyek az időjárásfüggő megújulótermelést ki tudják egyensúlyozni, és garantálni tudják az egész rendszer ellátásbiztonságát. Emellett megindítottuk - és ebben is segít ez az előterjesztés - azt a nagy lendületű okosmérési programot, amely a villamosenergia-szektorban néhány éven belül azt fogja eredményezni, hogy legalább egymillió olyan háztartás lesz, amely már okos villamosenergia-mérő berendezéssel rendelkezik.

A jelen törvényjavaslat a megújuló energiaforrású áramtermelés bővítésével, a fogyasztók aktívabb piaci jelenlétével és új piaci szereplők és funkciók megjelenésével biztosítja az előbb említett kiemelt stratégiai célok elérését. Olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, amely az energetikai szektorban és a ráépülő iparágakban alapvetően határozza majd meg a következő évtizedet. A törvényjavaslat épít a már kialakult és működő intézményekre, ugyanakkor fontos, a jövőt alapvetően meghatározó új intézményeket, piaci szereplőket és funkciókat vezet be.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatban kidolgozott szabályozás elősegíti a megújuló energia felhasználásán alapuló, saját termelésű, vagy ahogy szoktuk mondani, a háztáji villamos energia helyi elfogyasztását vagy lokálisan mással, így aktív fogyasztókat tömörítő energiaközösségekkel történő megosztását. Ez biztosíthatja a helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások helyben történő felhasználásának hatékony megszervezését.

A szabályozás az aktív fogyasztó koncepciójával ösztönöz arra, hogy a fogyasztó önállóan vagy más piaci szereplő közreműködésével kilépjön a villamosenergia-piacra vagy a saját termelésű villamos energiájával, vagy azokkal az úgynevezett rugalmassági képességekkel, amelyekkel a rendszerszabályozás problémájának a megoldásához tud hozzájárulni megfelelő ellenszolgáltatás fejében. A törvényjavaslat az új jogalanyok, így különösen az aggregátor, az energiaközösség, az aktív felhasználók bevezetésével a villamosenergia-rendszerben a rendszerszabályozáshoz nélkülözhetetlen fogyasztói és termelői rugalmassági képességek felderítését és költséghatékony kiaknázását segíti elő. Ezzel párhuzamosan fontos kiemelni, hogy az új szabályozás alapján az innovatív megoldások alkalmazása révén lehetőség nyílhat a rendszerfejlesztési költségek mérséklésére is.

A törvényjavaslat továbbá tovább erősíti a fogyasztókat védő rendelkezéseket, melynek keretében a fogyasztói kereskedőváltás még meglévő akadályainak felszámolásával, a számlaképi és tartalmi előírások egzaktabb meghatározásával, a szerződés megszüntetési díj alkalmazásának a lakossági és kisvállalkozási fogyasztók esetén történő megtiltásával és az alapvető szerződéses jogok átláthatóbbá tételével nagymértékben erősíti a fogyasztók általános védelmét. Ehhez kapcsolódóan a hálózati engedélyesek

adatgazdálkodására vonatkozó szabályainak meghatározásával elősegíti a felhasználói jogok gyakorlását és a rugalmassági szolgáltatások piacának fejlődését, ami ugyancsak egy új részpiaca lesz az egyre szofisztikáltabbá, kifinomultabbá váló villamosenergia-piacnak.

A törvényjavaslat elősegíti a hálózati engedélyesek számára szükséges rugalmassági szolgáltatások piaci alapú eljárásokkal összhangban álló beszerzését, amelynek ha ma még nem is áll rendelkezésre valamennyi szükséges feltétele, az irányelvnek megfelelő pozitív szabályozás ösztönzőleg fog hatni a piaci szereplőkre, a szükséges feltételek időben történő megteremtése érdekében. Addig, amíg ezt elérjük, a szabályozás biztosítja, hogy a piaci alapú eljárások alkalmazásának eredménytelensége esetén vagy a szabályozó hatóság által hozott döntés alapján a szükséges szolgáltatások beszerzésének a nem piaci alapú lehetősége is biztosított maradjon a villamosenergia-elosztó társaságok számára.

Tisztelt Országgyűlés! Alapvető célunk tehát, hogy a hazai átalakuló árampiac kihívásai, mint az elegendő és megfelelő csatlakozási kapacitás biztosítása, a rendszerszintű tartalékok menedzselése, a nagy mennyiségű időjárásfüggő villamosenergia-termelés rendszerbe integrálása, a helyi hálózati szűkületkezelések, a frekvenciatartás vagy a feszültségtartás ne csak hagyományos hálózati beavatkozásokkal - mint például a transzformátorcsere vagy a vezetékipítés - valósulhasson meg, hanem új, innovatív és helyenként ettől jóval költséghatékonyabb megoldások alkalmazására nyílhasson lehetőség részben a fogyasztók válaszütemelkedései vagy pedig az áramtárolási technológiák, az aggregálás vagy az energiaközöségi formában történő piaci hozzájárulás révén.

(16.50)

A törvényjavaslat horizontális hatásai közt kiemelendő, hogy az energiaközöségi formációk hozzájárulhatnak a vidék népességmegtartó képességének erősödéséhez, ahogy az aktív felhasználói fogalom bevezetése is népszerűsítheti a családiházias életformát. Az együttesen tevékenykedő aktív felhasználói körök olyan társasházakban alakulhatnak ki, ahol a lakásszámhoz képest viszonylag nagy tetőfelület áll rendelkezésre napelemes rendszerek telepítésére.

Tisztelt Országgyűlés! A tárgyalt törvényjavaslat azon túl, hogy jogharmonizációs kötelezettséget teljesít, alapvetően meghatározza és teszi jobbá az energetikai szektor működését, pozitív hatást gyakorolva a magyar családok életére is, és egyben az energiahatékonyság mellett a magyar klímacélok elérésének a másik nagy pillérét tudja szolgáltatni. Kérem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Tisztelt Ház! A vezérszónoki körben megadom a szót először Hadházy Sándor úrnak, a Fidesz vezérszónokának. Parancsoljon!

HADHÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az államtitkár úr tulajdonképpen minden lényeges kérdésre kiterjedően adott tájékoztatást a tisztelt Háznak arra vonatkozóan, hogy az előttünk fekvő jogszabály-módosítás miért szükséges, mi annak a célja, de ettől függetlenül néhány dologra én is szeretnék rámutatni.

Tisztelt Országgyűlés! A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról szóló T/13678. számú törvényjavaslat szükségességét egyrészt a nemzeti energiastratégia 2030-as céljainak végrehajtása, másrészt jogharmonizációs kötelezettség teljesítése adja. A belső piaci irányelv jogszabályi szintű rendelkezései átültetésének határideje 2020. december 31. Az energiastratégia fő célkitűzése a tiszta, okos, megfizethető energia biztosítása a fogyasztók fókuszba helyezésével, az energiaszektor klímabarát átalakításával, energiaellátásunk biztonságának megerősítésével, az energetikai innovációban és klímaváltozásban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználásával. Ezen célok megvalósítása a többek között megújulóenergia-forrású áramtermelés bővítésével, a fogyasztók aktívabb piaci jelenlétével és új piaci szereplők és funkciók megjelenítésével érhető el.

Az előterjesztés másodlagos célja az energiastratégia szempontrendszerének megfelelő módon teljesíteni az Európai Unió „Tiszta energia” csomagjának részét képező belső piaci irányelv rendelkezéseire vonatkozó jogharmonizációs kötelezettségeket. A fogyasztók központi szerepet játszanak a rugalmas és versenyző villamosenergia-piaci környezet megteremtésében, amely szükséges a villamosenergia-rendszernek a változatos, megújuló forrásokra épülő és megosztott villamosenergia-termelésre való átállásához. A törvényjavaslat ennek szellemében új szereplőket és szerepeket határoz meg, amelyek az energiaszektor átalakulásában, a jövő európai és hazai energiapiacának modelljében kiemelt szerephez jutnak. Ilyen új szereplő az aktív energiafogyasztók mellett az energiaközösség és az egyéni, decentralizált fogyasztói és termelői képességek hatékony összefogására képes aggregátor.

A törvényjavaslat erősíti a fogyasztóvédelmi rendelkezéseket, melynek keretében meghatározza a fogyasztói kereskedőváltás során alkalmazható szerződés megszüntetési díj feltételeit. A törvényjavaslat a fogyasztói választási érvényesülését elősegítő szerződés megszüntetési díj alkalmazását kizárja a lakossági és a kisvállalkozói fogyasztói kör tekintetében. A törvényjavaslat továbbá gondoskodik a kereskedőváltás technikai folyamatának lerövidítéséről, amelynek ezt követően 24 órán belül lebonyolíthatónak kell lennie, így a kereskedőváltás folyamata

felgyorsul. A villamosenergia-törvény javasolt módosításai a következő területekre terjednek ki.

A törvényjavaslat alapján a felhasználók lehetőséget kapnak arra, hogy aktív felhasználókká váljanak, akik saját maguknak termelik az energiát, ha szükséges, tárolják, a többletenergiát pedig betáplálják a hálózatba.

Az aggregátor a felhasználók piacra lépését segíti elő azzal, hogy összegyűjti az egyes felhasználói kapacitásokat, rugalmassági képességeket, és értékesíti az elosztói engedélyes számára. Az aggregátor nem szükségszerűen folytat villamosenergia-kereskedelmi tevékenységet, de ennek a lehetősége sem kizárt a megfelelő engedély birtokában. Az új energiaközösség pedig egy olyan új jogalany, amelynek célja környezeti, gazdasági és szociális előnyök biztosítása tagjai számára azáltal, hogy meghatározott tevékenységeket, így például villamosenergia-termelést, -tárolást, -fogyasztást vagy elosztói rugalmassági szolgáltatást végez nem üzletszerű gazdasági tevékenység keretei között.

Adatgazdálkodás területén: a javasolt szabályozás továbbra is a már korábban megvalósult decentralizált adatgazdálkodási modellt követi, amelynek megfelelően az adatgazdálkodás kialakítása és felelőssége az elosztó oldalán van, az adatokhoz való hozzáférés érdekében az elosztóhoz kell fordulni. Az irányelvi rendelkezések átültetésével biztosítottá válik a fogyasztók és a villamosenergia-piaci szereplők, így például aggregátorok, villamosenergia-kereskedők fogyasztói adatokhoz történő hozzáférése, ez utóbbi esetekben a fogyasztók kifejezett felhatalmazásával és minden esetben az adatvédelemre vonatkozó szabályok betartása mellett. Az adatokhoz történő hozzáférés pedig elősegíti a fogyasztók aktívabb magatartását, valamint a rugalmassági piac fejlődését és a villamosenergia-piaci szereplők közötti verseny fokozását.

A hálózati engedélyesek közötti együttműködési rugalmasság tekintetében: az irányelvi rendelkezések által a villamos energia új belső piaca piacmodelljébe egy új szegmens került beépítésre, az elosztói rugalmassági szolgáltatások elosztói engedélyes általi beszerzése. A rugalmassággal kapcsolatos koncepció a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, az átviteli rendszerirányító és az elosztói engedélyesek teljes körű részvételével került kialakításra. Az irányelvi rendelkezésekkel összhangban a jelen javaslat alapján az elosztói engedélyesek az elosztórendszer üzemeltetésének és fejlesztésének hatékonyabbá tétele érdekében elosztói rugalmassági szolgáltatásokat szereznek be. Az elosztói rugalmassági szolgáltatások célja és funkciója, hogy általuk költséghatékonyan csökkenthető legyen a villamosenergia-kapacitás elérhetősége és biztosítása, és ezzel támogassa az elosztórendszer hatékony és biztonságos működését. Az elosztói engedélyesek az elosztói rugalmassági szolgáltatásokat főszabályként átlátható, megkülönböztetésmentes és piaci alapú eljárásokkal összhangban szerzik be.

Fogyasztóvédelmi rendelkezések tekintetében: Magyarországon a villamosenergia-kereskedők szabad megválasztása és a felhasználók szabad ellátása az irányelvi elvárásokkal összhangban a hatályos szabályozás alapján megvalósul, így az irányelvi célok közül a kereskedőváltást korlátozó díjak alkalmazását és a kereskedőváltás időtartamát érintően szükséges a jogalkotás. A törvényjavaslat meghatározza a fogyasztói kereskedőváltás során alkalmazható szerződésmegszüntetési díj feltételeit, valamint a kereskedőváltás lehetőségét szélesebb körben elősegítő irányelvi célkitűzésnek megfelelően a tervezet szerinti módosításokkal megtörténik a kereskedőváltás technikai folyamatának lerövidítése, amelynek 24 órán belül lebonyolíthatónak kell lennie. Ez a rendelkezés azonban csak 2026. január 1-jétől alkalmazandó. E körben a kereskedőváltással kapcsolatos alapvető irányelvi fogalmak is szabályozásra kerültek.

(17.00)

A fogyasztói tudatosságot és aktivitást elősegítő pedig a javaslat új feladatot határoz meg a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal számára, mégpedig, hogy a villamosenergia-piac egészére kiterjedő, a villamosenergia-kereskedő ajánlásait összehasonlító eszközt működtessen az engedélyesek adatszolgáltatása alapján. Fontos kiemelni, hogy 2010-ben Magyarországon az emberek a 17. legmagasabb árat fizették a villamos-energiáért és 16.-at a gázért. Ma a gáz Európában Magyarországon a legolcsóbb, a villamos energia ára pedig a magánfogyasztóknak a második legolcsóbb. Fontos, hogy az energiarendszer lendületben legyen, rugalmas legyen, összekapcsolt legyen. A magyar emberek már hozzá szoktak ahhoz, hogy a lehető legolcsóbban kapják meg a háztartások az energiát. Emellett fontos megemlíteni, hogy a baloldal rezsinövelő, folyamatos villamosenergia- és gázáremelésekkel tarkított politikájával ellentétben a polgári kormánynak köszönhetően a 2013-as rezsicsökkentés óta közel 2000 milliárd forint maradt a háztartásoknál.

Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy mindezek alapján érdemes és szükséges támogatni a benyújtott törvényjavaslatot. Kérem, tegyék meg. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Balczó Zoltánnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm a szót. Én nem fogok élni a Fidesz vezérszónoka által fölkinált lehetőséggel, hogy tágra nyissam ennek a villamos energiáról szóló törvénynek a tárgyalását azzal, hogy teljes egészében kiterjesszük a gáz irányába, amit ő említett, ennek kapcsán a rezsitörvény általam adott esetben árnyalt

értékelésébe, hanem igyekszem a villamosenergia-témakörnél maradni, amiről a törvényjavaslat szól.

Részletesen hallottuk mind az expozében, mind Hadházy képviselő úr felszólalásában ennek a törvénymódosításnak számos, sok tételét. Valóban, az Európai Unió tisztaenergia-csomagjának részét képező irányelvnek kíván eleget tenni ez a betervezés, átültetve a magyar jogrendbe. Amikor én egy ilyen törvényjavaslatot elolvasok, a jelenlegit is, amely 39 paragrafusból, azon belül nagyon sok pontból áll, őszintén megmondom, hogy nem tudok igazán tartalmilag pontosan tájékozódni. Szakpolitikusként talán nevezhetem magam, de ehhez kimondottan a téma szakértője kell. Ezért én ilyenkor elő szoktam venni a hivatkozott európai uniós jogszabályokat, mert azok a magyar törvények indoklásához képest egy nagyon részletes, nagyon alapos hátteret és indoklást mondanak, talán még azt is mondhatom, hogy túlzottan bőbeszédűen ebben az európai uniós nyelvezetben.

Ez az anyag jelen esetben egy 75 oldalas anyag. Engedjék meg nekem, hogy én néhány olyan elemet emeljek ki ebből az irányelvből, amit fontosnak tartok, s amely megvalósul ebben a jelenlegi törvényjavaslatban. Persze van olyan, amit nem ugyanúgy kíván átültetni a betervező, de ezen a szinten ehhez joga van.

A megújuló forrásokból történő decentrált villamosenergia-előállításához és a dekarbonizált piacokra történő átálláshoz szükséges a villamosenergia-kereskedelem szabályainak kiigazítása, a piaci szerepek megváltoztatása. Ezt tartom az egyik legmeghatározóbbnak. Ez az előzőekben is kiemelésre került, és azért ismétlem meg, mert úgy tűnik, hogy ez az, ami valóban a legfontosabb üzenet. Egyébként megjegyzem, hogy az erősebb fogyasztóvédelem igényénél az irányelv felveti akár egy energiaügyi ombudsman tisztségének is a bevezetését.

A rendszer rugalmasságának biztosítása révén lehetővé kell tenni a fogyasztók számára, hogy saját termelésű villamos energiát használjanak, tároljanak és értékesítsenek a piacon. Egyébként pedig a villamos energia tárolása révén is részesei tudjanak lenni ennek a piacnak, akár az elektromos járművek általi tárolás által. Fontos, hogy ez nemcsak egyéni fogyasztóként valósulhat meg, hanem az irányelv az együttesen tevékenykedő aktív felhasználók közösségét, a helyi energiaközösséget hozza létre. Ezek polgárok vagy helyi szereplők közötti együttműködés. Fontosnak tartom, hogy a döntéshozatali jogkörök azokra a tagokra vonatkoznak, akik nem folytatnak kiterjedt kereskedelmi tevékenységet, és fő gazdasági tevékenységüket nem ebben az ágazatban végzik. Tehát ez valóban alapvetően a polgárok, a fogyasztók közössége annak érdekében, hogy ezt a fogyasztást és piacra jutást adott esetben a saját maga által termelt energiával jobban lehetővé tudja tenni. Az irányelv egyébként kiemeli, hogy meg kell szüntetni, ahol létezik, a keresztfinanszírozást a különböző kategóriájú felhasználók között.

Van olyan rendelkezés is, amelyik nem jogharmonizációs célú. Ezek szerint a hálózati csatlakozási szerződésben megszerzett rendelkezési jog a szerződött kapacitás mértékére vonatkozóan az elosztóra száll vissza, ha a termelő a hálózati csatlakozási szerződés megkötését követően kiserőmű esetében három évig, 50 megawatt és ezt meghaladó erőmű esetében öt évig nem csatlakozik a hálózatra. Úgy tűnik, hogy ez egy bizonyos szempontból mintha fogyasztóellenes lenne, mert egy korlátozás az időtartamban. Én viszont indokoltnak tekintem ezt, mivel a hálózati kapacitások tervezhetőségét biztosítani kell, s ebben az esetben méltányos az öt és a három év, hogy azon belül valósuljon meg.

Nálunk szerintem azért is nagy szerepe lesz a helyi energiaközösségeknek, a megújulóenergia-adásvételi szerződéseknak, mert tudomásom szerint a magyar kormányzat a megújuló energiákkal kapcsolatos 2030-as célt jelentős részben a lakossági napelemek támogatásával és használatával akarja megoldani. Egyébként ezzel kapcsolatban olvastam egy polémiát arról, hogy az energiát átvevő cég felszámolhat-e díjat, mennyi lesz, és az az aggodalom jelent meg, hogy ez hozzátartozik ahhoz, hogy egy lakossági beruházás milyen mértékben, mennyiben tud megtérülni. Ez tehát valós probléma. De hozzá kell tennem, hogy a díjfelszámolás jogi alapját az Európai Unió megeremti, mert az irányelvben az szerepel, hogy biztosítani kell, hogy az ilyen fogyasztók megfelelően hozzájáruljanak a rendszerköltségekhez.

Raadásul a tagállamnak lehetővé kell tenni, hogy eltérő rendelkezéseket állapítsanak meg az egyénileg és az együttesen eljáró aktív felhasználókra, s ebben az esetben ez nem kötelezettség, hanem lehetőség. Tehát egyik oldalról megvan ez a bizonyos szempontból érthető lehetőség, hogy járuljon hozzá az, aki energiát elad, de nagyon lényegesnek tartom, hogy amikor ennek a mértékét a kormányzat meg fogja alapítani, akkor konzultáljon a megfelelő alkalmazókkal, testületekkel, hogy ennek esetleges túlzott mértéke ne legyen gátja a beruházási hajlandóságnak. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Nacsa Lőrincnek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

(17.10)

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Azt gondolom, hogy az első három felszólalást, államtitkár úr, illetve képviselőtársaim felszólalását tekintve elmondhatjuk, hogy fontos kérdéssről beszélünk, és én sem igyekszem kitérni a vita keretét más irányokba.

Röviden szólnék arról, hogy négy év munkája után született meg különböző uniós dokumentumból az Európai Unió negyedik energiapiaci szabályozási

csomagja, az úgynevezett „Tiszta energia csomag”, a Clean Energy Package, a CEP, mely felváltja a korábbi, 2009-es harmadik szabályozási csomagot. A CEP célkitűzése egyrészt az energiahatékonysági intézkedések növelése, másrészt Európa világpiaci vezető szerepének megeremítése a megújulóenergia-termelés tekintetében, továbbá a fogyasztók számára egy új, méltányosabb keretrendszer létrehozása. A CEP összesen nyolc uniós jogi aktusból áll, melyeknek a magyar villamos energiáról szóló törvényre vonatkozó részeit éppen most láthatjuk az előttünk fekvő törvényjavaslatban, itt ülteti át a nemzeti jogba.

Az uniós jogharmonizációs kötelezettség teljesítésén túl még a „Nemzeti energiastratégia 2030” céljainak végrehajtása is szükségessé teszi a jelen törvényjavaslat elfogadását. A nemzeti energiastratégia fő célkitűzése a tiszta, okos, megfizethető energia biztosítása a fogyasztó fókuszba helyezésével, az energiaszektor klímabarát átalakításával, energiaellátásunk biztonságának megeremítésével, az energetikai innovációban és klímaváltozásban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználásával. Ezen célok megvalósítása többek között a megújulóenergia-forrású áramtermelés bővítésével, a fogyasztók jóval aktívabb piaci jelenlétével és új piaci szereplők és funkciók megjelenésével érhető el.

A kibocsátás csökkenése és a megújuló energiaforrások használata ügyében a fogyasztók, az egyes háztartások is sokat tehetnek. Magyarországon az elmúlt időszakban jelentősen megnövekedett az egyes fogyasztók által telepített, napenergiát használó, úgynevezett háztartási méretű kiserőművek darabszáma és kapacitása is. 2020 első félévében, január eleje és június vége között, a járvány első hulláma idején is több mint 20 százalékkal növekedett az ilyen háztartási méretű kiserőművek darabszáma és kapacitása. Míg 2019 végén összesen 59 298 darab napelemes kiserőmű termelt villamos energiát, addig 2020 júniusában már 72 501 ilyen kiserőmű üzemelt, összesen több mint 584 megawatt beépített teljesítménnyel. Azt gondolom, ez egy jó irány, nagyon szép növekedési számokat láthatunk az elmúlt időszakban a járvány ellenére is, vagy talán éppen azért, mert volt idő az építőipari kapacitásban ezeket a beruházásokat végrehajtani.

A napenergiát hasznosító háztartási kiserőművek terjedése évek óta töretlen sikert tud felmutatni, 2019-ben egy év alatt 45 százalékkal nőtt a darabszámuk és kapacitásuk. Ez azt jelenti, hogy mostanra 60-70 ezer háztartás rendelkezik ilyen tetőre szerelt napelemmel, egyre többfelé lehet találkozni a családi házak, illetve a panelházak tetejére telepített napelemekkel is. A kormány célja az energiastratégia szerint, hogy legalább 200 ezer háztartás rendelkezzen átlagosan 4 kilowatt teljesítményű, tetőre szerelt napelemmel 2030-ra.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat, ahogy ezt államtitkár úr is elmondta, ezt könnyíti meg, illetve az uniós jogharmonizációs kötelezettségünknek tesz eleget, így azt gondolom, hogy nem is rabolnám tovább

az önök idejét. A KDNP-frakció támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Szakács Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Újabb jogharmonizáció. Felidézek önöknek egy tegnapi emléket újra.

Felhívott egy nagyon kedves ismerősöm, meg még jó pár, akik ugyanabban a szektorban dolgoznak, tudják, Dél-Baranyában a hotelszektorban. Nekik az a problémájuk, hogy most talán fél fizetést kapnak, ha kapnak erre a hónapra, de lehet, csak akkor, ha a cégnek van valamennyi megtakarítása. Meglepve hívott, hogy képzeljem el, a másik 50 százalékra meg pályázni kell a cégnek, és mondta nekem, hogy Laci, szólj a parlamentben, hogy valami történjen ebben a kérdésben, hát mit tárgyaltok ma. Tegnap azt mondtam neki, hogy azért nem tudok most ebben neked segíteni, mert az Alaptörvényt módosítjuk, bele kellett írni, hogy az apa a férfi, az anya meg a nő, ma meg energetikai tárgyú jogharmonizációval van elfoglalva a parlament. Ezért nagyon nehezen tudom házelnöki intelem nélkül ezt beleszólni a mondandómba, felhívni a kormány figyelmét arra, hogy vannak itt egyébként problémák.

Én értem, hogy jogharmonizációs kötelezettség van, és ha éppen most érett rá a kormányra, hogy ezt megtegye, akkor, persze meg kell tenni, mert fontos. De ha már egyszer jogharmonizáció, és ha már államtitkár úrtól azt hallottuk, hogy már tudjuk, hogyan lesz ez tíz év múlva, szeretném elmondani, hogy valójában a legtöbb ilyen stratégiai gondolkodású problémám a kormányval, hogy mindig tudja, mi lesz két év múlva, öt meg tíz év múlva - de hogy mi lesz a jövő hónapban, azt nem. Azzal már vannak komoly problémák. Valójában az ember most azt a fajta gondolkodásmódot választaná, ha már egyszer úgyis önök is két hete rácsaptak a pánikgombra, hogy egy picit próbáljunk gondolkodni a holnapról, több évről meg majd utána, úgymond békeidőben, amikor nem arról van szó, hogy az ember azon gondolkodik, melyik új-ját harapja meg, most az egészségügyet terhelje túl, a gazdaságot állítsa le, vagy társadalmi feszültségeket próbáljon meg feloldani, valahol megtalálva egy köztes megoldást, amiről mindannyian tudjuk, hogy nagyon nehezen lehet. De nem, inkább elbújnak egy ilyen európai uniós kötelezettség mögé. Azt gondolom, hogy ez alapvetően nem helyes.

Erre most azért tértem ki kicsit hosszabban, mert azt mondta államtitkár úr, hogy ön biztos abban, hogy hosszú távon ez jobba teszi a családok helyzetét. Államtitkár úr, még az is lehet, hogy igaza van önnek ebben, ezzel nem kívánok különösképpen vitatkozni, bár majd lesz olyan javaslat, hogy mitől lesz valóban

jobb a családok élete akár hosszú távon is. De most rövid távon van baj, államtitkár úr. Egyszer már megállt az ország tavasszal. Végtelen fegyelmekkel voltak az emberek. Minden tisztelet azoknak, akik azért dolgoztak, hogy az ország ellátása rendben legyen, az egészségügy talpon maradjon, és még több tisztelet azoknak, akik pedig betartva a szabályokat, amelyeket persze okkal hoztak, felérték minden tartalékukat, elfogyasztották a szabadságukat, otthon maradtak, és ezért Magyarországon effektíve el is maradt az első hullám.

De most a második hullámra nincs több szabadság, nincs több tartalék. Államtitkár úr, ha már úgyis hozzájárulunk ezekhez a törvényekhez, ha már úgyis az embereket szépen lassan újra az otthonába parancsolja a kormány, félreértés ne essék, okkal-joggal, mert van mitől tartani e járvány kapcsán, akkor mehetnek azt, amit régóta halogatnak. Azt mondta, hogy sehol nem olyan olcsó a gáz, mint Magyarországon. Államtitkár úr, van még egy hely, ahol olcsóbb a gáz, mint Magyarországon: az árutózsde; 30 forintnál nem ment feljebb idén az ára, de volt, hogy 19 forint volt. Maguk mégis 101 forintért adják a magyaroknak. Tudom én jól, hogy a napi árfolyamot nem fogja lekövetni egyetlenegy kormány sem, én ezt pontosan tudom. De ha ez most már tendencia, márpedig tendencia, hosszú ideje tartó tendencia, akkor mégiscsak lehetett volna csökkenteni a gáz árát.

Annak idején, emlékszem, százdolláros hordónkénti olaj mellé tartozott százforintos köbméterenkénti gáz. Most, tavaly is, idén is nagyon-nagyon ritka volt az, amikor 50 dollár fölé ment egy hordó olajnak az ára. Magyarországon mégis 101 forint volt a gáz ára. Hát, mi lett ilyen drága? A hordó? Államtitkár úr, én tudom, hogy persze közben a MET menedzsmentjének is meg kellett élni. Ott már biztos felépítettek mindenfajta villáját mindenkinek, vettek mindenkinek helikoptert, jachtot, amit akartak, csak most már egy kicsi ebből hadd jusson a magyar családoknak is. Ha már úgyis megígérte egyébként az önök hatóságának vezetője, hogy ki fognak dolgozni egy szociális tarifacsomagot, akkor végül is csak annyi volna a javaslatom, hogy tegyék meg. Mi megtettük.

(17.20)

Mi azt gondoljuk, hogy kell lennie egy olyan szociális javaslatnak - főleg most, a pandémiás helyzetre is hivatkozva, kell lennie egy olyan szociális javaslatnak -, hogy a létfenntartáshoz szükséges mennyiséget mindenki kapja meg úgymond jelképes áron. Nem mindenhol lehet ezt alanyi jogon, meg mindenfajta szabályokkal ütközik. Tehát egyfajta jelképes áron kapják meg az emberek a létfenntartáshoz szükséges energiát. Gondolunk itt nem vad dolgokra, pár tíz köbméter ivóvízre, pár tíz köbméter gázra.

Nem értjük, hogy ezt most miért nem lehet adni, és miért nem lehet egy szociális tarifát, szociális sávokat kidolgozni ebben, amely egy támogatási rendszert is magában foglalna, hiszen, államtitkár úr, nem

olyan nehezen belátható, hogy a magyar családoknak úgy általában, úgy mikroökonómiailag nem lesz jobb a helyzete a következő fél évben. El fogják veszíteni a munkájukat sokan. Önök nem támogatják nagyon azokat, akik elveszítik a munkájukat, mert volt 90 napjuk, hogy munkát találjanak. Akkor, amikor dühöng a járvány, akkor találjanak munkát! Nyilvánvalóan nem találtak. Körülbelül 180-200 ezren vannak, akik kiestek ebből a rendszerből. Nekik most is majd valamikor haza kell menni, 8 után meg aztán biztosan, hiszen ez a szabály, hogy otthon kell lenni. Na de hát, ha otthon vannak, mit csinálnak? Nem keresik a pénzt, de legalább többet fogyasztanak. Ki kell fizetni, ki kell tudni fizetni a rezsit.

Ebben szerintem most kell segíteni a családoknak, és erre van még egy javaslatunk. Van egy olyan javaslatunk, még kettő, kérem, fontolják meg, hogy ne csak a közép- meg a hosszú távú jövőt lássuk, hanem a jövő hónapot is lássuk. Beköszönt a tél, hideg lesz, fűteni kell. Ne legyenek most kikapcsolások, államtitkár úr, főleg ne pandémiás időszakban! Még egyszer kiemelem, nem várható, hogy jobban el lesznek ereszelve a családok, hogy könnyebben kifizetik azt a rezsit. Legyen Európában a legolcsóbb, ahogyan ön mondja! Nem így van, de legyen. Még ezt is hajlandó vagyok elfogadni, ha ön elfogadja, hogy ha most a családok nem tudják kifizetni a rezsijüket télen, akkor még nagyobb bajba, kilátástalan helyzetbe kerülnek. Legyen egy kikapcsolási moratórium!

Államtitkár úr, önökben még nem érelődött meg teljes mértékben ez a gondolat, tudom, hogy gondolkodnak rajta. Képzeld, a szolgáltatóban már megérett ez a gondolat! Azt mondta - álljon itt a neve, ha már egyszer ilyen nemesen cselekedett - az E.ON, hogy az adventtől vízkeresztig tartó időszakban nem kapcsol ki senkit. Ez miért egy multinak jut előbb eszébe, mint a kormánynak, a csuda vigye el?! Hát, hogy néz ez már ki, hogy nem a kormány gondoskodik a magyar háztartások energiaellátásának a biztonságáról, hanem egy multi a társadalmi szerepvállalás keretében jobban odafigyel a magyarokra, mint önök?! Ez engem arra készítetett egyébként, hogy benyújtsak egy javaslatot önöknek, hogy akit kikapcsoltak, ő sincs túl jó helyzetben, azt kapcsolják vissza, de nem fogja tudni kifizetni most, államtitkár úr. Nincsen jobb helyzetben, mint nyáron volt vagy a tavasszal. Tudja, mennyibe kerül egy visszakapcsolás? 20 ezer forint! Azt mondják önök, hogy tetessen fel kártyás órát. Ha véletlenül van egy erősáramú bojler otthon, és háromfázisú órát kell feltenni, az 56 ezer forintba kerül. Ha lenne neki 56 ezer forintja, kifizette volna az áramszámlát. Most nem úgy tűnik, hogy el fog tudni helyezkedni, nem úgy tűnik, hogy szárnyal a vendéglátás meg a kiskereskedelem, nem úgy tűnik, hogy mindenki tud otthonról home office-ban dolgozni, és nem 6 órában meg 4 órában van bejelentve, és sajnos nem úgy tűnik hogy átveszik a német Kurzarbeit szabályait, és minden embernek kifizetik, mondjuk, a munkabérének a 80 százalékát, és akkor van miből kifizetni a rezsit. Nem, ezt is addig fejlesztgetik, aztán úgy

járnak vele, mint a lengyel mérnökök, hogy addig fejlesztgettek a Fiatot, amíg kis Polski lett belőle. Itt is majd egyszer valamikor 50 százalékot egy tól-ig hátrában majd önök ki fognak fizetni, de a szolgáltatók meg nem fognak eddig várni.

Mi ezeket a javaslatokat várjuk önöktől, ha már az enyémet elutasították, mert nem olyan régen ez a javaslatom, hogy ingyen kerüljön visszakötésre mindenki, főleg így a tél közeledtével legyen otthon áram. A XXI. században, megmondom őszintén, ez nem egy olyan kifejezett fényűzés, legyen fűtés, ez télen egyébként alapvetően nem egy nagyon fényűző dolog a XXI. század Magyarországon, ezt önök le-söpörték a Gazdasági bizottság ülésén. A fideszes képviselők nemmel szavaztak. Nem tudom megmondani, hogy miért, mert nem mondták meg. Gondolom, nem akarták megmondani. De én mégis azt gondolom, hogy ha önök beépítik ezeket a javaslatokat, és a magyar családok védelmében, a magyar családok lakhatása, energiaellátásának védelmében így a tél közeledtével egy multi nem jár el előrébb a gondolkodásban, a társadalmi szerepvállalásban, mint a kormány, szerintem az egy üdvözlendő dolog lenne, aztán majd a MET meg a Mészáros Lőrinc, meg a Garancsi most idén majd egy kicsit kevesebbet keres. Ki fogják bírni szerintem. Sokunk szerint ki fogják majd bírni, hogy majd most egy kicsit kevesebbet keresnek ebben az évben az energiaszektorból, kerestek tavaly is eleget; biztos vagyok benne, hogy jövőre is fognak, sajnos.

Éppen ezért azt gondolom, adhatnák olcsóbban a magyaroknak az energiát. Ezt nem látjuk ebben a javaslatban, pedig belefért volna a jogharmonizációs kötelezettség mellett. Nagyon szépen köszönöm a figyelmet. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Varju Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Államtitkár úrnak nem fogok nagy meglepetést okozni, mert következetesen szeretném arra a figyelmet felhívni, hogy ebben az időszakban, amikor a járványveszély és annak következtében a gazdasági válság mivel jár együtt, melyek azok a fontos témák, amelyeknek egyébként itt kellene szerepelnie a parlament előtt. Ehelyett persze beszélünk másról, most éppen a villamos energiáról szóló törvény módosításáról, ami önmagában valóban fontos is lehet, de azt gondolom, ma abban a helyzetben vagyunk, amikor 160 ezer beteg van Magyarországon, hogy vannak olyan kérdések, amelyeket illene, hogy a magyar kormány megbeszélje a magyar parlamenttel, már csak azért is, hogy ne az éjszaka leple alatt kelljen mindent kihirdetni.

Értem, hogy veszélyhelyzet van, és ennek megfelelően a döntéseket meghozhatják, felhatalmazást kaptak rá, ettől még vannak olyan kérdések, olyan

alapvető kérdések, amelyek a járványveszély kategóriába tartoznak, és azokról kellene beszélni. És akkor elkerülhetnék azt, hogy valamifajta pánikmozgás közben kelljen döntéseket hozni, és így megfeledeznek arról, hogy mennyivel jobban járnának akár a szolgáltató szektorban is, hogyha a tömeges tesztelést bevezették volna, ha a dolgozóknak kevésbé kellene rettegni az elbocsátástól; és nem csak az államigazgatásban, az egészségügyben, a szociális intézményekben, a pedagógusoknál kellene ezzel foglalkozni, amit ott is csak részlegesen tettek meg, ráadásul úgy, hogy egyébként ebbe az önkormányzatok szálltak be, a fővárosnak és a helyi önkormányzatoknak közösen kell ebben lépni önök helyett. Éppen ezért mondom, hogy azok az emberek, akik veszélyeztetettek, legyenek azok a villamosenergia-szektorban, de most ide kell hogy hozzam, hogy igen, az iskolákban veszélyeztetettekre vonatkozóan ezt be kellene önöknek vezetni, és alkalmazni kellene.

Másodsorban pedig éppen nemcsak önmagában a turizmusban, hanem más szektorokban is, ott, ahol az álláskeresési támogatás igénybevétele, annak lehetősége, de inkább úgy mondom, annak fenyegetése ott lebeg a fejük felett, hogy bármikor elveszíthetik az állásukat, különösen olyan szituációban, amikor mértékadó szakember is azt mondja, hogy az év végére 3 millió ember lesz mélyszegénységben Magyarországon, akkor abból bizony-bizony önöknek gondolkodni kell azon, hogy ennek a helyzetnek a kezelésére lehetőséget kell adni, hogy munkahelyet kereshessenek maguknak az emberek, nemcsak 3 hónapon keresztül, hanem hosszabb időn keresztül, legyen az 6 hónap, legyen az akár 9 hónap.

(17.30)

Ha ezt megelőzni akarják, akkor persze akkor tennék a legjobbat, ha a bérpótlék bevezetésével - akár csak a környező hazai országok gyakorlatából kiindulva, de távolabbra is tekinthetünk, ebből a gyakorlatból kiindulva - tudnák segíteni az embereket.

Így összességében véve azt hiszem, hogy az önök döntéseit pillanatnyilag valóban valami kétségbeesés vezérli, mert a legfontosabb kérdésekkel nem tudnak, nem akarnak, nem képesek foglalkozni.

Én ismétlen arra szólítom fel önöket, hogy a pánikkormányzás helyett inkább azokban a fontos kérdésekben, amelyeket itt kölcsönösen az ellenzéki pártok ajánlanak is az önök figyelmébe, tegyék meg azt a szívességet a magyar emberek felé, hogy végre foglalkoznak a legfontosabb kérdésekkel. Segítsék a munkahelyek megőrzését, segítsék a kisnyugdíjasoknak a túlélést, és segítsék a családoknak azt, hogy a következő hónapok legnehezebb időszakában, a járványhelyzet legnehezebb időszakában valóban túléljék ezt az évet, mert ez lenne az önök feladata.

Mindaddig, amíg ezzel nem akarnak foglalkozni, és ehelyett mondhatnám azt, hogy a kormány a társadalmi szerepvállalásával inkább hátráltatja ennek a

megoldását, és nem pedig segíti, addig ezt nehéz lesz támogatni. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Tordai Bencének, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezetőjének. Parancsoljon, jegyző úr!

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Bár Magyarországon több szervezete is van a megújuló energiákkal foglalkozó vállalkozásoknak, a villamos energiáról szóló törvény mostani módosítását egyik sem üdvözölte - nem véletlenül.

Bár az indoklásban a kormány álszent módon a zöldenergiára hivatkozik, a törvényszöveg valójában tovább nehezíti a megújulókat amúgy sem könnyű helyzetét. Tehát a Fidesz-kormány újabb adminisztratív és pénzügyi akadályokat gördít a hálózatra csatlakozás elé.

Ez a törvényjavaslat valójában annak a beismérése, hogy az Orbán-kormány a magyar energiarendszer fejlesztését elszúrta - nem kicsit, nagyon.

A vezetékesközmű-adó és az energiaszolgáltatókat sújtó többi, eredetileg átmenetinek ítélt, de mégis tartósan a nyakunkon maradt elvonás, illetve az állami nagykereskedőnek kedvező, de a kiskereskedőket sújtó rezsibűvészkedés miatt az ágazatban tartósan a nulla szint közelébe vagy az alá csökkent a profit.

És ha ez csupán az érintett cégek problémája lenne, akkor szóba sem hoznám, de arról van szó, hogy emiatt a hálózatok karbantartására és fejlesztésére évek óta nem költenek pénzt. Emiatt Magyarország kimaradt az áramhálózat egész Európára kiterjedő fejlődési hullámából, aminek a két fő jellemzője a decentralizáció, illetve az okosmérés és az okoshálózatok megvalósítása.

Ez nemcsak a háztartások megújulás beruházásait lenne képes hatékonyan támogatni, de az eltérő fogyasztási időszakokhoz tartozó különböző árakkal a fogyasztás időzítését és az energiatakarékosságot is. Nálunk mindez szinte ismeretlen fogalom, és a korszerűtlen, centralizált hálózat még azzal a visszafogott tempójú fejlődéssel sem tud lépést tartani, amit az agyonnyomított magyarországi napelemszektor produkál.

Jelenleg százezer háztartás termel a hálózatra, ez százalékban alig kifejezhető, de az áramhálózat ezt a terhelést sem bírja. Most pedig a kormány, úgy tűnik, a drasztikus elvonások politikájának a megváltoztatása helyett arra készül, hogy a napenergiába beruházás háztartásokkal fizeteti meg a hálózat átalakításának a költségeit.

Már bejelentették, hogy az eddigi szaldóelszámolás, amikor egy napelemes háztartásnak csak az évente megtermelt és elfogyasztott áram különbségéért kellett évi egyszeri elszámolással fizetni, megszűnik. Ez anyagilag és adminisztratív szempontból is

kedvező lehetőség volt, valójában a napelem-telepítés legfőbb ösztönzője.

Most pedig a sokkal előnytelenebb, úgynevezett bruttó elszámolás lép a helyébe. Ebben a kereskedő termelői, tehát alacsony áron vásárol a háztartástól, a háztartás pedig fogyasztói, tehát magas áron vásárol a szolgáltatótól. Ez nyilvánvalóan sokkal hátrányosabb és bürokratikusabb eljárás.

A mostani törvénycsomag már a bruttó elszámolás előkészítését valósítja meg, tovább fékezve a háztartási napenergia-termelés magyarországi térnyerését. Ezért a javaslatot a Párbeszéd természetesen nem szavazza meg, mert nem fogadjuk el, hogy a kormány a saját hibájának az árát az emberekkel fizetteté meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most megadom a szót képerces hozzászólásra Balczó Zoltán képviselő úrnak, a Jobbiktól. Parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót. Arra szeretnék reagálni, amit Varju képviselő úr mondott, és részben Szakács képviselő úr is, hogy tényleg úgy érzem, amikor itt ülök a parlamentben, és egy fontos, bár nem a közeljövőben realizálandó törvényt vitatunk meg, hogy igen, valójában ebben a járványhelyzetben a legfontosabb ügyek most nem ezek, hanem az egészségügyi kapacitás fenntartása, a gazdaság valamilyen módon való életben tartása, a munkájukat elvesztők megélhetésének biztosítása.

Ugyanakkor azért fogadom el, hogy mégis ezek a viták itt zajlanak, mert mi, ellenzéki képviselők is szavazatunkkal ebben a helyzetben a kormányt hatalmaztuk föl, hogy ezeket a fontos dolgokat nem egy hosszú törvényhozási ügymenetben, hanem rendeletben meg tudja oldani.

Ezért jómagam és a Jobbik frakciója nyilván a hétfői megfelelő műfajokat ki fogja használni arra, hogy fölvesse, mivel ért egyet, mivel nem ért egyet, számonkérje a kormányon azokat a meghozandó rendeleteket, amik ahhoz kellene többek között, amit a képviselőtársak elmondtak. Ugyanakkor úgy érzem, ha a parlament a továbbiakban működni akar, akkor számára ilyen típusú előterjesztések megvitatása is fontos lehet, mert a közeljövő legfontosabb ügyeit a kormány felhatalmazására bíztuk, amit megfelelő fórumon nyilvánvalóan jómagam és a frakcióm is számon fog kérni, és javaslattal fog élni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Képviselőtársaim! Megkérdem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* További felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdem az előterjesztő államtitkár urat, kíván-e reagálni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Kaderják államtitkár úr!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Először is szeretném megköszönni az előterjesztéshez kapcsolódó hozzászólásokat, a kormánypárti frakciók részéről az egyértelmű támogatást, Balczó képviselő úr, a Jobbik részéről a megint csak szakmailag megalapozott, pozitív hozzáállást ehhez a javaslatához. Néhány ponton szeretnék reagálni azokra a kritikákra, amelyek vagy a tárgyhoz kapcsolódóan vagy pedig azon messze túlmenően hangzottak el az előterjesztés kapcsán.

Ugye, ezek közül számomra a legfurcsább az, amikor itt a parlamenten, a jogalkotásnak a helyén a jogalkotásban részt vevők engem arra biztatnak, hogy ne tartsam be a parlament által alkotott jogszabályokat, például, hogyha kötelező egy ötéves felülvizsgálatot elvégezni egy adott országgyűlési határozattal kapcsolatban, akkor azzal most ne foglalkozunk, mert most nem olyan fontos.

Vagy, ha egy jogszabálytervezet jogharmonizációs célú, amelynek a határideje jövő év eleje, akkor az egyébként az Európai Uniót olyan mértékben - hogy is mondjam csak - melegen támogató képviselők vagy frakciók engem arra biztatnak, és a kormányt arra biztatják, hogy ezzel most ne is foglalkozunk, mert most sokkal fontosabb dolgokat kéne csinálni. Ez számomra rendkívül furcsa, különösen ilyen európai frakciók részéről, ahonnan ezek a kritikák elhangoznak.

Természetesen a kormány napi szinten, folyamatosan foglalkozik a járványügy nagyon nehéz helyzetével, a családok támogatásával, a mostani kialakult helyzet kezelésével. Államtitkár-kollégáim reggeltől estig lényegében ezzel foglalkoznak.

(17.40)

Ha már az Európai Uniónál tartunk, ott mégiscsak a jelenlegi Bizottság kifejezetten azt javasolja az összes tagállamnak, hogy amikor arról gondolkozik, hogy hogyan lábáljon ki ebből a jelenlegi válságból, akkor két kulcsszó legyen, amit mindig joggal hangsúlyoznak: ez a kilábalás zöld legyen és digitális, hogy úgy indítsuk újra a gazdaságot, hogy az már a klímavédelemnek a céljait is jobban szolgálja, és egy korszerűbb, digitálisabb Európai Unió építése felé mozduljunk el.

Hát, az a törvényjavaslat, amely most az asztalon fekszik, pontosan ezt a célt szolgálja, hogy a villamosenergia-szektor területén a jövőbeni építkezés ezt a zöld kilábalást segítse. Egyébként az előző energiahatékonysági törvényjavaslat pont ugyanezre a célra épült, tehát nagyon furcsa nekem az, hogy ilyen szinten nekem is valahol kint tesztelni kéne a sajnálatos módon covidos betegeket ezek szerint ahelyett, hogy itt ezekkel az egyébként jövőbe mutató kérdésekkel foglalkoznánk. Ez igazából csak a napirenden túlmenő kritikákkal kapcsolatosan merült fel bennem.

Ami magának az előterjesztésnek a tematikáját illeti, ott Balczó képviselő úr felvetése nagyon pontosan azt jelezte, hogy az egyik legnagyobb fejlemény, amire ez a törvényjavaslat reagálni kíván, a megújuló villamos energiának a térnyerése, mégpedig olyan módon, hogy azok helyben, decentralizált módon történnek meg, háztetőtőkön, faluszélén, kis naperóműparkokban, és ennek az integrálását kell elősegítenünk energiaközösségek létrehozásával vagy lakossági napelemes programoknak a bonyolításával.

Itt szeretném jelezni, hogy elhangzottak olyan dolgok, hogy itt megnyomorított magyar napelemes szektor van, meg hasonlókat hallottam Tordai képviselő úrtól. Szeretném azt jelezni, hogy olyan exponenciális növekedést, ami a magyar napelemes szektorban van, nem tudom, hogy van-e még egy olyan gazdasági szektor Magyarországon, amelyik tud produkálni, de szerintem egyébként nincs. Másfél év alatt duplázódnak ezek a beépített kapacitások. Háztartási méretű kiseróműveknél hallhattuk, hogy két év alatt már ott tartunk, hogy több mint 70 ezer magyar háztartás, az ott lakó magyar polgárok a legeslegtisztább villamosenergia-forrással tudják az igényeiket kielégíteni, és a nagyobb méretű napelemes fejlesztéseknél is két hete zártuk a második METÁR-tendert. Írd és mondd, hatszoros túljelentkezés volt a beruházók részéről a meghirdetett fejlesztési támogatásra és kapacitásra.

Nem úgy érzek, hogy pandémia közepén ez egy ilyen megnyomorított szektor lenne, hanem pont ellenkezőleg: egy nagyon magabiztos, nagyon erős, szakmailag nagyon magához tért, jelentős rendelésállománnyal rendelkező magyar vállalkozói szektor építi a magyar megújuló villamosenergia-szektor. Tehát itt valami nagyon nem stimmel abban, azt gondolom, ahogyan Tordai úr ezt érzékeli.

*(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

A másik ilyen kritika, ami Tordai képviselő úrtól elhangzott, hogy a magyar hálózatban nem költenek pénzt. Én borzasztó boldog lennék, ha annyi pénzt keresnék, amennyit tavaly a magyar hálózati üzemeltetők elköltöttek villamosenergia-hálózati beruházásra; az egyébként lehet olyan 70 milliárd forint. Tehát ha csak ennyit tudnék egy fogadáson nyerni, és csak annyi pénzhez jutnék, amennyit a hálózatra költöttek a cégek, azt hiszem, akkor nagyon jól tudnék járni.

De a viccet félretéve, az a korszerűtlen, lepukant, azt hiszem, valahogy így jellemezte, villamos hálózat, ami Magyarországon van, biztosítja azt most már lassan egy éve, hogy a járványügyi helyzetben a magyar polgárok, többek között az Országgyűlés is, azt a folyamatos és a legmagasabb sztenderdeknek megfelelő villamosenergia-ellátást meg a gázellátást élvezhessék, ami nélkül, azt gondolom, ezeket az időket átvészelné nagyon furcsa lenne. Azt gondolom, sokkal inkább megbecsülni kéne mindazokat, akik ezt a beruházást végrehajtják, és a magyar energiahálózat

korszerűsítésén dolgoznak, mint hogy ilyen, tulajdonképpen teljesen megalapozatlan állításokat megfogalmazni erről a szektorról.

És egy utolsó megjegyzés, ez kapcsolódik, még egyszer, a napelemes pályázatokhoz és az úgynevezett szaldóelszámolás kérdéséhez. Valóban, úgy látjuk, hogy az elmúlt két-három évben az a szélesebb penetráció, ami a háztartási méretű napelemes rendszerekben lezajlik, mára oda vezetett, hogy egy jóval nagyobb, egy paksi bloknál már nagyobb kapacitás működik a magyar háztartások tetején napelem formájában. Ezt szeretnénk folytatni, de éppen azt a lakossági szektort fogja megcélozni az a napelemes támogatási programunk, amelynek a bejelentésére sor került, akik a szaldóelszámolás mellett nem tudnak ezekhez a programokhoz hozzáférni. A szaldóelszámolás első sorban azoknak jó, azok számára ad ilyen beruházási lehetőséget, akik megtakarításokkal rendelkeznek, akik könnyen hozzáférnek a pénzügyi piacokhoz, hiszen előre így meg tudják finanszírozni a beruházási költségeket.

Az a program, amelyen dolgozunk, kifejezetten a hátrányos régiókban lakó, vidéki lakosságot célozza, azokat, akiknek nem nagyon van megtakarításuk és nem nagyon tudnak hitelt és önerőt beletenni ilyen programokba. Az ő számukra az, hogy magas beruházástámogatási intenzitással juthatnak ilyen eszközökhöz, már eleve egy jelentős költségcsökkentést fog lehetővé tenni.

Egyébként pedig az a változás az elszámolásban, amelyre utalt, azt is lehetővé fogja tenni, hogy orvosolni fogja a szaldóelszámolásnak azt a hibáját, hogy csak a háztartási villamosenergia-fogyasztásra méretezett rendszerek terjedjenek el, és a fűtés elektrifikációja kimarad ezekből a projektekből. Nagyon előremutató ez a történet.

És ha már csak az igazság kedvéért is említem, akkor nem a kormány akarja kivezetni a szaldóelszámolást a magyar villamosenergia-szabályozásból, hanem az Európai Unió, tudniillik azon jogszabályok alapján, amelyeket éppen most implementálunk, azt hiszem, 2024. január 1-jétől ez a típusú elszámolás az Európai Unióban nem lesz lehetséges. Úgyhogy itt csak az európai uniós szabályokat implementáljuk, de azt úgy fogjuk, hogy az a magyar fogyasztóknak jó legyen. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK : Megköszönöm államtitkár úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány létrehozásáról, valamint a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem működéséhez szükséges feltételek és forrás biztosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13676. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Bódis József úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, akit ezúton is köszöntök. Államtitkár úr, öné a szó.

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Magyarországon az agrárium történelmileg kiemelt ágazat, hazánknak minden adottsága megvan ahhoz, hogy ezen a téren a régió vezető országává váljon. A koronavírus-járvány ismét rávilágított arra, hogy a nemzeti szuverenitásunk, a gazdasági és társadalmi stabilitásunk egyik alapvető eleme a megfelelő élelmiszer-ellátás biztosítása. A versenyképes agrár-gazdaság nemzetstratégiai jelentősége a vidékfejlesztésben betöltött központi szerepét tekintve is vitathatatlan. Emellett a modern mezőgazdaság és élelmiszeripar a globális trendeket tekintve a következő évszázad egyik leginnovatívabb, leggyorsabban fejlődő húzóágazatának ígérkezik.

Az agrárium fejlődésének megalapozásához versenyképes, a helyi adottságokhoz és igényekhez igazodó, szakmai ismeretekkel rendelkező gyakorlati szakemberekre van szükség, akik tulajdonosi szemlélettel, felelősen fejlesztik az ország agrárvállalkozásait.

(17.50)

A mezőgazdaság felvirágoztatásának egyik fontos lépéseként a korszerű és versenyképes agrár-felsőoktatás megteremtése elkerülhetetlen. Ennek a folyamatnak össze kell kapcsolódnia a hazai felsőoktatási térben megjelenő új működési modellt létrehozó intézményrendszer átalakítási törekvéseivel. Ennek az átalakulásnak első fázisaként idén augusztusban az önök támogatásával lezajlott a magyar agráregyetem újraalapításának első lépése.

Az ennek nyomán létrejött új intézmény számos tudományterületet felölelő képzési palettája a modern agrárium elvárásaihoz igazodó képzési és oktatási minőséget teremtett meg. Az intézmény immár augusztus óta működik új formában. Az eltelt időszakban az egyetem és az érintett tárcák megfelelő módon előkészítették a modellváltást és a hozzá kapcsolódó intézkedéseket. Így elérkeztünk láttuk az időt a modellváltási folyamat megkezdésére, melynek eredményeként két törvényjavaslatot nyújtunk be a tisztelt képviselők elé.

Jelen javaslat elemei biztosítják a modellváltás lehetőségét, az egyetem jövőbeli fejlődését és új stratégiai alapokra helyezett versenyképes működését teszik lehetővé. A célunk az, hogy 2030-ra magyar agráregyetem kerülhessen be a világ legjobb száz agrártudományi felsőoktatási intézménye közé.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány javasolja, hogy az intézmény újraalapítását szimbolikusan is kifejezve, 2021. február 1-jétől a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem nevet viselje a jelenlegi

Szent István Egyetem. Az új név egyszerre szimbolizálja a hagyományokhoz való ragaszkodást és az agrártudományokat érintő innovációt. Ugyanis a magyar kormány célja a felsőoktatásban is az, hogy a tradíció és innováció szellemében biztosíthassa a lehetőséget ahhoz, hogy a magyar fiatalok versenyképes, nemzetközileg elismert tudáshoz és diplomához jussanak.

A javaslat értelmében az egyetem fenntartói jogait 2021. február 1-jétől az erre a célra létrehozott vagyongazdálkodó alapítvány gyakorolja. A hallgatóbarát modellváltással új fejezet kezdődik a magyar agrár-felsőoktatásban. A 2016-ban elfogadott felsőoktatási stratégia kijelölte azokat a változásokat, amelyek révén a felsőoktatásunk hatékonysága és versenyképessége szavatolható. A működési modellváltás egyben szemléletváltást is eredményez, amelyre az agrárképzésben különösen nagy szükség van. Az agrárképzésben szerepet vállaló felsőoktatásnak ugyanis ma egyszerűen kell igazodnia Magyarország klimatikus és területi meghatározottságaihoz, a gazdasági és a munkaerőpiaci elvárásokhoz, a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatokhoz.

A felsőoktatás átalakítását ezen a területen az is indokolja, hogy a jövőbeli gazdasági és társadalmi célokkal összhangban álló, hatékony és eredményes oktatási rendszer jöhessen létre. Ennek megfelelően az eddigi eredményekre építve a közös cél az, hogy egy hagyományaira épülő és egyben dinamikusan fejlődő, modern, nemzetközi szinten is versenyképes tudást nyújtó, innovatív agráregyetem működhessen Magyarországon.

Tisztelt Ház! A kormány célja, hogy az ágazat megújulásával lépést tartó, a nemzetközileg is versenyképes oktatás, kutatás és innováció vonzó karriert és stabil megélhetési lehetőséget teremtsen a jövő generációi számára, ami új lendületet biztosít a hazai agrárium fejlődéséhez. Az ilyen lehetőségek megteremtésével hosszú távon is segíthetjük nem csupán az agráripárt, de a magyar vidék életképességét és gyarapodását. Kérem, hogy a törvényjavaslat támogatásával tegyék lehetővé az egyetem nemzetstratégiaileg is jelentős küldetésének teljesítését. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr szavait. Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Hiller István és Brenner Koloman alelnök urak fel kívánnak szólalni a mai vita során. Az alelnök urak képviselői felszólalásuk esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezethetik az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hozzájárul-e ahhoz, hogy Hiller István, valamint Brenner Koloman alelnök urak az előterjesztés további tárgyalása során vezethessék az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés egyhangú többséggel az indítványomat elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót elsőként Pósnán László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Az Országgyűlés tavasszal már döntött arról, hogy a Kaposvári Egyetem és a Szent István Egyetem összeolvadásával egy új egyetem jön létre Szent István néven, amelybe beolvadt a Pannon Egyetem Georgikon Kara és az Eszterházy Károly Egyetem Gyöngyösi Károly Róbert Campusa. Ezzel párhuzamosan viszont kivált a Szent István Egyetemből az Ybl Miklós Építéstudományi Kar.

Az Országgyűlés döntése nyomán létrejött felsőoktatási intézmény nagyrészt agrárfókuszú, aminek igen fontos szerepet szán a kormány az agrár-felsőoktatás megújításában, ahogy ezt előbb államtitkár úr is elmondta. 2011 januárjától kezdte meg működését Gödöllő székhellyel a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ - rövidítve a NAIK -, ez 13 agrár- és élelmiszer-gazdasághoz kapcsolódó kutatóintézet összevonásával jött létre, amelyhez 4 további kutatóintézet gazdasági társaságként csatlakozott.

Ez azt jelenti, hogy az agrártudományokhoz kapcsolódó kutatásnak, szinte mondhatjuk, hogy a teljes spektrumát lefedi, és a Szent István Egyetemből, valamint a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központból jönne létre az előterjesztés szerint a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, amely 2021 szeptemberétől szintén a már korábban modellváltáson átesett vagy modellváltás során jogállásában megváltozott közhasznú alapítványi fenntartásba kerülne.

A modellváltás indoka ez esetben ugyanaz, mint a korábbi modellváltásban érintett egyetemeknél, nevezetesen, hogy a javasolt átalakítással az agrár- és élelmiszeripari ágazatok versenyképességét lehessen növelni, az agrárgazdaságban rejlő potenciált lehessen még hatékonyabban kihasználni, hiszen az elmúlt évek mégiscsak azt mutatták, hogy a GDP-hez való hozzájárulása az agrárgazdaságnak jelentősen növekedett, ezzel együtt viszont az agrárkutatás, agrárinnováció ehhez képest jelentősen elmaradt. Érdeemes ezeket jobban összekapcsolni, érdemes nagyobb arányban a piaci kapcsolódásokat kihasználni, és nyilvánvalóan érdemes az agrárkutatással és agrárképzéssel foglalkozó egyetemeknek egyfajta profilt is adni, ami most itt kezd kirajzolódni. Hiszen az elnevezés is, hogy agrár- és élettudományi egyetem, ez mutatja azt, hogy az ebben a keretben megjelenő tevékenység során szerepet kaphatnak majd környezetvédelmi, természeti erőforrások hasznosítására vonatkozó képzések, kutatások, és nyilvánvalóan minden olyan tartalom, ami a modern agrárgazdaságok tárgykörébe beletartozik.

Az előterjesztést frakciónk támogatni fogja. Kérem az Országgyűlés többi frakcióját is, hogy támogassa. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Brenner Koloman képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának, a Ház alelnökének. Öné a szó, alelnök úr.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! 21 egyetemi adjunktus, 18 docens, 7 professzor, 8 tanársegéd, 3 főiskolai docens, 4 kisegítő dolgozó, 1 könyvtáros, 1 laboráns, 1 mérnök-tanár, 1 mesteroktató, 6 mestertanár, 49 műszaki szolgáltató, 1 művész-tanár, 2 nyelvtanár, 49 szakmai szolgáltató, 11 tanszéki mérnök, 3 technikus, 1 testnevelő tanár, 3 tudományos főmunkatárs, 3 tudományos munkatárs, 2 tudományos segédmunkatárs, 39 ügyintéző, 12 ügyvivő szakértő, tehát összesen 199 dolgozó csoportos elbocsátása várható december elején a gödöllői székhelyű Szent István Egyetemről.

(18.00)

Ehhez tartozik egyébként, ahogy hallottuk a bevezetőben, a keszthelyi Georgikon is. Azt gondolom, ez eléggé jól mutatja azt, hogy a professzor úr által az expozéjában emlegetett alapelvek hogyan valósulnak meg a magyar rögvalóságban.

Akkor kezdjük az elejéről! Amikor annak idején az agrártudományi szakokat művelő egyetemek összevonásáról esett szó a tisztelt Ház előtt, illetve korábban a Kulturális bizottság ülésén, akkor is kifejtettem, hogy maga az a szándék, hogy minden létező kutatóintézetet, kart és tanszéket egy egyetembe össze akarnak tolni, és ezáltal a rangsorokban történő előrelépést várnak el a fideszes kormány képviselői, ez lehet, hogy az írászta mellett jó ötletnek tűnik, de aki egy kicsit is ismeri az egyetemi magyar valóságot, az pontosan tudja, hogy itt szinergiaeffektusokról nem nagyon lehet szó. Inkább arról lehet szó, amit én a vezérszónoki felszólalásom elején elsoroltam, csoportos leépítésről és bizonyos kapacitások megszüntetéséről.

Lássuk azt be, hogy azért, mert egy hihetetlen szétagolt szerkezetű monstre intézményt hozunk létre, és körülbelül minden olyan intézményt, amelynek a nevében az agrárium vagy bármelyik csatolt része szerepel, ebbe beletolunk, attól milyen minőségi fejlődést várhatunk el, tisztelt államtitkár úr. Abba már bele sem megyek, hogy a XXI. században van kutatóintézetek közötti együttműködés, miért szükséges egy formális intézményi pecsét az egészhez, azon kívül, hogy jó magyar szokás szerint ezzel megnövekedett bürokrácia jár együtt az eddigi tapasztalatok szerint, hiszen már nemcsak két pecsét kell egy beszerzéshez, hanem majd amíg a parancslánc végigmegy az egész egyetem rektorához, addig nyolc pecsét kell. Tehát ettől komolyabb tudományos, főleg rangsorbeli előrelépést szerintem nem lehet várni.

Az pedig, hogy olyan, véleményem szerint a hazai nemzeti agrár-felsőoktatás szempontjából kiemelkedően fontos intézményeket, mint a keszthelyi Georgikont - amelyet az elmúlt évek során ide-oda csatolt a mindenkori felsőoktatási vezetés - ilyen helyzetbe hoznak, az pedig felháborító egyszerűen, és Manninger Jenő fideszes országgyűlési képviselő úr szégyene, hiszen nagybátyja, Manninger Gusztáv Adolf professzor forog a sírjában konkrétan szerintem jelenleg. Azt már csak halkán jegyzem meg, hogy Palkovics miniszter úr is keszthelyi.

Nem is értem azt, hogy egy ilyen nagy múltú intézményt - és tényleg, a Festetics grófokhoz én érzelmileg is kötődöm, mint soproni poncichter polgár -, szóval, egy ilyen nagy múltú intézményt egyszerűen betolni, és az egészet megint a szokásos alapítványi formába átalakítani, tényleg azt gondolom, hogy most már túlmegy minden határon, tisztelt államtitkár úr. Azt gondolom, hogy megint ceterum censeo elmondom természetesen, hogy nem az alapítványi formával van a baj, hanem látjuk, hogy mi történt az eddig alapítványi formában működtetett egyetemeken. A legrosszabb forgatókönyveink, amiktől itt, ebben a tisztelt Házban ellenzéki képviselőtársaimmal közösen óvtuk a döntéshozókat, azok következtek be.

Nézzük már meg, hogy kiket neveztek ki önök ezekbe a kuratóriumokba! Csányi bankvezér úr ül a Soproni Egyetem kuratóriumában. Aktív minisztereket ültetnek be.

A világon ilyen nincs, államtitkár úr! És mindenki érdekes módon egy bizonyos fideszes körhöz köthető, hogy most éppen felvidéki olajvállalkozó vagy más, ugye, a Színművészeti Egyetem esetét, ha felhozom, amire szintén már nagyon régóta próbálok egy kompromisszumos megoldást javasolni a tisztelt fideszes kormánynak, és mintha süket falaknak beszélnék most is, azt gondolom. És majd államtitkár úr a végén a maga végtelen professzoros tisztességében feláll, és gyakorlatilag elmondja azt a védőbeszédet, ami az én megítélésem szerint és a néppárti Jobbik véleménye szerint védhetetlen. Hiszen a mi számunkra a magyar polgárok XXI. századi tudása és jóléte a fontos, és a hazánk polgárainak a tudását, például az agrárterület területén az alapozza meg, ha az egyetemek és a kutatás autonómiáját megőrizzük, és nem az, hogy betoljuk az egészet egy alapítványi formába, ahova öt fideszes potentátot kinevez aztán az illetékes miniszter. Hát, hova jutunk így, tisztelt államtitkár úr?!

Én természetesen ismét benyújtom ehhez a törvényjavaslatához is azt a szokásos módosítót, amit aztán megint el fognak önök utasítani, miszerint az egyetemi polgárok által megválasztott akadémiai vezetők és a hallgatók képviselői kerüljenek be ex officio ezekbe a kuratóriumokba, hogy legalább a minimális formáját adjuk meg annak, hogy amikor aztán felállnak ezek az alapítványok, akkor ne az legyen a legelső dolguk, mint a Corvinuson már legelső sorban is, hogy az egyetem szenátusának megkérdezése nélkül hagyják

jóvá a szervezeti és működési rendet. Rektor úr, ha az ön feje fölött Pécsen valaki megszabta volna, bocsánat, a szervezeti és működési rendet, azt hiszem, elég furcsán nézett volna az illetőre. Bocsánat, hogy személyeskedem, államtitkár úr.

Azt gondolom, hogy ez egy olyan előterjesztés ismételt, amelyben látnivalóan a Palkovics miniszter úr által vezetett felsőoktatási kormányzat folyamatosan darálja le a magyar felsőoktatást. Szerintem hosszabb távon hihetetlen károkat okoznak a magyar tudománynak és a magyar egyetemi világnak. Gyakorlatilag szerintem Magyarországon nincs már olyan egyetemi oktató kollégánk, aki reggel ne azzal nyitná ki az internetes újságot, hogy az ő egyeteme most már soron következik?

Mert ráadásul úgy tudják meg általában a kollégáink, hogy az ő egyetemük is hopp, hopp, át fog alakulni alapítványi formába, hogy kinyitják az internetes oldalt, merthogy övelük aztán vagy akár az egyetemek megválasztott vezetőivel a konzultációk, hogy is mondjam, sorozatát, azt gondolom, hogy szimbolikusan a Színművészeti Egyetem rektori vezetése, ha valaki megkérdezi, el tudja mondani. Jómagam ebben is igyekeztem eljárni.

Summa summarum, azt gondolom, hogy ez egy újabb lépés az egyetemi autonómia és a tudomány szabadságának megcsönkítése szempontjából. Nem tudom azt elfogadni, államtitkár úr, amit mindig ilyenkor el szokott mondani, hogy vagyonhoz kell juttatni az egyetemeket. Igaza van, természetesen. Mondjuk, ha az ELTE a birtokait visszakapná - az a baj, hogy nagyrészt a Felvidéken találatnak, mint az közismert, és volnának jelenleg némi problémák ez ügyben -, de valóban, ha a Harvarddal vagy Oxforddal szeretnénk magunkat megmérteni, ha a rangsorokra visszatérek egy picit, egy fél mondat erejéig, akkor én nagyon szívesen várnám vissza, mondjuk, a korábbi birtokainkat, meg aztán amit a kommunista rendszer elején elkoboztak az ELTE-től, és akkor onnantól kezdve egyébként beszélhetnénk arról, hogy egy felelős vagyongazdálkodás keretében valódi egyetemi autonómia van.

No, de ha már egy negyvenévi kommunista uralom után vagyunk, és harminc év neoliberais gazdaságpolitika után, akkor most utána szerintem nem ennek a módszernek az optimális esete az, hogy akkor most gyakorlatilag pedig ötfős kuratórium kényekedvének kiszolgáltatók teljes felsőoktatási intézményeket, tudományos kutatókat, az ő hosszú életútjukat és jövőjüket. Ez egy felelőtlen politika, hiszen látjuk, még egyszer mondom, hogy milyen a kinevezési gyakorlatuk a kuratóriumba, és gyakorlatilag az érintett egyetemi polgárok, akiknek az autonómiája a középkor óta egy európai érték, gyakorlatilag veszélybe került.

És nem az mondatja velünk ezt, tisztelt államtitkár úr, hogy mi hihetetlen gyanakvással figyelünk mindent, amit az önök kormánya tesz, hanem megfigyeltük azt, amit az önök kormánya tett, tehát tapasztalati értékeink vannak.

(18.10)

Én nyelvész vagyok ugyan, de nagyrészt empirikus kutatásokkal foglalkozom.

Tisztelt Államtitkár Úr! Bizonyítást nyert, hogy az önök által preferált alapítványi formának annyi a dolga, hogy öt vagy nyolc, vagy akárhány fideszes elvtársat oda önök kineveznek, és azok aztán onnantól kezdve azt tesznek ezekkel az egyetemi kollégákkal, az egyetemi polgárokkal, ami éppen eszükbe jut, és látjuk, hogy sok minden eszükbe jut - mondjuk, hogy ismételten a Színművészeti Egyetem sorsára utalják.

Összefoglalóan tehát, tisztelt államtitkár úr, sem az agrártudományi képzések ilyen jellegű, egész országra széttagoltságból eredő összevonását szakmailag nem látjuk támogatandónak, az egyetemi autonómia szempontjából pedig továbbra is a néppárti Jobbik nevében kiállunk az autonómia mellett, ezért ezt az előterjesztést nem tudjuk támogatni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Földi László képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt hiszem, hogy a hazai agrárszakemberek világszinten is megállják a helyüket. A mezőgazdaság terén felhalmozódott ezeréves tapasztalatunkat, valamint az őstől kapott tudást sikeresen ötvöztük a szektor újtásaival.

A rendszerváltást megelőző négy évtizednyi államhatalmi hozzá nem értés sem tudta annyira tönkretenni a magyar agráriumot, hogy abból ne tudtunk volna felállni, és együtt új utakon elindulni. Mindehhez hozzátartozik az is, hogy a múltból tanulva, de a jelenben élve gondoskodnunk kell a jövő agrárszakembereinek lehető legszínvonalasabb képzéséről. A KDNP elkötelezett abban, hogy ez az ügy éppen annyira fontos, mint a magyar föld és az abból kiszökök mag gondozása.

Tehetségeinket felkarolva és támogatva a haza értékeit is szolgáljuk. Bizony, ők lesznek azok, akik számtalan új technológia, novum lehetőségét teremtik meg, felnevelve azt a magot, amelyet most elültetünk. Az előttünk fekvő törvényjavaslat nevében benne van a leglényegesebb szó, amit ismerhetünk: az élet.

Bizonyára önök is tudják, hogy főleg a Tiszántúl középső részén élő szántó-vető elődeink a búzát, a magyarság legfontosabb és legjellemzőbb kenyérnövényét nevezték életnek. Éppen ezért is örülök, hogy a kormány előterjesztésében a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem elnevezés szerepel, amely meglátásom szerint nagyon szép ráutalás az imént elmondottakra.

A KDNP-frakció egyetért azzal, hogy a magyar agrár- és élettudományi felsőoktatás intézményrendszerének és környezetének új fejlődési pályára állítása, megújítása az agrár- és élelmiszer-ipari ágazatok versenyképességének növelése és az agrárgazdaságban rejlő potenciál teljesebb kihasználása érdekében beterjesztette a most tárgyalandó törvényjavaslatot.

Ebben a törvényjavaslatban a kormány a Szent István Egyetem, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem új működéséről és fenntartási modelljéről hozott döntésében rendelkezett egyrészt az egyetem fenntartójaként létrehozásra kerülő Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány alapításával kapcsolatos feladatokról, másrészt az alapításhoz és működéshez szükséges állami vagyon biztosításával kapcsolatos feladatokról.

Tisztelt Ház! Az élettudományok köre magában foglal minden olyan tudományágat, amely közös életterünk és környezetünk megőrzéséért és gyarapításáért tevékenykedik. Az európai agráregyetemek között az utóbbi évtizedben gyakori, hogy a korszerűsítés keretében az agrárt körülvevő és szervesen kiegészítő egyéb tudományterületeknek is kiemelt szerepet szánunk.

Ennek értelmében régióink vezető agráregyetemei közül nagyon sok élettudományi egyetemként működik, mint például Lengyelországban, Csehországban vagy éppen Észtországban. Ezért is nagyon fontos, hogy a parlament által most megteendő lépéssel mi is csatlakozzunk a modern szellemiségű intézmények köréhez.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Kérem önöket, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány létrehozásáról, valamint a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem működéséhez szükséges feltételek és forrás biztosításáról szóló törvényjavaslatot a KDNP parlamenti frakciójához hasonlóan szavazataikkal önök is támogatni szíveskedjenek. Köszönöm figyelmüket. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hiller István képviselő úrnak, a Ház alelnökének, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, alelnök úr!

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Egymást követően három törvényjavaslat áll a tisztelt Országgyűlés előtt. A három törvényjavaslat logikai kapcsolata világos. Egyiket a másik nélkül nem érdemes tárgyalni. Megértem, hogy miért három külön törvényjavaslat, de háromszor elmondani ugyanazt fölösleges, így aztán jelzem, hogy most elmondandóm erre a törvényjavaslatra és logikusan az azt követő kettőre is vonatkozik, mint-hogy összekapcsolódnak.

Én abból indulok ki, hogy mindenki, aki felelősséget visel a magyar felsőoktatásért, az a magyar felsőoktatás színvonalát erősíteni, azt javítani kívánja.

Ezért a kritika, ha van, arra kell hogy vonatkozzon, hogy az az út, amelyet törvényjavaslat vagy törvényjavaslatok mutatnak, az én megítélésem, a mi megítélésünk szerint ezt szolgálja, vagy nem.

Kétféle módon szokták írni a krimiket. Az elsőben látjuk az elkövetőt, és végig drukkolunk a nyomozónak, hogy amit mi már tudunk, arra ő is rájöjjön, és közben néha fel-felkiáltunk, hogyhogy nem jött rá már arra, ami egyébként napnál világosabb. A másik az, amikor mi sem tudjuk, hogy ki az elkövető, találgatunk és hol a nyomozónak van igaza, hol nekünk, de azért általában megegyezünk abban, hogy mi előbb rájöttünk, mint a nyomozó, csak még egy kicsit néztük, hogy befejeződjék a film.

Ezt a látszólag ide nem illő hasonlatot azért hoztam, hogy bemutassam, itt most az első esetről van szó. Tudniillik már lehet látni, hogy ebből mi lesz, és még mindig drukkolunk, hogy most már jöjjenek rá önök is: még nincs vége az egész előadványnak, de azt kell mondjam, hogy következtetések már levonhatók. Ezért annyira szeretném, hogy ha arra, amire egyébként a szakma legjava már rájött, hogy ezt ki milyen hangnemben, ki milyen közegben mondja el, ez valóban különböző, de a szakma nagyon nagy része erre már rájött, és nem azért jött rá, mert a politikától, akár az ellenzéki politikától ezt átvette, hanem mert önmaga is rájött. Ráadásul fordítva van, mert leginkább mi képviseljük azt a szakmai véleményt a magyar Országgyűlésben, amit ők értelemszerűen itt, ebben a Házban nem tehetnek meg.

Arról akarok beszélni, hogy önmagában, ahogy az előttem felszólaló alelnök úr, Brenner Koloman is elmondta, azzal, hogy egy intézmény alapítványi fenntartású, a szakmához egy kicsit is értő és jó szándékú ember nem vitatkozik- mert lehet. A probléma akkor van, amikor az a forma, amit önök itt alapítványi fenntartásúnak mondanak, az egyébként a nyugati vagy amerikai, más tekintetben délkelet-ázsiai, szingapúri alapítványi fenntartással rokoni kapcsolatban sincs. Ettől még lehetne jó, csak az a probléma, hogy nem jó.

Amikor először az alapítványi fenntartást a magyar felsőoktatásban ebben a ciklusban fölvetették, akkor az egyik legnevesebb és legszínvonalasabb magyar felsőoktatási intézményt, a Corvinus Egyetemet alakították, ezt a vitát akkor is megvívtuk, de emlékszem, a vitában az is elhangzott, hogy kétségkívül van ebben az átalakításban rizikó, ám szolgál olyan tapasztalatokkal, minthogy egy színvonalas felsőoktatási intézményről van szó, amely tapasztalatok aztán más intézmények számára megfelelő okulással szolgálhatnak, és így kitaposható a magyar felsőoktatás jövőjének az az ösvénye, amin érdemes közösen haladni.

(18.20)

Most szögezzük le, hogy egy teljes tanév telt el azóta, a második még messze nem fejeződött be, ráadá-

sul kétségkívül - mindannyiuktól, önöktől is függetlenül - különleges körülmények között kell hogy folyjék, de olyan felsőoktatás a világon nincsen, amely egy tanév alapján olyan következtetéseket enged, amely aztán számos más intézmény átalakítására precedens. Ilyen nincs! A szakma azt mondja, hogy legalább három teljes tanévnek el kell telnie ahhoz, hogy bármilyen következtetés levonható, így aztán biztonsággal alkalmazható más intézményre. Ez itt nem történt meg, miközben ezt a formát sorban alkalmazzák más, tematikában, regionalitásában és hagyományában is egymástól eltérő felsőoktatási intézményre.

Akkor most nézzük konkrétan, ami itt történik, tudniillik annak a felvetése, ami kétségkívül hosszabb ideje, messze nem ebben az évtizedben és messze nem csak a politikai, választási ciklusban felvetés, évtizedes múltja van, hogy a magyar agrár-felsőoktatásnak, akkor nem így hívták, hogy integrációja, de egységsítése megtörténjen. Ebben tehát új nincsen. Tehát ami itt kísérlet, hogy tudniillik a magyar agrár-felsőoktatásnak egy integratív modellje jöjjön létre... - még egyszer mondom, az alapítványi dolgot most már le tudtam a felszólalásomban, még egyszer, hogy világos legyen, én ezzel így nem értek egyet, nem az alapítványi formával, hanem a megvalósítással nem értek egyet, és álságosnak tartom azt a felvetést, hogy van már olyan felsőoktatási intézmény, amelyik precedensül szolgál, mert nincs, egy év alatt nincs.

Akkor nézzük ennek az egésznek a megvalósítását! Érdemes megnézni, hogy mi az, ami benne van, és mi az, ami nincsen benne. Aki egy kicsit ismeri a magyar felsőoktatást és azon belül a magyar agrár-felsőoktatást, kétségkívül kitűnő színvonalú intézmények, nagy múltú képzés, nagyon különböző időszakokban jártak ide, máskor a Georgikonba és máskor, mondjuk, Mosonmagyaróvárra külföldről, Közép-Európából és nem csak Közép-Európából megnézni, hogy hogyan csinálja ezt a magyar agrár-felsőoktatás. És ahogy itt nevek is elhangzottak, a távoli múltból vagy a közeli múltból is tudunk mondani olyan professzorokat, akiknek elismertsége messze túl az országhatáron vagy akár a kontinens határain túl is eljutott.

Ha megnézzük, hogy mi van a most a kiegészítésekkel együtt létrehozandó agrár-felsőoktatási intézményben, erről Pósnán elnök úr beszélt. Arról nem, hogy mi az, ami még benne van, meg arról sem, hogy mi az, ami kimaradt. Mert ez, ami itt létrejön, tisztelt Országgyűlés, tisztelt államtitkár úr, nem valósítja meg azt a célt, hogy a magyar agrár-felsőoktatásnak egy integratív intézménye jöjjön létre, hiszen evidens, hogy vannak olyan karok, vannak olyan felsőoktatási intézmények, ahol a továbbiakban is ugyanabban és változatlan formában folyik az oktatás, ezért föl kell tenni, ha az a nagy kitűzött cél, hogy egy egységes agrár-felsőoktatási intézmény legyen Magyarországon, akkor az alma matere az igen tisztelt elnök úrnak, ahol most is jeles tevékenységet végez, a Debreceni Egyetem, ahol nem is akármilyen agrárképzés is van,

a kar egészségének megítélése, azt gondolom, hogy meszsze inkább pozitív, mint nem; vagy hogy Szegedről ne is beszéljek, ahol minden ilyesfajta kutatásnak évtizedes múltja és nemzetközi híre van - az akkor hol van?

Még mielőtt félreértenék, én egyáltalán nem szeretném, ha a Debreceni Egyetemből vagy a Szegedi Egyetemből kiszakítanák az idetartozó intézményrészeket, azért nem, mert én ebben az egész koncepcióban nem hiszek. De ha már önök ezt tárják a magyar Országgyűlés elé, hogy akkor ez egységes, akkor mégiscsak számot kell adni arról, hogy miért nem egységes. Mert akkor vagy azt akarják, hogy egységes, vagy beismerik, hogy igazából nem akarják, hanem csak valamit, amit lehetett, össze akarnak rakni.

Mert nem úgy van, hogy ezt mindenki akarja. Idézem a Veszpresszó - ez egy veszpremi honlap - néhány nappal ezelőtti írását az egyetem struktúraváltásáról, ahol dr. Gelencsér András rektor úr, mindannyian ismerjük, nyilatkozott. Azt mondja az írás: „A rektor tájékoztatása alapján a Rektori Tanács korábban egyhangú döntést hozott arról, hogy az egyetem nem kívánta önmagától kezdeményezni a modellváltást, hanem kívárt volna addig, amíg nem látszanak egyértelműen az új modell előnyei az állami működési formához képest.” Ez egy szebb megfogalmazása, egy retorikusabb megfogalmazása annak, amit én az előbb elmondtam, magyarul, azt mondták a keszthelyiek: amíg nem látszik, hogy mi folyik itt, például a Corvinuson, mint mintában, addig ők nagyon köszönik ezt a lehetőséget, de ezzel nem kívánnak élni.

Most folytatom az idézetet, idézem a rektor urat: „Erre már nem kerülhet sor. Úgy tűnik, a döntés nem az intézmény kompetenciája lesz.” Na most, kérem szépen, igazán nem akarom az időt azzal tölteni, hogy belemenjünk már többször megvívott csatasorozatunk egy újabbik állomásába, hogy mit jelentett az egyetemi autonómia az elmúlt hét évszázadban, de azt sejteni vélem, hogy bármikor, ha az egyetem legitim vezetése és annak élén álló rektor a saját, mögötte álló testületével együtt - ami itt Rektori Tanács - egyhangú döntéssel azt mondják, hogy ők ezt nem akarják, akkor, ha mégis ennek az ellenkezője történik, azt azért az egyetemi autonómiával való nagy barátkozásnak nem tekinteném, ebben az esetben sem. Magyarul, igenis sérti az egyetemi autonómiát.

Azt is szeretném elmondani, hogy ebben az esetben teljes mértékben és ugyanarról van szó, mint a Színház- és Filmművészeti Egyetem esetében, csak ez legfeljebb kimúlik a Veszpresszónak adott nyilatkozáttal, a Színház- és Filmművészeti Egyetem esetében meg ez tartósabb és helyesen egyébként bátor kiállásként nagy nyilvánosságot kap, de jellegében teljesen ugyanaz, pontosan ugyanaz.

Nézzük meg, túl azon, ami kimaradt, hogy mi van benne! Például az integrált agrár-felsőoktatási intézmény falain és keretén belül ott van a kaposvári művészeti képzés, dramaturgia, színház és színházi rendező és más művészeti képzési formák. Na most, én messze elismerem, és személyesen is számos kitűnő agrárszakembert ismerek, azt kell mondjam,

hogy kitűnő emberek, ragyogóan értenek az agrárium minden ágához-bogához, de azt kell mondjam önöknek, hogy a színházi dramaturgia nem tartozik az agrárium még legtágabban értelmezett tudományterületéhez sem, akkor meg mit keres itt. Ha éppen egy intézmény-összevonás történik, lehetőség lett volna arra, hogy profiltisztítás is. A kérdés egyébként prózai, mert pontosan értem, hogy miért nem.

De mivel itt van az államtitkár úr, én meg ellenzéki képviselő vagyok, csak meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a felsőoktatásért felelős államtitkár, elismert professzor azt elmondja, hogy hogyan keveredik az agrár-felsőoktatásba a művészet.

(18.30)

És még valami: azt a formát is értem, a személyi konstrukciót és az intézményi megoldást is, amelyik azt mutatná vagy azt gondolja, hogy ez erős és megváltozhatatlan bebetonozása egy politikai szándéknak. Akkor, hogy legyen világos az utolsó három másodpercben: van és lesz arra jogi megoldás, hogy ha abban a helyzetben vagyunk, akkor azt az elvet, amelyet mi képviselünk, és amelyet minden ilyen jelenlegi törvényjavaslatban előterjesztett, általunk megítélve a színvonalat nem képviselő megoldás helyett életbe léptessünk. Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nagy érdeklődéssel hallgattam itt két előttem szóló képviselőtársamat, kiváló professzorokat, egyetemi embereket, és nem is akarnék én az ő szakmai babérjaikra törni, ezért inkább arról a politikai kontextusról beszélnék, amelyben ez a törvényjavaslat megfogalmazódik.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ez most önöknek a legnagyobb gondja? Most ezzel foglalkoznak? Ez ma az egyetemek legnagyobb gondja, amikor az orvosegyetemek, az orvosi klinikák a koronavírus elleni védekezésnek a frontvonalában vannak, ők viszik a tehernek egy nagyon jelentős részét? Ez önöknek a legnagyobb gondja most, akkor, amikor az orvostanhallgatók önkéntes munkában meg időnként már kirendelve is segítik a védekezést, az életüket kockáztatják, önfeláldozó munkát végeznek? Ez önöknek most a legnagyobb gondja, amikor a felsőoktatás többi részében azért küzdenek, hogy fenntartsák az oktatást a nehéz körülmények között, hogy megoldást találjanak arra, hogy egyébként hogyan lehet az oktatást működtetni úgy, hogy mindenkinek a biztonságát garantálják? Ezzel foglalkozik ma a felsőoktatás, ez nyomasztja őket - és önöket mi foglalkoztatja? A modellváltás.

Mondhatnám azt, hogy felelőtlenek, gondatlanok, nem tudják, hogy mi a dolguk, de nem így van. Nem véletlen, hogy ennek a módosítócsomagnak az első csomagja tavasszal jött be, egy ugyanilyen kritikus válsághelyzetben. Önök is szégyellik azt, amit művelnek, mert amit csinálnak, az az állami felsőoktatás leépítése. Az önök kormányzásának az elején, ha én jól számoltam, 31 állami felsőoktatási intézmény volt, most meg 18 van e szerint a törvényjavaslat szerint, és ne mondják azt, hogy az autonómia kiteljesítése! Kérem az államtitkár urat, világosítsa már fel az államtitkár-kollégáit is meg a kormánytagkollégáit is, az egyetemi autonómia az egyetemi polgárok, az oktatók és hallgatók jogát jelenti ahhoz, hogy önmagukat kormányozzák, az a tudományos autonómiát és az oktatás autonómiáját jelenti. Az nem egyetemi autonómia, hogy küldünk oda öt pártkádert, öt komisszárt, és egyébként fölöttük aztán már nincs kontrollja senkinek, sem az egyetem világának, sem pedig egyébként a megválasztott népképviselőnek, mert látjuk, hogy így van. Most, amikor a Színművészeti Egyetemen kinevezett kuratórium rendszeresen és folyamatosan jogot sért, akkor önök széttárvák a karjukat, Palkovics miniszter úr is a bizottsági meghallgatáson, és azt mondják, hogy ja, hát semmi közünk hozzá, ez a kuratórium. Na, ez nem autonómia, hanem ez az állami vagyonnak, a közszolgáltatásnak a sajátos pártalapon szerveződő magánszolgáltatássá való átszervezése. Ezek nem közszolgálatot végző állami egyetemek innentől kezdve, hanem magánegyetemek, olyan magánegyetemek, amelyeket egyébként önök állami vagyonnal látnak el, állami finanszírozással látnak el, és aztán rábíznak a haverjaikra, hogy irányítsák őket.

Azt kell mondanom tehát, hogy ez a fajta javaslat egyrészt elfogadhatatlan, elfogadhatatlan az irányában is, mert persze egyetértünk, adjanak vagyont a felsőoktatási intézményeknek, nagyon helyes, adják oda legalább a saját vagyonukat, a saját maguk által kezelt épületeket, hogy azokat használják, nagyon helyes, ez például egy jó eleme a reformnak; hozzanak létre olyan finanszírozási rendszert, amely visszatér a teljesítményalapú finanszírozáshoz abból a kézi vezérlésből, amit 2010 után bevezettek, nagyon helyes; legyenek hosszú távú szerződések, nagyon helyes - de mindehhez nem kell modellváltás. Az autonómon működő egyetemeket kell felruházni mindazzal a jogosítvánnyal, amely a gazdálkodáshoz, az önálló döntésekhez, ahhoz szükséges, hogy megteremtsék a pénzügyi feltételeket, és hozzáteszem: nem kell hozzá persze kancellár sem, nem kell hozzá kormány megbízott sem. Bízunk rá az egyetemekre, mert ezt jelenti az autonómia, mert így működik az autonóm modell, és ne jöjjenek, kérem, a nyugat-európai magánegyetemekkel, mert azokba valakik a saját vagyonukat rakták bele, és a támogatók ma is a saját vagyonukat rakják bele. De önök nem a saját vagyonukat rakják bele ezekbe az egyetemekbe, nem létrehozta valakit, hanem a közvagyonat alakítják át ilyen módon pártvagyonná.

Ami a részleteket illeti, azokba én nem is mennék bele, mert azt gondolom, hogy egyrészt ezzel a javaslattal most nem kellene foglalkozni, nagyon sok egyéb dolog lenne, amivel akár önöknek, akár az Országgyűlésnek foglalkoznia kellene, mert az élet védelméhez, a gazdaság működésben tartásához szükséges, mert ahhoz kellene, hogy elég teszt legyen, hogy megfelelő védelmet kapjanak az állásukat elvesztő munkavállalók, hogy jó állapotban legyen az egészségügy, hogy az orvosoknak ne kelljen még a megváltozott jogállásuk miatt is aggódniuk, és még folytathatnám, hogy mi mindennel lehetne és kellene foglalkozni ebben a Házban vagy akár a kormányban.

Egyrészt tehát ezzel a javaslattal nem most kellene foglalkozni, másrészt az irány rossz, az irány nem elfogadható, az a felsőoktatásnak mint közszolgáltatásnak a szétverésével jár, és valóban - erre már a miniszter úr utalt az imént, és meg tudom erősíteni - ráadásul nyilván egyébként a járvány miatt is, meg az elsietett, kapkodó bevezetés miatt is nem sikerült hozzá megszerezni egyébként az érintettek egyetértését, nem sikerült megszerezni hozzá, és nem sikerült lefolytatni azokat a szakmai vitákat, amelyek szükségesek lettek volna ahhoz, hogy egy sor olyan kérdés, amelyről ma este már beszéltünk, elrendeződjön. Mert egyébként természetesen lehet, sőt kell is a felsőoktatásban változtatni, de ennek olyan változásnak kellene lennie, amelyet kellő megfontolás alapján tár elénk megfelelő mennyiségű idő alapján, az érintettek bevonásával, és hozzáteszem, szakmailag megalapozott módon készül el, úgy, hogy tudjuk, hogy öt-tíz év múlva milyen változást, milyen eredményt várunk az egyes változásoktól.

Ennek hiányában azt tudom mondani, hogy vonják vissza ezeket a javaslatokat, mind a hármat, és menjenek vissza dolgozni, és foglalkozzanak az érdemi munkájukkal, azzal, ami most a feladatuk! Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Nézzük meg, hogy hol tartunk tíz év Fidesz-kormányzás után a felsőoktatásban, annál is inkább, mert itt járunk egy nagy átalakítás közepén, miközben még arról sincsen konszenzus, hogy hova sikerült az átalakítás előtt eljutni egy évtized felsőoktatás-politikájával.

Nézzük először a számokat! A felsőoktatásba jelentkezőknek a száma 2010-ben 140 ezer volt, 2020-ban pedig 91 ezer, több mint a harmadával csökkent a jelentkezők száma, és ezt nem demográfiai okok magyarázzák, hanem az magyarázza, hogy a magyar egyetemek egyre kevésbé vonzóak a magyar fiatalok számára. Ez az alacsony jelentkezői létszám egyik évről a

másikra 20 százalékos csökkenést jelent, ez az alacsony jelentkezői létszám 19 éve a legkisebb, egy majdnem két évtizedes negatív rekordot állít be, úgyhogy biztos, hogy mennyiségi alapon nézve az elmúlt tíz év felsőoktatás-politikája kudarc.

De nézzük a minőséget! Nézzük meg azt, hogy hogyan állnak a magyar egyetemek a különböző nemzetközi listákon! Azt tudjuk, hogy a legelőkelőbb helyre rangsorolt magyarországi egyetemet, a CEU-t sikerült elüldözni, és a többi sem remekel, nemhogy átvették a helyét, hanem egyre ritkábban jelennek meg a különböző rangsorokban magyar felsőoktatási intézmények.

Nézzük meg azt, hogy milyen az egyetemek, a magyar felsőoktatás társadalmi kisugárzó hatása, kik járnak egyetemre, kik járhatnak egyetemre! Egyre inkább azt látjuk, hogy ez egy nagyon homogén társadalmi csoport, a felső és felső középosztálynak a gyerekei azok, akik igazán esélyt kapnak arra, hogy diplomát szerezzenek.

(18.40)

Egyre kisebb a diverzitás, egyre kisebb a társadalmi mobilitásnak esélyt adó, felfelé tartó előrelépés egyik nemzedékről a másikra, egyre ritkábban látunk olyat, hogy szegény sorból származó fiatalok, nem diplomás szülőktől származó fiatalok egyetemre, főiskolára mehetnének. Úgyhogy, ha szétnéznünk a terepen, akkor azt mondjuk, a Fidesz felsőoktatás-politikája az elmúlt tíz évben tökéletes kudarc, nem szolgálta jól azokat a célokat, amelyeket egyébként szerintem egymáshoz nagyon hasonlóan fogalmazunk meg. Abban is egyetérthetünk, hogy valóban ezen változtatni kell, és valóban a színvonalat is javítani kell, valóban vonzóbbá kell tenni a fiatalok számára a felsőoktatási intézményeket, valóban elérhetőbbé kell tenni a felsőoktatási intézményeket, de az a kérdés, hogy hogyan lehetséges ezt elérni.

A Párbeszédnek az a meggyőződése, hogy akkor járunk el helyesen, ha olyan oktatáspolitikát viszünk, amiben ösztönözzük, támogatjuk az autonóm egyetemeket abban, hogy fejlődni tudjanak. Nagyon sok pozitív impulzus tud érkezni akár külföldről, akár a hazai tudományos berkekből, akár a kormányzat részéről, de ezen pozitív impulzusok bejuttatásának nem az a módja, hogy mindenféle komisszárokat ültetünk az eddig szabad egyetemi polgároknak a nyakára, márpedig ez történik, ezt látjuk. Az a modellváltás, amit a Corvinnal kezdtek el, és ami mostanra a magyar egyetemeknek már lassan a felét elérte, mindenhol ellenállással találkozunk, mert azt látják benne a rektorok, a szenátusok, az egyetemi oktatók és hallgatók, hogy ez az ő szabadságukból, az ő függetlenségükből, az ő autonómiájukból vesz el. És nem ok nélkül látják így, ráadásul, ha még nem is lenne igazuk, akkor is biztos, hogy nem lehet egy egyetemet az egyetem polgárságának az akarata ellenére irányba állítani. Úgy nem lesz fejlődés, ha van egy-két politikai kinevezett,

és az egészen mást akar, mint az egyetemi polgárság nagy része, az egyetem oktatói, vezetői.

Meg kellene egyezni velük, konszenzusra kéne jutni, ez lenne egy működő felsőoktatási politikának az alapvetése, és akkor nem látnánk azt, hogy harcosabban vagy finomabban, de gyakorlatilag minden érintett intézmény megfogalmazza azt, hogy neki ez nem tetszik. Ahol még van erre lehetőség, ott vagy bátor kiállással, mint a Színház- és Filmművészeti Egyetem esetében, vagy a most tárgyalt egyetemi átalakításoknál a Pannon Egyetemnek az esetében kicsit enigmatikus sajtónyilatkozatokkal, de mégiscsak egyértelműen a közvélemény tudtára adták, hogy nem partnerek abban, amit önök elkövetni készülnek ellenük, hiszen nem velük együttműködve történnek ezek az átalakítások.

Ez az alapítványi modell önmagában nem old meg semmilyen tartalmi kérdést, tartalmi problémát, miközben vannak tartalmi kérdések és tartalmi problémák, és biztos vagyok abban, hogy a kormánypárti oldalon is nagyon sok hozzáértő, szakértő, szakpolitikus tudná megmondani, hogy mit merre lenne érdemes fejleszteni. De nem erről van szó, hanem arról van szó, hogy kiszervezik az állami vagyont, kiszervezik az egyetemeket az állam szervezetéből, és gyakorlatilag félig magánkézbe adják, kialakítanak egy párhuzamos államot, egy számonkérhetetlen, átláthatatlan, a saját baráti körükből kinevezett kuratóriumi tagok által irányított szervezetekből álló felsőoktatási rendszert, ami nem fog - ismétlem - a felsőoktatás minőségének a javulása irányába hatni, viszont az biztos, hogy jó eszköze annak a kultúrharenek, amit gyakorlatilag az élet minden frontján látunk már, az alsófokú, középfokú oktatástól kezdve a kultúra különböző területein át, most éppen a felsőoktatásban is.

Az biztos, hogy ez így sokáig nem fog menni. Az a kudarcos felsőoktatás-politika, amit az elmúlt tíz évben vittek, nem folytatható, és biztosak lehetnek abban, hogy 2022-ben, a kormányváltás után egészen más irányt fogunk venni. Az a kérdés, hogy mennyire tudják megnehezíteni egy jó szándékú, valóban pozitív, progresszív, előremutató reformnak az esélyeit. Látom, hogy igyekeznek, látom, hogy a választási vereségre készülnek, látom, hogy megpróbálnak hátrahagyni politikai helyőrségeket, hídfőállásokat, de ezeket fel lehet és fel kell számolni. Mert ha változik majd az ország vezetése - márpedig nagyon megérdemli Magyarország, hogy ne egy ilyen akarnok, autoriter vezetése legyen 2022 után -, akkor nem lesz megengedhető, hogy párhuzamos államok, hátrahagyott politikai szabadcsapatok, mélyállami szabadharcosok akadályozzák azt, hogy jobb irányba fordítsuk a felsőoktatás szekerét.

Mi mindent meg fogunk tenni ezért, és arra kérem önöket finoman, kulturáltan, hogy ne tegyenek már túl sok kárt a hátralévő másfél évben, az eddig nem bolygatott intézményekhez ne nyúljanak hozzá, vonják vissza most a Szent István Egyetem és a Pannon Egyetem átalakítására vonatkozó javaslatukat, és

ha van egy kis vér a pucájukban, akkor nyugodtan csinalják vissza az eddig már elkövetett kiszervezéseket, az alapítványi kézbe adásait a különböző magyar felsőoktatási intézményeknek.

Kérem, hogy szolgálják az eljövendő generációk és a mostani egyetemi polgárok érdekét, mert az, hogy ezek a törvényjavaslatok, amelyeket most is a következő két tárgyban érintünk, nem ezt szolgálják, egészen biztos. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalásra van lehetőség. *(Nincs jelentkező.)* Senki nem kért szót kettőperces időkeretben, tehát most további felszólalások következnek.

Megadom a szót az elsőként jelentkezett független képviselőnek, Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Most, csütörtök este az utolsó három törvényjavaslat az egyetemi rendszert, illetőleg a kutatóhálózati rendszert érinti.

Az első javaslat a T/13676., amely a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítványt hozza létre, illetőleg tulajdonába adja a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemnek azokat a vagyontárgyakat, amelyeket eddig az összevont egyetemek külön-külön használtak.

Természetesen, ahogy már több képviselőtársam is mondta, önmagában nem az a probléma azzal az új rendszerrel, amelyet most már egy éve az Orbán-kormány próbál az egyetemi világban létrehozni, hogy alapítványok segítségével vagy alapítványok jogi keretében próbálja a jövőre nézve az egyetemi életet és oktatást megteremteni, hanem a probléma az, hogy ezek az alapítványok nem magánalapítványok, ezek az alapítványok nem egy organikus rendszer lévén létrejött szervezetek, amelyek azért adnak ilyenfajta keretet az egyetemnek, az egyetemi oktatásnak és az oktatáshoz szükséges infrastruktúrának, mert az a beruházott vagyonhoz egy jó keret, hanem azért, mert ezzel egy párhuzamos hatalmi rendszert hoznak létre. Az a célja ennek a rendszernek, hogy ha egyszer más fog kormányozni Magyarországon, akkor sok más mellett az állami vagyonnak azon részét is ki tudják venni a kormány kezéből, amellyel a felsőoktatást tudja megszervezni és a felsőoktatáshoz az infrastruktúrát tudja biztosítani. Nincs itt másról szó.

Egyébként ez a javaslat még további módon is buktatja le a kormányt, amikor végignézzük a mellékletet, hogy milyen vagyontárgyakat ad a tulajdonába az egyetemnek úgy, hogy ezen vagyonelemek sorsáról a kuratórium dönthet majd. Nézzék meg, képviselőtársaim, mennyi balatoni ingatlan, mennyi olyan lakás és egyéb nagy értékű vagyontárgy szerepel a listában, amely nem közvetlenül az egyetemi oktatási tevékenységhez kapcsolódik! Természetesen tudjuk mindannyian, hogy nagyon sok szolgálati lakás épült

egyetemekhez, sok egyéb, kényelmi és szabadidős tevékenységhez szükséges ingatlanrész volt, de ez a törvény semmilyen módon nem garantálja azt, hogy ezek a vagyonelemek valóban a jövőben is az egyetemi oktatáshoz kapcsolódóan szükségesek lesznek és fenn fognak maradni.

(18.50)

Semmi nem garantálja azt, sőt, kifejezetten azt mondja mindegyik javaslat, hogy csak az oktatási tevékenységhez fűződő vagyontárgyak azok, amelyeket nem idegeníthet el. Viszont ebben a listában számtalan olyan vagyonelem van, amelyek elhelyezkedése a kormányzat körüli emberek kedvenc célpontja, hogy olcsón tudjanak ilyenfajta területeken ingatlanokat szerezni. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ezzel a javaslattal még egy dupla cél is meg tud valósulni. Úgy gondolom, hogy rendkívüli módon nehezen működtethető konglomerátum jön létre ezzel az egyetemmel. Nem gondolom, hogy ugyanolyan minőségben lehet Keszthelyen, Gödöllőn, Békéscsabán, Budapesten, Gyöngyösön, Kaposváron, Szarvason egyetemet működtetni. Nem gondolom. Azt gondolom, azon túl, hogy egy párhuzamos hatalmi rendszert hoz létre, ezek az államtól elkülönült szervezetek létre fognak hozni egy olyan komisszártársaságot, akiket ezekben a szervezetekben dolgoztatni fognak, akiknek mindig lesz biztonságos helye akár egy kormányváltás után is. Ez egy harmadlagos cél, amit én látok ezekből a javaslatokból kitűnni. És azt gondolom, hogy már az elmúlt időszakban a már alapítványi formában működő egyetemeken tapasztalható nagyon rossz és minősíthetetlen humán erőforrás, amivel felépítették a kuratóriumokat, garantálja, hogy itt a minőségi egyetemi oktatás jövője nem garantált. Emberek egzisztenciális kérdése mindez, politikai lojalitás, hűség kérdése mindaz, amit az új kuratóriumok működése és az általuk kinevezett személyek jelentenek. Ami itt egyáltalán semmilyen módon nem jelenik meg mint prioritás, mint védendő cél, vagy mint a magyar nemzet számára többlet, az az, hogy minőségi oktatás legyen, ahol a gyermekek minőségi módon tudnak fejlődni, és hazánk üdvére el tudják végezni a felsőoktatási tanulmányaikat, és kiváló szakemberek lesznek belőlük. Ez a cél szerintem teljes mértékben elveszett.

Ebben a javaslatban a korábbiakhoz képest, és amit majd még fogunk tárgyalni ezen az estén, más vagy újdonsággal bír, az az, hogy miután az alapítói jogokat az Innovációs és Technológiai Minisztérium gyakorolja és ő is hozza létre az alapítványt, a kuratóriumba az agrártárca ennek az egyetemnek a tekintetében egy kurátort delegálhat. Én azért szeretném megkérdezni, hogy én azért látom, hogy nem kevés számú kurátor van az eddig már létrehozott alapítványokban - azért egy agrár egyetemen mindössze egyetlen embert delegálhat a földművelésügyi tárca? Tényleg? Tessenek már végiggondolni, ez mégiscsak az agráriumról szóló egyetem. Abba a hét-nyolc emberbe nem fér bele még egy az agrárvilágból vagy az

Agrárminisztérium által delegált ember? Ebből is lát-szik egyébként, hogy a kormányzatban hol vannak az erőteljesebb pozíciók, kik azok, akik a kormányfőnél erőteljesebb lobbierővel bírnak, vagy valamitől jobban preferáltak, és kik azok, akik tulajdonképpen a szükséges rosszak. Mondjuk, én nem csodálom, mert Nagy István miniszter úr az, akit én bármikor bármelyik kormány agrárminisztereként szívesen látnék, mert ő tényleg kiválóan végzi a munkáját, és azt gondolom, az egész ellenzék teljesen egységesen ezen az állásponton van. *(Közbeszólásokra:)* Bocsánatot kérek - igen gyakran dicsérjük meg. Pontosítok, mert képviselőtársaim nem egészen értenek ezzel egyet, de még mindig azt gondolom, hogy minőségében a legjobb miniszter ebben a kormányban, de valószínűleg ő az, aki nem elég erős lobbierővel bír, mert ha valakinek, akkor neki kellett volna beleszólnia vagy bele tudni szólnia, hogy egy ilyenfajta konglomerátumot agrároktatásra létrehozna a kormányzat.

Természetes az, én már az első megszólalásomkor, amikor talán a soproni, vagy nem tudom, melyik egyetemnél szólaltam meg, és elmondtam, s akkor is értetlenkedett államtitkár úr, de úgy tűnik, hogy a jogi megoldás most sem változik, még mindig nem tudjuk, mi az, hogy egyetem, és mi az, hogy kuratórium, s mi az, hogy alapítvány. Annyira zagyvaság jogi szempontból, ami ezekben a javaslatokban van! Nem tudom elképzelni, hogy ez a valóságban normálisan fog működni. Merthogy létrehoz egy alapítványt, és az alapítvány vagyona az egyetem alapítói joga. Tehát vagyoni értékkel nem bíró vagyon az alapítói vagyon. Merthogy pénzben nem lehet kifejezni egy egyetem alapítói jogát. Majd azt mondja, hogy a vagyontárgyakat nem az alapítványnak adja - mondjuk, ezt nem bánom -, hanem az egyetemnek, de az egyetemnek ahhoz, hogy jogokat szerezzen a saját nevében, jogi személyiségű szervezetnek kell lennie, amit más módon már nem lehet meghatározni, mint költségvetési intézménynek, hiszen más típusú szervezeti formája ma az egyetemeknek nincs. Közben a javaslatban ott van, hogy a jogelőd költségvetési intézmény. Hát, akkor az egyetem most micsoda, ha ő már nem költségvetési intézmény? Egy zagyvaságtömeg az egész! Én tudom, hogy a legnagyobb probléma majd itt lesz. Nem tudom, hogy a földhivatali nyilvántartásokban hol tartanak a korábbiaknál a bejegyzésnél, de el tudom képzelni, hogy be kellett az ügyintézőknek hunyni a szemüket, hogy beírják ezeket a változásokat, ugyanis az ingatlan-nyilvántartásban nem létező jogintézmények útján és módján lesznek ezek a tulajdonjogok bejegyezve, és nem tudni, hogy azt a szervezeti státuszt a jogszerző hogy fogja igazolni a földhivatal felé. Én tudom, hogy ez már túlzott jogászkodás, de ha tetszik, ha nem, mégis kell ezzel foglalkozni, mert ezeket a jogszabályokat valahogy végre kell hajtani.

Száz szónak is egy a vége, természetesen nem szavazom meg én sem, sem ezt, sem egyik ilyen javaslatot sem. S nemcsak azért, mert látom a valódi mögöttes célt, hanem azért sem, mert azt gondolom,

hogy kifejezetten álságos ilyenfajta módon vagyont kimenteni a nemzeti vagyonból, felhasználni az oktatás szent ügyét erre a hatalmi rendszer létrehozására. S hogy őszinte legyek, semmiképpen nem szeretném a professzor urat megbántani, de rendkívüli módon csodálkozom, hogy egy ilyen csodálatos szakmai múlt után ebben segédkezet nyújt. S tudja, direkt nem államtitkárnak hívom, ha nem sértem meg, hanem professzor úrnak, egyszerűen azért, mert én inkább a professzort tisztelem önben, mert hiszen ön azért mégiscsak az, s gondolom, arra a legbüszkébb. Azért pár év múlva ki fog derülni, hogy ez nem sült el jól. Azért, hogy őszinte legyek, nem nagyon szeretnék az ön helyében lenni. S bizonyos fokig haragszom is az Orbán-rendszerre amiatt, hogy rengeteg embert, akik a saját szakmai életükben nagyszerű életutat tudhatnak maguk mögött, csak azért, mert egy nagyszerű feladattal, mert hiszen miért ne lenne egy nagyszerű feladat egy ilyenfajta közjogi tevékenység, és ki ne lenne szívesen egy ilyen pozícióban, felhasználják arra, hogy asszisztáljon olyan változásokhoz, aminek a célja egyáltalán nem az, amiről beszélnek. Magában a rendszerben van annak lehetősége, hogy ez tényleg nem fog jól sikerülni. Azt gondolom, hogy egyetemi képviselőtársaim, akik előttem szóltak, illetőleg az oktatáspolitikus, nem véletlen mutatták be azokat a már most látható anomáliákat és a jövőre nézve várható problémákat, amiket ma sem értem, hogy miért nem hallgat meg a kormányzat, és miért nem máshogy csinálták ezt az egészet. Tényleg nagyon fájdalmas lesz, amikor a végeredményt látni fogjuk, és le tudjuk vonni a következtetéseket. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Brenner Koloman képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Ellenzéki képviselőtársaimhoz hasonlóan én is szeretnék most a három törvényi előterjesztésről egyben is beszélni, hiszen az első vezérszónoki megszólalásom, amely az alapítványi formáról szólt, természetesen mind a háromra vonatkozott. De nyilvánvalóan fontos számomra, hogy a Pannon Egyetem neve is elhangozzék a számból, már csak azért is, mert két éven keresztül a veszprémi egyetem német nyelv és irodalmi tanszék oktatója is voltam még a kilencvenes években, és érzelmileg is kötődöm ehhez az intézményhez is. S itt most kiegészítem azt a mondanivalómat, amit már korábban mondtam, amikor az egyeztetésekre utaltam az alapítványi formában történő átalakításoknál.

(19.00)

Tisztelt államtitkár úr, kedves professzor úr, az milyen, amikor Navracsics Tibor, a Fidesz korábbi európai biztosa, akinek jelenleg azon kívül, hogy Győr-Moson-Sopron megyei kormánybiztos, nagyobb és

más funkciója talán nincs, odamegy és közli az egyetem megválasztott vezetőivel, hogy ő lesz a kuratórium elnöke, és ez és ez és ez lesz? Azért ehhez már kell egyfajta stílus, amelynek a néppárti Jobbik véleménye szerint köze nincs egy polgári és konzervatív kormányzáshoz, mert ezeket az értékeket a keresztényszociális alapon álló néppárti Jobbik képviseli már hosszú évek óta és nem a Fidesz. Azért azt, és erre Hiller miniszter úr is utalt, amikor a Rektori Tanács egyhangú döntése ellenére jön a komisszár és közli, felolvassa az ítéletet, azt utána úgy előadni, hogy ez az egyetemi világ kifejlődésének egyik eklatáns példája, azt gondolom, legalábbis elgondolkodtató dikciója a történéseknek.

Nem kívánom megismételni mindazt, amit az előző felszólalásomban mondtam az egyetemi autonómiáról és akadémiai szabadságról, de azt gondolom, már csak azért is, mert holnap hagyja jóvá reményeim szerint az Európa Tanács a Brenner-jelentést az akadémiai szabadságról és egyetemi autonómiáról, hogy egy nagyon rossz tendenciát kellene megállítanunk, tisztelt professzor úr, és azt gondolom, hogy ezeket az előterjesztéseket és a korábbi alapítványi átforgatásokat is a reményeink szerint 2022-ben felálló nemzeti egységkormány korrigálni tudja majd. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Pósan László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. PÓSAN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Elhangzott néhány dolog, amit, azt gondolom, ildomos kicsit a helyére tenni.

Többen felvetették, hogy ez az egyetemi autonómiát csorbító lépés. Arató Gergely azt mondta, hogy a tudomány és az oktatás szabadsága az egyetemi autonómia lényege. Tökéletesen egyetértek vele, valóban így van. Ezek a lépések viszont egyik vonatkozásban sem érintik sem a tudományos kutatást, sem az oktatás ügyét. Fenntartóváltást valóban jelentenek, de az Alaptörvényben is benne van, hogy mi minősül egyetemi autonómiának, a fenntartó megnevezése nem tartozik ebbe a körbe. Tehát csak szeretném pontosítani, hogy ilyen értelemben ez egyetemi autonómiát nem érintő változtatás.

Ha volt arra példa, hogy egyetemi autonómiát, a tudomány, különösen az oktatás autonómiáját valami alapvetően érintette, az pontosan az volt, amikor önök - Arató képviselő úr is akkor állami tisztséget viselt - bevezették a bolognai rendszert rapid mód, egyik pillanatról a másikra és kismillió szak esetében jött a visszajelzés, hogy ez egyszerűen nem fog menni, meg fog halni a dolog. Ez történt, a tanárképzést például teljes egészében taccsra tették, ez az igazság. Na, az valóban belenyúlt az egyetemi autonómiába, mert az érintette az oktatás kérdését.

Példaként ön hozta az SZFE-t. A Színház- és Filmművészeti Egyetem esetében nem arról van szó,

hogy valamit meg akarna ott szüntetni a kormányzat, az pontosan arról szól, hogy a meglévő mellett akar valamit bővíteni. Ez volt a szándék. Ez nem érinti megint az autonómia kérdését, mert a meglévő ügyeket nem abajgatná senki. Azt mondta, hogy emellé még bővítsük ilyen-olyan-amolyan irányokba is. Mint ahogy jó néhány egyetemen történt hasonló dolog az elmúlt években, évtizedekben, hogy bővítették a képzési kínálatukat és ilyen értelemben gyarapodtak.

Azt mondja Hiller képviselő úr, hogy egy egységes agrárképzés lenne a kormány célja. Ilyen nincs megfogalmazva sehol, képviselő úr, hogy egyetlen nagy monolitikus egyetem legyen. Az van megfogalmazva, hogy hatékonyabbá kell tenni, és ez gyakorlatilag három agrárképzési centrumot jelent, egyet Nyugat-Magyarországon, egyet Közép-Magyarországon és egyet Kelet-Magyarországon. Mindegyikhez hozzátársítanak egyébként a klasszikus agrártartalmakon kívül egyéb, ehhez kapcsolódó sajátos profilokat. Így például ön említette Debrecent. Valóban, de ezt a múltkor is már egyszer elmondtam, emlékeim szerint, hogy a debreceni agrárképzésnek az a sajátossága és specifikuma, hogy jelentős mértékben, éppen az orvoskar jelenlétének köszönhetően, összekapcsolódik úgynevezett élelmiszer-tudományi területekkel, és nem csak és kizárólag klasszikus növénytermesztés vagy állattenyésztés. A most létrehozandó, Gödöllő központú agráregyetem, nem véletlenül kezdtem el pár dolgot említeni, nem klasszikusan csak állattenyésztés, növénytermesztés, hanem benne van a biológiai örökség megvédésétől kezdve nagyon-nagyon sok minden, természeti erőforrások hasznosítása, természetvédelem, klímakérdések.

Ez egyúttal válasz arra is, amit Varga-Damm Andrea vetett fel, hogy a kuratóriumba ki hogy és mint delegál. Mivel nem klasszikusan csak és kizárólag az évtizedek óta ismert agrárspecifikus vonzata lesz az egyetemnek, nyilvánvalóan egyéb területekről is szükségeltetnek szakemberek, kellenek környezetgazdálkodáshoz értők, kellenek az élelmiszer-minőséghez értők is vagy e területhez kötődők. Egy kuratórium meg természetesen nem lehet regiment nagyságú, világos, hogy itt ilyen értelemben van egyfajta korlátozás.

Tordai Bence nincs ugyan jelen, de mégiscsak azt tudom mondani... *(Tordai Bence a jegyzői székéből: Itt vagyok!)* Bocsánat, elnézést kérek! De akkor is azt tudom mondani, hogy kérem, nézzen utána különböző állításoknak. Azt mondja, hogy a nemzetközi rangsorban alig szerepelnek a magyar egyetemek. Ez így nem felel meg a valóságnak. Pontosán az a helyzet, hogy az utóbbi nyolc-tíz évre, ha visszatekintünk, azt látjuk, hogy folyamatosan és mindig, van, ahol araszolva, kisebb lépésekben, de folyamatosan a magyar egyetemek közül legalább öt-hat-hét, mikor hogy, attól függ, melyik nemzetközi rangsort nézzük, de jönnek előrébb. Azt kell mondani, hogy a SOTE, az ELTE, a BME, a pécsi, a debreceni, a szegedi egyetemek ott szerepelnek, melyik mikor hol, milyen szinten, de alapvetően az első ezerben mindig benne vannak, ez

az igazság. Ez nem kis dolog egy olyan méretű ország esetében, mint Magyarország. Amikor ön ilyet mond, lényegében ezeknek az egyetemeknek, ottani oktatóknak, kutatóknak a teljesítményét becsüli le. Szerintem ez nem helyes.

Mint ahogy az sem helyes, ha azt mondja, hogy nem tudnak szociális alapon rosszabb családi háttérrel rendelkezők bejutni egyetemekre. Csak szeretném a figyelmét felhívni arra, hogy nézzen utána, hányféle ösztöndíj-lehetőség van, nézzen utána annak is, hogy hányféle szociális juttatást tudnak igénybe venni, és annak is, hogy a diákhitel-konstrukciókat hogy és mint sikerült kibővíteni az elmúlt időben. Azt hiszem, hogy ezek a lehetőségek ennek a bővítését szolgálják. Én nem állítom, hogy ez Kánaán és valóban mindenre megoldás, de azt állítani, hogy ezek elől el vannak rekesztve az utak, az nyilvánvalóan nem felel meg a valóságnak.

Szeretném azt is megjegyezni, hogy itt valóban nem magánalapítványról van szó. Közalapítványok jönnek létre, és mivel közalapítvány, a közalapítványra vonatkozóan igaz az, hogy a különböző állami hatóságok ellenőrzik, többek között például az ÁSZ is. Tehát egyáltalán nem az a helyzet, amiről önök vizionálnak, hogy mindenféle vagyonlenyúlás és az ördög tudja, mi minden történik. Azt hiszem, ebből a szempontból a kellő jogi garanciák megvannak, mint ahogy a vagyonkezelésre vonatkozóan is kellő jogi garanciák benne vannak, hogy mit hogy, merre, meddig lehet használni.

Összességében mégiscsak az a helyzet, hogy ami miatt ezek a lépések bekövetkeznek, pontosan arra vonatkoznak és azért történnek, mert azoknál az egyetemekenél, felsőoktatási intézményeknél, ahol viszonylag jól megragadható profiljuk van és annak elég erőteljes a kapcsolódása a gazdasági szférával, ott az államháztartási törvény vagy akár a közalkalmazotti törvény merev keretei egyre több akadályt jelentenek abból a szempontból, hogy milyen mértékben tudnak piaci kapcsolatokat létesíteni, milyen mértékben tudnak vállalati együttműködések kialakítani, és ilyen értelemben milyen mértékben tudnak nagyobb arányban bekapcsolódni abba az innovációs tevékenységbe, ami viszont összességében a magyar gazdaság számára kulcsfontosságú lehet.

Amikor azt kérdezik, hogy miért kell ezeket ilyen ütemben megcsinálni, hát pontosan azért, mert ilyen típusú igények egyre nagyobb arányban jelentkeznek, és pontosan azért, mert amikor válságidőszak van, akkor kell felgyorsítani minden olyan lépést, amely arra alkalmassá teszi a magyar gazdaságot, hogy utána gyors ütemben tudjon kilábalni.

(19.10)

Még egy észrevételt engedtesse meg! Ez is elhangzott, most hirtelenjében nem tudom, hogy ki mondta, de ebből a szempontból mindegy, valahogy úgy szólt, hogy a járványidőszakban a járvánnyal kellene foglalkozni az Országgyűlésben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nem is olyan régen volt itt szavazás arra vonatkozóan, hogy az Országgyűlés a járvánnyal kapcsolatos intézkedési jogköröket átadja a kormánynak, és rendeleti úton tud intézkedni, mert ha az Országgyűlés a szokásos keretein belül tenné mindezeket, akkor hihetetlenül lassú lenne az egésznek a menete. Tehát én nem is értem, hogy miért akarják most az Országgyűlésben tárgyalni azokat az intézkedéseket, amelyekről éppen az Országgyűlés szavazta meg, hogy az a kormány hatásköre. Amiről most az Országgyűlés tárgyal, nyilvánvalóan olyan témákról tárgyal, amelyeknek nincs köze konkrétan a napi járványhelyzethez, ezért tudunk ilyenekről beszélni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, DK.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Ezek a késő este vagy most még kora este lefolytatott viták azért nagyon jók, mert ilyenkor anélkül, hogy képviselőtársainkat zavarnánk, mód van arra, hogy néhány szakmai kérdéssel kicsit részletesebben beszéljünk.

Az egyik ezek közül a bolognai rendszer bevezetésére vonatkozik. Szeretném emlékeztetni képviselőtársaimat, hogy a bolognai rendszerhez a Bolognai Nyilatkozatot Pokorni Zoltán, az első Orbán-kormány minisztere 1999-ben írta alá. Az új felsőoktatási törvény kidolgozása 2002-ben kezdődött el - hozzáteszem, már az Orbán-kormány idején is voltak jelentős reformmunkálatok -, és 2005-ben, három év múlva született meg a törvény. Erre azért nem mondanám azt, hogy hú, de hirtelen vezettük be a bolognai rendszert.

Az kezdettől látszott, hogy a bolognai rendszernek a tanárképzés az egyik problémás pontja, de ezt a minisztérium annyira nem az egyetemekre ráerősítva oldotta meg, hogy én magam jelen voltam azon a megbeszélésen, ahol egyébként az érintett, azt hiszem rektorok, de lehet, hogy dékánok kialakították azt a megoldást, ami végül a törvénybe került. Azt kell tehát önnek elmondanom, hogy bár a képzési szerkezet kialakítása akkor is meg ma is nem az egyetemi autonómia hatáskörébe tartozik, megjegyzem, megfontolandó lenne, hogy ebben nagyobb önállósága legyen az egyetemeknek, de ezt akkor nem az egyetemi vezetőkkel szemben döntöttük el és határoztuk meg.

Ami meg a válságkezelést illeti, természetesen a kormánynak mindent rendelkezésére áll ahhoz, hogy meghezza azokat a döntéseket, amelyeket azonnal meg kell hoznia. Bárcsak meghozná őket! A gazdaságot megmentő, a munkahelyeket megmentő, az embereket a nyomortól megmentő intézkedésekről még mindig csak beszélnek. Hétfőn azt mondta Hollik államtitkár úr, ha jól emlékszem, de lehet, hogy Szatmáry képviselő úr, mindegy is, hogy jön a nagy gazdasági csomag. Még mindig nyoma nincsen. Lehet, hogy

a képviselő úr nem kíváncsi rá, hogy mi van benne. Én nagyon szeretném tudni, hogy mi fog történni a magyar emberekkel meg a magyar vállalkozásokkal.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki felszólalni a napirend keretében. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdézem államtitkár urat, kíván-e válaszolni. *(Jelzésre:)* Igen, államtitkár úr, ön é a szó.

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai miniszteriumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót. Köszönöm Pósan és Földi képviselő uraknak a támogató hozzáállást, Pósan képviselő úrnak külön, hogy számos felvetett problémára választ is adott; ugyanakkor nyilvánvalóan az ellenzéki képviselői mondatokra, kritikára illik reagálnom.

Először a szubjektív oldalról. Nagyon hálás vagyok az együttértésért, Varga-Damm képviselő asszony, de gyakorlatilag mindegyik hozzászólásban éreztem egyfajta, hogy mondjam, részvétnyilvánítást, és én ezt pozitívan reagálok le. Köszönöm, hálás vagyok érte. Ugyanakkor annak ellenére, hogy súlyos kritikákat kap a törvényjavaslat, akár személy szerint én is, és még azt is belekalkulálva, hogy hálás vagyok a pozitív emberi hozzáállásért, azért azt muszáj elmondanom, hogy én olyan modellváltás mellé tettem le a voksomat évekkkel ezelőtt szakmai fórumokon, aminek az útján ma mi tudunk haladni.

Valóban, tíz évvel ezelőtt az első rektori konferenciás plénumon hoztam elő azt az autonómia kérdést, hogy hogyan tudjuk értelmezni az egyetemi autonómiát anélkül, hogy az egyetemnek vagyona van. Örülök, hogy mindannyian pozitívan állnak amellett, hogy az egyetemek kapjanak vagyont. Ez a modellváltás folyamata az egyetemek számára azokat a vagyonelemeket odaadja, amelyekben az alaptevékenységüket tudják végezni, tehát az oktatást és a kutatást.

Az alapítványi forma egyébként nem ismeretlen Magyarországon sem és a világban sem. Nagyon pozitív, jó példákat lehetne hozni, de én most ezeket nem fogom itt megismételni, mert elmondtam többször. De az biztos, hogy nem arról szól, hogy bármit kiszervezzünk, bármit, hogy mondjam, kiadjunk bérbe, vagy átadjunk bizonyos lehetőségeket, hanem arról szól, hogy a fenntartói jogokat egy olyan szakmai grémiumnak számító kuratórium bírja és gyakorolja, amely az egyetem alapfunkciói mellett tud arra is potenciállal rendelkezni, hogy a társadalmi hasznosulásban, tehát az egyetemi tevékenység társadalmi hasznosulásában, az oktatás és kutatás tekintetében más mozgásteret tud kinyitni, nem beszélve arról, hogy a gazdálkodás tekintetében ugyancsak egy sokkal rugalmasabb szituációt tud eredményezni.

Brenner Koloman képviselő úr, alelnök úr rendszeresen latin idézeteket hoz: *ceterum censeo* - annak ugye van egy folytatása, hogy *Carthaginem esse delendam*. Hát, itt nincs Karthágó, és nem is akarunk

semmit tönkretenni, viszont építeni szeretnénk. Építeni szeretnénk, sanszot adni annak a szürkeálmánynak, annak a tudást birtokló egyetemnek, amelyik ma sokkal korlátozottabb mozgástérrel rendelkezik.

Nem szeretném megkerülni az elbocsátás ügyét sem, de az mégiscsak vissza kell hogy nyúljon ahhoz a lépéshez, amikor az integrációval létrejött az új egyetemi struktúra az agrárképzés tekintetében. Pósan képviselő úr rávilágított arra, hogy nem egy nagy agráregyemet kívántunk létrehozni, hiszen akár Debrecenben, akár Szegeden az agrárképzés tudományegyetemi környezetben annak minden előnyével és bizonyos korlátaival ragyogóan működik, nagyszerű eredményeket hoz, kiváló szakembereket képez. Viszont a többi helyen, és itt a Szent István Egyetemet kiemelném, fajsúlyosan jelen volt az agrárképzés nagyon széles portfólióval, de a Georgikon sokkal szűkebb portfólióval dolgozott, a gyöngyösi kar átkerült az egyetemhez, sokkal szűkebb portfólióval dolgozott, illetve a Kaposvári Egyetem, amelynek az agrárvonala kifejezetten magas minőséget képvisel, most igen, teljes egyetemenként került be az integrált új agráregytembe, de a tárgyalások és a folyamatok nem álltak le. Nyilvánvalóan hosszú távon egy művészeti kar, de akár még a pedagógiai kar is nehezen értelmezhető egy nagy agráregytemben.

(19.20)

Ugyanakkor azért az „élettudományi” jelző mégis megadja azt a lehetőséget, hogy ez értelmezhető legyen. Nem tudom most még megmondani pontosan azt, hogy ezek a közös gondolkodások, a tárgyalások hova fognak konkludálni, de azt szeretném jelezni, hogy a Kaposvári Egyetem nem agrárprofiljainak további hosszú távú sorsáról folynak az egyeztetések, és folynak a tárgyalások.

Általában az egyeztetésekről. Hiller alelnök úr, miniszter úr idézett egy sajtóorgánumot, én azt nem ismertem, de elfogadom, hogy úgy hangzott el. Ugyanakkor egy dolgot biztosan megcáfolnék: a Pannon Egyetem rektora nem Navracsics biztos úrtól hallott először a tervezett modellváltásról, hanem, amikor a gondolata is felmerült, én beszéltem rektor úrral, kancellár úrral egy tudományos konferencia után. Kétségtelen, hogy nem dobódtak fel a lehetőségtől, de elindult a közös gondolkodás, és nagyjából egy hónappal ezelőtt rektor úr már azt mondta, hogy most megértette, és vállalja. Tehát nem tudom, mikor jelent meg ez a publikáció.

A gyorsaság. Igen, ha megvan a döntés, akkor viszonylag gyorsan kell a folyamaton végigmenni, de ez csak a törvényi lábról szól. A folyamat egyébként például az agrár-felsőoktatási intézménnyel kapcsolatban jóval az előző választások előtt elkezdődött. Palokics miniszter úr annak idején államtitkárként komoly kritikákat kapott az e téren való mozgása miatt. A folyamat nem állt meg, de nyilván nem történt meg az az integráció.

A gondolkodás folytatódott, és konkrétan ennek a törvényjavaslatnak a szakmai megalapozottsága egy olyan jó másfél évvel ezelőtt indult el, egy olyan szakértői csapattal, amelyik havonta találkozott, amelyik először elemezte a magyar agrárképzés helyzetét, elemezte a nemzetközi agrárképzések jelenlegi helyzetét és viszonyait. Modellmintát keresett, hogy mit kéne nálunk, nyilván a magyar viszonyokra adaptálva megvalósítani, és - csak így szeretném felmutatni (*Felmutat egy iratot.*) - havonta ez a szakértői csapat ilyen professzionális anyagokat tett le.

Tehát az, hogy a törvényjavaslatot benyújtották, az egy aktus, meg elkészült az anyag, az is egy aktus, hogy végigmegya a folyamat a parlamentben, az természetes. Ugyanakkor azt muszáj hangsúlyoznom, hogy ez nem egy ad hoc döntés, ez egy nagyon komoly, rendkívül komoly, szakértőkkel végzett folyamat eredménye.

A Bologna-ügy. Tehát biztosan úgy van, ahogyan Arató képviselő úr mondta, hiszen ő akkor a rendszerben benne volt, és azt gondolom, hogy aktív részvevőjeként élte meg a Bologna-folyamatot; egyébként én is. Én akkor egy intézetvezető voltam az egészségügyi karon, nagyon kemény és nagyon gyors munka eredménye volt, hogy egy év alatt be kellett vezetni.

Azóta is kritizálják és támadják a Bologna-folyamatot. A kritikákat én is megfogalmazom szakmai fórumokon, ugyanakkor védem, mert azzal, hogy a Bologna-folyamatot a magyar felsőoktatásban megvalósítottuk, azzal igazából beléptünk az Európai Felsőoktatási Térségbe, és a legnagyobb erénye ez. Kredit- és egyéb ügyekre most nem térek ki, de úgy gondolom, hogy az egy végtelenül pozitív dolog volt, még akkor is, ha nagyon gyorsan kellett bevezetni.

Most jelenleg azon dolgozunk, hogy amit annak idején nem jól csináltunk, mert nagyon a formai vonatkozásokra koncentráltunk, most a tartalmi revízióját csináljuk, egyébként a Rektori Konferencia szakbizottságaival karöltve. Nem egy könnyű feladat, ez is több mint egy éve folyik egyébként.

Arató képviselő úr megfogalmazott egy kritikát, hogy ilyen helyzetben, amikor valóban a járvány itt van velünk - és még azt is mondanám, hogy nem lazít, a mindennapjainkat átszövi, az összes bonyolult folyamatával együtt -, miért ilyenl foglalkozunk. A kettő nem függ össze. Elindult egy modellváltásos folyamat, valóban az első intézmény a Corvinus volt, és akkor jöttek azok az intézmények, amelyek jöttek, és én remélem, hogy még jönni fognak.

A vírusügyben egyébként pontosan az egyetemi tudományos közösségek fantasztikus módon mozdultak meg, melynek eredményeként ma van saját maszkunk, gyógyszereink vannak, tesztlemegek vannak, lélegeztetőgépeink vannak, csak a legfontosabbakat kiemelve. Ez a folyamat folytatódik, és azt gondolom, hogy rendkívül jól vizsgázott a magyar tudományos közösség egy olyan kihívással kapcsolatban, amelyre száz éve nem volt példa, amely, reméljük, hogy a következő száz évben sem lesz.

Amikor mi az egyetemi közösségeket akarjuk más helyzetbe hozni, dinamikusabb, a kihívásokra gyorsabban reagálni tudó, minőségi válaszokat adó rendszerbe segíteni őket, az a mi igazi feladatunk, és szerintem a modellváltás erről szól.

A kuratóriumok összetétele mindig előjön. Természetesen más összetételű kuratóriumok is lehetnek, azt is gondolom, hogy az a folyamat, amivel a kuratóriumokat összeállították, az egy pozitív és egy progresszív folyamat volt. Természetesen lehet kritizálni az összetételüket, de én azt gondolom, hogy a kuratóriumok épp a modellváltást követően tudják megmutatni azt a tevékenységükkel, hogy arra méltóak voltak vagy nem. Tehát mindenkinek az az igazi feladata, hogy figyeljük, és jelezzük, ha ezzel gond van.

Többször visszatért a Színház- és Filmművészeti ügyre. Én is többször elmondtam, dokumentáltam, hoztam az összes egyeztetést, még az időpontját is, számát is. Az, hogy a sajtóban nem tárgyilagosan jelennek meg azok az adatok, amelyek egyébként valóságok, az egy más dolog.

Az, hogy a rektorhelyettes úr, aki a rektori jogokat gyakorolta, amikor már legalább három egyeztetésen túl voltunk, azt követően meglepetéssel, a sajtóból tudta meg, hogy modellváltás lesz. Én nem azt mondom, hogy cáfolum, de az biztos, hogy előtte háromszor már találkoztunk, nem négy szemközt, hanem bizonyos fórumokon meg bizonyos közösségekben, a sajtó mégsem ezt hozta le.

Összesen 12 egyeztetés volt, nyilvánvaló, hogy nem volt mindenben konszenzus, de egyébként egy idő után elfogadták, és nem kritizálták, hogy modellváltás legyen.

(19.30)

Aztán, hogy azt követően milyen helyzet alakult ki, az nem jó, tehát a mai helyzet nem jó.

Én itt a Házban is elmondtam, hogy az ő kinevezésével kapcsolatban miért nem történt meg az a lépés, hogy ő megkapja a rektori címet. Azt is elmondtam, hogy én egyébként pozitívan álltam hozzá, és az én főnököm is, de mégis jól döntöttek, hogy nem ő lett a rektor, mert csak larváltam, azt mondtam, hogy vezetői problémák voltak. Kérem szépen, az egyetemnek a MAB-akkreditációja december 31-ével lejár. 2017-ben volt egy monitoreljárás, azt kérték, hogy hallasszák el, 2018-ban megtörtént, és azóta az aláírás nem történt meg. Mi ez, ha nem vezetői felelősség?

Tehát az első számú vezető továbbra is a rektor az én olvasatomban, és a törvényben is ez van benne, de az nemcsak egy szép, vonzó pozíció, hanem abban felelősségteljes döntéseket kell hozni. Például a MAB-akkreditációval kapcsolatos dokumentum aláírása a mai napig nem történt meg. Tehát akkor, amikor ez a döntés született, hogy ne legyen ő kinevezve, és hogy modellváltáson menjen át az egyetem, abban ilyen tényezők is voltak, meg olyanok is, hogy... Most nem tudok pontos dátumot mondani, a lényeg az, hogy egy

konkrét új campusépítésről volt szó, amit az egyetem elutasított. Nincsenek ideális építészeti viszonyok a Színház- és Filmművészeti Egyetem campusain, biztos, hogy jót tett volna nekik, ha lenne egy új campus, vagy ez a fejlődés, fejlesztés létrejött volna.

Az agráregyetemre visszatérve, a modellváltás egy más hangsúlyú agrár-felsőoktatási intézményt hoz létre, amihez nagyon komoly forrásokra van szükség, egyrészt az éves működésben, aelnök úr utalt is rá, tehát nem is részletezném. Egy körülbelül 200 milliárd forint nagyságú fejlesztési programot raktak össze, amely biztosan egy olyan infrastrukturális helyzetet tudna teremteni a magyar agrárképzés számára, ami miatt az ember oda tud állni egy modellváltáshoz, oda tud állni egy olyan modellváltáshoz, ami a minőségi oktatáson és kutatáson túl a társadalmi eredményesség, a gazdasági eredményesség ügyét szolgálja.

Varga-Damm Andrea nem jött vissza, úgyhogy köszönöm az ő észrevételeit; jogi vitákba nem szeretnék vele különösebben belebocsátkozni.

Még egyszer köszönöm szépen a támogató megjegyzéseket, kritikákat, és bízom benne, hogy ezzel együtt a végeredmény pozitív lesz. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Én is nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak a felvetésekre, kritikákra vagy éppen a támogató nyilatkozatokra adott kimerítő, részletes választát.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ egyes feladatainak agrár-felsőoktatás részére történő átadásáról, valamint egyes felsőoktatási tárgyú törvények módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13677. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Bódis József úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tavasszal a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” című kormányzati stratégia megvalósításának keretében az önök támogatásával már sor került az agrárképzési terület megújítása kapcsán a felsőoktatási intézményhálózat átalakítására. Az átalakítás további lépéseként két törvényjavaslatot nyújtottunk be a tisztelt Országgyűlés elé annak érdekében, hogy a tervezett intézkedések eredményeként a magyar agrár-felsőoktatás új fejlődési pályára álljon.

Az első törvényjavaslat a Szent István Egyetem modellváltásáról és az ehhez kapcsolódó intézkedé-

sekről szólt, amellyel célunk az intézmény újraalapítása, immár Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem néven. Jelen törvényjavaslat pedig az intézmény modellváltásához szervesen kapcsolódó Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központnak a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetembe és más szervezetekbe való integrálását tartalmazza.

Tisztelt Országgyűlés! A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ 2014-ben azért jött létre, hogy rendszerbe foglalja azokat a kutatóintézeteket, amelyek a hazai agrárium szakmai hátterének megteremtéséért felelnek. A NAIK intézményei az ország 23 városában, 13 kutatóintézetben és 4 gazdasági társaságban testesülnek meg. Tevékenységük magukban foglalják a hazai mezőgazdasági kutatás minden szegmensét: az öntözéstől és a növénytermesztéstől az állattenyésztésig, az élelmiszeripartól az erdészetig, a kertészettől a tejiparig, a vetőmag-nemesítéstől a halászati kutatásokon át a szőlő-borászati kutatásig szinte minden lényeges szakterülettel foglalkoznak mindennapi munkájuk során.

Fontos, hogy az adott intézetekben olyan gyakorlati jellegű kutatásokat végezzenek, amelyek gyorsan, hétköznapi szinten is értelmezhető és használható eredményekre válthatóak. Elég, ha csak leveszünk a polcra egy hazai paprikakrémot, lekvárt, kenyeret vagy akár egy palack bort, azokban legtöbbször a NAIK intézményrendszerében létrehozott szellemi termék van jelen. Az elmúlt évek sikerei biztatóak, sőt már mindennapjaink szintjén is érzékelhetőek, azonban ezekkel az eredményekkel nem elégedhetünk meg. Kötelességünk, hogy még többet tegyünk a hazai agrárium további fejlesztése érdekében, ezért az Innovációs és Technológiai Minisztérium az Agrárminisztériummal közösen kidolgozta a hazai agrárium és felsőoktatás együttműködésének közös, új rendszerét.

Tisztelt Ház! Ebben az új rendszerben szükség van az erőforrások közös kihasználására annak érdekében, hogy még jelentősebb eredményeket érhesünk el. Célunk, hogy egy olyan intézményrendszer jöjjön létre, amely hatékonyan szolgálja ki az ágazat jelenlegi és jövőbeli szakemberigényét, képes megfelelő mennyiségű és tudású szakember és vezető kibocsátására, egy technológiailag fejlett infrastruktúrára és tangazdasági bázisra alapozva.

Az intézményrendszer a KFI ökoszisztéma-centrumaként fog működni, amely képes releváns, jelentős és piacon hasznosuló kutatási eredmények előállítására, építve a hallgatókra és a kutatókra, oktatókra, valamint a piaci szereplőkre is. Terveink szerint a NAIK Erdészeti Tudományos Intézete a Soproni Egyetem szervezeti egységébe olvad, erősítve az intézmény ezen képzési, kutatási profilját. A NAIK Agrár-gazdasági Kutatóintézet az Agrárminisztérium tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaságként folytatja tevékenységét. A NAIK újfelhértői kutatóközpontja a Debreceni Egyetem szervezeti egységébe integrálódik. A Nemzeti Agrárkutatási és Inno-

vációs Központ többi szervezeti egysége a leendő Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem részeként működik tovább, és ehhez az integrációhoz csatlakozik a Debreceni Egyetem Karcagi Kutatóközpontja is. A Magyar Kertészeti Szaporítóanyag Nonprofit Kft. pedig a szétválást követően részben az új Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetembe, részben pedig a Debreceni Egyetembe integrálódik.

A felsőoktatási stratégia társadalmi és nemzetgazdasági szempontból kiemelt képzési területe az agrárképzés. A jelenlegi hazai agrárképzés és -kutatás számos kihívással néz szembe. A magyar kormány célja az, hogy a magyar agrárképzés összhangba kerülhessen a piac és a magyar társadalom igényeivel, a képzéshez kapcsolódó intézményrendszer modernizálása révén egy piaci igényeket kiszolgáló, fenntartható és modern képzési rendszer jöjjön létre, amely hatékonyan tudja támogatni a hazai mezőgazdaság fejlődését.

(19.40)

Az agrárgazdaságnak ugyanis magas színvonalon képzett szakemberekre van szüksége, hogy Magyarország gazdasági és társadalmi versenyképessége erősödjék.

Tisztelt Országgyűlés! A hazai agrár-felsőoktatás országunk fejlődése érdekében történő megújítása és egy új intézményrendszer létrehozása mindannyiunk közös ügye. Ezért kérem önöket, hogy támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Én nem kívánom az időt húzni, csak szeretném megjegyezni, hogy ennek a törvénynek az előbb tárgyalt törvényhez szoros kapcsolódása van, ha úgy tetszik, ez a másik lába a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem létrehozásának. Ebből következően szorosan összefügg. Az ezzel kapcsolatos vitát és általánosabb mondandókat akkor is elmondtuk, most államtitkár úr úgyszintén, úgyhogy én csak szeretném jelezni, hogy frakciónk ezt támogatja, és remélem, hogy más frakciók is tudják támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Több képviselőtársunk jelezte, hogy nem vesz részt a vitában. Most a vezérszónoki körben felszólalásra következik Földi László képviselő úr, KDNP-képviselőcsoport, és azt követően tudom megadni majd Mesterházy Attila képviselő úrnak a szót természetesen. *(Földi László a jegyzői székéből a képviselői helyére megy.)*

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Csatlakozom Pósnán László képviselőtársam, bizottsági elnök úr hozzászólásához. A KDNP szintén támogatja ezt a törvénytervezetet, s arra kérünk minden képviselőtársunkat, hogy szintén támogassák az előterjesztést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Itt a részvételtől úgy tűnik, hogy nagy vita nem fog kialakulni ennél a javaslatnál, de mégis annyit szeretnék rögzíteni a jegyzőkönyv számára, hogy a Magyar Szocialista Párt frakciója, ahogy az első lábát sem támogatta ennek a törvénynek, így a második lábát sem fogja támogatni, hiszen nem értünk egyet ezzel az átalakítással. Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem képviselőtársaimat, kívánnak-e még élni a felszólalás lehetőségével. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót államtitkár úrnak, aki valószínűleg röviden válaszolni kíván az elhangzottakra. Parancsoljon!

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Köszönöm szépen a reakciókat. Kérem a támogatásukat a törvényjavaslat elfogadásával kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Pannon Egyetemért Alapítványról, a Pannon Egyetemért Alapítvány és a Pannon Egyetem részére történő vagyonszerzésről** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/13675. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Bódis József úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkáranak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm a szót. Veszprém hazánk egyik olyan városa, ahol megszire nyúló történelmi hagyományai vannak a magas

szintű oktatásnak. Itt működött 1276-os elpusztításáig a nagy hírű káptalani iskola, ahol a szabad mesterségeken kívül jogot is tanítottak. Itt képezték a kor magyarországi diplomatáit is. Majd 1949-től a Budapesti Műszaki Egyetem Nehézvegyipari Kara működött a városban. 1951-ben döntés született a Pannon Egyetem jogelődjének, a Veszprémi Vegyipari Egyetem felállításáról, így Európa leendő kulturális fővárosában immár majdnem 70 éve önálló egyetem működik.

Ahol ilyen hagyománya van a felsőoktatásnak, ott a megújulás, fejlődés lehetőségének fokozottan meg kell jelennie. A magyar kormány stratégiai célja ugyanis az, hogy a magyar fiatalok nemzetközi összehasonlításban is versenyképes tudásra tegyenek szert a felsőoktatásban, jobb egyetemeken, korszerű körülmények között tanulva, értékes diplomát kapjanak, így sikeresen, megbecsült hivatás vagy szakma birtokában állhassák meg helyüket személyes életükben és a munkaerőpiacon. A magyar felsőoktatás nemzetközi versenyképességének, oktatási színvonalának növelésével, minőségi képzési infrastruktúrájának felépítésével Magyarország regionális központtá válhat.

Tisztelt Országgyűlés! Mint az már önök előtt is ismert, a magyar felsőoktatási intézmények csak akkor válhatnak a gazdaságfejlesztés fajsúlyos tényezőivé, ha képzéseik a valós munkaerőpiaci igényekhez igazodnak. Akkor lehetnek igazán versenyképesek, ha a társadalmi és a gazdasági igényeknek megfelelő ismeretekhez juthatnak a hallgatók az oktatási intézményekben. Ennek első lépéseit már megkezdjük, amellyel kapcsolatos támogatásukat ezúton is köszönöm. Ahhoz, hogy a megkezdett munka folytatódhasson, és a kitűzött, nemzetközi példákkal is alátámasztott céljainkat elérhessük, a Pannon Egyetem működésébe fokozottan be kell vonni a vállalkozásokat, a későbbi munkáltatókat, akik a szakmai ismeretek és a piaci szükségletek versenyképes tudástökéjével rendelkezve meghatározói nem csupán a régió, hanem az egész Magyarország gazdasági versenyképességének és munkaerőpiaci viszonyainak.

Tisztelt Ház! A Pannon Egyetem képzési kínálata csaknem minden tudományterületet lefed. Az egyetem jelenleg öt karral rendelkezik, amelyek közül az egyik Zalaegerszegen található, illetve a térség több városában, többek között Nagykanizsán és Kőszegen is jelen van. Az ország regionális adottságaihoz igazodó felsőoktatási intézményhálózat kialakítása és a Pannon Egyetem régiós szerepének megerősítése érdekében idén már döntött a tisztelt Országgyűlés az intézmény átalakításáról, melyhez fűzött reményeket az egyetem beváltotta. A gazdaságtudományi kar 2008-ban az országban elsőként részesült felsőoktatási minőségi díjban. 2011-ben pedig a mérnöki kar is átvehette ennek az elismerésnek az arany fokozatát. A régió fejlesztésében betöltött kiemelkedő szerepének elismeréseként 2009-ben az egyetem elnyerte a Királyi Régióért díjat, 2010-ben pedig a Kiváló Egyetem miniszteri elismerést.

A 2013-16 közötti időszakra vonatkozóan a dunántúli felsőoktatási intézmények közül egyedülként a mérnöki kar kapott kutatókar minősítést. Kutatóegyetemként mint a gazdaságfejlesztés egyik kulcs szereplője, az intézmény elősegíti a versenyszféra, valamint a tudományos élet sikeres együttműködését a regionális és a határokon átívelő oktatási és kutatási projektben.

Az intézmény innovációs tevékenysége és vállalati kapcsolatrendszere is kimagasló. Az egy kutatóra eső elnyert K+F célú támogatások összege itt a legnagyobb Magyarországon. A párhuzamosan futó kutatási és fejlesztési projektjeinek száma pedig meghaladja a százat. A duális képzések kapcsán a program indulásától kezdve az aktív szerződött piaci partnereinek száma több mint 200. A Pannon Egyetem méltán a közép- és nyugat-dunántúli régió meghatározó felsőoktatási intézménye, és mint ilyen, felelősségünk van abban, hogy az egyetem fejlődhessen, kiteljesedhessen, egy olyan környezetben működhessen, amely a számára a lehető legrugalmasabb, legideálisabb.

(19.50)

A fentiek alapján úgy ítéljük meg, hogy a Pannon Egyetem folyamatos dinamikus fejlődése, a minőségi oktatás melletti elkötelezettsége, régiós szerepe a jelenlegi rendszerben már nem erősíthető, így a tovább lépés érdekében az egyetemet egy új pályára célszerű állítani. Biztosak vagyunk abban, hogy az egyetem képes lesz a modellváltás adta lehetőségekkel élni és fejlődését felgyorsítani.

Tisztelt Országgyűlés! Az eddig elhangzottakat összefoglalva meggyőződésem, hogy a benyújtott törvényjavaslat, a modellváltás olyan lehetőség a Pannon Egyetem számára, amelyet biztosítanunk kell ahhoz, hogy az egyetem a régió meghatározó szellemi és szakmai tudásközpontjává válhasson. Ezért kérem önöket, hogy támogassák a Pannon Egyetem modellváltásáról szóló törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Ahogyan az előbbiekben, úgy most is csak megerősíteni tudom, hogy a három összefüggő, tartalmában, logikailag összefüggő törvénynek az általánosabb természetű vitáját lefolytattuk az első apropóján.

A mostani törvény lényegében arról szól, hogy létre kell hozni az átalakítás, a modellváltás érdekében azt az alapítványt, amelyhez kapcsolódóan majd meglesznek azok a vagyoni elemek is, amelyek a mo-

dellváltáson áteső Pannon Egyetem működését lehetővé teszik. Nyilvánvalóan a most beterjesztett törvényjavaslat az ezzel kapcsolatos szabályozókat, jogi lépéseket tartalmazza. Ez nem különösebben hosszadalmas, nem kívánom ezeket részletezni.

Azzal zárnám csak a mondandómat, hogy jó reménységet fűzünk ahhoz mi magunk is a frakció részéről, hogy képes lesz ez az egyetem olyan komoly vállalati együttműködésekre, amelyek hozzájárulhatnak majd a régió fejlődéséhez. Annál is inkább, mert ahogyan elhangzott, az egyetemnek erős ipari profilja van, és ha van valamilyen terület, ahol manapság gyors innovációra és komoly vállalati együttműködésekre van lehetőség, pontosan az ipar területe biztos, hogy ilyen. Már a 2016-os kormánystratégia, a fokoztatváltás a felsőoktatásban, amit - egyébként csak megjegyzem - a szakbizottságban az ellenzék is pozitívan fogadott, már az rögzítette azt, hogy mind az államháztartási törvény, mind a közalkalmazotti törvény olyan korlátokat és nehézségeket támaszt, amelyek a gyors, piaci természetű kapcsolódásokat jelentősen megnehezítik.

Ebből a szempontból tehát ez a mostani modellváltás azt hiszem, hogy a régió egészének érdekét fogja szolgálni. A frakció támogatja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Földi László képviselő úrnak, a KDNP-képviselőcsoport vezérszónokának.

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! Egy modellváltás mindig ellenszenvet szül az embekekben, félünk, hogy mi lesz majd ennek a következménye. Azonban a modellváltás sohasem emberek ellen megy, itt ebben a modellváltásban a Pannon Egyetem hallgatóiért, oktatóiért megy a modellváltás.

Úgyhogy a KDNP támogatja ezt az előterjesztést, és arra kérem kedves képviselőtársaimat, a frakciókat, hogy szintén támogassák a jövő érdekében. Köszönöm a figyelmet, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselőnek adom meg a szót. Megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Amikor az ezeknek a felsőoktatási intézményeknek alapítványba történő átirányításáról szóló javaslatokat olvastam, akkor az Indul a bakterházból Bendegúz azon mondata jutott eszembe, hogy „Én mindig jó szándékú gyerek voltam, csak mire a szándékom végére értem, rossz lett.” Nem vitatom el, hogy mindazok a szakemberek,

akik felsőoktatási szakemberekként vesznek részt ennek a rendszer-átalakításnak a folyamatában, jó szándékból teszik.

Nem vitatom el, hogy perspektívát látnak abban, hogy egy másfajta szervezeti modell segítségével esetleg a magyar felsőoktatás minőségét lehet javítani. De meg kell mondjam, hogy miután látható, hogy a kurtóriumokba történő kinevezések teljes mértékben politikaalapúak és nem szakmai alapúak, és a kinevezett politikusok nagy részének semmifajta olyan korábbi tevékenysége nem ismert számunkra, amellyel úgy gondolhatnánk, hogy ők egyetemi fenntartóként az egyetem működésének minőségét tudnák javítani, ezért van természetes módon az ellenzéki képviselőben aggodalom, ezért van távolságtartás, és azt gondolom egyébként, amit az előző felszólalásomban is mondtam, hogy az eddigi tapasztalatszámú ok még inkább erősíti ezt.

A T/13675. javaslat a Pannon Egyetemért Alapítvány létrehozatalát célozza, és az van az indoklásban, hogy a közép-dunántúli régiót megerősítenék, és a képzésben részt vevőket még inkább támogatnák. Egyrészt azt gondolom, hogy a közép-dunántúli régió már eddig elért eredményei nem önmagukban egyetemfüggők, hanem az a szerencsés helyzete zajlott az elmúlt 25-30 évben annak a régióknak, hogy számtalan külföldi vállalkozás ott telepedett le, illetőleg a magyar vállalkozóknak szerencsére az adott régió turisztikai vonzereje, ásványkincsei, különböző, már korábban kialakított ipari kapacitások magántulajdonba vétele eredményeként meg tudtak őrizni picit erőteljesebb gazdasági eredményességet, mint mondjuk, az ország más részén.

Természetesen örülnék neki, ha egy egyetemi átalakítási rendszer még inkább erősítené ennek a régióknak üdvét vagy fejlődését, de tartok tőle, hogy önmagában az, ami ebben a javaslatban szerepel, és amit majd ebből eredően az egyetemi világ meg fog valósítani, nem biztos, hogy olyan optimizmusra ad okot.

Az előző törvényjavaslathoz még, ha megengedik, egy mondatot fűznék, ami természetesen ehhez is kapcsolódik. Ez pedig az, hogy a javaslat végén van egy táblázat, amelyben szerepel Magyarország felsőoktatási intézményeinek listája, és akként van szétbontva, hogy állami, nem állami, alkalmazott tudomány, alkalmazott tudomány nem állami, és a többi, főiskolák. Eljutott tíz év után az Orbán-kormány oda, hogy egy darab állami főiskola van Magyarországon. Mindössze 8-9 állami egyetem van már csak, és a többiek mind magánkézben vannak.

Ismerve a gazdasági élet adottságait, nehezen tudom elképzelni, hogy ennyi főiskola és egyetem lesz magántulajdonban úgy működtetve, hogy nem az államnak kell majd a nagyobb szerepet játszani a fenntartásban. Én lennék a legboldogabb, ha olyan hatalmas profiteredményesség lenne a következő évtizedekben Magyarországon, hogy a vállalatok össze tudnák adni a nem állami felsőoktatás finanszírozásához szükséges forrásokat, de aggódom, hogy a magyar állam

lesz a legnagyobb szereplő ebben. Ha pedig ez így lesz, akkor már lehet egy ilyen táblázatba azt írni, hogy melyik állami és melyik nem állami felsőoktatási intézmény, ettől még nagy valószínűséggel az adófizetők fogják nagy részben ezek költségeit fizetni.

Ebben a javaslatban az szerepel, ami már a korábbiakban is, hogy egy közérdekű vagyongazdálkodó alapítványt hoznak létre, amelynek során az alapítói jogok gyakorlása az innovációs és technológiáért felelős miniszter lesz, és ez a miniszter nevezi ki a kuratóriumot. Az alapítvány a Pannon Egyetem alapítói, fenntartói jogainak gyakorlója lesz, és a vagyongazdálkodó alapítvány gazdasági tevékenységet folytat és ezzel biztosítja a vagyont az egyetemnek. Ez tehát azt jelenti, hogy a vagyongazdálkodó alapítvány fog olyan gazdasági tevékenységet végezni, amely gazdasági tevékenység eredményeként keletkező forrásokat az egyetem működtetésére tudja fordítani.

Én azért eddig megnéztem a már meglévő kuratóriumok meglévő kuratóriumi tagjait, és ha ehhez az egyetemhez is ugyanilyen minőségű kurátorokat fognak kinevezni, akik, hogy úgy mondjam, a gazdasági életben még semmifajta szerepet nem játszottak, elég nehezen tudom elképzelni, hogy ezek az alapítványok majd olyan minőségű gazdasági tevékenységet fognak folytatni, amit még eddig nem is ismerünk, amiből az egyetemek finanszírozását tudják biztosítani.

(20.00)

Számomra ez olyan misztikum, ami ide le van írva, de bizonyára van önök között valaki, aki ezt a rejtélyt számomra meg tudja fejteni vagy ki tudja bontani.

Az egyetem fenntartói joga az az alapítói vagyon, amiről már itt számtalanszor beszéltem, hogy megfoghatatlan, tehát a fenntartói jog mint vagyoni értékű jognak nevezett valami, annak nincs konkrét értéke, és ami a legfontosabb, nem váltható pénzre, amely pénz viszont kell az egyetemek működtetéséhez.

Az szerepel még a javaslatban, hogy a jogelőd költségvetési szerv vagyongazdálkodásában lévő ingóságok is az egyeteméi lesznek. Itt megütötte a szememet, fülemet a jogelőd költségvetési szerv. Ha azt mondjuk, hogy az egyetemnek a költségvetési szerv a jogelődje volt, akkor megint az a problémám, hogy az egyetem kicsoda. Mert az egyetemről minden javaslat úgy beszél, mint egy önálló entitásról, egy önálló szervezetről, amely jogokat, kötelezettségeket szerezhet, gyakorolhat. És mindig úgy beszélnek, hogy az alapítvány, amit létrehoz a miniszter a fenntartói jogok gyakorlására, az az egyetemtől független szervezet. De ha arról beszélünk, hogy az egyetemnek magának már volt egy jogelőd költségvetési szerve, akkor az egyetem a megváltozott névvel maradt önálló költségvetési szerv? Ha pedig így van, akkor hogy nem állami egyetem?

Én tudom, hogy professzor úr nem a jogtudományban elmélyedt tudósember, de miután tudósember, és ha tetszik, ha nem, természettudományos

következtetéseket kellett egész szakmai életében megtennie, így a formállogika szabályai szerint bizonyára érti, hogy én miről beszélek, amikor erről a kettősségről beszélek. És egyáltalán nem látható, nem számomra, de senki számára, hogy ez a kettős személyiségi viszony, az egyetem és az alapítvány tulajdonképpen együtt hogy működik egymással, és honnan lesz az egyetemnek pénze, mert hiszen nem ismert gazdasági tevékenységből nem lehet; az a vagyonelemcsomag, amit megkapott, nem pénzt hoz, hanem pénzt visz, hiszen fenn kell tartani - látjuk, hogy mekkora infrastruktúra az, amit fenn kell tartaniuk -, úgyhogy nagy valószínűséggel ugyanúgy az állami finanszírozásból fogják tudni a jövőben is megvalósítani az oktatási tevékenységet.

Végül pedig a hatályba léptető rendelkezésekről szólnék pár szót. A (2) és a (3) bekezdés a hatályba léptető rendelkezéseknél meglehetősen furcsa számomra. Nem nagyon értem, hogy miért kellett időbeli hatályban elválasztani egymástól ennek a jogszabálynak a különböző jogi lépéseit különböző időpontokra. Különösen azt nem értem, hogy miért kellett szeptember 1-jére hatályba léptető rendelkezést hozni magára az egyetem kuratóriumának felállítására az alapítói jogok átszállására, hiszen szeptember 1-jén már megkezdődik egy tanév. Én azt gondolom, hogy ha már ezt a javaslatot idehozták, és ha már ebből törvény lesz, és ha már megvalósul ennek kapcsán maga az új intézményrendszer, akkor miért egy oktatási év kezdő napjára lép hatályba maga a jogszabály, ami aztán létrehozza azt a nagy szervezeti változást, amely eredményeként a felsőoktatási intézmény egy más formában fog működni.

Bizonyára tetszenek érteni. Én azt gondolom, hogy előrébb kellett volna hozni ahhoz, hogy az oktatási év kezdő napjára már minden rendelkezésre álljon az új struktúra működtetésére. Én azért javaslom önöknek, hogy gondolkodjanak el azon, hogy miért kell ezt 2021. szeptember 1-jéig eltolni; azzal együtt, hogy én nem patronálom ennek a javaslatnak a megszavazását, illetve ezt a fajta modellt, de ha már itt van, ha már meg fogják szavazni, akkor egyszerűen az élet könnyebbége érdekében, úgy gondolom, hogy ez a hatályba léptetés nem szolgálja azt a célt, amiért ezt létrehozták.

Annyit szeretnék még elmondani, hogy államtitkár úr az expozéjában felemlítette a Pannon Egyetem rendkívül szép és eredményes múltját, felemlítette azokat a sikereket, amelyekkel mind a minősítésben, mind különböző elismerésekben kiváló eredményeket mutattak fel. Veszprémiként én magam is rendkívül büszke vagyok arra, hogy ez az egyetem ennyire elismert, és ilyen magas szintű oktatási tevékenységet végez, és azt kérem önöktől is és az oktatási kormányzattól és az egész kormánytól is, hogy ha már ez az egyetem a múltjából eredően ilyen csodálatos eredményeket tudott produkálni, akkor az új modellel tényleg azt szolgálják, hogy ebből ne vesszen el semmi, hanem ezt a jó hírt csak öregbítse. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport, aki írásban is jelezte felszólalási szándékát. Parancsoljon, képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! - és a három vagy négy képviselő rajtam kívül a teremben, aki részt vesz a vitában. Tisztelt Államtitkár Úr! Én is veszprémi vagyok, ezért érdekel kiemelten ez a témakör, azon túl, hogy van általában is véleményem erről, és erről is majd fogok a hozzászólásomban beszélni. Egy-két kérdésem lenne, néhány észrevételem az alapján, amit ön elmondott, és aztán a véleményemet is elmondanám a jegyzőkönyv számára, ha már nagy vitába nem fogunk bonyolódni hárman itt a parlamentben.

Az előterjesztés azt írja, hogy az egyetem vagy az alapítvány további vagyónáról a kormány fog gondoskodni. Nem tudom, jól olvastam-e az előterjesztést. Azt kérdezném államtitkár úrtól, hogy tegye meg, hogy kitér majd az összefoglalójában, hogy mi lesz ez a vagyon, és mekkora lesz ez a vagyon, amit az alapítvány megkaphat. Itt láttuk, hogy a Corvinus Egyetem mekkora vagyont kapott és a többi egyetem is. Jó lenne pontosan látni, hogy mi lesz a hozománya ennek a modellváltásnak és átalakításnak.

A második egy hasonló, bár egyszerűbb kérdés, hogy miért Navracsics Tibor tájékoztatta az egyetem vezetését arról, hogy modellváltás lesz. Tudomásom szerint Navracsics Tibor nem önként dolgozik, nem a minisztérium alkalmazottja. Tehát miért ő vitte a hírt, hogy ez az átalakítás meg fog történni? Csak nem azért esetleg, mert ahogy Veszprémben mondják és hírlik vagy híresztelik, Navracsics Tibor lesz ennek az alapítványnak az elnöke, és már a kinevezése előtt úgy jár el, mint hogyha ő lenne a vezetője tulajdonképpen ennek az alapítványnak? Tehát kérdezném államtitkár urat, hogy miért Navracsics Tiboron keresztül üzengetnek a Veszprémi Egyetemnek vagy Pannon Egyetemnek, és hogy igaz-e az az állítás, ami arról szól, hogy Navracsics Tibort fogja a miniszter kinevezni a Pannon Egyetem Alapítvány elnökének.

Államtitkár úr néhány gondolatát kommentálnám. Azt mondta, hogy azért kell ez a modellváltás, mert így nem tud továbbfejlődni az egyetem. Ezt szomorúan hallom, mert akkor nagyon sok mindent ki kéne szervezni az állami hatáskörből, és sok mindent alapítványi formába kellene hozni, hogyha ez igaz lenne. És ön azt is mondta, hogy ez lesz a legideálisabb forma a Pannon Egyetem működésére. Talán ezt az állítást kicsit árnyalja az, hogy az egyetem rektora világossá tette, hogy nem ők kérték ezt az átalakítást. Tehát ha a benne levő vezetők, egy szervezet élén levő vezetők - ahogy ön is beszélt az iménti törvénymódosítás kapcsán a vezetői felelősségről -, ha az adott egyetem vezetése úgy gondolja, hogy nincs szükség erre az átalakításra, mert nem ők kérték, akkor valószínűleg ők úgy érzik, hogy tudnak fejlődni még azok

között a keretek között is, melyek korábban meghatározták az ő működésüket.

A másik, hogy azt említette államtitkár úr, hogy ez által a modellváltás által a régió szellemi tudásközpontjává válhat vagy azzá váljon majd az egyetem. Szeretném kiigazítani államtitkár urat: nem, államtitkár úr, ez az egyetem már most is a régió szellemi tudásközpontja, és nagyon sok eredménnyel rendelkezik, ahogy egyébként ezt ön is felsorolta. Tehát nem ettől a modellváltástól vagy éppen attól, hogy Navracsics Tibort kinevezik alapítványi elnöknek, nem ettől lesz a Pannon Egyetem szellemi tudásközpont a régióban.

(20.10)

Picit vitatkoznék Varga-Damm Andreával is, az iménti hozzászólásának az egyik mondatával. Ő úgy fogalmazott, hogy ő nem vitatja el a jó szándékát azoknak az embereknek, akik ezt az átalakítást kezdeményezték és végigviszik, mert biztosan a jó szándék vezérli őket, hogy jobb felsőoktatást akarnak, jót akarnak az ott dolgozó kollégáknak, tanároknak és az egyetemi polgároknak, a hallgatóknak. Én azt mondanám, képviselő asszony, hogy de, én igenis kétségbe vonom a jó szándékát ezeknek a vezetőknél, ezeknek a politikusoknak. Én úgy látom, ez a modellváltás sokkal inkább egy paraván az önök számára, ez egy bevett szokás a fideszes politika oldaláról, a miniszterelnöki politika oldaláról, mindig felhúznak valamilyen paravánt, ami látszatra, messziről még akár tetszetősnek is tűnhet, aztán ahogy egyre közelítünk, ahogy benézünk a paraván mögé, világossá válnak a hatalmi ambíciók, világossá válik sok esetben a pénzügyi érdek, világossá válik sokszor az ideológiai befolyásolás szándéka.

Én azt gondolom, hogy e mögött a modellváltás mögött sincsen más: vagy pénz, vagy ideológiai befolyásolás, vagy valamilyen hatalomtechnikai kérdés. Én azt gondolom, hogy mindegyik, hiszen óriási vagyonnal fognak rendelkezni ezek az alapítványok.

Másik oldalról bebetonozzák ezekben az alapítványokba a saját politikusaikat. Nem pontosan látom át, hogy hogy nem lehet találni nagyon sok hozzáértő szakemberen túl másokat, mint csak politikusokat, minden alapítványban benn ül valamilyen fideszes politikus. Ráadásul olyan politikusok, akik aktív politikusok. Tehát nem arról van szó, hogy valaki professor emeritusként valaha egyszer a Fidesznek is dolgozott, hanem jelenleg aktív politikusokat fognak behelyezni ezekben a pozíciókba. Hozzáteszem, lenne nekik más dolguk is, hogy mással foglalkozzanak, hiszen van más állásuk.

Ráadásul ezt kétharmadosan be is betonozzák. Ebből világossá válik, hogy ez egy hatalomtechnikai kérdés is, és a nagy vagyon és az önálló gazdálkodás világossá teszi, hogy ez gazdasági érdek is.

És a harmadik is teljesen világos, hogy egyszerűen ideológiailag is befolyásolni akarják a magyar

felsőoktatást, a saját érdekkörükbe akarják vonni ezeket az egyetemeket, egyszerűbben fogalmazva le akarják nyúlni őket. És ez azért nagyon veszélyes, mert ezáltal hosszú távon tudják befolyásolni a magyar fiatalok jövőjét. És én egyáltalán nem tartom ezt egy ilyen tisztességes, rendes törekvésnek, ami csak a szerencsétlen gyerekeknek a minél jobb oktatását tartja szem előtt. Egy csudát! Azt tartja szem előtt, hogy fideszes ideológusokat, fideszes politikusokat betonozzanak be kétharmaddal, hogy ha esetleg elveszítik a választást, akkor is ez a befolyás megmaradjon az önök számára, és a saját érdekeiket, a saját ideológiájukat tudják képviselni és keresztülvinni ezeken az alapítványokon. Hiszen, mint ahogy államtitkár úr is sokszor elmondta, micsoda fantasztikus dolog lesz, hogy függetlenek lesznek ezek az alapítványok a minenkori kormánytól, és ezáltal mennyire nő az autonómiája ezeknek az egyetemeknek. Itt egyeb más államtitkártársra is hosszan példálózott ezzel az elmúlt időszakban, hogy ettől lesz nagyobb az autonómia tulajdonképpen. Attól függ, hogy honnan nézzük természetesen. Ha úgy nézzük, akkor elvi szinten lehet azt mondani, hogy kikerülnek az állami gondoskodásból, és ez akár növelhetné is az autonómiát az alapítványi formában, de ahhoz olyan embereket kellene ültetni ezekbe a kuratóriumokba, akik erre garanciát jelentenek, ha már ilyen modellváltásban gondolkodnak, nem pedig fideszes politikusokat.

Szóval, nem meglepő, ahogy ezt már korábban is a másik napirendi pontoknál az MSZP szónokai elmondták, nem fogja meglepni sem a fideszes képviselő urat, aki egyedül itt ül a parlamentben rajtunk kívül, meg államtitkár urat sem, hogy az MSZP frakciója nem fogja támogatni ezt a kezdeményezést, mint ahogy a korábbiakat sem támogatta. És semmi más nem látunk ebben a modellváltásban, mint egy fideszes nyomulást, egy kultúrharc egyik leágazását, ami nem éppen a tudomány irányába vagy nem éppen a kultúra irányába, nem a tudomány, hanem az egyetem, a felsőoktatás és ezen keresztül persze egy kicsit a tudomány irányába is hat. Önök egész pályás letámadásban vannak, ennek az egyik leágazása ez a modellváltás, semmi más nem kell ebben látni, mint hogy egyszerűen ezt is le akarják nyúlni, és a saját érdekkörükbe akarják hajtani. Köszönöm szépen a figyelmet, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Pósan László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. PÓSAN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak Varga-Damm Andreának szeretném mondani, hogy ezek az alapítványok - már a korábbi modellváltásnál is benne volt a szabályozásban - ötéves finanszírozási szerződést kötnek. Tehát nem azt kell vélelmezni, hogy csak egy évre van bármi is bizto-

sítva, van egy kiszámítható jövőképük ebből a szempontból, ami utána természetesen megújítható, és így tovább.

Miért van erre szükség? Elmondtuk már többször, hogy a közalkalmazotti jogviszony, de különösen az államháztartási törvény a felsőoktatási intézmények számára olyan típusú nehézkességet és korlátot jelent, ami a gazdasági szférával, a vállalatokkal való együttműködést jelentősen megnehezíti. Pedig erre most azért lenne nagy szükség, mert a jelen körülmények között is lehet látni azt, hogy sokkal több forrásra tudnak szert tenni az egyetemek a piaci együttműködésekben, mint a költségvetési forrás. Ha ezeket az akadályokat igyekszünk mérsékelni vagy eltávolítani, ez hatványozottan nagyobb lehet. Csak szeretnék arra utalni, hogy az Állatorvostudományi Egyetem, amely már átesett ezen a modellváltáson, még a modellváltás előtt is sokkal több pénzt szerzett a piacról, mint a tényleges költségvetési forrás. Most ez még nagyobb arányú lehetőséget biztosít számára. A Debreceni Egyetemnek is jóval több pénze van a piacról, mint a költségvetésből, az pedig még nem esett át ilyen modellváltáson, csak érzékelni tudjuk onnan is, hogy milyen nehézségeket eredményez. Tehát én azért ebben látok fantáziát.

Ebből következően szeretném jelezni Mesterházy Attilának is, hogy van egy jó szándék, van egy egyértelműen az innovációt, a tudást a vállalatokkal összekapcsolni szándékozó terv, elképzelés, ebből ön pedig egy olyan összeesküvés-elméletet kreál, amiről a Foucault-inga, Umberto Eco regénye jut eszembe, hogy egy mosócédulából a világtörténelmen átívelő generális, nagy összeesküvések születnek. Tehát erről azért szó sincsen.

A szeptember 1-jei hatályba léptetést kérte Varga-Damm Andrea. Csak szeretném megjegyezni, hogy nincs ebben semmi ördögtől való, az egyetemen mindennemű felsővezető-váltás a nyár folyamán szokott megtörténni, pontosan azért, hogy a tanévkezdésre minden rendben legyen. Tehát nyilvánvalóan ehhez kell igazítani, és ilyen értelemben ez rendjén való. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szeretném jelezni Pósan László képviselőtársamnak, hogy önről egyébként el is hiszem, hogy ezt őszintén így gondolja, ahogy mondja. Nem önre utaltam, amikor ön szerint összeesküvés-elméleteket gyártok, sokkal inkább én azt gondolom, hogy realista vagyok, sokkal realistább, mint ön ebben a kérdésben. Szerintem a valós motivációk nem azok, amelyről ön beszél. És még egyszer mondom, az ön jóindulatát nem vonom kétségbe, hiszen most is itt van, és megvitatja ezt a törvénytervezetet.

Ha önnek is eszébe jutott egy idézet, akkor én is hadd mondjak egy másikat. Kicsit az az ember érzése, amikor beszél ezekkel az egyetemi vezetőkkel, hogy ők úgy érzik, mint a régi viccben, hogy elvtárs, érted jöttünk, nem ellened. Tehát én azt gondolom, hogy bizony, ez nagyon sok problémát is felvet, ahogy erről én már az imént beszéltem, de ezzel nem húznám az időt.

A piaci együttműködés, amiről beszélt: a közgazdasági egyetem is mindig sokkal több pénzt össze tudott szedni, mint amit adott esetben az államtól kapott, de vannak olyan egyetemek meg vannak olyan szakirányok biztosan, ahol ezek kisebb mértékben lehetségesek. És én azt gondolom, hogy bizony, ahogy ön is elmondta, most is volt lehetőség piaci együttműködésekre. Tehát valószínűleg nem ez a fő mozgatórugó, hogy miért kellene változtatni ezen, sokkal inkább az, amit én mondtam, hogy egyszerűen le akarják ezt nyúlni ideológiai és pragmatikus hatalomtechnikai okokból, mert tartanak attól, hogy elvesztik a következő választást.

Zárásként, elnök úr, annyit engedjen meg, hogy rögzítsem a jegyzőkönyv miatt, hogy dr. Pószán László, Varga-Damm Andrea és jómagam vettünk csak részt ebben a fontos vitában... *(Dr. Pószán László: És Földi László!)*, bocsánat, és Földi László képviselőtársam. Azért mondtam az előbb, hogy négyen vagyunk a teremben, mert úgy látszik, hogy mást nagyon nem izgatott ez a kérdés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirendünk keretében. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e válaszolni. *(Jelzésre:)* Igen. Államtitkár úr, öné a szó.

(20.20)

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mindenekelőtt szeretném megköszönni, hogy ezen törvényjavaslat kapcsán egy vitaszerű tárgyalás azért mégiscsak kibontakozott, még akkor is, hogyha egyrészt korábbiak ismétlésébe bocsátkoztunk, de azt gondolom, hogy egyébként a veszprémi felsőoktatás ügye, illetve a Pannon Egyetem ügye legalább néhány fontos mondatot megérdemel.

Én továbbra is hálás vagyok Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak, hogy nem vitatja a pozitív szándékomat. Azt gondolom, többször kifejtettem a modellváltásokkal kapcsolatos hozzáállásomat, ami nem új keletű, ami szorosán véve legalább négy évre tekint vissza, kicsit tágabban értelmezve egy évtizedre. Higgyék el, én pontosan tudom, milyen egy állami felsőoktatási intézménynek költségvetési intézményként a kihívásoknak megfelelni, de nem untatnám a jelenlévőket ezzel, viszont megtisztelném azzal, hogy a feltett kérdésekre válaszoljak.

Felmerült a finanszírozás kérdése, honnan lesz pénze az egyetemnek? Ugye, a modellváltásokkal egy időben egy új finanszírozási módszert is kidolgoztunk, amely a jelenlegi, úgynevezett egy lábbon álló, alapvetően az oktatásra bázisozó finanszírozás helyett háromlábúvá válik, amely az oktatási lábbon kívül egy infrastruktúra-fenntartói lábrol is szól, illetve a kutatás, a tudományos munka támogatásáról, mindezt teljesítményelven. Egyébként az oktatási funkció is teljesítményelven lesz finanszírozva. Az alapítványok, amelyeket létrehozunk, így az is, amelyet a Pannon Egyetemmel kapcsolatban létrehozunk, közalapítvány, és olyan egyetem marad a modellváltás után is például a Pannon Egyetem, amely közfeladatot is ellát, és a közfeladatot a kormány természetesen finanszírozza. Ezen túlmenően, ami egy más mozgásteret nyit ki számára, az az, hogy más módon lesz a közbeszerzés, más módon működik a vagyongazdálkodás, más módon tud úgymond innovációs mozdulatokat tenni egy modellváltáson átesett egyetem, így a Pannon Egyetem is.

Azt, hogy az alapítói jogok nem válthatók pénzre, én elfogadom, de az alapítói jog jelenleg itt van az államnál, tehát a minisztériumnál, ezt a jogot a kuratórium fogja megkapni... Bocsánat, a fenntartóit, a fenntartóiról beszélek, tehát a fenntartói jogot kapja meg az alapítvány a modellváltással egy időben. Az alapítói jogot egy későbbi időszakban fogja átadni a miniszter úr az alapítvány, illetve a kuratóriumok számára, pusztán azért, mert ha működési zavarok lépnek fel, akkor ez az egy igazi beavatkozási lehetőség marad meg a minisztérium számára.

A szeptember 1-je egy fontos dátum, egyébként a magyar felsőoktatás napja, az első magyar egyetem alapításának a napja, és azt gondolom, hogy az egy nagyon tiszteletteljes dátum; de nemcsak erről szól a történet, hanem arról is, hogy legyen ideje felkészülni az egyetemnek a modellváltásra.

Elhangzott a kérdés, hogy miért Navracsics Tibor vitte a hírt az egyetemnek. A korábbiakban is előkerült ez a téma, akkor én elmondtam, hogy nem Navracsics Tibor vitte, hanem én beszéltem a rektor úrral, a kancellár úrral a modellváltás lehetőségéről az év elején, egy tudományos konferenciát követően. Azt tehát, hogy ők találkoztak Navracsics kormánybiztos úrral, aki egyébként a regionális fejlesztésnek az első számú vezetőjévé vált abban a régióban, én egy jó dolognak tartom; hogy miről beszéltek, én nem voltam jelen, azt nem tudom, valószínű, erről is beszéltek.

Hogy ki lesz a kuratórium elnöke, azt én most nem tudom megmondani. A korábbi modellváltásokkal kapcsolatban sok-sok felvetés volt, mielőtt még nyilvánosságra került a kuratóriumok összetétele, illetve az elnökök neve; volt, ahol beletalált a szóbeszéd a végső döntésbe, volt, ahol nem. De a folyamatnak az a lényege, hogy amikor a törvényt, most konkrétan a Pannon Egyetemmel kapcsolatos modellváltás törvényét megszavazza az Országgyűlés, utána válik reálissá, hogy a kuratóriumok valós összetételéről beszéljünk,

illetve nyilvánvaló, hogy azokat nyilvánosságra kell hozni.

Mesterházy képviselő úr kérdezte tőlem, hogy milyen további vagyonelemek kerülhetnek az egyetemhez. Az egy komoly megfontolás és vizsgálat tárgyát képezi, hogy milyen vagyonelemek tudják sikerrel támogatni azt a tevékenységet, amely egy modellváltó egyetemen megjelenik, én úgy gondolom, megmondjuk a funkciójában elvárható, amikor ez teljesen világossá válik, akkor, nyilvánvaló, az Országgyűlés biztosan tudni fog róla; illetve jelen pillanatban azok a vagyonelemek kerülnek az egyetemhez, amelyek az alapfunkciójához, annak működtetéséhez szükségesek, jelenleg, most, azt hiszem, mint vagyonekezelőnél vannak az egyetemen ezek a vagyonelemek.

Őszintén megmondom, nincs olyan kérdés a felsőoktatásban, amelyiknél politikai vonzat ne merülne fel, nyilvánvalóan a modellváltásokkal kapcsolatban is van, de én őszintén hiszem és állítom, hogy a modellváltás nem egy politikai kérdés, az egy szakmai kérdés, egy egyetem, egy felsőoktatási intézmény menedzselésének kérdése. Én örülök, hogyha sokkal pozitívabb színben tűnünk mi ma fel mint fenntartó, akár az államtitkárság, akár a minisztérium, és tulajdonképpen mindig elgondolkodom azon, hogy miért tartja nagyon sok, a modellváltást kritizáló, komoly ember egy rossz lépésnek azt, hogyha az állam egy lépéssel távolabbra teszi az ő szerepét, eltávolodik a fenntartói funkciókkal, miközben a finanszírozásban a köldökzsinórt megtartja most éppen ezzel a háromlábú finanszírozási szisztémával.

Lehet valaki jófiú meg rosszfiú, jó szándékú meg rossz szándékú, én azt gondolom, hogy a modellváltás egy fontos szakmai kérdés. Hogy milyen lesz a sikere, az attól függ, hogy az illető kuratóriumok, illetve az egyetem közönsége hogy találja meg azt az együttműködést, amelynek eredményeként több, képzetesebb, nagyobb tudományos produkcióra képes fiatal, illetve tudós - hogy mondjam? - jelenik meg ebben az intézményben. Én úgy gondolom, ha innen nézzük a modellváltást, akkor ez egy kívánatos, fontos lépés, ezért kérem, hogy támogassák. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen az államtitkár úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

(20.30)

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most **napirend utáni felszólalás** következik. Megadom a szót Kálló Gergely képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport: „Mit érdemelnek a vasműs melósok?” címmel. Ön é a szó 5 perces időkeretben.

KÁLLÓ GERGELY (Jobbik): Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A műszaknak nincs vége. És ha a műszaknak nincs vége, nem illik hazamenni.

Mégis, ha körbenézek a parlamenti patkóban, megnézem, mennyi az idő, 20 óra 30 perc van, és a 133 legbátrabb képviselőből alig látok egy-kettőt, fent a pulpituson az elnök urat legalább látom. Ez elég kemény!

Azt kérem önöktől, hogy képzeljünk el egy világot. Most ugorjunk Dunaújvárosba, és képzeljük el, hogy a Vasműben dolgozunk. A Vasműben. És képzeljük el azt, hogy nem járt le a műszakunk, de hazamegyünk. A műszak lejárt előtt egy-két órával. Hát mit kapnánk? Kirúgást, fenyítést. A vasműs melósok folyamatosan végigdolgozzák a műszakjaikat, kemény és zord körülmények között.

És mit kaptak az elmúlt három hónapban ezért a kemény munkáért? 1. Példátlan módon felmondták a kollektív szerződést. 2. Október hónapban két részletben kapták meg a fizetésüket. 3. November hónapban is két részletben kapták meg a fizetésüket. Az egyéb juttatásokról, amiket nem kapnak meg, nem is beszélve.

S mit tett a magyar kormány? Az ég egy adta világon semmit. Ezért az önkormányzat, nagyon helyesen, élve az Alaptörvényben biztosított jogával, felterjesztést küldött a kormányzatnak. Pár pontban összefoglalta az önkormányzat, hogy hogyan lehet a Vasműn segíteni ezekben a válságos időszakokban. Mi volt erre a válasz Gulyás Gergely miniszter úrtól? Egy kurta pár soros levél, hogy a Vasmű magáncég, ezért nem feladata a kormánynak segíteni rajta. Hát, gratulálok!

Megjegyezném, nagyon helyesen, most a kormányzat a turisztikai szektornak segít. A turisztikai szektorban dolgozó emberek fizetésének a 80 százalékat állja a kormány, ha bizonyos feltételeknek megfelelnek. Megkérdem, a turisztikai osztályban és szektorban dolgozó, illetve teljesítő cégek hány százaléka magánvállalat. Le merem fogadni, hogy 99 százaléka. Mégis segít rajtuk a kormányzat, a Vasműn pedig nem hajlandó segíteni.

S mit tesznek ennek ellenére? Összeszedtem három passzust, amelyekről mégis úgy gondolták, hogy a koronavírus-járvány ellenére a Gazdaságvédelmi Alapból támogatni kell. Három passzus: ürtevékenység támogatására 2400 millió forint, vadászati kiállítás előkészítésére 2100 millió forint, kormányzati kommunikációra és konzultációra 1900 millió forint. Ha ezt a három tételt összeadjuk, akkor azt mondom, hogy körülbelül fél évig biztosítani tudtuk volna a vasműs melósok fizetését. Önök meg leráztak minket egy pár soros levéllel, hogy az államnak nem kötelessége segíteni.

De lépünk tovább! A Vasmű nemcsak Dunaújvárosnak fontos. A Vasmű nemcsak Fejér megyének fontos. A Vasmű az egész országnak fontos. Több mint 8 ezer család megélhetését biztosítja. A MÁV Cargo forgalmának 15 százalékát biztosítja a Vasmű. Ha a Vasműben baj van, akkor nemcsak Dunaújvárosban van baj, nemcsak a térségben van baj, nemcsak Fejér megyében van baj, hanem az egész országban baj lesz. Ezt jobb, ha tudomásul vesszük, tisztelt

döntéshozók. Ha él a gyár, él a város. De én továbbmennék ezen a mondaton. Ha él a gyár, él a megye. Ha él a gyár, él az ország. Nincs olyan vezető európai ország, amelynek ne lenne egy nagy vasipari cége.

Kérjük a kormányt, vesse be azokat a híres orosz kapcsolatait, amelyek rendelkezésre állnak. És kérjük a kormányzatot, hogy végre tegyenek a Vasműért. Elegünk van abból a frázisból, hogy annyi munkahelyet fogunk teremteni, amennyi megszűnik a járvány idején. Hogy fognak ennyi munkahelyet teremteni, ha bezár a Vasmű? Betegség van az országban, ezt a be-

tegséget elkapta a Vasmű is, de ki lehet belőle gyógyítani. Hát gyógyítsák ki belőle! Köszönöm a szót. Maradok a körzetem szolgája. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm munkájukat.

Az Országgyűlés reggel 8 óra 30-kor folytatja ülését. Az **ülésnapot bezárom**.

(Az ülésnap 20 óra 35 perckor ért véget.)

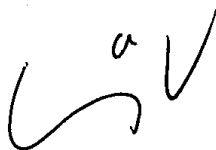
Földi László s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)